

MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNY

az

Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
„Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben –
kedvezményezett térségek” c.
pályázati felhívásához

Kódszám:

EFOP-3.9.2-16

„Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben – Észak-Somogyban”

Konzorciumvezető - Marcali Város Önkormányzata

TARTALOM

0. A PROJEKT ALAPADATAI.....	4
1. HELYZETÉRTÉKELES.....	5
1.1.A PROJEKT GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI HÁTTERÉNEK BEMUTATÁSA	5
1.1.1 FÖLDRAJZI, DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK	5
1.1.1.1 FÖLDRAJZI ADOTTSÁGOK – MEGYEI SZINT.....	5
1.1.1.2 DEMOGRÁFIA – MEGYEI SZINT	5
1.1.1.3 DEMOGRÁFIA – JÁRÁSI SZINT.....	6
1.1.1.4 ÉLVESZÜLETÉSEK ÉS HALÁLOZÁS – MEGYEI ÉS KISTÉRSÉGI SZINT.....	8
1.1.1.5 MIGRÁCIÓ (BELFÖLDI VÁNDORLÁSI KÜLÖNBÖZET).....	10
1.1.2 SZOCIÁLIS JELLEMZŐK.....	11
1.1.2.1 ISKOLAI VÉGZETTSÉG.....	11
1.1.2.2 CSALÁDSZERKEZET	12
1.1.3 GAZDASÁGI ADOTTSÁGOK.....	14
1.1.3.1 A NÉPESSÉG FOGLALKOZTATOTTSÁGI RÁTÁJA	14
1.1.3.2 A MUNKANÉLKÜLISÉG	14
1.1.3.3 A GAZDASÁG SZERKEZETE	15
1.1.3.4 GDP TERMELŐ KÉPESSÉG	16
1.2. A PROJEKT INDOKOLTSÁGA	19
1.2.1 A SZAKTERÜLET ELEMZÉSE	19
1.2.1.1 AZ ALAPSZINTŰ HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK ELEMZÉSE MAKROSZINTEN.....	19
1.2.1.2 AZ OKTATÁSI, KÉPZÉSI HELYZET ELEMZÉSE MAKROSZINTEN	21
1.2.2 A PROJEKT SZÜKSÉGESSÉGÉT ALÁTÁMASZTÓ PROBLÉMA BEMUTATÁSA.....	22
1.2.2.1 HUMÁN ALAPSZOLGÁLTATÁSOK JELLEMZŐI.....	22
1.2.2.1 OKTATÁS, KÉPZÉS JELLEMZŐI	24
1.2.3 SZAKMAPOLITIKAI, JOGI HÁTTÉR.....	27
1.2.3.1 SZAKPOLITIKAI KAPCSOLÓDÁSOK KÖZÖSSÉGI SZINTEN.....	27
1.2.3.2 SZAKPOLITIKAI KAPCSOLÓDÁSOK NEMZETI SZINTEN	30
1.2.4 A PROJEKT CÉLJAINAK KAPCSOLÓDÁSA A SZÉCHENYI 2020 CÉLJAIHOZ	35
1.2.5 A PROJEKT KAPCSOLÓDÁSA A HAZAI ÉS TÉRSÉGI FEJLESZTÉSPOLITIKÁHOZ	36
1.2.5.1 KAPCSOLÓDÁS A HAZAI ÉS TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI POLITIKÁKHOZ.....	36
1.2.5.2 KAPCSOLÓDÁS MEGVALÓSULT, VAGY MEGVALÓSULÁS ALATT ÁLLÓ PROJEKTEKHEZ	38
1.2.6 A SZAKTERÜLETEK SZÜKSÉGLET- ÉS IGÉNYFELMÉRÉSE	41
1.2.6.1 MÓDSZERTAN	41
1.2.6.2 A FELMÉRÉS EREDMÉNYEINEK BEMUTATÁSA	44
2. A PROJEKT CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI	45
2.1.A PROJEKT CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA.....	45
2.2.A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE.....	49
2.2.1 CÉLCSOPORTOK	49
2.2.1.1 KÖZVETLEN CÉLCSOPORTOK	49
2.2.1.2 KÖZVETETT CÉLCSOPORTOK	51
2.2.1.3 ÉRINTETTEK.....	52
2.2.1.4 A CÉLCSOPORTTAGOK KIVÁLASZTÁSÁNAK MÓDSZERTANA	53
2.2.1.5 AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉGEK FELTÉRKEPEZÉSÉNEK, KIALAKÍTÁSÁNAK MÓDSZERE.....	54
2.3.AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA	56
2.3.1 A FEJLESZTÉS EGYES SZAKMAI MODULJAI	56
2.3.2 A MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK MÓDSZERE.....	64
2.3.3 A SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK FORMÁI, AZOK SZAKMAI-TARTALMI ELEMEI, A TERVEZETT TEVÉKENYSÉGEK, ÉS HOGY AZOK HOGYAN SZOLGÁLJÁK A CÉLOK MEGVALÓSULÁSÁT.....	65
2.4 INDIKÁTOROK, MŰSZAKI-SZAKMAI TARTALOMHOZ ÉS A MÉRFÖLDKÖVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUTATÓK	67
2.4.1 AZ OP SZINTŰ INDIKÁTOROK ÉRTÉKE	68
2.4.2 A SZÁMSZERŰSÍTETT MŰSZAKI-SZAKMAI EREDMÉNYEK.....	68
2.4.2.1 PROJEKT SZINTŰ ELVÁRÁS.....	70
2.4.2.2 AZ ELSŐ TEVÉKENYSÉGCSONPORT ELVÁRÁSAI.....	70
2.4.2.3 A MÁSODIK TEVÉKENYSÉGCSONPORT ELVÁRÁSAI.....	71
2.4.2.4 A HARMADIK TEVÉKENYSÉGCSONPORT ELVÁRÁSAI	72
2.4.2.5 A NEGYEDIK TEVÉKENYSÉGCSONPORT ELVÁRÁSAI	72
3.A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE	74
3.1 A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA	74
3.1.1 A MEGVALÓSULÁS HELYSZÍNE.....	74
3.1.1.1 MARCALI	74
3.1.1.2 SOMOGYVÁR	75
3.1.1.3 LENGYELTÓTI.....	75
3.1.1.4 KÉTHELY	75
3.1.1.5 BALATONKERESZTÚR, BALATONBERÉNY ÉS BALATONMÁRIAFÜRDŐ.....	75
3.1.2 AZ ELŐKÉSZÍTÉSHEZ ÉS A MEGVALÓSÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	76
3.1.3 A FEJLESZTÉS HATÁSAINAK ELEMZÉSE	76
3.1.3.1 HATÁSVIZSGÁLATOK AZ EGYES PROJEKTELEMEK KAPCSÁN	76
3.1.3.2 A PROJEKT HATÁSAINAK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	77
3.1.4 PÉNZÜGYI TERV	81

3.1.5	KOCKÁZATELEMZÉS	82
3.1.5.1	PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK ELEMZÉSE	82
3.1.5.2	MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI ÉS FENNTARTHATÓSÁGI KOCKÁZATOK	83
3.1.6	FENNTARTÁS	86
3.2	RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV.....	88
3.2.1	AZ ELŐKÉSZÍTÉS ÉS MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES FELADATAI ÉS ÜTEMEZÉSE	88
3.2.1.1	ELŐKÉSZÍTÉS	88
3.2.1.2	HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOKBAN DOLGOZÓ SZAKEMBEREK KÉPZÉSE	88
3.2.1.3	MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNNYAL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK AZ ALFEJEZET KAPCSÁN	93
3.2.1.4	A GYERMEKEK/TANULÓK SZEMÉLYISÉG ÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉSÉT, ISKOLAI ÉS MUNKAERŐ-PIACI ÉRVÉNYESÜLÉSÉT ELŐSEGÍTŐ ISKOLÁN KÍVÜLI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA.....	94
3.2.1.5	A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYEREKEK/TANULÓK/HALLGATÓK KÖZNEVELÉSHEZ/FELSŐOKTATÁSHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA	97
3.2.1.6	MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNNYAL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK AZ ALFEJEZET KAPCSÁN	98
3.2.1.7	KOMPLEX ÓVODAI SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS	100
3.2.1.8	A PROJEKT CÉLJAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK RÉSZVÉTELEVEL.....	104
3.2.1.9	A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS BESZERZENDŐ ESZKÖZÖK LISTÁJÁT ÉS AZOK KAPCSOLÓDÁSA A TEVÉKENYSÉGEKHEZ.....	106
3.2.1.10	A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES NÉLKÜLÖZHETETLEN KISEBB ÁTALAKÍTÁS, NEM ÉPÍTÉSI ENGEDÉLY KÖTELES FELÚJÍTÁS BEMUTATÁSA	106
3.2.1.11	AZ ELŐNYT JELENTŐ SZEMPONTOK RÉSZLETES BEMUTATÁSA	107
4	PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI.....	112
4.1	A PROJEKTGAZDA ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA.....	112
4.1.1	A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA.....	112
4.1.1.1	A FŐBB SZERVEZETI ADATOK.....	112
4.1.1.2	SZERVEZETI FELÉPÍTÉS	113
4.1.1.3	A TELEPÜLÉSEN ÉRINTETT TOVÁBBI NEM KONZORCIUMI TAG SZERVEZETEK	115
4.1.2	A MEGVALÓSÍTÁSBAN RÉSZT VEVŐ KONZORCIUMI PARTNEREK BEMUTATÁSA	116
4.1.2.1	MARCALI SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (SZESZK)	116
4.1.2.2	MARCALI ÓVODAI KÖZPONT.....	118
4.1.2.3	KÉTHELY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA.....	119
4.1.2.4	BALATONBERÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA.....	120
4.1.2.5	BALATONKERESZTÚR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA.....	121
4.1.2.6	BALATONMÁRIAFÜRDŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	122
4.1.2.7	LENGYELTÓTI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	123
4.1.2.8	SOMOGYVÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	124
4.1.2.9	KAPOSVÁRI EGYETEM.....	125
4.1.3	A PROJEKTGAZDÁNAK ÉS PARTNEREINEK A PROJEKTHEZ KAPCSOLÓDÓ TAPASZTALATÁNAK BEMUTATÁSA	126
4.1.3.1	KORÁBBI TAPASZTALATOK.....	126
4.1.3.2	KAPCSOLÓDÁS TOP ÉS GINOP PÁLYÁZATOKHOZ	129
4.2	A MEGVALÓSÍTÁS, PROJEKTIRÁNYÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE.....	131
4.2.1	A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁS SZERVEZETE	131
4.2.1.1	A SZERVEZET FELADATAINAK ISMERTETÉSE.....	131
4.2.1.2	A JELENLEG RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ HUMÁN ERŐFORRÁSOK BEMUTATÁSA, A SZEMÉLYI KOMPETENCIÁK ELEMZÉSE, A PROJEKT MENEDZSELÉSÉHEZ SZÜKSÉGES SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY VÉGZETTSÉGEINEK ÉS PONTOS FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA	132
4.2.1.3	A SZÜKSÉGES SZEMÉLYI FEJLESZTÉSEK MEGHATÁROZÁSA.....	134
4.2.1.4	AZON FELADATOK BEMUTATÁSA, AMELYEKET KÜLSŐ SZAKÉRTŐK ÉS PARTNEREK FOGNAK ELVÉGEZNI.....	135
4.2.1.5	ÖSSZEFOGLALÓ SZERVEZETI ÁBRA	136
4.2.1.6	A JELENLEG RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ INFRASTRUKTÚRA SZÁMBA VÉTELE, A SZÜKSÉGES INFRASTRUKTÚRA, KISZOLGÁLÓ TECHNIKAI FELSZERELÉSEK BEMUTATÁSA	137
4.2.1.7	A MONITORING ÉS KONTROLLING FELADOK BEMUTATÁSA ÉS A MECHANIZMUS MŰKÖDÉSÉNEK LEÍRÁSA.....	137
4.2.1.8	A PARTNEREK KÖZÖTTI ÉS AZ EGYES PARTNEREK BELSŐ INFORMÁCIÓS RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA.....	138
4.2.1.9	FENNTARTÁS	138
4.2.1.10	A PROJEKTBE BEVONT/BEVONANDÓ SZAKMAI MEGVALÓSÍTÓK KAPCSOLÓDÁSÁT A FEJLESZTÉSHEZ, A BIZTOSÍTOTT LÉTSZÁM, SZAKMAI KÉPZETTSÉG ÉS SZAKMAI TAPASZTALAT ALAPJÁN A PROJEKT SZAKMAI MŰKÖDTETÉSE, A CÉLCSOPORTTAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS, ILLETVE A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ HUMÁN INFRASTRUKTÚRA.....	139
4.2.1.11	A KONZORCIUMI TAGOK KÖZÖTTI FORRÁS ÉS MUNKAMEGOSZTÁS, A FELADATOK ÉS FELELŐSSÉGI KÖRÖK	140
5	A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG.....	141
5.1	A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA	142
5.1.1	KÖTELEZŐ KOMMUNIKÁCIÓS FELADATOK	142
5.1.2	TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEN TÚLMUTATÓ KOMMUNIKÁCIÓS ELKÉPZELÉSEK	143
5.2	A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA	144
5.2.1	CÉLCSOPORTOK ÉRTÉKELÉSE, VÁRHATÓ REAKCIÓK, KOMMUNIKÁCIÓS CÉLOK ÉS ÜZENETEK	144
5.2.1.1	KÖZVETLEN CÉLCSOPORT	144
5.2.1.2	KÖZVETETT CÉLCSOPORTOK	145
5.2.1.3	ÉRINTETT CÉLCSOPORT	146
5.3	KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA	146
5.3.1	AZ EGYES ESZKÖZÖK JELLEMZŐI.....	146
5.3.2	SZINERGIA A KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSÁBAN.....	147
5.4	KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV	147
6.	1. MELLÉKLET - A HIÁNYZÓ HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MEGSZERVEZÉSÉRE, A PROJEKT HATÓTERÜLETÉRE VONATKOZÓ, ÖSSZEHANGOLT TERÜLETI STRATÉGIA ÉS CSELEKVÉSI TERV;	148
7.	2. MELLÉKLET - ÖSZTÖNDÍJRENDSZER	

0. A PROJEKT ALAPADATAI

A pályázati felhívás kódszáma	EFOP-3.9.2-16
A projekt címe	„Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben – Észak-Somogyban”
A projektgazda neve	Marcali Város Önkormányzata
A kapcsolattartó és elérhetősége	Bereczk Balázs bereczk.balazs@marcali.hu
A projekt hossza (hónap)	30 hónap
Az igényelt támogatás összege (ezer Ft)	499 971 487 Ft
A támogatás intenzitása (%)	100%
A projekt rövid, szöveges ismertetése („vezetői összefoglaló”) A projektben Marcali Város Önkormányzata mellett további hat település önkormányzata (Lengyeltóti, Somogyvár, Kéthely, Balatonkeresztúr, Balatonberény, Balatonmáriafürdő) és két önkormányzati háttérintézmény, továbbá a Kaposvári Egyetem vesz részt. A projekt legfőbb célja a helyi tudástőke gyarapítása. Ennek érdekében a területi különbségek és különösen a településméretből adódó társadalmi hátrányok komplex megközelítéssel történő, a helyi igényeken alapuló csökkentése a humán közszolgáltatások tekintetében, valamint a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása elsősorban a köznevelés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás által biztosított informális és nem formális tanulás tevékenységei által. A projekt során az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása történik meg képzési-, oktatási programokon keresztül, illetve újfajta kommunikációs tevékenységek és szolgáltatások kerülnek bevezetésre az ágazatközi együttműködések hatékonyságának javítása érdekében. A projekt támogatja a gyermekek és tanulók – kiemelten a hátrányos helyzetűek – közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférését iskolán kívüli pedagógiai programok (tehetséggondozás és felzárkóztatás) és ösztöndíjprogramok megvalósításán keresztül. A köznevelési intézményeken kívüli szervezetek és szakemberek közreműködésével végzett személyiség és kompetenciafejlesztő tevékenységek az oktatási rendszer esélyteremtő jellegének javítását szolgálják. A projekt következő szakmai modulja a kisgyermekkorai nevelés hozzáférhetőségének és az óvodapedagógusok képzettségi szintjének emelését valósítja meg. A felsorolt kötelezően teljesítendő feladatokon túl a pályázat hozzá kíván járulni a projekt céljainak megvalósítását szolgáló (támogató) (a szabadon választható tevékenységek körébe tartozó) tudományos ismeretterjesztő tevékenységek megvalósításához a Kaposvári Egyetem részvételével, ennek keretében tudományos disszemináció, kutatások a helyi adottságok, igények szerint kialakított nyári egyetemek (nemzeti és nemzetközi tematikával) roma mentorprogram, végezetül tudományos versenyek, fesztiválok kerülnek megrendezésre. A projekt megvalósításának kezdete: 2017.év 07. hó 01. nap A projekt megvalósításának befejezése: 2019. év 12. hó 31. nap	

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

1.1.A PROJEKT GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI HÁTTERÉNEK BEMUTATÁSA

A fejezetben röviden és összegző módon mutatjuk be a gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatokat, melyek a projekt megvalósítását indokolják, befolyásolják, illetve melyekre a projekt hatással van. Az összefoglaló elemzéshez alátámasztásként a KSH releváns adatait, illetve egyéb hivatalos statisztikákat használtunk fel.

1.1.1 FÖLDRAJZI, DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK

Somogy megye településszerkezete és demográfiai mutatói erősen kedvezőtlen képet mutatnak: aprófalvas szerkezetéből hiányoznak a középvárosok, a megyeszékhely ezen kohéziós hiányokat nem, vagy csak nagyon nehezen képes kompenzálni. A megye ritkán lakott, a lakosság öregszi, kevés a születések száma, magas az elvándorlás aránya. A negatív tendenciák az ezredforduló után felgyorsultak.

1.1.1.1 FÖLDRAJZI ADOTTSÁGOK – MEGYEI SZINT

Somogy a Dunántúl legnagyobb megyéje, a Dunántúli-dombság középső részét foglalja magába, a Balaton és a Dráva között helyezkedik el. Északon Veszprém, északkeleten Fejér, keleten Tolna, délkeleten Baranya megye, délen Horvátország, nyugaton pedig Zala megye határolja. Két jól elkülöníthető tájegységre tagolódik: az északi, tagolt felszínű Külső-Somogy és a déli, laposabb, erdős-ligetes Belső-Somogy. A két fő tájegységet kettéválasztó Kapos-völgyben fekszik a megye székhelye, Kaposvár.

A megye éghajlata átmeneti jellegű. Délnyugati szegletében az óceáni jelleg, északkeleti és keleti részein a kontinentális, délen a mediterrán hatások érvényesülnek erőteljesebben. A Balaton térségének mezoklíma a nyári idegenforgalmi szezon szempontjából kedvező, különösen a tó keleti medencéjében. A megye egyetlen számottevő folyója a Dráva, de említést érdemel még a Kapos. A „magyar tenger”, a Balaton déli partja teljes hosszában Somogy megyéhez tartozik.

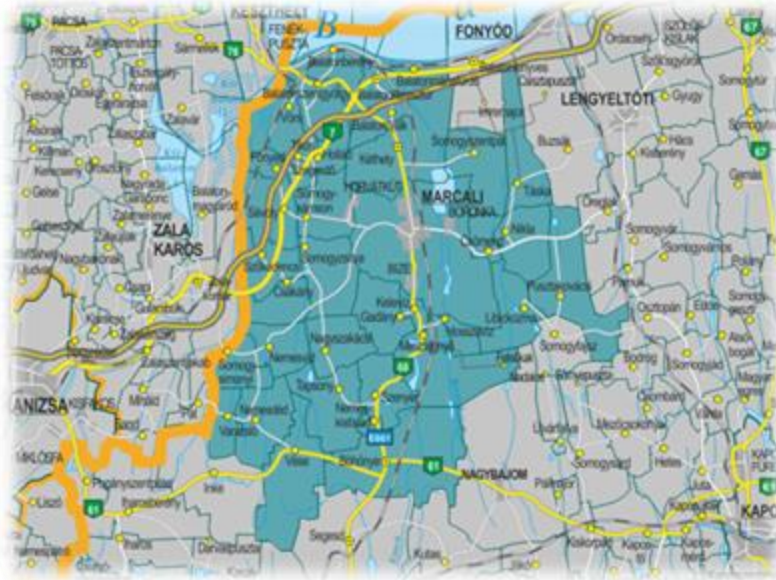
1.1.1.2 DEMOGRÁFIA – MEGYEI SZINT

A megye vidékies, aprófalvas térségeinek leszakadása folytatódott az elmúlt időszakban. Magas, néhol 30%-ot elérő munkanélküliséggel, alacsony foglalkoztatottsággal, elvándorlással küzdő elzárt, nehezen megközelíthető zárványterületek alakultak ki a Dráva mentén, Zselicben, Hegyháton, valamint Külső- és Belső-Somogy egyes területein. E területeken halmozottan hátrányos helyzetű, kirívó szegénységgel küzdő, általában kevéssé iskolázott, egyre öregedő népesség él, és e területeken koncentrálódik a régió roma lakosságának zöme is.

A fenti megállapításokat támasztják alá a KSH adatai is: Dél-Dunántúl népessége évről évre az országosnál is nagyobb mértékben fogyatkozik: a lélekszám 2012. január 1-jén 0,7%-kal volt kevesebb az egy évvel korábbinál és több, mint 6%-kal maradt el a 2001-es adatoktól, ennél nagyobb mértékű csökkenést csak Észak-Magyarországon regisztráltak. A népesség fogyatkozása a régió három megyéje közül Tolnában a legintenzívebb és Baranyában a legkevésbé súlyos. A népesség számának csökkenésén túl probléma annak rohamos elöregedése is. Folyamatosan csökken a gyermekek (0-14 évesek) száma és aránya, az időskorúaké (65 éves és idősebbeké) ezzel párhuzamosan nő. A népességen belül a 0-14 évesek 2001-ben még több mint 16%-ot, 2012-ben már csak kevesebb, mint 14%-ot tettek ki, miközben a 65 éves és idősebbek aránya 15%-ról több mint 17%-ra növekedett. A Dél-Dunántúlon száz gyermekkorú lakosra 1990-ben még alig 64, 2001-ben csaknem 92, bő egy évtizeddel később pedig már több mint 125 időskorú jutott. (Országosan ugyanezen értékek 65, 91 majd 117-et tettek ki). A Dél-Dunántúl megyéi közül 2012-ben Tolnát jellemezte a legmagasabb (130), Baranyát a legalacsonyabb (122) öregedési index.

1.1.1.3 DEMOGRÁFIA – JÁRÁSI SZINT

A projekttel érintett Fonyódi járás területét tekintve 645 km², a Marcali járás területe 904 km².

1. ábra | Marcali járás (KSH, 2014)

A két érintett járás lakosságszáma 68 ezer volt 2011-ben, a projektben érintett hét településen 22 173 fő (2011, KSH), amelyből közel 14 ezer a projektben részt vevő két városban él.

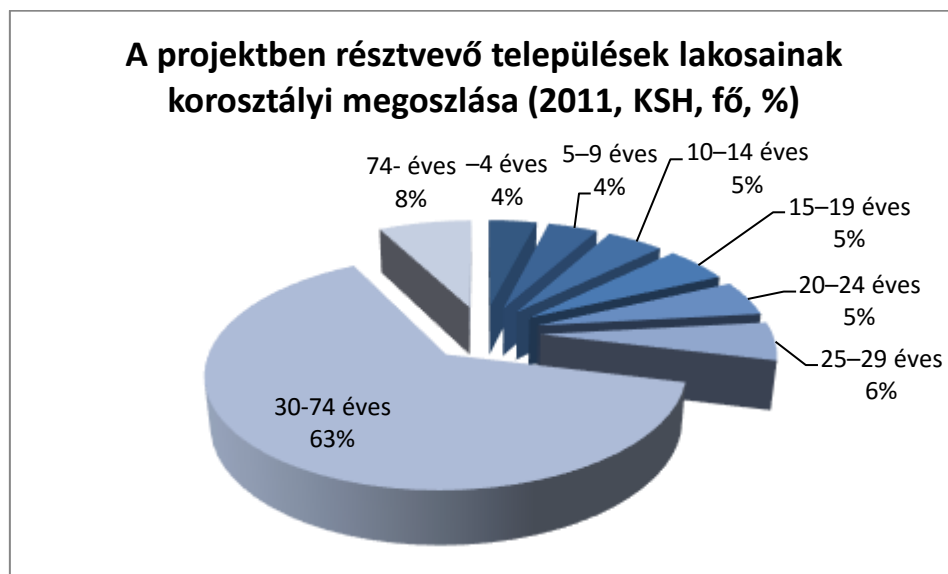
2. ábra | Fonyódi járás (KSH, 2014)

A projektben résztvevő hat településből 2 városi rangú (Marcali, Lengyeltóti), a többi 6 település községnek minősül. A járások népsűrűsége nagyon alacsony: a Fonyódié 52fő/km², Marcalié 38 fő/km².

A népesség korcsoport és nemek szerint, 2011									
Terület	–4	5–9	10–14	15–19	20–24	25–29	30–74	74–	Összesen
Megyei jogú város	2 836	3 077	3 272	4 474	3 695	3 536	40 311	5 044	66 245
Többi város	4 074	4 424	4 866	5 880	4 893	5 368	62 446	7 671	99 622
Városok együtt	6 910	7 501	8 138	10 354	8 588	8 904	102 757	12 715	165 867
Községek, nagyközségek	6 858	7 682	8 369	8 964	8 607	8 218	90 146	11 426	150 270
Megye összesen	13 768	15 183	16 507	19 318	17 195	17 122	192 903	24 141	316 137
Járások (Balatonvilágossal együtt)							0	0	0
J01 Barcsi	1 005	1 277	1 428	1 704	1 210	1 271	14 263	1 635	23 793
J02 Csurgói	737	818	982	1 087	942	865	10 105	1 326	16 862
J03 Fonyódi	1 391	1 482	1 667	1 954	1 787	1 745	21 080	2 679	33 785
J04 Kaposvári	5 349	5 840	6 314	7 996	6 791	6 442	71 026	8 738	118 496
J05 Marcali	1 454	1 624	1 785	1 976	1 805	1 945	21 092	2 791	34 472
J06 Nagyatádi	1 117	1 307	1 428	1 512	1 434	1 450	15 918	1 837	26 003
J07 Siófoki	2 247	2 307	2 304	2 460	2 576	2 813	32 250	4 142	51 099
Ebből: J07 Balatonvilágos	48	52	37	41	57	60	785	90	1 170
J08 Tabi	516	580	636	670	707	651	7 954	1 083	12 797
J04 K06 Kaposvár	2 836	3 077	3 272	4 474	3 695	3 536	40 311	5 044	66 245
A projektben érintett város							0	0	0
J03 K07 Lengyeltóti	154	148	156	173	178	154	1 883	204	3 050
J05 K08 Marcali	468	474	571	585	566	679	7 468	925	11 736
A projektben érintett község							0	0	0
J05 K08 Balatonberény	33	33	38	55	50	53	753	101	1 116
J05 K08 Balatonkeresztúr	43	49	55	81	76	86	1 026	153	1 569
J05 K08 Balatonmárfiafürdő	22	13	25	28	24	40	428	63	643
J05 K08 Kéthely	72	104	71	92	112	138	1 504	170	2 263
J03 K07 Somogyvár	85	94	128	153	138	80	1 028	90	1 796
Megye összesen	13 768	15 183	16 507	19 318	17 195	17 122	192 903	24 141	316 137
Projekt összesen:	877	915	1 044	1 167	1 144	1 230	14 090	1 706	22 173

1. táblázat | A Fonyódi és Marcali járás és a projektben érintett települések főbb adatai - A népesség korcsoport és nemek szerint, (KSH, 2017)

A projektben érintett 7 település lakosságszáma 22.173 fő, a lakosok 29%-a 30 év alatti, mintegy 6400 fő.

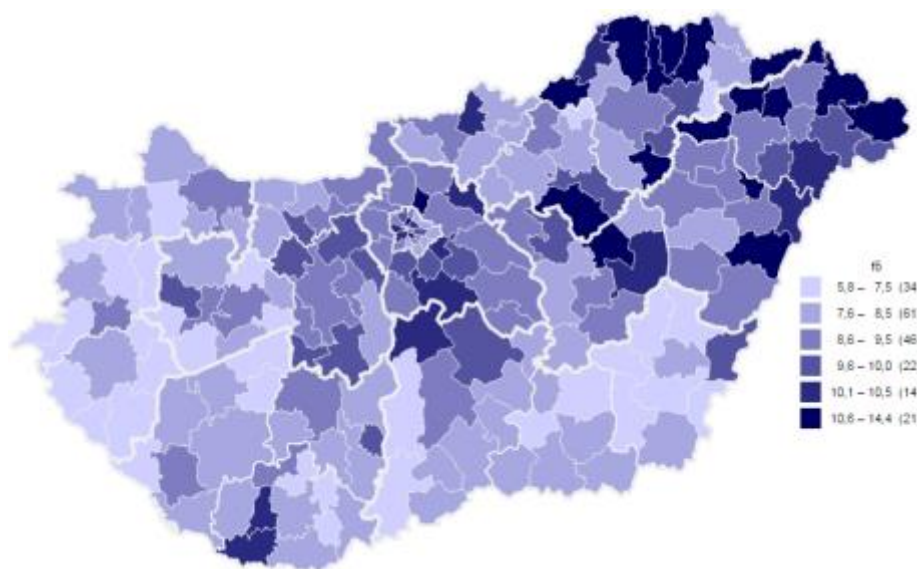
3. ábra | A projektben résztvevő települések lakosainak korosztályi megoszlása (fő, %),(KSH, 2011)

Az érintett települések lakosságszáma egyenletesen fogy, mintegy 150 fővel évente, a tendenciát figyelembe véve a 20 ezer fő feletti létszám legalább 2025-ig tartható.

1.1.1.4 ÉLVESZÜLETÉSEK ÉS HALÁLOZÁS – MEGYEI ÉS KISTÉRSÉGI SZINT

A népesség egészségi állapotát, életesélyeinek alakulását jól jellemzi a születéskor várható átlagos élettartam. A Dél-Dunántúlon 2011-ben született fiúk 70,85, a lányok 78,03 életévre számíthattak, előbbi 3,02 utóbbi 2,24 esztendővel volt hosszabb a 2001 évinél, ugyanakkor mindkét nem esetében valamivel kevesebb volt az országos átlagnál (a férfiaknál 0,08, a nőknél 0,2 esztendő volt az elmaradás). A régióon belül a férfiak Baranyában, a nők Tolnában rendelkeztek a legjobb életesélyekkel, ugyanakkor mindkét nem esetében a somogyiak várható élettartama volt a legalacsonyabb.

A népességszám alakulásának egy másik fontos összetevője, a halandóság az előző évihez viszonyítva valamelyest javult 2011-ben. A Dél-Dunántúlon 12 667 halálozást regisztráltak, 4%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban (országosan mindössze 1,3%-os csökkenés történt). A régióban ezer lakosonként átlagosan 13,5 halálozás történt, több mint az országban általában (12,9). A dél-dunántúlinál kedvezőtlenebb mortalitással csupán két régió, Észak-Magyarország valamint Dél-Alföld jellemezhető. A Dél-Dunántúl megyéi közül a legrosszabb helyzetű Somogy (14,1 ezrelék) az 5. legrosszabb adatokkal rendelkező magyar megye. (KSH).

4. ábra | Élve születések száma járásonként (KSH, 2014)

A népesség egészségi és szociográfiai állapotára utal az élveszületések aránya is. Az EU27 országainak régióival összevetve nagyon alacsony értéket mutat a dél-dunántúli régiós arányszám, ez 2013-ban 9 élveszületést jelentett 1000 főre vetítve, országon belül is ez nagyon alacsony arány volt, mert Budapesten a fővárosban ebben az időszakban 31 élveszületés jutott 1000 lakosra.

A régióon, illetve a megyén belül a kistérségünkben még szomorúbb a kép: az 1000 lakosra jutó élveszületések száma a megye járásai közül a második legalacsonyabb értéket mutatják a Fonyódi járásban, alig haladja meg a 7-et (ezer lakosra kerekítve, a pontos érték 7,2), Marcali járásban jobb a kép, itt 8 élveszületés jut ezer lakosra.

A járásek összehasonlító adatai, 2011							
Járásek	Népesség számának változása 2001=100,0	0-14	15-64	65-	Öregedési index	Ezer lakosra jutó	
		évesek aránya, %				élveszületés	halálozás
Somogy megye							
Barcsi járás	-12,1	14,9	69,3	15,8	106,0	6,9	15,5
Csurgói járás	-12,5	14,3	68,5	17,2	120,2	8,3	18,0
Fonyódi járás	-6,2	12,8	67,9	19,3	150,8	7,3	14,3
Kaposvári járás	-4,0	14,3	68,9	16,8	118,0	8,4	12,8
Marcali járás	-8,3	13,7	67,8	18,5	135,1	8,0	15,1
Nagyatádi járás	-10,5	14,6	68,6	16,8	114,8	8,3	15,2
Siófoki járás	0,5	13,1	68,5	18,5	141,5	7,2	13,1
Tabi járás	-14,8	13,2	67,1	19,7	148,8	8,5	15,8
Összesen	-6.2	13.9	68.5	17.6	126.6	7.9	14.1

2. táblázat | A Fonyódi és Marcali járásek élveszületési és halálozási adatai (KSH, 2014)

Szomorú látni, hogy a vizsgált járásek éves szintű 210-240 fős születési volumenére 420-450 főnyi halálozás jut. Éves szinten 150-200 fővel fogy a két járás lakosság száma, amely 2001 és 2011 között 6,2%-os népességfogyást jelentett a Fonyódi járásban és 8,3%-osat a Marcali járásban.

A magas halálozási ráta és az alacsony születési arányszám miatt nagyfokú előregedés tapasztalható a térségben, ezt támasztja alá a járási szinten mérhető öregedési mutató.

Az öregedési mutató (65 év felettiiek száma osztva a 14 év alattiak számával) a Fonyódi járásban a legmagasabb: egy 14 év alatti gyermekre 1,5 65 feletti idős lakos jut. Marcali járásban kedvezőbb a kép, a mutató értéke 135,1.

1.1.1.5 MIGRÁCIÓ (BELFÖLDI VÁNDORLÁSI KÜLÖNBÖZET)

A népességszám alakulását a születéseken és a halálozásokon kívül a migráció is befolyásolja. A 2011. évi népszámlálási adatok szerint a Dél-Dunántúl 1000 lakosonként 3 fős vándorlási veszteséget könyvelhetett el (a régió összesen 2690 főt), ezen belül Baranya megyét jellemezte a legnagyobb mértékű elvándorlás, - 4 ezrelék.

A népességváltozás tényezői							
Terület	Lakónépesség 1990	Lakónépesség 2001	Élveszüle tés	Halálozás	Természetes szaporodás, ill. fogyás (-)	Vándorlá si különböz et	Lakónépesség 2011
			2001–2011				
Megyei jogú város	71 788	68 697	6 512	8 898	-2 386	-66	66 245
Többi város	103 799	101 864	8 780	13 873	-5 093	2 851	99 622
Városok együtt	175 587	170 561	15 292	22 771	-7 479	2 785	165 867
Községek, nagyközségek	169 121	164 676	15 568	27 239	-11 671	-2 735	150 270
Megye összesen	344 708	335 237	30 860	50 010	-19 150	50	316 137
Járások (Balatonvilágossal együtt)							
J01 Barcsi	27 476	26 824	2 517	4 077	-1 560	-1 471	23 793
J02 Csurgói	19 915	18 957	1 693	3 041	-1 348	-747	16 862
J03 Fonyódi	37 295	35 669	3 023	5 379	-2 356	472	33 785
J04 Kaposvári	127 263	125 160	11 983	17 768	-5 785	-879	118 496
J05 Marcali	39 449	37 338	3 240	6 054	-2 814	-52	34 472
J06 Nagyatádi	29 898	28 571	2 690	4 470	-1 780	-788	26 003
J07 Siófoki	48 916	49 042	4 575	7 049	-2 474	4 531	51 099
Ebből: J07 Balatonvilágos	1 391	1 154	95	142	-47	63	1 170
J08 Tabi	15 887	14 830	1 234	2 314	-1 080	-953	12 797
J03 K07 Lengyeltóti	3 347	3 461	328	451	-123	-288	3 050
J05 K08 Marcali	12 808	12 533	946	1 681	-735	-62	11 736
Községek, nagyközségek							
J05 K08 Balatonberény	1 161	1 169	67	215	-148	95	1 116
J05 K08 Balatonkeresztúr	1 620	1 556	104	265	-161	174	1 569
J05 K0 Balatonmárfiafürdő	645	505	41	112	-71	209	643
J05 K08 Kéthely	2 474	2 440	159	430	-271	94	2 263
J03 K07 Somogyvár	2 098	2 035	205	242	-37	-202	1 796
Megye összesen	344 708	335 237	30 860	50 010	-19 150	50	316 137

3. táblázat I A népességváltozás tényezői, 2011 (KSH, 2011)

Mivel a belföldi vándorlás a gazdaságilag fejletlen régiókból a fejlettek felé irányult, a Dunántúl térségei 2012-ben is vándorlási nyereséggel zártak. Kivételt képez Dél-Dunántúl, mely e tekintetben inkább az alföldi régiókhoz hasonlítható. Somogyban ez az érték -3 ezrelék volt 2012-ben. A megye kistérségei közül, főleg a gazdaságilag deprimáltabb külső somogyi területeket jellemzi a nagyfokú elvándorlás, de még a Balaton-parti településeken is találkozhatunk elvándorlással.

A projektben részt vevő települések közül a Marcali kistérségben lévő települések közül csak Marcaliban volt kismértékű elvándorlás 2011-ben, a két fonyód járásbeli településen jelentős volt az elvándorlás mértéke ebben az időszakban.

1.1.2 SZOCIÁLIS JELLEMZŐK

A szociális jellemzők közül az iskolai végzettséget, illetve a családok szerkezetét és gazdasági státuszát vettük górcső alá.

1.1.2.1 ISKOLAI VÉGZETTSÉG

Az iskolai végzettség kapcsán összességében elmondható: a Marcali és Fonyódi járásban a legalább 8 osztályt végzettek aránya a 15 évesnél idősebbek körében 94,1%, illetve 90,8% (a megyei átlag 93,6%). A legkevesebben Kéthelyen (85,4%), a legtöbb Balatonmárfiafürdőn (98,9) fejezték be sikeresen az általános iskolai tanulmányukat. A legalább érettségivel rendelkezők aránya a 18 év feletti korosztályokban a megyében 40,6%, Marcali járásban 33,6%, Fonyód járásban 39,6%.

A népesség iskolai végzettség és nemek szerint, 2011									
Terület	15– éves			18– éves			25– éves		
	legalább általános iskola 8. évfolyam			legalább érettségi			egyetem, főiskola stb. oklevéllel		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
Megyei jogú város	98,4	95,6	96,8	54,9	58,5	56,9	23,5	22,8	23,1
Járások (Balatonvilágossal együtt)									
J01 Barcsi	93,8	88,6	91,1	27,5	32,0	29,9	8,7	10,2	9,5
J02 Csurgói	95,6	88,3	91,8	29,8	33,2	31,6	7,1	9,3	8,3
J03 Fonyódi	96,4	92,1	94,1	36,0	42,8	39,6	12,1	13,7	13,0
J04 Kaposvári	96,9	93,1	94,9	43,1	48,4	46,0	16,7	17,5	17,2
J05 Marcali	93,9	88,0	90,8	31,3	35,5	33,6	9,3	10,5	10,0
J06 Nagyatádi	94,5	89,3	91,7	29,0	35,7	32,5	9,0	10,8	9,9
J07 Siófoki	97,5	93,8	95,5	44,6	50,7	47,9	16,7	16,6	16,6
Ebből: J07 Balatonvilágos	98,8	96,3	97,5	47,8	51,1	49,6	18,4	19,6	19,0
J08 Tabi	95,3	90,5	92,8	29,1	32,1	30,7	8,0	8,6	8,3
J03 K07 Lengyeltóti	95,5	89,4	92,3	27,2	36,3	32,0	7,5	10,8	9,2
J05 K08 Marcali	97,3	92,6	94,7	42,1	47,8	45,2	13,8	15,0	14,4
J05 K08 Balatonberény	97,8	92,7	95,2	40,7	47,0	44,0	13,4	15,2	14,3
J05 K08 Balatonkeresztúr	97,7	93,0	95,2	44,9	49,4	47,3	14,4	12,9	13,6
J05 K08 Balatonmárfiafürdő	98,9	95,9	97,3	49,8	54,2	52,2	21,3	19,6	20,3
J05 K08 Kéthely	85,4	83,6	84,5	22,9	28,7	25,9	5,0	8,1	6,6
J03 K07 Somogyvár	93,7	86,7	90,2	23,2	32,2	27,7	9,2	14,8	12,1
Megye összesen	96,0	91,6	93,6	37,6	43,1	40,6	13,3	14,3	13,8

4. táblázat | A népesség iskolai végzettség és nemek szerint, 2011 (KSH, 2011)

A felsőfokú diplomával rendelkezők aránya a megyében 13,8% a 25 év felettiek arányában ez az érték Marcali járásban 10,0%, Fonyód járásban 13,0%. A projektben résztvevő települések közül a legmagasabb arányt Balatonmárfiafürdőn mérték, ez 20,3% volt, legalacsonyabb pedig Kéthelyen 6,6%.

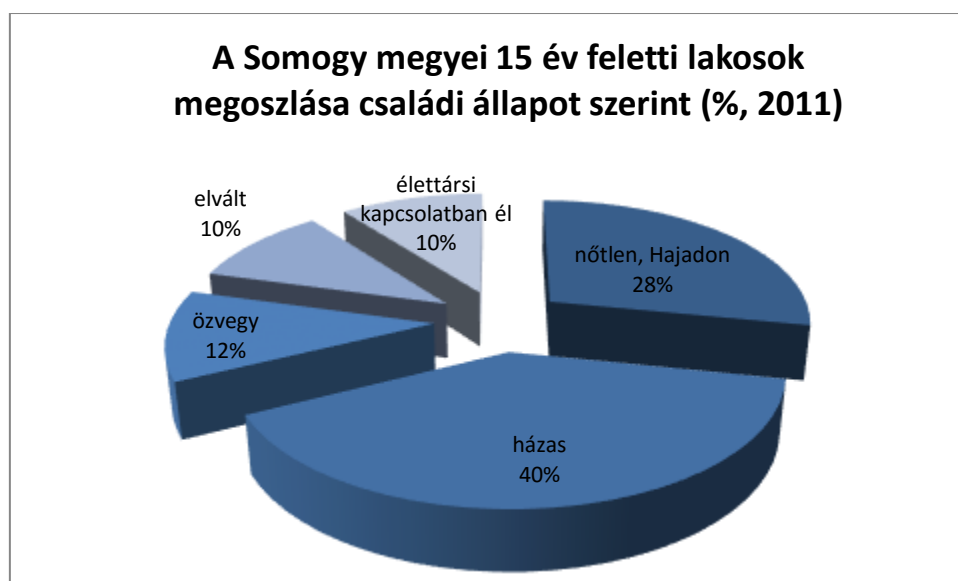
1.1.2.2 CSALÁDSZERKEZET

A megyében 2011-ben 41 833 élve született gyermek élt 31 548 édesanyjával. Az édesanyáknak mintegy 8%-ának volt 3 vagy több gyermeke. Megyei szinten száz 15 év feletti anyára 153 gyermek jut.

A 15 éves és idősebb nők az élve született gyermekek száma szerint, 2011								
Terület	0	1	2	3	4–	Összesen	Összes élveszületett gyermek	Száz nőre jutó élveszületett gyermek
	élve született gyermekkel							
Megyei jogú város	8 654	8 512	11 085	2 513	784	31 548	41 833	133
Járások (Balatonvilágossal együtt)								
J01 Barcsi	2 356	2 410	3 962	1 291	602	10 621	17 150	161
J02 Curgói	1 653	1 538	2 820	971	535	7 517	12 722	169
J03 Fonyódi	3 348	3 772	6 017	1 671	678	15 486	24 053	155
J04 Kaposvári	13 797	13 532	19 531	5 368	2 261	54 489	79 485	146
J05 Marcali	3 343	3 799	5 924	1 704	891	15 661	25 191	161
J06 Nagyatádi	2 574	2 829	4 665	1 456	727	12 251	20 055	164
Ebből: J07 Balatonvilágos	119	108	219	71	20	537	848	158
J07 Siófoki	5 297	5 887	9 019	2 190	747	23 140	33 933	147
J08 Tabi	1 153	1 222	2 328	686	360	5 749	9 721	169
J03 K07 Lengyeltóti	276	314	535	154	93	1 372	2 317	169
J05 K08 Marcali	1 203	1 501	2 207	476	171	5 558	8 173	147
J05 K08 Balatonberény	114	128	198	59	20	519	786	151
J05 K08 Balatonkeresztúr	164	182	301	90	20	757	1 140	151
J05 K08 Balatonmárfürdő	74	88	127	22	5	316	429	136
J05 K08 Kéthely	265	228	415	91	38	1 037	1 511	146
J03 K07 Somogyvár	176	162	258	79	68	743	1 260	170
Megye összesen	33 402	34 881	54 047	15 266	6 781	144 377	221 462	153

5. táblázat | A 15 éves és idősebb nők az élve született gyermekek száma szerint, (KSH, 2011)

Fonyódi kistérségben a 100 anyára jutó gyermekek száma közel megegyezik a megyei átlaggal (155), Marcali járásban ez a szám kicsit magasabb: 161. A települések körében a legalacsonyabb szám Balatonmárfürdőn és Kéthelyen van (136/146), a legmagasabb pedig Somogyváron, ahol száz anyára 170 gyermek jut.

5. ábra | A Somogy megyei 15 év feletti lakosok megoszlása családi állapot szerint (%), KSH, 2011

A megyében a 15 évesnél idősebb lakosság 44,1%-a házasságban él. A Fonyódi járásban ez az arány 45,8%, a Marcali járásban 44%. A projektben résztvevő települések közül Balatonberényben és Balatonkeresztúron a legmagasabb a házasságok aránya (47,50% / 48,90%), míg Somogyváron és Kéthelyen a legalacsonyabb (39,60% / 40,60%). Ez utóbbi településeken legmagasabb az egyedülállók aránya, 38-39%. A 15 év feletti lakosok 12-14 százaléka özvegy.

A 15 éves és idősebb népesség családi állapot szerint, 2011							
Terület	Összesen						
	nőtlen, hajadon	házas	házas (%)	özvegy	elvált	összesen	közülük: élettársi kapcsolatban él
Megyei jogú város	17 881	24 756	43,4%	6 572	7 851	57 060	5 961
Többi város	25 665	39 843	46,2%	10 672	10 078	86 258	9 032
Városok együtt	43 546	64 599	45,1%	17 244	17 929	143 318	14 993
Községek, nagyközségek	41 450	54 788	43,0%	17 884	13 239	127 361	16 292
Megye összesen	84 996	119 387	44,1%	35 128	31 168	270 679	31 285
Járások (Balatonvilágossal együtt)							
J01 Barcsi	6 731	8 440	42,0%	2 719	2 193	20 083	2 383
J02 Csurgói	4 647	6 189	43,2%	2 000	1 489	14 325	1 703
J03 Fonyódi	8 772	13 402	45,8%	3 872	3 199	29 245	3 247
J04 Kaposvári	32 343	43 708	43,3%	12 423	12 519	100 993	11 460
J05 Marcali	9 413	13 035	44,0%	4 265	2 896	29 609	3 686
J06 Nagyatádi	7 189	9 370	42,3%	2 919	2 673	22 151	2 957
J07 Siófoki	12 748	20 799	47,0%	5 494	5 200	44 241	4 725
Ebből: J07 Balatonvilágos	258	546	52,9%	117	112	1 033	98
J08 Tábí	3 411	4 990	45,1%	1 553	1 111	11 065	1 222
J03 K07 Lengyeltóti	806	1 225	47,3%	331	230	2 592	342
J05 K08 Marcali	2 928	4 788	46,8%	1 369	1 138	10 223	1 196
J05 K08 Balatonberény	268	481	47,5%	140	123	1 012	93
J05 K08 Balatonkeresztúr	368	695	48,9%	205	154	1 422	105
J05 K08 Balatonmárfürdő	157	271	46,5%	76	79	583	51
J05 K08 Kéthely	767	819	40,6%	272	158	2 016	236
J03 K07 Somogyvár	575	589	39,6%	174	151	1 489	213
Megye összesen	84 996	119 387	44,1%	35 128	31 168	270 679	31 285

6. táblázat | A 15 éves és idősebb népesség családi állapot szerint, 2011 (KSH, 2011)

1.1.3 GAZDASÁGI ADOTTSÁGOK

Somogy megye gazdasági helyzete nagyon rossz, annak ellenére, hogy a Balaton part fejlett turizmusa részben kompenzálja ezt. A megyének alacsony a GDP termelő képessége, a rendszerváltás óta erősen leszakadó tendencia mutatkozik a megye gazdasági teljesítményében, napjainkra a megye gazdasági szempontból a középmezőnyből egyértelműen a megyék utolsó harmadába került.

1.1.3.1 A NÉPESSÉG FOGLALKOZTATOTTSÁGI RÁTÁJA

A népesség aktivitási rátája a 15-74 évesnél idősebbek körében 58,7% volt Magyarországon. A Somogy megyei aktivitási ráta ettől elmarad, de fokozatosan javult 2012 után, 51,4%-ról 2014-re 54,1%-ra növekedett.

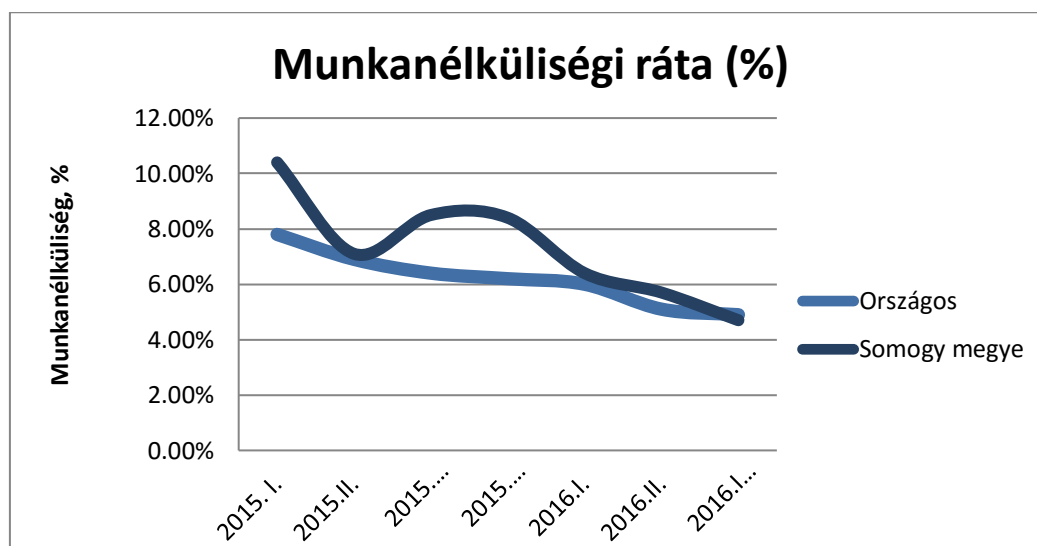
15-74 éves népesség gazdasági aktivitása Somogy megye (fő), 2011			
	2012	2013	2014
Lakosságszám	319 000	318 000	316 000
Aktivitási ráta	51,4%	51,5%	54,1%
Foglalkoztatott, ezer fő,	111 800	111 800	119 200
ebből középfokú végzettségű	71 700	72 700	78 300
ebből diplomás	27 200	26 400	24 300
Munkanélküli	14 000	13 900	11 700
Legalább egy éve munkát keres	5 900	5 700	5 400
Nappali tagozatos tanuló	25 000	23 800	21 100

7. táblázat | 15-74 éves népesség gazdasági aktivitása Somogy megye (fő), (KSH, 2011)

Az aktivitási ráta növekedése a foglalkoztatottak számának növekedéséből, a munkanélküliek számának csökkenéséből adódott, mindeközben a nappali tagozatos hallgatók száma szintén csökkent. A foglalkoztatottak körében nőtt a középfokú végzettségűek aránya, miközben a diplomásoké csökkent, ez utóbbi csökkenés vélhetőleg az elvándorlásnak tudható be.

1.1.3.2 A MUNKANÉLKÜLISÉG

A munkanélküliségi mutatók történetének legkedvezőbb értékeit regisztrálták 2016-ban Somogy megyében. A munkanélküliek száma egy év alatt ötezer fővel (44%-kal) fogyatkozott. A munkanélküliségi ráta 3,9 százalékpontos csökkenés következtében egy év alatt 4,7%-ra zuhant. A megye munkanélküliségi mutatója még az országos átlagnál is 0,2 százalékponttal alacsonyabb volt 2016 őszén.

6. ábra I Munkanélküliségi ráta (%), (KSH, 2016)

Ha a munkanélküliséget kistérségi, vagy települési bontásban vizsgáljuk, akkor látható, hogy a Belső-Somogy Balaton-parti területein jobbak a foglalkoztatási lehetőségek, mint a Külső-Somogy és Zselic kistéleplésein.

A nyilvántartott álláskeresők főbb jellemzői Somogy megyében									
Időpont		Nyilvántartott álláskereső	Ebből						Bejelentett betöltetlen álláshely száma
			nő	aránya az álláskeresők között (%)	pályakezdő	aránya az álláskeresők között (%)	25 éven aluli	aránya az álláskeresők között (%)	
2015.	január	22 049	10 129	45,9%	2 848	12,9%	3 538	16,0%	409
	február	22 835	10 517	46,1%	2 969	13,0%	3 669	16,1%	1 787
	március	22 778	10 765	47,3%	3 035	13,3%	3 706	16,3%	3 678
	április	19 089	9 317	48,8%	2 768	14,5%	3 330	17,4%	1 603
	május	17 469	8 677	49,7%	2 404	13,8%	2 881	16,5%	1 362
	június	16 472	8 123	49,3%	2 305	14,0%	2 736	16,6%	1 177
	július	16 129	7 971	49,4%	2 285	14,2%	2 697	16,7%	1 224
	augusztus	15 638	7 783	49,8%	2 176	13,9%	2 597	16,6%	1 151
	szeptember	15 764	7 852	49,8%	2 279	14,5%	2 707	17,2%	1 479
	október	15 680	7 759	49,5%	2 290	14,6%	2 770	17,7%	1 533
	november	17 635	8 663	49,1%	2 245	12,7%	2 768	15,7%	3 206
	december	15 687	7 440	47,4%	1 840	11,7%	2 333	14,9%	1 321
2016.	január	17 481	8 073	46,2%	1 957	11,2%	2 530	14,5%	907
	február	18 334	8 281	45,2%	2 060	11,2%	2 701	14,7%	758
	március	20 371	9 667	47,5%	2 173	10,7%	2 877	14,1%	4 660
	április	16 132	7 770	48,2%	1 927	11,9%	2 576	16,0%	1 897
	május	14 413	6 907	47,9%	1 801	12,5%	2 364	16,4%	2 010
	június	13 252	6 245	47,1%	1 720	13,0%	2 213	16,7%	1 570

8. táblázat I A nyilvántartott állás keresők főbb jellemzői Somogy megyében, (KSH 2016)

Az állás keresők körében a hölgyek aránya 47-49% között alakult, az elmúlt 2 évben Somogy megyében. A pályakezdők aránya 10-14%, a 25 év alattiak aránya pedig 14-17% volt ebben az időszakban.

1.1.3.3 A GAZDASÁG SZERKEZETE

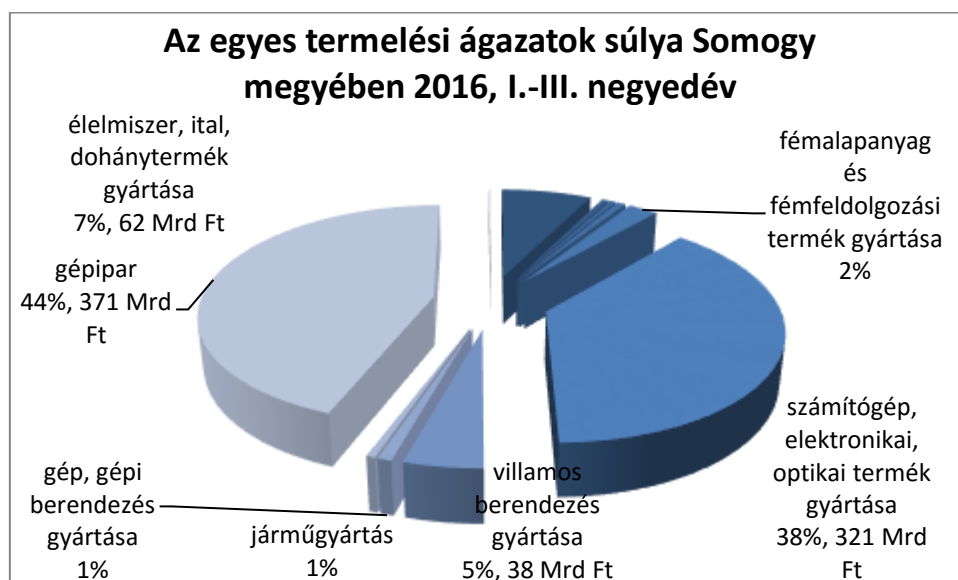
Amennyiben a régió gazdaságát strukturálisan tekintjük, akkor elmondható, hogy a gazdasági szervezetek között számukat tekintve minden harmadik (33%) az agráriumban tevékenykedik a megyében, a sok őstermelő, egyén gazdálkodó mellett azonban arányait tekintve kevesebb az agrár társas vállalkozás, ezek aránya 8%. A szálláshely szolgáltatásoknál hasonló a helyzet, míg a sok egyéni szállásadó miatt az összes vállalkozás között 13% ezen ágazat súlya, a nagyobb társas vállalkozások között már csak 7%. A kereskedelem és gépjárműjavítás kapcsán pont fordított a helyzet a társas vállalkozások között 23% az ágazat súlya, az összes vállalkozás arányában csak 8%. A társas vállalkozások között a műszaki tevékenységet folytatók (13%) és az építőiparban tevékenykedő vállalkozások aránya (9%) magas.

A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint, 2016. szeptember 30.								
Gazdasági ág		Gazdasági szervezetek száma összesen	Gazdasági ág súlya a gazdasági szervezetek között	Ebből				
				Társas vállalkozás	Gazdasági ág súlya a társas vállalkozások között	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	20 135	33,27%	807	7,93%	19 299	20 106	15
B	Bányászat, kőfejtés	14	0,02%	13	0,13%	1	14	–
C	Feldolgozóipar	1 748	2,89%	850	8,35%	895	1 745	2

D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	25	0,04%	12	0,12%	13	25	–
B+C +D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	1 787	2,95%	875	8,60%	909	1 784	2
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés	103	0,17%	57	0,56%	28	85	5
B+C +D+E	Ipar	1 890	3,12%	932	9,16%	937	1 869	7
F	Építőipar	2 386	3,94%	948	9,32%	1 434	2 382	4
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 666	7,71%	2 293	22,54%	2 372	4 665	1
H	Szállítás, raktározás	907	1,50%	341	3,35%	566	907	–
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	8 135	13,44%	762	7,49%	7 356	8 118	11
J	Információ, kommunikáció	895	1,48%	378	3,71%	512	890	4
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	956	1,58%	221	2,17%	735	956	–
L	Ingatlanügyletek	6 293	10,40%	626	6,15%	4 473	5 099	1 122
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 647	6,03%	1 341	13,18%	2 292	3 633	12
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 554	2,57%	465	4,57%	1 067	1 532	22
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	505	0,83%	–	0,00%	–	–	16
P	Oktatás	1 995	3,30%	162	1,59%	1 453	1 615	250
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 230	2,03%	533	5,24%	375	908	268
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	2 187	3,61%	187	1,84%	1 020	1 207	946
S	Egyéb szolgáltatás	3 104	5,13%	179	1,76%	1 400	1 579	1 525
T, U	Egyéb tevékenységek	32	0,05%	–	0,00%	1	1	–
	Összesen	60 517		10 175		45 292	55 467	4 203

9. táblázat I A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint, (KSH, 2016)

Amennyiben a termelés volumenét tekintjük, akkor a 2016, I-III. negyedévben mért 470 Mrd Ft értékű termelésből a gépipar 44%-ot, az számítógép- és elektronikus ipar 38%-ot, az élelmiszeripar pedig 7%-ot tesz ki.

7. ábra I Az egyes termelési ágazatok súlya Somogy megyében 2016 I-III. negyedév

1.1.3.4 GDP TERMELO KÉPESSÉG

A bruttó hazai termék (GDP) átfogó, részletes területi adatai jelenleg 2015-ről állnak rendelkezésre. A GDP összege a Dél-Dunántúlon 2045,7 milliárd forintot tett ki 2015-ben, az országos érték (2015: 33 999 milliárd forint) 6,01%-át. Somogy megye GDP termelése 661 Mrd Ft volt 2015-ben, 3,44%-al több, mint előző évben. Az országban belüli arány Somogy megyére vonatkozóan 1,94% volt 2015-ben.

GDP a Dél-Dunántúlon és Budapesten 2008-2015								
Területi egység	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Budapest	10 196 705	10 246 882	10 399 052	10 679 963	10 930 746	11 399 840	11 947 571	12 432 853
Baranya	748 475	715 136	713 900	719 498	723 713	733 531	791 472	806 807
Somogy	548 964	532 711	553 253	575 223	581 510	619 383	639 807	661 067
Tolna	453 989	463 806	458 417	490 324	518 805	547 912	567 785	577 827
Dél-Dunántúl	1 751 429	1 711 653	1 725 570	1 785 045	1 824 028	1 900 826	1 999 064	2 045 702
Ország összesen	27 071 868	26 297 412	27 085 900	28 166 115	28 660 518	30 127 349	32 400 148	33 999 012

10. táblázat I GDP a Dél-Dunántúlon és Budapesten 2008-2015 között, (KSH, 2015)

Amennyiben az egy lakosra jutó GDP értékeit tekintjük, akkor Magyarországon 2015-ben ez az érték átlagosan 3 450 ezer Ft/fő volt, Somogy megyében 2 118 ezer Ft/fő volt, amely az előző évben mért 2 028 ezer Ft értékhez képest 4,43%-os növekedést jelent.

Egy főre jutó GDP a Dél-Dunántúlon és Budapesten 2008-2015								
Területi egység	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Budapest	1 702 297	1 712 210	1 721 556	1 733 685	1 727 495	1 735 711	1 744 665	1 757 618
Baranya	396 633	394 911	393 758	391 455	380 904	377 142	373 984	371 110
Somogy	325 024	322 197	320 578	317 947	318 778	318 096	315 512	312 084
Somogy egy főre jutó GDP (millió Ft)	1,689	1,653	1,726	1,809	1,824	1,947	2,028	2,118
Tolna	238 431	235 874	233 650	231 183	231 533	229 942	227 996	225 936
Dél-Dunántúl	960 088	952 982	947 986	940 585	931 215	925 180	917 492	909 130
Dunántúl	3 062 868	3 054 301	3 043 030	3 029 387	2 995 203	2 985 161	2 971 203	2 956 463
Ország összesen	10 045 401	10 030 975	10 014 324	9 985 722	9 931 925	9 908 798	9 877 365	9 855 571
Országos egy főre jutó GDP (millió Ft)	2,695	2,622	2,705	2,821	2,886	3,040	3,280	3,450

11. táblázat I Egy főre jutó GDP a Dél-Dunántúlon és Budapesten 2008-2015 között, (KSH, 2015)

Beruházások

A beruházások értéke 2016. első három negyedévében 40 Mrd Ft volt a megyében, ez 1,6%-a az országos értéknek. Az egy lakosra jutó termelési érték 1,6 millió Ft, amely messze megelőzi a Baranya megyei és Tolna megyei 1 millió értékét, de az export aránya Somogyban jóval alacsonyabb, csak 38%, ez Baranya megyében 83% értéket mutat.

Összehasonlító adatok (megye – régió – ország) 2016. I–III. negyedév					
Megnevezés	Baranya	Somogy	Tolna	Dél-Dunántúl	Ország
Lakónépesség					
Népesség száma, ezer fő	368,1	309,1	223,6	900,9	9 830,5
Népesség indexe	99,2	99,0	99,0	99,1	99,7
Gazdasági aktivitás					
Aktivitási arány, %	60,0	56,4	56,0	57,8	61,5
Foglalkoztatási arány, %	55,4	53,8	53,2	54,3	58,5
Munkanélküliségi ráta, %	7,7	4,7	5,0	6,0	4,9
Alkalmazásban állók száma és keresete					
Alkalmazásban állók száma, ezer fő	86,8	74,9	49,2	210,8	2 977,7
számának indexe	103,6	105,3	101,3	103,6	103,2
havi bruttó átlagkeresete, Ft	205 575	209 386	233 773	213 468	257 908
havi bruttó átlagkeresetének indexe	105,1	103,9	106,1	104,9	106,1

havi nettó átlagkeresete, Ft	136 708	139 243	155 460	141 957	171 509
havi nettó átlagkeresetének indexe	106,7	105,5	107,7	106,5	107,7
Regisztrált vállalkozások					
Regisztrált vállalkozások száma	57 522	55 467	35 109	148 098	1 697 972
Regisztrált vállalkozások számának indexe	99,7	100,5	100,2	100,1	100,4
1000 lakosra jutó vállalkozás	156	179	157	164	173
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	58 903	40 279	38 996	138 178	2 511 131
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	160,0	130,3	174,4	153,4	255,4
Ipar					
Termelés volumenindexe	110,3	110,5	125,0	115,9	101,8
Egy lakosra jutó termelési érték, ezer Ft	794,2	928,7	1 768,9	1 082,3	2 080,8
Termelés volumenindexe	110,7	107,5	111,2	109,3	102,8
Értékesítés volumenindexe	108,6	105,1	111,1	107,6	102,7
Ezen belül: belföldi	107,3	106,3	108,4	107,6	102,9
export	109,7	104,9	115,9	107,6	102,6
Értékesítésből az export aránya, %	54,1	83,6	38,3	63,6	71,8
Építőipar					
Építőipari termelés volumenindexe	75,2	85,7	66,0	75,3	74,8
Egy lakosra jutó termelési érték, ezer Ft	51,9	55,8	66,0	56,7	90,2
Lakásépítés					
Épített lakás	100	128	57	285	5 307
Épített lakások indexe	108,7	52,9	158,3	77,0	114,0
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	2,7	4,1	2,5	3,2	5,4
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	250,2	614,7	72,6	937,4	8 683,0
Vendégek számának indexe	110,8	107,3	124,0	109,3	106,0
Vendégéjszakák száma, ezer	612,4	1 743,1	195,5	2 551,1	22 031,0
Vendégéjszakák számának indexe	111,8	105,0	125,8	107,9	105,8

12. táblázat I Összehasonlító adatok (megye – régió – ország) 2016. I–III. negyedév (KSH, 2016)

1.2. A PROJEKT INDOKOLTSÁGA

Az alfejezetben bemutatásra kerül a projekt helyi szükségletekhez, igényekhez, lehetőségekhez való illeszkedése. Törekedtünk arra, hogy az érintett szakterületre vonatkozó specifikus reprezentatív mutatókat, a releváns Operatív Programban (a továbbiakban: OP) alkalmazott mutatókhoz igazodva mutassuk be. Bemutattuk, hogy a szakterületet milyen folyamatok jellemezték, és jellemzik jelenleg a közösségi, nemzeti, amennyiben releváns, úgy regionális szinten. A közösségi szinttől lefelé haladva az elemzés részletezettségét növeltük.

Bemutatásra kerül az is, hogy a projekt megvalósulása nélkül az érintett szakterületen milyen változások következnének be, amelyekre a tervezett projekt hatással lesz.

1.2.1 A SZAKTERÜLET ELEMZÉSE

A projekt jellemzően két szakterületre van közvetlen hatással, a települések által működtetett alapszintű humán szolgáltatásokra és a formális oktatási rendszereket segíteni képes nem formális oktatási rendszerek működésére, hatékonyságára. A következő két alfejezet a humánszolgáltatások és az oktatási szakterületek elemzését mutatja be.

1.2.1.1 AZ ALAPSZINTŰ HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK ELEMZÉSE MAKROSZINTEN

Az önkormányzatok által működtetett közszolgáltatások rendszerszerű jellemzői

Európai kitekintésben az önkormányzati fenntartású humán közszolgáltatások kapcsán az első világháború után két modell alakult ki Európában. Ezek a modellek azonban sehol sem statikusak, azaz a különböző hatások alapján kisebb vagy nagyobb mértékben változtak. Fontos tendencia még, hogy Európában folyamatosan csökken az önkormányzatoknak, mint szervezeteknek a száma egy jól definiálható racionalizálódási folyamat keretében.

Jellemzően az északi országokban az önkormányzatok által ellátott átlagos népességszám meghaladja a 10 000 főt, a déli modellhez sorolhatóknak nem. A déli modellben döntően az „egy település = egy önkormányzat” modellre épülő rendszer alakult ki. Az önkormányzatok mérete és feladatai közötti kapcsolat szerint mind az északi, mind a déli modell harmonikus: az északi modellben a jelentős saját forrással rendelkező, nagyméretű önkormányzatok a feladatok és helyi közszolgáltatások széles körét látják el, az átlagosan kisebb településekből álló déli modellben a helyi önkormányzatok lényegesen szűkebb hatás- és feladatkörrel rendelkeznek.

A hazai rendszer ellentmondásos, egy elaprózott, déli típusú rendszerre egy északi típusú feladattelepítés történt. Az ötvenes években megindult a közigazgatás koncentrációja, amely a hetvenes évektől felerősödött. Az önkormányzati igazgatásban a körjegyzőségek tendenciaszerűen jobb pénzügyi hatékonyságot mutatnak – alacsonyabb fajlagos költségintéssel működnek –, mint a kistelepüléseken működő önálló hivatalok. Az egy ellátott lakosra számított igazgatási kiadások 2000 fős határ alatt magasan meghaladják az országos átlagot, 4000 fő körüli szint után gyakorlatilag stabilizálódnak, a létszám növekedésével már nem csökken az egy lakosra számított fajlagos költség. Az óvodák esetében az 5–10 000 fős települési körben található intézmények működtek a legalacsonyabb fajlagos ráfordítással, az általános iskolák esetében a 10–20 000 fősek.

Változatlan önkormányzati rendszer mellett a feladattelepítés átalakítása, az önkormányzatok méretéhez és pénzügyi kapacitásaihoz való igazítása elengedhetetlen. Ez az önkormányzatok funkcionális integrációját igényli. A cél tehát, hogy Magyarországon az elaprózott önkormányzati rendszer működtetésének gazdaságosabbá, költségtakarékosabbá tétele olyan ellátás szervezési

struktúrára segítségével, amely költséghatékonyan és színvonalasan, sőt egységes színvonalon képes a közszolgáltatások nyújtására¹ kisebb és nagyobb településeken egyaránt.

Az önkormányzatok által működtetett közszolgáltatások szakpolitikai, ágazati jellemzői

A települési szintű humán alapellátás szolgáltatásainak jogi kereteit nagy mértékben befolyásolta a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény, amely a KLIK alá rendeli az eddigi önkormányzati fenntartású általános- és középiskolák működtetését. A szociális alapszolgáltatások területét az 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet szabályozza, amely a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatásokról (is) szól. A törvénymódosítás alapján 2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag együtt működtethető, a család- és gyermekjóléti központ, a család és a gyermekjóléti szolgálat általános feladatain túl a törvényben meghatározott többletfeladatokat lát el. Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szintű elérhetősége kötelező lesz. Az új feladatmegosztás szerint a települési önkormányzatok feladatkörében marad a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Az egészségügyi alapszolgáltatások rendszerét elsősorban az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről határozza meg, amely szabályozza a népegészségügyi és alapellátási témaköröket is, ezt az 2015. évi CXXXIII. törvény kiegészíti oly módon, hogy pontosítja az egészségügyi alapellátás feladatait, leírja a megelőző ellátás, a háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátás, védőnői ellátás, foglalkozás-egészségügyi ellátás szakmai tartalmait.

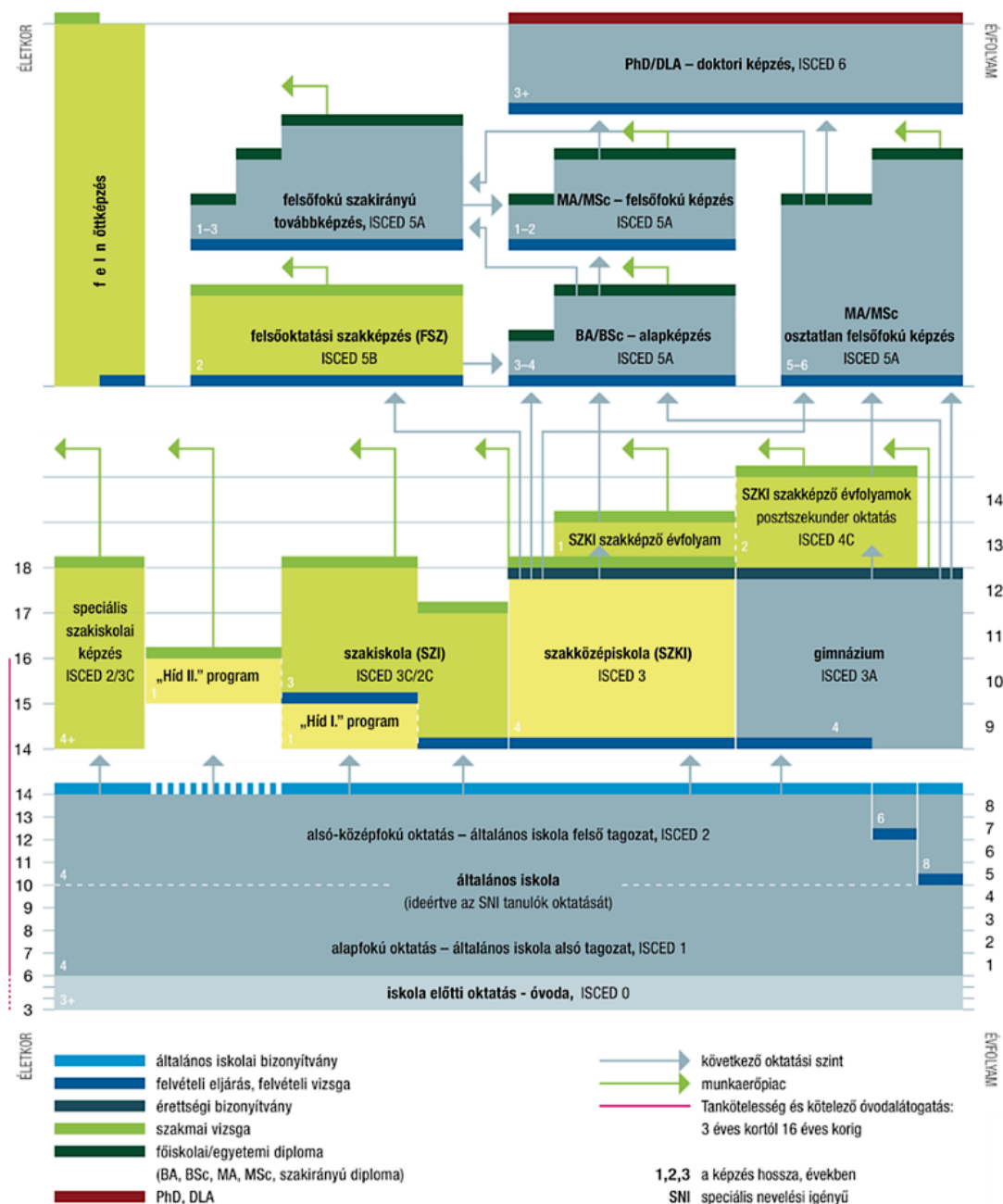
¹ Kovács Katalin, Lados Mihály és Somlyódné Pfeil Edit: Köszolgáltatás-szervezési kihívások kistélepülési környezetben (Függőben- Köszolgáltatás-szervezés a kistélepülések világában)

1.2.1.2 AZ OKTATÁSI, KÉPZÉSI HELYZET ELEMZÉSE MAKROSZINTEN

Az oktatási képzési rendszer rendszerszintű jellemzői

- 1) Az első intézmény, amellyel a gyermek találkozik a bölcsőde, amely a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését és esetenként az alapellátáson túli szolgáltatások nyújtását vállalja. Az óvoda a 3-7 éves korú gyerekek intézményes nevelését biztosítja egész napos ellátás keretében. Az óvodai ellátás a gyermek harmadik életévétől kezdődhet, ötéves korától azonban kötelező.

A magyar oktatási rendszer 2013-tól

8. ábra I A magyar oktatási rendszer struktúrája Forrás: A magyar oktatás rendszere, http://okt.ektf.hu/data/forgos/file/tananyag/nadasi/422_az_ipari_szakoktats_s_a_tanonckpzs_kezdet_s_kiteljesedse.html

A gyermek legkorábban a hatodik, legkésőbb a nyolcadik életéve betöltésének évében tankötelessé válik, feltéve, hogy elérte az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget. A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti. Az alap- és alsó középfokú oktatás (ISCED 1 és ISCED 2) Magyarországon többségében 8 évfolyamos általános iskolákban történik, s a 6–14 éves korosztály számára biztosítja az általános műveltség megalapozását. A középfokú oktatás intézményei a közoktatás mai rendszerében Magyarországon lényegében a felső középfokúknak (ISCED 3) felelnek meg, tehát a 8 évfolyamos általános iskolát 4 vagy 5 évfolyamos középiskolai oktatás követi. A 2016/2017-es tanévben a középfokú szakképzésben jelentős átalakulások kezdődtek, amelyek egyben az iskolatípusok változását is jelentik. A speciális szakiskola új neve szakiskola lett, a korábbi szakiskola elnevezésében szakközépiskolává, a régi szakközépiskolák pedig szakgimnáziumokká alakultak. A középfokú oktatásban bekövetkező létszámváltozás eltérően érintette a különböző iskolatípusokat. A szakképző intézmények esetében egységes, 3 éves szakiskolai és 2 éves (4+1) szakközépiskolai képzés valósul meg jelenleg Magyarországon. A szakiskolát követően 2 év alatt érettségi tehető, érettségire épülő szakképesítés birtokában szakirányú továbbtanulás esetén 1 évet beszámít a felsőoktatás. A mestervizsga és 5 év gyakorlat birtokában érettségihez kötött szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben lehet részt venni érettségi nélkül. A hazai felsőoktatási rendszer számos átalakuláson ment keresztül az elmúlt években. Az úgynevezett bolognai rendszerhez való csatlakozás óta átalakult a korábbi három- vagy négyéves főiskolai és az ötéves egyetemi képzésre tagolódott képzési szerkezet. 2006 óta hazánkban is megjelent az Európai Uniót jellemző egységes, kétciklusú szerkezet, amely a felsőoktatást 3+2 évfolyamra osztja, bachelor és master, majd plusz 3 éves képzés keretében PhD (doctor of philosophy) fokozatok megszerzésével.

1.2.2 A PROJEKT SZÜKSÉGESSÉGÉT ALÁTÁMASZTÓ PROBLÉMA BEMUTATÁSA

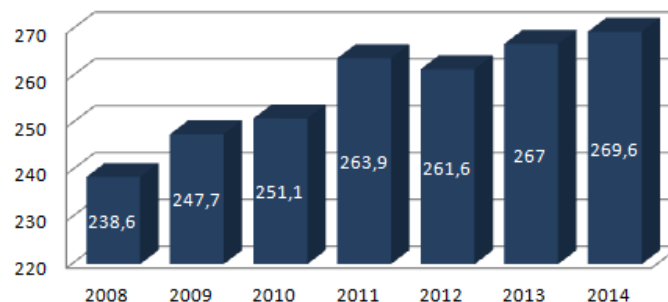
A fejezetben a projekt érintett szakterületén bemutatjuk a jelenlegi állapotot, fejlesztési potenciált, azonosítjuk, hogy a projekt mennyiben célozza egy adott probléma kezelését, továbbá hogy a projekt jelenleg milyen módon elégtí ki a társadalmi igényeket.

1.2.2.1 HUMÁN ALAPSZOLGÁLTATÁSOK JELLEMZŐI

Az ágazati kapcsolódásokat tekintve az egészségügy rendszere és a szociális/gyermekvédelmi rendszer érintőlegesen összekapcsolódik, elsősorban a gyermekjóléti szolgálat intézményén keresztül, ugyanakkor a köznevelés rendszerébe az egészségügyi ellátórendszerből jelenleg nem vezet szabályozott út. Az egészségügyi ellátó (védőnő, háziorvos, házi gyermekorvos, szakorvos) javasolhatja a köznevelési intézmény felkeresését (pedagógiai szakszolgálat), de nem utalhatja ellátásba a gyermeket. A szociális, gyermekvédelmi terület és a köznevelés között is inkább a jelzőrendszerben való együttműködés, illetve a pedagógiai szakszolgálati tevékenység kapcsán azonosíthatóak érintkezési pontok. Az oda-vissza jelzési utak nem működnek megfelelően, ha pedig meg is történik a visszajelzés, nem biztos, hogy követi konkrét intézkedés.

Az ágazatban, a humán ellátás nem oktatási területein a rendelkezésre álló humán-egészségügyi és szociális ellátásbeli dolgozók kapacitása 6 év alatt hozzávetőlegesen 10%-al nőttek 2008 és 2014 között, de ezt az általuk végzett munka mennyisége ennél nagyobb mértékben növekedett.

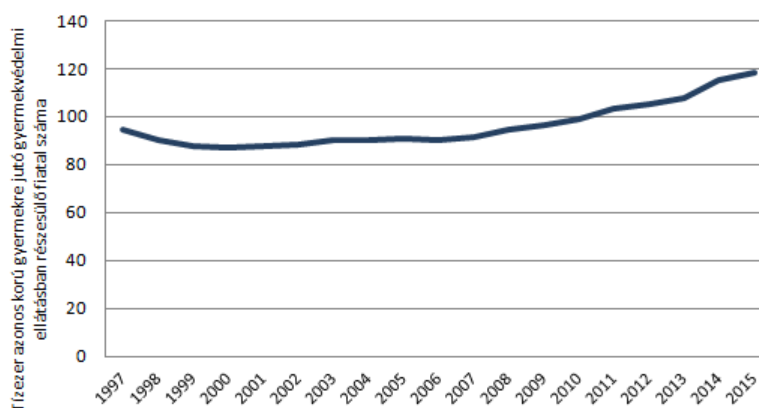
Humán-egészségügyi, szociális ellátásban dolgozók száma (ezer fő)

9. ábra I Humán-egészségügyi, szociális ellátásban dolgozók száma országosan (ezer fő) (KSH, 2017)

Például a gyermekvédelemben részesülő fiatalok aránya ebben az időszakban 25%-al nőtt országos szinten.

Gyermekvédelmi ellátásban részesülő fiatalok száma országosan (fő, 10.000 főből)

10. ábra I Gyermekvédelmi ellátásban részesülő fiatalok száma, tízezer hasonló korú fiatalból (KSH, 2017)

Összességében elmondható: A humán alapszolgáltatásokban a szociális, egészségügyi és oktatási területeken a humánkapacitás kismértékű növekedése mellett, a terhelés ennél nagyobb mértékben növekedett.

Elmondható az is, hogy 2017-ben Magyarországon a humán alapszolgáltatások elérhetőségét, a szolgáltatásokhoz jutás időpontját nagymértékben befolyásolja az érintett lakosok, vagy család földrajzi helyzete. Az iskoláskor előtti gyermekek életminősége – a földrajzi elhelyezkedésen túl - nagyban függ a szülő szociális (anyagi, családi állapot) helyzetétől, ezen a területen ismertek a hazai egyenlőtlenségek a szegénységben élő, illetve a gyermeküket egyedül nevelő vagy valamilyen szenvedélybetegségben szenvedő szülők gyermekeinek rovására.

Valószínűsíthető, hogy a hátrányos helyzetből fakadó, kumulálódó akadályozó tényezők, a szegénység, a közlekedési nehézségek, az alapellátáshoz és a speciális ellátáshoz való hozzáférés nehézségei vagy akár a probléma felismerésében való járatlanság mind annak esélyét növelik, hogy ezekről a területekről kevésbé kerülnek be a rászoruló felnőttek, fiatalok, gyerekek az ellátórendszerbe. Az viszont a kutatási adatokból egyértelműen kiderül, hogy ahol a három különböző ágazat (egészségügy, szociális, oktatási) intézményei közötti kapcsolati háló elég kiterjedt és intenzív, ott gyorsabb az információáramlás, korábban hozzájutnak a gyerekek és a családok az alapellátás által nyújtott szolgáltatásokhoz.²

² Kereki Judit (2010): A kora gyermekkori intervenció intézményrendszerének anomáliái és jó gyakorlata. *Gyógypedagógiai Szemle*, XXXVIII, 1, 2–45.

Speciálisak a projekt által érintett térség humán közszolgáltatási intézményrendszerének jellemzői is. A megosztottság jellemző, ami elsősorban a régió, illetve a térség közigazgatásáról mondható el, de mindez a részterületek (ágazati igazgatás, szolgáltatások) vonatkozásában is állítható. A meglévő szervezetrendszer gyengesége egyrészt széttagoztságában ragadható meg, másrészt azonban az együttműködést elősegítő szerveződések sincsenek jelen kellő számban és felhatalmazással a Balaton térségben. A térség területén (azok hagyományos, Balaton térségben nem található megyeszékhelyekre telepítettsége miatt) nincsenek meg, illetve hiányosan vannak jelen a középfokú szolgáltatások, így az igazgatási, egészségügyi, oktatási, közművelődési, pénzügyi stb. elemei, intézményei, illetve azok megközelíthetőség a térség területének nagy részén – a közlekedési kapcsolatok és a távolság miatt – problematikus.

Összegezve az önkormányzatok által fenntartott humán alapszolgáltatási rendszer problémáit:

1. Az ellátásokhoz való hozzáférést tekintve egyenlőtlenségek figyelhetők meg a földrajzi helyzet, illetve a szociális háttér függvényében. Hiányoznak az alapellátást végző és a speciális képzettségű szakemberek. Különösen a kistelepüléseken és a szociálisan hátrányos helyzetű kistérségekben élő gyermekek, tanulók és azok családjainak szolgáltatáshoz való hozzáférése nem biztosított. Ezért fontos a szolgáltatások helybe való eljuttatásának elősegítése.
2. A humán alapellátásban dolgozók száma az elmúlt időszakban kismértékben nőtt, de az ellátandó esetek száma, ennél nagyobb mértékben növekedett, ezt egyrészt humánkapacitások növelésével (az EFOP 1.5.3-16 pályázat keretében) és a jelen projekt keretében képzéssel kívánjuk orvosolni.
3. A kistelepülésen iskoláskor előtti gyermekek szüleinek a kora gyermekkori fejlődéssel, illetve gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretei hiányosak, ezért nehezen alakul ki ezeken a területeken a megfelelő szülői kompetencia és felelősségérzet. Az ellátórendszert nem ismerik, nincsenek tisztában azzal, hogy ha gyermekük fejlődésével kapcsolatban bármilyen gyanújuk felmerül, mely esetben hová fordulhatnak, milyen szolgáltatásokat vehetnek igénybe.

Hatások a szakterületen, amelyhez a projekt hozzájárul:

1. A humán ellátásokhoz való hozzáférés egyenlőtlensége csökken, a földrajzi helyzet, illetve a szociális háttér kapcsán. Jelen projektben új szolgáltatások, illetve a szolgáltatásokat nyújtó szakemberek kompetenciáinak fejlesztése történik meg.
2. A kistelepülésen iskoláskor előtti gyermekek szüleinek a kora gyermekkori fejlődéssel, illetve gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretei a projekt révén bővülnek. Az ellátórendszerrel több információt kapnak a szülők, növekszik az igénybe vehető fejlesztő szolgáltatások köre és azok hatékonysága.

1.2.2.1 OKTATÁS, KÉPZÉS JELLEMZŐI

Az oktatási, képzési rendszer szakpolitikai, ágazati jellemzői³

Nappali rendszerű képzések: a 2016/2017-es tanévben Magyarországon 1 millió 493 ezren vesznek részt a köznevelés nappali rendszerű képzéseiben. 317 ezer gyermek jár óvodába, 741 ezer tanuló általános iskolai, 435 ezer fő pedig középfokú oktatásban részesül. Az óvodások száma 317 ezer fő, ez több mint 3500-zal kevesebb, mint az előző tanévben. Gyógypedagógiai, illetve integrált nevelésben 9 ezer – a 2015/2016-os tanévhez képest 7,0%-kal több – gyermek részesül. A főfoglalkozású óvodapedagógusok száma a korábbi évekhez hasonlóan 31 ezer fő. Általános iskolai oktatásban 741 ezren – az előző évinél több mint 3800 fővel kevesebben – vesznek részt. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 55 ezer fő, ami az egy évvel korábbihoz képest több mint ezer fős növekedést jelent. Az általános iskolákban jelenleg 78 ezer főállású pedagógust foglalkoztatnak, közel 500 fővel többet, mint az előző tanévben.

³ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/oktat/okt1617.pdf>

Feladat- ellátási hely	Gyermekek, tanulók létszáma					Fő munkaviszony	
	a nappali oktatásban	a felnőttoktatásban	összesen	ebből:		összesen	ebből: nő
				leány	sajátos		
Óvoda	317487	-	317487	152326	8616	31462	31342
Általános iskola	741495	2410	743905	359823	54686	77616	67147
Szakiskola b)	7108	1	7109	2917	7109	1583	1128
Szakközépiskola	78299	27511	105810	41977	7199	7385	3710
Szaggimnázium	167506	37488	204994	102032	5462	18063	11358
Gimnázium c)	181794	32682	214476	118780	2658	18260	12721
Összesen	1493689	100092	1593781	777855	85730	154369	127406

a) az integráltan oktatott tanulókkal együtt

b) a készségfejlesztő iskolák adataival együtt

c) a gimnáziumi létszámban szerepelnek azok a tanulók, akik a hat- és nyolcosztályos gimnáziumok 5-8. évfolyamába járnak

13. táblázat I A 2016/17-es tanév előzetes köznevelési statisztikai adatai (Az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelés-statisztikai adatgyűjtése)

Az egy pedagógusra jutó tanulók száma az előző évinél egy kicsit kedvezőbben alakult, jelenleg 9,6 fő. A középfokú iskolák nappali rendszerű képzéseire járók száma egy év alatt 3,6%-kal 435 ezerre esett vissza. Szakiskolába és készségfejlesztő iskolába az egy évvel korábbi időszakhoz hasonlóan 7 ezren járnak. A szaggimnáziumokban jelenleg 168 ezren, a szakközépiskolákban 78 ezren tanulnak, így 8,2, illetve 2,7%-kal lett kevesebb a tanulói létszám a 2015/2016-os tanévinél. A gimnáziumokban viszont kismértékben (0,5%-kal) nőtt a tanulók száma az előző tanévhez képest.

Nem nappali rendszerű képzések: az általános iskolai felnőttoktatásban a 2015/2016-os tanévhez képest 117 fővel többen, 2400-an tanulnak. A nem nappali rendszerű középfokú képzésekre járók száma az előző évhez képest közel 34%-kal nőtt, jelenleg 98 ezer fő. Végzettek: 2016-ban a nappali és felnőttoktatásban 69 ezren tettek sikeres érettségi vizsgát, ami 3900 fővel kevesebb, mint egy évvel korábban. A sikeres szakmai vizsgázók száma 50 ezer fő volt, ami 2,0%-os növekedést jelent 2015-höz képest.

Összegezve az oktatási, képzési rendszer problémáit:

1. Évről-évre növekszik az óvodai gyógypedagógiai, illetve integrált nevelésben részesülő gyermekek száma (az idei évben 7,0%-al több, mint az előző tanévben), miközben a pedagógusok létszáma stagnál
2. Általános iskolai oktatásban kismértékben, 0,5%-al csökkent a tanulók létszáma, miközben a sajátos nevelési igényű tanulók száma 2%-al nőtt tavalyhoz képest (minden tizenötödik gyermeket érint a probléma).
3. A szaggimnáziumokban jelenleg 168 ezren, a szakközépiskolákban 78 ezren tanulnak, így 8,2, illetve 2,7%-kal lett kevesebb a tanulói létszám a 2015/2016-os tanévinél, miközben a gimnáziumi létszám nagyon kis mértékben növekedett csak.
4. 2016-ban a nappali és felnőttoktatásban 69 ezren tettek sikeres érettségi vizsgát, ami 3900 fővel, több mint 5%-al kevesebb, mint egy évvel korábban.
5. A speciális, emeltszintű ellátásokhoz való hozzáférést tekintve az oktatási szolgáltatások területén is egyenlőtlenségek figyelhetők meg a földrajzi helyzet, illetve a szociális háttér függvényében.

A következő alfejezetekben bemutatásra kerül a 2009-ben megalkotott, közösségi szintű „Oktatás és képzés 2020” stratégiai keretrendszer. A stratégia négy közös uniós célkitűzést határozott meg. Ezeket 2020-ig kell teljesítenie a tagországoknak az oktatási és a képzési rendszerekben jelentkező kihívások kezelése érdekében:

- Meg kell valósítani az egész életen át tartó tanulást és mobilitást.
- Javítani kell az oktatás és a képzés minőségét és hatékonyságát.
- Elő kell mozdítani a méltányosságot, a társadalmi kohéziót és a tevékeny polgári szerepvállalást.

- Az oktatás és a képzés minden szintjén ösztönözni kell az innovációt és a kreativitást
- a vállalkozói készségek fejlesztését is beleértve.

A négy fő célkitűzés teljesülésének méréséhez mutatószámok kerültek megállapításra, ezek mérik a korai iskolaelhagyók arányát, a diplomások arányát a 30-34 éves korosztályokban, a kisgyermekkorai nevelésbe, gondozásba részesülő gyerekek arányát, a PISA eredményeket, a frissen végzettek foglalkoztatási rátáját, illetve a felnőttek részvételét az élethosszig tartó tanulási folyamatokban.

A négy fő célkitűzés kapcsán a 2011 és 2014 között elért Magyarországi eredményeket és a 2020-as célkitűzéseket mutatja a következő táblázat:

Oktatás és képzés 2015 – Magyarország főbb erősségei és kihívásai

		Magyarország		Európai uniós átlag		Cél
		2011	2014	2011	2014	2020
A korai iskolaelhagyók aránya az oktatásban és a képzésben		11,4%	11,4%	13,4%	11,1%	EU-s cél: 10% alatt Hazai cél: 10% alatt
A felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma (30-34 évesek)		28,2%	34,1%	34,8%	37,9%	EU-s cél: legalább 40% Hazai cél: legalább 34%
Kisgyermekkorai nevelés és gondozás		94,5%	94,7%	93,2%	93,9%	legalább 95%
Alulteljesítő 15 évesek részaránya a PISA szerint	olvasás	:	19,7%	:	17,8%	15% alatt
	matematika	:	28,1%	:	22,1%	15% alatt
	természet-tudományok	:	18%	:	16,6%	15% alatt
A frissen végzettek foglalkoztatási rátája		73,4%	78,5%	77,1%	76,1%	legalább 82%
A felnőttek részvétele az egész életen át tartó tanulásban		2,6%	3,2%	8,9%	10,7%	legalább 15%

Forrás: Education and Training Monitor 2015

14. táblázat I Oktatás és képzés indikátorrendszere

Hatások a szakterületen, amelyhez a projekt hozzájárul:

1. A projekt növeli a humán közszolgáltatásokban az egész életen át tartó tanulási folyamatokban résztvevők számát, korszerű, új ismeretek megszerzésével javítja ezen szolgáltatások minőségét színvonalát, hozzáférhetőségét.
2. A projekt javítja a kisgyermekkorai nevelés hozzáférhetőségét, továbbá hozzájárul az óvodapedagógusok képzettségi szintjének emeléséhez is, valamint komplex óvodai szolgáltatásfejlesztést valósít meg.
3. A projekt hozzájárul a gyermekek és tanulók – kiemelten a hátrányos helyzetűek – közneveléséhez és felsőoktatásba való bejutásához és bent maradásához, iskolán kívüli komplex pedagógiai programok megvalósításán keresztül.
4. A projekt köznevelési intézményeken kívüli szervezetek és szakemberek közreműködésével hozzájárul az oktatási rendszer esélyteremtő jellegének javulásához. Ösztöndíj programjai is a továbbtanulást és a felzárkózást, esélyteremtő eszközként szolgálják.

1.2.3 SZAKMAPOLITIKAI, JOGI HÁTTÉR

Az alfejezetben a projekt szempontjából releváns szakmapolitikai háttérrel mutatjuk be.

1.2.3.1 SZAKPOLITIKAI KAPCSOLÓDÁSOK KÖZÖSSÉGI SZINTEN

Az Európai Unióban (továbbiakban EU) az oktatás, képzés szakterületei döntően az EU-s tagállamok nemzeti szintű hatáskörbe tartoznak. Az EU ennek ellenére már megalakulásától kezdődően széles körben fogadott el az oktatás, a képzés, valamint az ifjúság- és sportpolitika területén jogszabályokat, direktívákat. Az EU az oktatást és a képzést elsőrendű fejlesztési területnek tartja a tudásalapú gazdaságokban. A magasan képzett és alkalmazkodóképes népesség megjelenésének ösztönzésével ezek a tényezők elősegítik a növekedést és a foglalkoztatást, ugyanakkor a társadalmi kohéziót és az aktív polgárságot is erősítik az EU-ban (EU). Az oktatási, képzési, ifjúsági programok révén az EU fejleszti és erősíti az európai dimenziót, előmozdítja a mobilitást és nemzetközi együttműködésre ösztönöz. Az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. és 166. cikkével összhangban támogatja és kiegészíti a tagállamok intézkedéseit.

2009-ben az EU elkészítette az „Oktatás és képzés 2020” stratégiai keretrendszerét. A keretrendszer az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködések kapcsán leszögezi, hogy az oktatásnak és a képzésnek kulcsszerepet kell játszania számos társadalmi-gazdasági, demográfiai, környezetvédelmi és technológiai kihívás leküzdésében. A stratégia négy közös uniós célkitűzést határozott meg. Ezeket 2020-ig kell teljesítenie a tagországoknak az oktatási és a képzési rendszerekben jelentkező kihívások kezelése érdekében:

- Meg kell valósítani az egész életen át tartó tanulást és mobilitást.
- Javítani kell az oktatás és a képzés minőségét és hatékonyságát.
- Elő kell mozdítani a méltányosságot, a társadalmi kohéziót és a tevékeny polgári szerepvállalást.
- Az oktatás és a képzés minden szintjén ösztönözni kell az innovációt és a kreativitást – a vállalkozói készségek fejlesztését is beleértve.

A stratégiai keretrendszerben a fenti célok eléréséhez az oktatás terén az EU mutatószámokat határozott meg, melyek eléréséhez célul tűzte ki, hogy 2020-ra az uniós tagországokban:

- a (4. életévüket betöltött óvodáskorú) gyermekek legalább 95%-a részesüljön koragyermekkorai nevelésben;
- a 15 éves fiatalok körében ne érje el a 15%-ot azoknak az aránya, akik nem rendelkeznek kielégítő készségekkel az olvasás, a matematika és a természettudományok terén;
- a 18–24 évesek körében maradjon 10% alatt az oktatási és képzési intézményekből lemorzsolódók aránya;
- a 30–34 éves korosztály tagjainak legalább 40%-a rendelkezzen felsőfokú iskolai végzettséggel;
- a felnőttek legalább 15%-a vegyen részt egész életen át tartó tanulásban;
- a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező fiatal diplomások legalább 20%-a, a 18–34 éves, szakmai alapképzettséggel rendelkező felnőtteknek pedig legalább 6%-a rendelkezzen valamilyen külföldi munka-, vagy tanulmányi tapasztalattal;
- legalább 82% legyen a munkahellyel rendelkezők aránya azok között a 20–34 éves fiatalok között, akik középiskolai tanulmányaikat sikeresen befejezték, és 1–3 éve kerültek ki az oktatási rendszerből.

Jelen projekt az összes felsorolt célkitűzéshez kapcsolódik. Az „Oktatás és képzés 2020” stratégiához kapcsolódóan további ajánlásokat dolgozott ki a Tanács az oktatás- és képzés tartalmi elemeihez kapcsolódóan. A miniszteri, illetve főigazgatói értekezleteken született javaslatok és döntések, valamint a szakértői együttműködés során megszületett munkadokumentumok javaslatainak egy része hosszas és összetett tagállami egyeztetési metódus alapján szakpolitikai dokumentumokká, úgynevezett tanácsi következtetésekké válhatnak.

- Az élethosszig tartó tanulásról szóló tanácsi következtetés már 2002-ben felszólította a tagállamokat a tanárképzés és oktatás fejlesztésére, annak érdekében, hogy ellássák

a tanárokat a tudásalapú társadalom számára szükséges képességekkel (Council of the European Union, 2002/C 163/01).

- Ezt követően négy, kifejezetten tanárpolitikával kapcsolatos tanácsi következtetés került elfogadásra, melyek irányadó dokumentumokká váltak ezen a szakpolitikai területen. Ezek a tanácsi következtetések: (1) a tanárképzés minőségének fejlesztéséről 2007-ben, (2) a fiatalok felkészítéséről a 21. század kihívásaira: menetrend az iskolákat érintő európai kooperációra 2008-ban, (3) a tanárok és iskolai vezetők szakmai fejlődéséről 2009-ben, valamint a (4) az eredményes tanárképzésről 2014-ben.
- A Tanács következtetései a kisgyermekkori nevelésnek és az alapfokú oktatásnak a kreativitás, az innováció és a digitális kompetencia előmozdításában betöltött szerepéről. (2015/C 172/05). Az ajánlás kapcsolódik az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2006. december 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánláshoz, amely meghatározza a digitális kompetencia, mint az egyik olyan kulcskompetencia fejlesztéséhez szükséges ismereteket, készségeket és szemléletet. Ide tartoznak a kreativitás és az innováció oktatás és képzés révén való előmozdításáról szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott 2008. május 22-i következtetései is, amelyek hangsúlyozzák, hogy a tanároknak és a tanulási környezetnek rendkívül fontos szerepük van abban, hogy ápolják és támogassák minden egyes gyermek kreativitási potenciálját.
- A projekt kapcsolódik az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről szóló 2009. május 12-i tanácsi következtetésekhez, amelyekben a Tanács a keretrendszer négy stratégiai célkitűzésének egyikeként határozta meg az innovációnak és a kreativitásnak az oktatás és a képzés minden szintjén történő fejlesztését, és amelyekben az olyan transzverzális kulcskompetenciák megszerzését azonosította e tekintetben az egyik fő kihívásként, mint pl. a digitális kompetencia.
- Kapcsolódási pont a kisgyermekkori nevelésről és gondozásról szóló 2011. május 20-i tanácsi következtetés, amelyben a Tanács megállapította, hogy a színvonalas kisgyermekkori nevelés és gondozás kiegészíti a család által betöltött központi szerepet, és megteremti a nyelvelsajátítás, az egész életen át tartó eredményes tanulás, a társadalmi beilleszkedés, a személyes fejlődés és a foglalkoztathatóság szempontjából nélkülözhetetlen alapokat, és egyúttal elősegíti mind a kognitív, mind pedig a nem kognitív készségek elsajátítását.
- Az írástudásról szóló 2012. november 26-i tanácsi következtetés is ide kapcsolódik, amelyben a Tanács rámutatott arra, hogy az oktatási rendszerek jelenleg nem aknázzák ki teljes mértékben az új technológiáknak az írástudásra gyakorolt hatását, valamint hogy a diákokat is motiváltabbá teheti, ha az oktatási segédanyagok és a tanulási módszerek a növekvő digitalizációra tekintettel felülvizsgálatra kerülnek, valamint a tanárok támogatást kapnak az új pedagógiai módszerek alkalmazásához.
- A hatékony tanár- és pedagógusképzést érintő 2014. május 20-i tanácsi következtetés, amelyekben a Tanács kiemelte, hogy a tanároknak maguknak is kellően érteniük kell a digitális tanulási eszközök és a nyitott oktatási segédanyagok működését ahhoz, hogy a tanítás során hatékonyan alkalmazni tudják azokat, és lehetővé tegyék a tanulók számára saját digitális kompetenciájuk fejlesztését, szintén kapcsolódik a projekthez.
- Az Európai Unió Oktatási Tanácsa 2011-ben a magyar elnökség idején ajánlást (Tanácsi Ajánlás; 2011/C 191/01) fogadott el a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról.

Az EU iskolapolitikai munkacsoportjában a Korai iskolaelhagyás alcsoport az átfogó iskolai megközelítés kapcsán és az együttműködések hangsúlyozásán túlmenően ajánlásokat dolgozott ki 2015-ben az iskolaelhagyás csökkentésére. A dokumentum öt kiemelt területen, öt kiemelt célcsoport számára fogalmaz meg ajánlásokat (European Commission, 2015b):

- Az ajánlások megfogalmazásával a Bizottság a korai iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulók számára befogadó és támogató tanulási környezetet biztosító iskolák létrejöttét ösztönzi (European Commission, 2015b). Az iskolák korai iskolaelhagyásban játszott döntő szerepe mellett hangsúlyosan jelenik meg, hogy egymaguk nem érhetnek el jelentős eredményt, hiszen az iskolán kívüli tényezők erősen

befolyásolják a tanulói és ezáltal az oktatás eredményességének sikerét. Az intézményeknek ezért környezetükkel és külső szakmai partnereikkel együttműködve van több esélyük a sikerre. Az iskolák számára olyan tanulókörzpontú, inkluzív és holisztikus iskolai megközelítés érvényesítését javasolják, amely képes gondoskodni, együttműködő és támogató környezet kialakítására a tanulók számára, s ennek érdekében hatékonyan koordinálni az egyes szereplők és környezetük erőforrásait. Ide kapcsolódó tevékenységcsoportok szintén megjelennek a projektben. A főbb ajánlások:

- Iskolavezetés és kormányzás: Az iskolavezetés és kormányzás területén a szükséges autonómia és rugalmasság biztosítása, az iskolavezetők támogatása, felkészítése, a megosztott vezetés, az átfogó iskolafejlesztés, a folyamatok követése és külső értékelése, valamint az iskolák közti kapcsolattartás fontosságát hangsúlyozzák az ajánlások.
- Tanulói támogatások: a tanulók számára javasolt támogatási formák között az ösztönző tantervet és módszereket, a tanulók jóllétére fordított figyelmet, a korai jelzőrendszert, a célzott támogatásokat, a tanulók iskolai életben való részvételét, a pálya-tanácsadást és a tanórán kívüli tevékenységeket említi a dokumentum.
- Tanárok: A pedagógusok oldaláról a korai iskolaelhagyáshoz vezető problémák megértését, a tanári kompetenciák erősítését, a képzés során e téren megszerezhető gyakorlati tapasztalatokat, a tanárok közti együttműködést, az egymástól való tanulás lehetőségeit, a tanári vezetéssel, s a sokféleség felvállalását és a tanárok kiegészítő támogatását tartja fontosnak a javaslat.
- Szülők: A szülők vonatkozásában az oktatásért való felelősség megosztását, a bizalom és az együttműködés kialakítását, az iskolai életben és döntéshozatalban való részvételi lehetőséget, az információkhoz való hozzáférés lehetőségét, a kommunikáció javítását és a szülők számára oktatási lehetőség kialakítását fogalmazzák meg az ajánlások.
- Más külső szereplők, érdekelt felek: Az érdekelt felekkel összefüggésben azonosításuk és folyamatokba való bevonásuk, támogatásuk, valamint közös stratégia kialakításának lehetősége fogalmazódik meg a dokumentumban.

Az EU Iskolapolitika munkacsoportja 2014-2015 között elkészítette az Útmutató a pedagógusképzés fejlesztését célzó szakpolitikai irányelvekről című, 2015 novemberében publikált munkadokumentumát, amely a pedagógusképzés megújításának főbb irányvonalait definiálja. A dokumentum egyrészt a pedagógusképzés fejlesztésével kapcsolatos javaslatokat fogalmaz meg annak érdekében, hogy az életpálya alatti folyamatos szakmai fejlődésre, erre a szakmai és személyes útra jobban felkészítsen, másrészt a pedagógusképzés irányításával és vezetésével kapcsolatos iránymutatásokat ad. Harmadrészt a dokumentum a pedagógusképzésben és továbbképzésben az együttműködésen alapuló tanulási környezetek megteremtésének és fenntartásának fontosságát emeli ki és ezzel kapcsolatban fogalmazza meg az alábbi javaslatokat.

- A mindennapi gyakorlat során a versengő munkakultúra helyett együttműködő munkakultúrát kell kialakítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom erősítése.
- A pedagógusképzés során erősíteni kell a szakmai dialógus, a megosztás, a reflektivitás, a kritikai gondolkodás és az egymástól tanulás képességeit, szükséges a pedagógusképzők és a pedagógusjelöltek fokozottabb együttműködése a képzés során.
- Az együttműködések erősítése az iskolák és a pedagógusképző helyek között: - együttműködést támogató szervezeti formák előnyben részesítése (intézményen belül, azok között).
- A sikeres együttműködések hasznáról való szélesebb tájékoztatás, a technológia lehetőségeinek fokozottabb kihasználása a jó gyakorlatok terjesztésében.
- Szükséges a vezetői kapacitás bővítése (a formális köznevelési vezető képzésben az együttműködésre is fel kell készíteni, továbbá az informális vezetőknél is biztosítani kell ilyen felkészítést).

Kiemelt kapcsolódó terület a már 2002-ben, az Európai Tanács barcelonai ülésén (Barcelonai munkaprogram, vagy stratégia) a résztvevő állam- és kormányfőknek azon megfogalmazott célkitűzése, miszerint minden uniós polgár igen fiatal életkorától kezdve legalább két idegen nyelvet sajátítson el az anyanyelvén kívül (a másik fontos megállapítása volt a munkaprogramnak a Lifelong Learning tevékenységeknek az európai oktatási és képzési rendszerek elé tűzött, lisszaboni stratégiába integrálása, ezt a témakört is érinti projektünk). A Tanács 2011. novemberi következtetései ide kapcsolódnak: ezek a mobilitást növelő nyelvi kompetenciákról többek között a következő területek fontosságára és fejlesztésére hívják fel a tagállamok figyelmét:

- A nyelvtanulási lehetőségek és a nyelvoktatás minőségének növelése,
- A nyelvtanárok alap- és továbbképzésének fejlesztése,
- Innovatív nyelvtanulási módszerek támogatása,
- A tartalomalapú nyelvoktatás és a mobilitás ösztönzése,
- Az információs és kommunikációs technológiák szélesebb körű alkalmazása, a nyelvek választékának bővítése,
- A munkaerőpiac nyelvismereti igényeinek nagyobb mértékű figyelembevétele.

A Tanács 2014. májusi következtetései a többnyelvűségről és a nyelvi kompetenciák fejlesztéséről pedig arra ösztönzik a tagállamokat, hogy

- Hozzanak intézkedéseket a többnyelvűség előmozdítására, valamint a nyelvoktatás minőségének és hatékonyságának javítására (pl. két idegen nyelv fiatal életkorban kezdődő oktatása, innovatív megközelítések alkalmazása);

Összességében a felsorolt közösségi szintű stratégiák, keretrendszerek, ajánlások célul tűzik ki hogy az oktatási és képzési rendszerekben, illetve **a nem formális és az informális tanulási folyamatokban együttesen már a korai életkortól kezdve alapvető szerepet töltsenek be a kreatív és az innovatív képességek fejlesztései.** Ezek nem csupán a jövőbeli gazdasági versenyképesség és foglalkoztathatóság terén kulcsfontosságúak, de – ami ugyanilyen fontos – a személyes önmegvalósítás és fejlődés, a társadalmi beilleszkedés és az aktív polgárság elősegítésében is. **Fontos, hogy a tanároknak és a kisgyermeknevelők-gondozóknak alapvető szerepet kell betölteni a gyermekek kíváncsiságának felkeltésében, a képzelőerejük és a kísérletező kedvük serkentésében, valamint annak elősegítésében, hogy a gyermekek ne csak alapkészségekre és szaktudásra tegyenek szert, hanem elsajátítsák a kreativitáshoz és az innovációhoz szükséges olyan transzverzális kompetenciákat is, mint például a kritikus gondolkodás, a problémamegoldó képesség és a kezdeményezőképeség.** Fontos a játékos tanulás – amelynek keretében pedagógiai célt szolgáló játékok és digitális eszközök alkalmazására is sor kerülhet – nem csupán a képzelőerőt, az intuíciót és a kutató szellemet fejleszti, hanem az együttműködés és a problémamegoldás képességét is, ezért az minden gyermek fejlődése és tanulása szempontjából nagyon fontos, különösen a korai években. **Mindez nagyban befolyásolja a pedagógiai megközelítések, az oktatási segédanyagok és a tanulási környezet korszerűsítésének irányát, továbbá a tanárok és a kisgyermeknevelők-gondozók alapképzését és szakmai továbbképzését** (az új pedagógusképzési folyamatok kapcsán **az együttműködések erősítése az iskolák és a pedagógusképző helyek között kiemelt terület,** projektünk az együttműködést támogató szervezeti formákat részesíti előnyben a megvalósítás során (intézményen belül, azok között)). Kiemelt terület az iskolaelhagyás arányának csökkentése. **Az iskolaelhagyás kapcsán komplex, az összes stakeholder-t bevonó megoldás került kidolgozásra.** A mindennapi oktatási, képzési, nevelési gyakorlat során a versengő munkakultúra helyett együttműködő munkakultúrát kell kialakítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom erősítése.

1.2.3.2 SZAKPOLITIKAI KAPCSOLÓDÁSOK NEMZETI SZINTEN

Jelen projekt az összes célkitűzéshez hozzá kíván járulni. A hazai szakmai, illetve törvényi szabályozást, a jogi kereteket a következő stratégiák, törvények és rendeletek alkotják:

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A törvény megállapítja azon alapvető szabályokat, melyek szerint a gyermekek védelmét ellátók meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait. A gyermekek védelmét ellátók: helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálatként eljáró fővárosi és megyei, más szervezetek.

Korábban az 1993. évi törvény a közoktatásról szabályozta a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogszabályi meghatározását. A 2011-ben hatályba lépő Nemzeti Köznevelésről szóló törvény azonban nem tartalmazta a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet definícióit, ezért a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény (1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról) került kibővítésre 2013-ban. A törvény célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű hallgatók számára az esélyegyenlőség megteremtése, a minél sikeresebb társadalmi integráció elősegítése. A fent említett törvény meghatározása szerint hátrányos helyzetűnek tekinthető az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- A szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, (legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik).
- A szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága.
- A gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei.

A jogszabályi meghatározás szerint halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek, hallgató az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzetű hallgatók tekintetében felsorolt a) - c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, illetve, ha a gyermek nevelésbe vett, vagy az utógondozói ellátásban részesülő és tanuló vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

A 2011. évi CXCV. törvény 2012. szeptember 1-én lépett hatályba. Kiemelt célja a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás a nevelés-oktatás eszközeivel.

Rendelkezik a 3 éves gyermekek kötelező óvodai felvételéről. Ez, ha együtt jár a magas minőségű intézményi ellátás megerősítésével, javítani fogja a hátrányos helyzetű gyermekek beiskolázási esélyeit, és csökkentheti a korai szelekciót. A törvény támogatja a hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítését képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítéssel, pedagógiai módszertani megújulással és pénzügyi ösztönzők bevezetésével - a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Továbbá célzott programok és ösztöndíjak irányulnak a középfokú oktatási intézményekbe történő zökkenőmentes bejutás, illetve a sikeres továbbtanulás anyagi terheinek enyhítésére. Célzott programokat tartalmaz a végzettség nélküli iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett csoportoknak. Ezen kívül a köznevelési Híd-programokkal a lemorzsolódottak számára iskolai rendszerű képzési formát vezet be, amelyek az alapfokú oktatásban gyengén teljesítő tanulóknak segítséget, az alapfokot elvégezni nem tudóknak pedig esélyt adnak a középfokú továbbtanuláshoz.

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

A rendelet többek között kimondja, hogy a nevelési-oktatási intézménynek tájékoztatást kell adnia a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók a nevelési-oktatási intézménnyel fennálló jogviszonyával összefüggésben megillető kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről.

Nemzeti Alaptanterv (NAT)

A NAT kiemelt figyelmet fordít az alapkészségek (írás, olvasás, szövegértés, számolás) minél jobb elsajátítására, javítva ezzel a továbbtanulási eredményeket, és csökkentve a végzettség nélküli iskolaelhagyás veszélyét.

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Az alapprogram meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit, melynek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

- a) a gyermeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

A törvény az európai uniós célokkal összhangban a szakképzés megújítását célozta meg annak érdekében, hogy erősítse a gazdaság szerepét, ezáltal javítva a szakképzésből kilépők elhelyezkedési esélyeit és a munkaerő versenyképességének javítását. A szakiskolai képzés tartalmának megújításával párhuzamosan került bevezetésre és elterjesztésre a duális képzés kiterjesztése, a szakképzés szélesebb körében elérhetővé tétele. A törvény ezen kívül erősíteni kívánja a szakképzés esélyteremtő szerepét. Hazánkban az első, állam által elismert szakképesítés megszerzését az állam az iskolai rendszerű szakképzés keretein belül ingyenesen biztosítja, ezáltal hozzájárulva az esélyegyenlőséghez. Az egyenlő hozzáférés keretében az iskolai rendszerű oktatásban és szakképzésben tanulók – kiskorú tanuló esetén a szülő – részére biztosítani kell, hogy a tanuló az iskolai előmenetele során, a továbbtanulási, iskolaváltási, iskolatípus-váltási, továbbá szakmaválasztási vagy szakmaváltási döntését megelőzően legalább egyszer személyre szabott életpályatanácsadási szolgáltatásban részesüljön.

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról

A Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 2011. decemberében lépett hatályba.

Az alapvető működési szabályok között szerepel, hogy a felsőoktatási intézmény tájékoztató és tanácsadó rendszert tart fenn, mellyel segíti a - különös figyelemmel a fogyatékkal élő - hallgató beilleszkedését és előrehaladását a tanulmányok idején, illetve alatt. Továbbá működése során biztosítani kell, hogy feladatainak végrehajtásában közreműködők a hallgatókkal, az oktatókkal és a felsőoktatásban dolgozókkal kapcsolatos döntéseik meghozatala során az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét megtartsák.

2013. évi LXXVII. felnőttképzési törvény

2013. évi LXXVII. felnőttképzési törvény szerint a felnőttképzés legfontosabb funkciója, hogy az egyén szempontjából biztosítsa a hiányzó kompetenciák megszerzésének lehetőségét. A törvény célja a versenyképesség növelése, a foglalkoztathatóság javítása és a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci integrációja.

18/2013. (III. 28.) Ogy. határozat a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról

A határozat szerint a társadalmi erőforrások fejlesztésének fontos színterei a kulturális közintézmények. A közművelődési és a könyvtári intézmények szinte teljességében országos lefedettséget mutatnak, így az egész életen át tartó tanulást biztosító szolgáltatásaik jól elérhetők általuk. Különösen fontos ez a hátrányos helyzetű, vagy a rosszabb közlekedési kapcsolatokkal rendelkező településeken. 2012-ben 2.880 közművelődési intézmény, közművelődési civil szervezet működött, a könyvtári szolgáltató helyek száma 2.933 volt. Az ország településszámához viszonyítva tehát érzékelhető a szinte teljes lefedettség.

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

A törvény 2004. január 27.-én lépett hatályba, általános antidiszkriminációs törvényként. Egyrészt -kibontva az Alkotmány 70/A szakaszát - felsorolja, mely, ún. "védtett tulajdonságok" alapján tiltott a hátrányos megkülönböztetés, másrészt igen széles körre terjeszti ki a diszkrimináció tilalmát. A törvény által meghatározott védtett tulajdonságok:

- Nem
- Faj, bőrszín, nemzetiség, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozás
- Fogytékosság
- Egészségi állapot
- Vallási vagy világnézeti meggyőződés
- Politikai vagy más vélemény
- Családi állapot
- Anyaság (terhesség) vagy apaság
- Szexuális irányultság
- Nemi identitás
- Életkor
- Társadalmi származás
- Vagyoni helyzet
- Foglalkoztatási jogviszonynak, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama
- Érdekképviselőihez való tartozás
- Egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző

A tulajdonságnak nem kell ténylegesen fennállnia, így a hátrányos megkülönböztetés akkor is megállapítható, ha valakit vélt tulajdonsága miatt ér diszkrimináció.

Jelen projekt végrehajtását nagyban befolyásolja a magyar önkormányzati rendszer 2011-es átalakítása. Az átalakítás jogi kereteit a következő törvény adja:

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

A törvény kimondja, hogy az önkormányzatok kötelező közfeladatai közé tartozik a településfejlesztés, településrendezés; egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások; óvodai ellátás; kulturális szolgáltatás, (különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása); gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások; valamint a nemzetiségi ügyek. Az önkormányzati feladatok ellátásának részletes szabályait más, egyéb jogszabályok tartalmazzák.

A humán közszolgáltatások is fontos tématerület, amelyet a pályázatunk érint. A területet szabályozó főbb jogi keretet a következő felsorolás tartalmazza:

Szociális terület: legfontosabb törvénye az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról. E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit,

szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak. A törvényben meghatározott szociális feladat- és hatásköröket:

- a helyi önkormányzat képviselő-testülete,
- a települési önkormányzat jegyzője,
- a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala,
- a szociális hatóság, vagy
- a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter gyakorolja.

A Magyar Közlönyben 2015. november 30-án jelent meg az 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet, az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról. Ez jelentősen módosította az 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletet, amely a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatásokról szólt. A törvénymódosítás alapján 2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag együtt működtethető, a család- és gyermekjóléti központ, a család és a gyermekjóléti szolgálat általános feladatain túl a törvényben meghatározott többletfeladatokat lát el. Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten történő elérhetősége kötelező lesz. Az új feladatmegosztás szerint a települési önkormányzatok feladatkörében marad a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása.

Egészségügy, népegészségügy: Az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről, amely szabályozza a népegészségügyi és alapellátási témaköröket is. Ezt az 2015. évi CXXIII. törvény kiegészíti oly módon, hogy pontosítja az egészségügyi alapellátás feladatait, leírja a megelőző ellátás, a háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátás, védőnői ellátás, foglalkozásegészségügyi ellátás szakmai tartalmait. A 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, amely az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szól, szabályozza a népegészségügyi, ezen belül az egészségfejlesztési feladatok ellátását. A 63/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályait definiálja; a 23/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet pedig a szakorvosok, szakfogorvosok, szakgyógyszerészek és szakpszichológusok egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzését. Ezek adják az egészségügyi dolgozók oktatásával, képzésével kapcsolatos legfőbb jogszabályi kereteket az alapellátás kompetencianöveléséhez.

Kulturális terület: a szakterület legfontosabb jogforrása az Alaptörvényben foglaltak mellett a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv), a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Kult.tv). A törvényi keretek mellett figyelembe kell venni a 2012. januárjától közzétett „A magyar közművelődés szakpolitikai koncepciója” c. alapidokumentumot, amely a szakmai fejlődés alapértékeit határozza meg, és a 2020-ig terjedő időszak fejlesztési irányait foglalja össze.

Ifjúságpolitika: a szakterülethez kapcsolódó legfontosabb szabályozók: az 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről. A szakterület fontos rendelete a 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről. Kapcsolódó országgyűlési határozatok és kormányhatározatok: a 88/2009. (X. 29.) OGY határozat a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról, illetve a 1494/2011. (XII. 27.) Korm. határozat az Új Nemzedék Jövőjéért Program, a Kormány ifjúságpolitikai keretprogramjának elfogadásáról.

Esélyegyenlőség, civil, önkéntes tevékenységek: a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról, a 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről.

1.2.4 A PROJEKT CÉLJAINAK KAPCSOLÓDÁSA A SZÉCHENYI 2020 CÉLJAIHOZ

Az alfejezetben a Széchenyi 2020 Tervhez és a kapcsolódó tervezési dokumentumokhoz való kapcsolódást mutatjuk be.

Bevezetésként elmondható, hogy az elmúlt évek hazai fejlesztéspolitikai koncepcióinak mindegyike (Nemzeti Fejlesztési Terv I. és II., Új Széchenyi Terv) az életszínvonal növekedését, az életminőség javítását tűzte ki célul, és olyan jövőképet körvonalazott, ahol a jelenleginél több a munkahely, magasabbak a jövedelmek, biztonságosabb, tisztább és jobb minőségű a lakókörnyezet, egészségesebb és hosszabb az élet. Az EU 2007-2013-as programozási időszakához kapcsolódó új operatív programokban (OP-k), és ugyancsak az Új Széchenyi Terv (2011) keretében megvalósuló programokban a magyarországi fejlesztéspolitikai szereplők is az életminőség javítására – a fejlesztéspolitikai koncepciók alapján – foglalkoztatási, oktatási, szociális és egészségügyi területeken megvalósuló fejlesztési projekteken láttak lehetőségeket.

Az operatív programok sorában a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) specifikus céljai közé tartozott a társadalmi összetartozás erősítése, az esélyegyenlőség támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése. A TÁMOP prioritái között szerepel a társadalmi befogadás, részvétel erősítése, például a hátrányos helyzetű térségek fejlesztésére irányuló komplex programok, vagy a hátrányos helyzetű egyének szociális juttatásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítását célzó kezdeményezések támogatásával.

A 2014-2020-as ciklusban az EU a célkitűzéseit 11 pontban foglalta össze. A nyolcadik tematikus cél a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása. Ezután a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem szerepel a célok között, majd a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás következik.

A 2014-2020-as programozási időszak hazai programja, a Széchenyi 2020 keretében a humán kapacitások fejlesztését érintő projektek az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programja (EFOP) keretében valósulnak meg. Az EFOP elsődleges célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez. Az EFOP nemcsak a szegénység elleni küzdelemben vesz részt, de hangsúlyt helyez a társadalmi kohézió erősítésére, a köznevelés minőségének fejlesztésére, különös tekintettel a korai iskolaelhagyás csökkentésére.

Az EFOP hét fő beavatkozási irányt jelöl meg, melyek a következők: 1. Társadalmi felzárkózás. 2. A család társadalmi szerepének megerősítése és a társadalmi összetartás erősítése. 3. Egészségfejlesztés és betegségmegelőzés, egészségügyi fejlesztések. 4. A köznevelés minőségének fejlesztése, kiemelt tekintettel a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentésére. 5. A munkaerőpiaci változásokhoz alkalmazkodni képes felsőfokú végzettséggel rendelkezők számának növelése. 6. Utánpótlás mennyiségi és minőségi megerősítése a humán intézményekben dolgozók körében és a kutatás-fejlesztésben. Mindezeket kiegészíti (7.) a lelki egészség és megújulás horizontális kezdeményezés, melynek célja a lelki egészség fejlesztése, a mentális betegségek megelőzése. Ezáltal az életminőség javítása több beavatkozási irányban is megjelenik. A beavatkozási irányok háttere, hogy részint a magyarországi társadalmi kihívások megoldásához, részint a gazdasági növekedés eléréséhez nem elegendőek a klasszikus gazdaságfejlesztési eszközök. Ezen eszközök sikerességét ugyanis nagyban befolyásolják az adott ország vagy régió rendelkezésére álló strukturális tényezők. Magyarország komoly elmaradással küzd a hosszabb távon ható strukturális tényezők terén. A legnagyobb elmaradás az általános infrastruktúrában, a humán tőkében és az innovációs környezetben mutatható ki. Az Európai Unió Partnerségi Megállapodás fő célkitűzéséhez az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program a humán tőke növelésével és a társadalmi környezet javításával tud a legeredményesebben hozzájárulni.

A pályázat az EFOP „Az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való egyenlő hozzáférés javítása minden korcsoport számára formális, informális és nem formális módon egyaránt, a munkavállalók ismereteinek, készségeinek és kompetenciáinak naprakésszé tétele, valamint a rugalmas tanulási formák előmozdítása, többek között a pályaaorientáció és a megszerzett kompetenciák elismerése révén” prioritásának „3. A. „A korai iskolaelhagyás csökkentése, a hátrányos helyzetű tanulók végzettségi szintjének emelése” intézkedéséhez illeszkedik. Az egyik beavatkozás hangsúlyozza a

végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése kompetencia- és személyiségfejlesztő programokkal és szolgáltatásfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységeket.

A pályázat másik kapcsolódási pontja az EFOP fontos céljaként meghatározott területi leszakadási folyamatok visszafordításához tartozó beavatkozásokhoz van, illetve a hátrányos helyzet mérsékléséhez kapcsolódik. Ezek az alábbi megközelítéseket alkalmazzák:

- összpontosítja a társadalmi felzárkózást célzó támogatásokat a hátrányos és a leghátrányosabb helyzetű járásokra;
- komplex beavatkozásokat valósít meg a gyermekeket sújtó nélkülözés csökkentése és a tartós szegénységben élők felzárkózása érdekében;
- javítja az elmaradott járásokban a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést;
- országos megkülönböztetés elleni programokat indít és közösségfejlesztési eszközökkel járul hozzá a társadalmi összetartás növeléséhez; valamint
- a közoktatási rendszer fejlesztése az iskolák esélyteremtő és hátránykompenzációs szerepének javításával, további célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése és az iskolát már elhagyók végzettséghez juttatása.

A beavatkozások eredményeként javul a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztathatósága, a korai gyermekkorától kezdve nőnek a rászoruló gyermekek esélyei, s ezáltal összességében a területi leszakadási folyamat megtörik.

1.2.5 A PROJEKT KAPCSOLÓDÁSA A HAZAI ÉS TÉRSÉGI FEJLESZTÉSPOLITIKÁHOZ

A projekt kapcsolódását mutatjuk be a fejezetben a nemzeti- és térségi szakpolitikákhoz.

1.2.5.1 KAPCSOLÓDÁS A HAZAI ÉS TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI POLITIKÁKHOZ

Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia

A stratégia célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, mely közvetlenül javítja az egyének életesélyeit, foglalkoztathatóságukat, közvetve pedig hozzájárul a társadalmi szolidaritás, felzárkózás további erősítéséhez, a polarizálódás, a leszakadás és a szegénység elleni küzdelemhez. Fontos kiemelni, hogy a végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni stratégia beavatkozásai nemcsak a 18–24 év közötti fiatalokra, hanem – az újratermelődés megfékezése érdekében – a korábbi iskolaköteles, valamint az iskoláskor előtti korosztályokra is kiterjed. Projektünk rész céljai között szerepel olyan iskolán kívüli programok szervezése, melyek a tanulók iskolai és munka-erőpiaci érvényesülését segítik elő, továbbá rész cél a hátrányos helyzetű tanulók közneveléshez való hozzáféréseinek biztosítása. Ezek eredményeképpen a végzettség nélküli iskolaelhagyások és a korai iskolaelhagyók száma csökken, ezzel hozzájárulva a fent említett stratégia célkitűzéseikhez.

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Stratégia a cigányság és a hátrányos helyzetű emberek leszakadását illető problémák megoldását nemzeti ügyként, s nem csupán szegénypolitikaként kezeli. A javasolt beavatkozási területek: a foglalkoztatás, az oktatás, a szociális és egészségügyi ellátások, szolgáltatások. A Felzárkózási Stratégia céljai, összefüggésben a kormányzati keretstratégiák rendszerével, hozzájárulnak Magyarország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez. Ezek a következők: a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentése, különös tekintettel a roma népességre; a szegénység, szociális kizáródás újratermelődésének megakadályozása; a társadalmi gazdasági javakhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése.

Jelen projekt a helyi területi hátrányos csoportok társadalmi felzárkózásához járul hozzá.

Köznevelés-fejlesztési stratégia

A beavatkozás célja többek között olyan oktatási szolgáltató rendszer, amely biztosítja az egyéni szükségletek kielégítését, a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés esélyteremtését és a teljes körű társadalmi részvételt, valamint az optimális életminőséget minden életkorban és minden sérültség

esetében. Mindezeket az egészségügyi és szociális ellátó rendszerekkel együttműködve kívánja elérni. A fent vázolt beavatkozások megvalósításához szintén hozzájárul jelen projekt, mivel növeli a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét és a szegregációt csökkentve a társadalmi integrációt segíti elő.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia egyik horizontális célja az esélyegyenlőség elősegítése: ifjúsági csoportok és ifjak kirekesztettségének és kisodródásának megakadályozása. A konkrét tevékenységek meghatározásakor minden egyes esetben külön szempontként kell megvizsgálni az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítását. A részcélok között szerepel a rossz helyzetű települések, térségek hátrányainak, kirekesztettségének csökkentése, továbbá a tájékoztatás hatékonyságának javítása, az információk eredményesebb eljuttatása, különösen azokhoz, akik szegénységük miatt hátrányt szenvednek e téren.

Egész életen át tartó tanulás stratégiája

A stratégia átfogó céljai a következők:

- Az egész életen át tartó tanulásban való részvétel növelése és a hozzáférés javítása.
- Az egész életen át tartó tanulás alapelveinek erősítése az oktatási és képzési rendszerben és a felnőttkori tanulásban.
- A tanulás értékének és eredményeinek láthatósága és elismerése.

Az Arany János Programok

A program 2000-ben indult. Hátterében kutatási eredmények álltak, melyek már a felsőoktatási expanzió kezdetén kimutatták, hogy a kistépelülésekről származó diákok kis arányban jutnak be az egyetemekre, különösen az ún. „elit” szakokra. Tovább rontja a leszakadó térségek kilátásait a települési különbségek felerősödése a tanulási esélyegyenlőtlenség növekedésével. A program az egész országot lefedi – minden megyében, ill. Budapesten legalább egy, a továbbtanulásra sikeresen felkészítő középiskola, valamint egy kollégium pályázatát fogadták el. A program célja, hogy a kollégium és a középiskola összehangolt pedagógiai tevékenysége, valamint tehetséggondozó program keretében készítse fel a hátrányos helyzetű tanulókat a középiskola megkezdésére, tanulmányaik eredményes folytatására, majd esélyt teremtsen a felsőoktatási tanulmányok folytatásához.

Az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program főként az általános iskola elvégzésével nehezen boldoguló, nagy szocializációs deficittel küzdő, halmozottan hátrányos helyzetű diákoknak (és családjuknak) segít megfelelő pályaaorientációval és a sikeres szakmaszerzésre való felkészítéssel. Célja, hogy hatékonyan segítse a korai iskolaelhagyás csökkenését.

Nemzeti Vidékstratégia 2012 – 2020

A stratégia átfogó célkitűzése a vidéki térségek népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása ezen belül megjelölt cél, hogy a vidék ne jelentsen életminőségi hátrányt. Ezek elérése érdekében öt stratégiai célt fogalmaz meg így például a vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése, valamint a vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása. Cél a vidékről történő elvándorlás megállítása, a fiatalok számára a helyben maradásra, az iskolák, az egyetem elvégzése után a hazatérésre ösztönző feltételek kialakítása. Kiemelt cél a vidéki népesség egészségi állapotának javítása, a területi különbségek csökkentése. További cél, hogy vidéken is egyenlő esélyekkel lehessen élni, tanulni, dolgozni, elérhető legyenek az alapvető szolgáltatások, szerveződjenek újjá, erősödjenek meg a helyi közösségek. A vidéki települések megújításának elengedhetetlen feltétele a jó színvonalú, térben, időben elérhető oktatási lehetőségek biztosítása. Ezzel kapcsolatban a következő irányokat, teendőket határozza meg a stratégia: a vidéki iskolák működésének, fejlesztésének – beleértve az infrastruktúrát és az oktatási színvonalat – segítése a vidékfejlesztés eszközeivel. A szakképzés működő és intézményes eszközeinek fenntartása, kihasználása pl. szakiskolai ösztöndíj rendszer, regionális/megyei fejlesztési és képzési bizottságok. Gyakornoki és ösztöndíjprogramok támogatása. Önkormányzati vezetők és szakemberek képzése, többek közt a közigazgatás, helyi fejlesztés, közösségi részvétel, környezet témákban. A vidéki helyszíneken megvalósuló, a vidéki lakosságot, gazdálkodókat célzó, a helyben történő foglalkoztatás, önfoglalkoztatás lehetőségét megteremtő felnőttképzés egyéb formáinak támogatása, például nyelvi, informatikai tanfolyamok. Különösen kell támaszkodni a közművelődés alapintézményeire, a

művelődési házakra, amelyek jellemzően megtalálhatóak az ország legkisebb településeinek nagy részén. Ezek az intézmények megújultak, így az egész életen át tartó tanulás alapintézményei lettek a magyar vidéken is. Továbbá a nyilvános könyvtárak működésének folyamatos támogatása javasolt, mivel az élethosszig tartó tanulás támogatásában, a vidéki lakosság képzésében, korszerű információkkal történő ellátásában nagy tapasztalatokkal rendelkeznek. Az egészségi állapotot és annak meghatározó tényezőit tekintve jelentős a területi, illetve társadalmi-gazdasági tényezők szerinti egyenlőtlenség hazánkban. Az életkörülményeken túl a szolgáltatások (egészségügy, oktatás, szociális védelem), a munka és munkakörülmények, valamint az egészségmagatartás is meghatározó. A méltánytalan egyenlőtlenségek csökkentése érdekében többek között erősíteni szükséges a háziorvosi, házi gyermekorvosi hálózat képességét és érdekeltiségét a helyben befejezett ellátások arányának növelésére, a prevencióban, egészségnevelésben való aktív részvételre.

A Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepció

Balaton Kiemelt Térség jövőképe 2030-ra: Balaton, a természetesség és a magas életminőség egységes közép-európai mintarégiója. A Balaton, a testi, szellemi, társadalmi megújulást adó térség. A térség, ahol magától értetődő a természet ereje, tisztasága, minősége és a benne élők vitalitása. A térség országosan kiemelkedő példája a környezet és a társadalom egységének, a harmonikusan fejlődő és fenntartható társadalmi fejlődés megteremtésének. Ez az a térség, ahol a társadalom (az itt élők és az ide látogatók innovatívan és fenntartható módon) úgy védi, formálja és építi környezetét, a természetes és épített környezetet, a közösségeket, a gazdaságot, hogy a környezet visszahatva a társadalomra, biztosítja annak gyarapodását és jólétét. A Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepcióban meghatározott jövőképpel összhangban a Balaton fejlesztésének átfogó céljait az alábbiak szerint határozza meg:

- Vonzó legyen a terület elsősorban szolgáltatásokat kínáló és innovatív, magas hozzáadott értéket termelő vállalkozások számára.
- Megbízható jövedelem-szerzést és javuló életminőséget biztosítson a térség az helyi lakosok számára.
- A vonzó környezet és a magas színvonalú szolgáltatások eredményeként növekedjen a Balatonhoz látogatók száma, a rövidebb-hosszabb ideig ott tartózkodók költségekben, szolgáltatásvásárlásban megmutatkozó elégedettsége.

A Balaton Fejlesztési Stratégiában rögzített célhoz hasonlóan a jelen projektben érintett településeken is elsősorban nem a munkanélküliség, hanem az alacsony jövedelemtermelő foglalkoztatás okoz gondot, melyet a gazdaságról szóló feltáró rész is alátámaszt. A szolgáltató szektor bővülése mellett a közsféra által fenntartott intézményrendszernek is képessé kell válnia a megújulásra, az innovatív szolgáltatások nyújtására, annak érdekében, hogy szinergiában fejlődni tudó és fenntartható szolgáltatások jöjjenek létre.

1.2.5.2 KAPCSOLÓDÁS MEGVALÓSULT, VAGY MEGVALÓSULÁS ALATT ÁLLÓ PROJEKTEKHEZ

Jelen fejezetben az Európai Unió által központilag finanszírozott programoktól a finanszírozás lehatárolását, valamint a kapcsolódó fejlesztési programokhoz, konstrukciókhoz való kapcsolódást, illeszkedési pontokat, azok egymásra épülését és a szinergiákat, az ott elkészült fejlesztési eredmények esetleges felhasználási módját mutatjuk be:

- I. A TÁMOP 2.2.7.B-3-13/1 kódjelű „Modellprogram duális rendszerű szakképzési tartalmak pilot jellegű átültetésére” című és a TÁMOP 2.2.7.A-13/1-2013-0001 kódjelű, „Út a szakmaválasztáshoz” nevű projekteket a Nemzeti Munkaügyi Hivatal valósította meg, amelynek jogutódja a területileg illetékes kormányhivatal lett. A projekt főbb tartalmi elemei:
 - a. A TÁMOP 2.2.7.B-3-13/1 kódjelű projekt keretében 18 kiválasztott szakmában a magyar és a duális szakképzést működtető Duna Régió menti EU-tagállamok szakképzési struktúrájának összehasonlítása történt meg, 16 szakma esetében felnőttképzés került lebonyolításra az adott szakképzés utolsó évfolyamán hallgatók számára Magyarország ún. konvergencia régióiban 500 diák számára 50 tanár bevonásával.

- b. A TÁMOP 2.2.7.A-13/1-2013-0001 kódjelű projektben cél volt a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban a roma gyermekek felzárkózási esélyeinek növelése, az oktatási esélykülönbségek és az iskolai lemorzsolódás csökkentése ösztöndíj és mentori szolgáltatások biztosításával, amely a tanulókat a lehető legtovább az oktatási rendszerben való aktív és eredményes részvételre, kifejezetten a szakiskolai/szakközépiskolai képzésbe történő bekapcsolódásra ösztönzi. A támogatás hozzájárul a halmozottan hátrányos helyzetű és roma tanulók továbbtanulási útjainak megerősítéséhez, növeli esélyeiket a versenyképes szakképesítés megszerzéséhez, illetve a munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedéshez. A projektet a Nemzeti Munkaügyi Hivatal és konzorciumi partnerei – az Országos Roma Önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Kulturális és Foglalkoztatási Módszertani Intézményhálózat, az Oktatási és Továbbképzési Központ Alapítvány, valamint a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara – valósítják meg. A programban legalább 6 000 fő tanuló részvételére nyílt lehetőség 1 000 - 1 500 fő mentor bevonásával.

Projektünkben a TÁMOP 2.2.7.A-13/1-2013-0001 kódjelű pályázat volt az inkább releváns, ösztöndíj rendszerünk megtervezésekor a TÁMOP 2.2.7.A-13/1-2013-0001 pályázat tapasztalatait is figyelembe vettük.

- III. TÁMOP-2.3.3.A-09/1 kódjelű, „Munkahelymegőrző támogatás munkaidő-csökkentéssel és képzéssel kombinálva c. pályázati felhívás esetünkben nem releváns.
- IV. TAMOP 3.3.8-12 kódjelű, Köznevelési intézmények esélyegyenlőségi alapú fejlesztéseinek támogatása c. pályázati felhívásban sikeresen Somogy megyében két iskola pályázott, ezek egyike sem található a konzorciumi tagok településein. A pályázati felhívás esetünkben nem releváns.
- V. A TAMOP 3.3.10.B kódjelű, „12 Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása’ c. pályázati konstrukcióban 6 Somogy megyei pályázó nyert támogatást, egyikük a projektben résztvevő Marcali önkormányzat területén működő Berzsenyi Dániel Gimnázium volt, a pályázó 29.957.000 Ft támogatást nyert. A fejlesztés célja az volt, hogy a középfokú végzettséget megszerezni szándékozó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében a pályázat keretében alapkészségeket fejlesszenek, segítsük elő képességeik hatékony kibontakoztatását. További alapvető célja volt a projektnek, hogy a pályázat keretében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat olyan komplex pedagógiai és pszichológiai támogatásban részesítsék, amely hozzásegít ahhoz, hogy a középfokú végzettséget megszerezzék, fejlesszék alapkészségeiket, erősítsék tanulási motivációjukat annak érdekében, hogy javuljanak tanulmányi eredményeik. Projektünk tehetséggondozási és felzárkóztatási tartalmú tevékenységei kapcsán nagyban építettünk a Gimnáziumban előállt tapasztalatokra.
- VI. TÁMOP 6.1.4/12/1 - Koragyermekkori (0-7 év) program keretében előálló módszertani anyagainkat az EMMI-től és OKI-tól, mint Országos Tisztifőorvosi Hivattal jogutódjaitól, a projekt területén illetékes védőnőknél keresztül fel kívánjuk használni, a komplex óvodai fejlesztések alprojektünkben. A projekt tartalmát egyébként a Kaposvári Egyetem pedagógusképzési szakemberei ismerik (TAMOP 6.1.4), jelen projekt szakmai tartalmait ezek figyelembevételével kerültek kidolgozásra.
- VII. TÁMOP-6.1.2.A-14/2 kódjelű, Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcs. egészségfej. alprogram megval. az ált. isk-ban, többcélú int-ben, valamint szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcs. egészségfej. alpr. megval. az iskolán kívüli szereplők bevonásával. című projektet a régi Országos Egészségfejlesztési Intézet (OEFI, jelenlegi jogutódja a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet (NEFI), amely jogutódja 2017. április 1-től az Országos Közegészségügyi Intézet (OKI) és az EMMI) valósította meg a KLIK-kel. Mozgásmódszertani és táplálkozás-módszertani PILOT alprojektek valósultak meg a fejlesztés keretében. Hasonló tevékenység jelen projektben nem lesz (módszertanfejlesztés ezeken a területeken), de a TÁMOP-6.1.2.A-14/2 projekt keretében elkészülő módszertanokat, a komplex óvodai fejlesztések alprojektünkben, az egészségmagatartással kapcsolatos fejlesztések kapcsán a projektbe bevont Egészségfejlesztési Iroda révén fel kívánjuk használni.

- VIII. EFOP-3.4.1-15 kódjelű, a „Roma szakkollégiumok támogatása a Kaposvári Egyetemen” című projekt szorosan kapcsolódik a jelenlegi fejlesztéshez. A roma tehetséggondozó projektből egyrészt szakkollégistákat kívánunk mentorként bevonni a projektbe, másrészt a tehetséggondozási módszertani anyagokat kívánjuk átvenni.
- IX. TÁMOP-5.4.9-11/1 kódjelű, „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” c. pályázat, amelyet a Marcali Szociális és Egészségügyi Központ valósított meg 2013 és 2015 között. A projekt célja volt a szociális és gyermekjóléti ellátási területén működő alapszolgáltatást végzők együttműködésének javítása, az alapszolgáltatások koordinációjának kialakítása, az alapszolgáltatások hatékonyságának növelése. A projekt eredmény-termékeire a tervezés és a végrehajtás során egyaránt építünk.

Jelen pályázat szorosan kapcsolódik a következő 3 nagy megvalósítás alatt álló TOP-os és GINOP-os projekt is, amelyek részletes bemutatását a 4.1.3.2 alfejezete tartalmazza:

- TOP-5.2.1-15-SO1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok,
- TOP-5.1.1-15-SO1 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések,
- GINOP-2.3.4-15 Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ -Kutatási infrastruktúra fejlesztése.

1.2.6 A SZAKTERÜLETEK SZÜKSÉGLET- ÉS IGÉNYFELMÉRÉSE

A pályázat által érintett humán közszolgáltatások, amelyek az érintett területek lakosságának széles körben nyújtanak valamilyen ellátást, felmérésre kerültek. A felmérés eredményeképpen kijelölésre kerültek azok a szakterületek, amelyeken szükséges, vagy lehetséges az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása, ezáltal is fejlesztve az általuk ellátott szolgáltatások minőségét és hatékonyságát. Ebben az esetben a felmérés a konzorciumban érintett településeinek a közszolgáltatásokban dolgozó munkatársak számosságát és képzési igényeit mérte fel.

A 3-29 éves korosztályokat megcélzó, a gyermekek és tanulók – kiemelten a hátrányos helyzetűek – közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést támogató szakmai modulokban (az iskolán kívüli képzési programok és az ösztöndíjprogramok) a megvalósítás által elérni kívánt célcsoport és a célcsoporton belül az egyes célzott projektelemekkel elérni kívánt részszegek száma került feltérképezésre.

A felmérésben használt módszertan és a felmérés eredményeit a következő két tartalmi egység mutatja be.

1.2.6.1 MÓDSZERTAN

A konstrukció egyrészt javítani kíván az országosan jelenleg inhomogén módon kiépített humán közszolgáltatások minőségén és „egyensúlyosságán”, illetve a közszolgáltatások közötti horizontális kommunikáció- és munkafolyamatok hatékonyságán. A jelenlegi rendszer átalakítását a kisközösségek igényeire jobban koncentráló - személyre szabott szolgáltatásokon keresztül -, kívánja megvalósítani. A fejlesztés révén az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítására kerül sor.

A lineáris képzési modell alacsonyabb szintjein a köznevelési intézményeken kívüli szervezetek és szakemberek közreműködésével végzett személyiség és kompetenciafejlesztő tevékenységek az oktatási rendszer esélyteremtő szerepének erősítésén keresztül a közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést támogatják, illetve a kisgyermekkorai nevelés hozzáférhetőségének és az óvodapedagógusok képzettségi szintjének emeléséhez is hozzájárulnak.

A pályázat előkészítésekor a pályázatban érintett településeken felmérésre kerültek a következő kapacitások:

I. Az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása kapcsán kidolgozott szakmai modulhoz bekért adatok:

- 1.) Település megnevezése:
- 2.) Lakosságszám:
- 3.) Önkormányzati munkatársak száma (fő):
 - 3.a) Az önkormányzatnál (de nem háttérintézményben) humán alapszolgáltatások nyújtásában érintett, érdekelt, a területen dolgozó munkatársak száma (fő):
- 4.) Az önkormányzati tevékenységeken túl, humán alapszolgáltatások nyújtásában érdekelt önkormányzati háttérintézmények felsorolása, továbbá az ott dolgozó munkatársak száma (fő):
- 5.) Az Önkormányzatban felsőoktatási képzésben (felsőoktatási szakképzés, alapszakképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés, licencképzés) az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (fő):
- 6.) Az alapszolgáltatások nyújtásában érintett önkormányzati háttérintézményekben (kivéve óvoda) felsőoktatási képzésben (felsőoktatási szakképzés, alapszakképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés, licencképzés) az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (az érintett intézmény felsorolása, zárójelben a létszám megjelölése (fő)):
- 7.) Amennyiben a település az EFOP 1.5.3 pályázatban is érintett, akkor abban a pályázatban hány fő felvételét tervezi humán közszolgáltatások területére?
- 8.) Az Önkormányzatban OKJ-s (érettségihez kötött), vagy középfokú szakképesítést (érettségihez kötött, vagy azt adó) képzésben az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (fő):
- 9.) Az alapszolgáltatások nyújtásában érintett önkormányzati háttérintézményekben (kivéve óvoda) OKJ-s (érettségihez kötött), vagy középfokú szakképesítést (érettségihez kötött, vagy azt adó) képzésben az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (az érintett intézmény felsorolása, zárójelben a létszám megjelölése (fő)):
- 10.) Az Önkormányzatban OKJ-s (érettségihez nem kötött), vagy középfokú szakképesítést adó (de érettségit nem adó) képzésben az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (fő):
- 10.a) Ebből hány olyan fő van, amely már most is humánszolgáltatások területén, vagy rokonterületen dolgozik és ez a képzés humán átképzésnek (a jelenlegi szakterületétől eltérő képzést fog kapni) minősíthető (fő)?

11.) Az érintett önkormányzati háttérintézményekben (kivéve óvoda) OKJ-s (érettségijéhez nem kötött), vagy középfokú szakképesítést adó (de érettségit nem adó) képzésben az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (érintett intézmény felsorolása, mellette zárójelben jelölve hány fő):

11.a) Ebből hány olyan fő van, amely már most is humánszolgáltatások területén, vagy rokonterületen dolgozik és ez a képzés humán átképzésnek (a jelenlegi szakterületétől eltérő képzést fog kapni) minősíthető (fő)?

12.) Az Önkormányzatban OKJ-s végzettséget nem adó képzésen tanfolyamon (pld. nyelvi képzés, informatikai képzés, egyéb képzés) az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (fő):

13.) Az érintett önkormányzati háttérintézményekben (kivéve óvoda) OKJ-s végzettséget nem adó képzésen tanfolyamon (pld. nyelvi képzés, informatikai képzés, egyéb képzés) az elkövetkező 24 hónapban a projekt keretében támogatni kívánt létszám (fő).

11. ábra I Adatbekérő I.

A szükséglet és igényfelmérésben a pályázati projekt előkészítéséhez áttekintő képet kívánunk nyújtani az érintett térség humán közszolgáltatási szektorának aktuális ágazati jellemzőiről, a helyi társadalmi és gazdasági folyamatok humán közszolgáltatási szempontból releváns területeinek helyzetéről, ezen belül is:

- elsősorban a pályázatban érintett szegmens humán kapacitásairól;
- a térségi, helyi képzési igények szerkezetéről, a szektorban tevékenykedő önkormányzati szervezetek jellemzőiről, aktivitásáról;
- a szakterület tendenciáiról, dinamikájáról;
- a képzési szektor irányába mérhető kereslet jellemzőiről (érintve a kínálati oldal jellemzőit is), az együttműködési aktivitásról, jövőbeli együttműködési lehetőségekről.

II. A lineáris képzési modell alacsonyabb szintjein a köznevelési intézményeken kívüli szervezetek és szakemberek közreműködésével végzett személyiség és kompetenciafejlesztő tevékenységeknek az oktatási rendszer esélyteremtő szerepének erősítésén keresztül a közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést támogatja, továbbá ösztöndíjprogram.

- 1) Településen tanuló általános iskolai tanulók létszáma (fő):
- 2) településen tanuló középiskolai iskolai tanulók létszáma (fő):
- 3) településen található bentlakásos intézetben lakó iskolás tanulók létszáma (fő):
- 4) Iskolán kívüli nyelvtanítás: hátrányos helyzetű tanulók nyelvvizsga-szerzésének támogatása (felkészítés, eszközök, vizsgadíj, utazás), települési szinten összesen tervezett:
- 5) Minden olyan oktatási intézményre (általános iskola, középiskola, bentlakásos speciális intézmény) töltsse ki a következő adatokat (külön-külön, a blokk többszörözhető), amelyben a gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítását, helyi kezdeményezések támogatását tervezi.
 - ✓ Intézmény neve és címe:
 - ✓ Főállású pedagógusok száma:
 - ✓ Intézménybe járó tanulók száma:
 - ✓ Hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók száma
 - ✓ Magántanulók száma:
 - ✓ Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma:
 - ebből integráltan
 - ebből gyógypedagógiai tagozaton
 - ✓ más településről bejáró tanulók száma:
 - ebből HH, HHH tanuló
 - ✓ Évközben (szorgalmi időszakban), az iskolai törzsidőn túl szervezett programokban rendszeresen részt vevő gyermekek, tanulók tervezett létszáma (fő):
 - ✓ Szünetekben (szorgalmi időszakon kívül), az iskolai törzsidőn túl szervezett programokban rendszeresen részt vevő gyermekek, tanulók tervezett létszáma (fő):
- 6) Településen tanuló általános iskolai tanulók létszáma (fő):
- 7) ebből ösztöndíjprogramba bevonni tervezett létszám (fő):
- 8) Településen tanuló középiskolai iskolai tanulók létszáma (fő):
- 9) ebből ösztöndíjprogramba bevonni tervezett létszám (fő):
- 10) Településen, lakó felsőoktatásban tanulók létszáma (fő):
- 11) ebből ösztöndíjprogramba bevonni tervezett létszám (fő):

12. ábra I Adatbekérő II.

A szükséglet és igényfelmérésben a pályázati projekt előkészítéséhez áttekintő képet kívánunk nyújtani az érintett térség közoktatási kapacitásairól, a tanulók és HH, illetve HHH tanulók arányairól, a projekt által nyújtott képzési szolgáltatások iránti igényről. A felmérés összességében megmutatja a térség oktatási rendszerének ágazati jellemzőit, a helyi társadalmi és gazdasági folyamatok oktatási/képzési szempontból releváns területeinek helyzetét, ezen belül is:

- elsősorban a pályázatban érintett szegmens oktatási kapacitásairól;
- a szolgáltatásfejlesztés által létrehozandó új szolgáltatások iránti igény térségi, helyi szerkezetéről,
- a szakterület tendenciáiról, dinamikájáról;
- a nem formális, iskolarendszeren kívüli képzési, oktatási szektor irányába mérhető kereslet jellemzőiről (érintve a keresleti oldal jellemzőit), az együttműködési aktivitásról, jövőbeli együttműködési lehetőségekről.

A felsorolt folyamatok elemzésének a célja, hogy az igényfelmérés hozzájáruljon a térségi képzési/oktatási kapacitások minőségi, mennyiségi és egyéb szakmai mutatóinak fejlesztéséhez a tanulók igényeihez igazodva. Fő célkitűzés az oktatási rendszer esélyteremtő szerepének erősítésén keresztül a közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést támogatása, a nem formális oktatási, képzési rendszer továbbfejlesztésének megalapozása, releváns információk begyűjtése. A célkitűzés kapcsán kérdőíves felmérésre került sor.

III. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására

1) Intézmény neve és címe: 2) Főállású pedagógusok száma: 3) Intézménybe járó gyerekek száma: 4) Hátrányos helyzetű (HH), 5) halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek száma 6) Sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek száma: 7) ebből integráltan 8) Beilleszkedési és magatartászavarokkal küzdő gyermek száma:

13. ábra I Adatbekérő III.

A szükséglet és igényfelmérésben a pályázati projekt előkészítéséhez áttekintő képet kívánunk nyújtani az érintett térség óvodai kapacitásairól, a gyermekek és HH, illetve HHH gyermekek arányairól. A projekt által nyújtott fejlesztési igényeket, szolgáltatásokat a kapott eredményekhez kívánjuk igazítani. A felmérés összességében megmutatja a térség óvodai intézményrendszer jellemzőit, ezen belül is:

- elsősorban a pályázatban érintett szegmens (óvo)pedagógus kapacitásait;
- a szolgáltatásfejlesztés által létrehozandó új szolgáltatások iránti látens igény térségi, helyi szerkezetét,
- a szakterület tendenciáit, dinamikáját.

A felmérés kérdéskörei a konzorciumi partner Kaposvári Egyetem pedagógiai és felnőttképzési területen tevékenykedő szakértői visszajelzéseinek alapján nyerték el végső formájukat.

A felmérés módszertanának fő jellemzői:

- A sztemerd kérdőív kialakítása történt meg a konzorciumi tagok és egyéb ágazati szereplők bevonásával, mélyinterjú módszerrel.
- Címlista összeállítása az érintett szervezetekről.
- A kérdőívek kiküldése, a válaszok berögzítése.
- A kérdéses részek kapcsán mélyinterjú lefolytatása, az egyes szereplőkkel (konzorciumi partnerek).
- Adatfelvétel: 2017. március.

1.2.6.2 A FELMÉRÉS EREDMÉNYEINEK BEMUTATÁSA

A felmérés eredményeképpen tudtuk a közvetlen célcsoportok összeállítását megtenni, illetve a konkrét tevékenységeknél a résztvevők létszámát, illetve az erőforrás-szükségeket betervezni, az eredményeket tehát ezen tartalmakat tartalmazó alfejezetek mutatják be.

2. A PROJEKT CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

Ebben a fejezetben a projekt célrendszerét mutatjuk be részletesen. A célok meghatározásánál ügyeltünk arra, hogy a célok a helyzetfeltáró fejezetekben foglaltakból levezethetők legyenek, és kapcsolódjanak az OP-ban, a felhívásban meghatározott célokhoz, illetve a kapcsolódó jogszabályok adta keretekhez.

2.1.A PROJEKT CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA

A konstrukció legfőbb célja a helyi tudástőke gyarapítása. Ennek érdekében **a területi különbségek és különösen a településméretből adódó társadalmi hátrányok komplex megközelítéssel történő, a helyi igényeken alapuló csökkentése a humán közszolgáltatások tekintetében, valamint a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása elsősorban a köznevelés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás által biztosított informális és nem formális tanulás területén.** Az átfogó cél elérése érdekében a projekt hozzá kíván járulni:

- I. **az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javításához**, ezáltal is fejlesztve az általuk ellátott szolgáltatások minőségét és hatékonyságát. A konstrukció javítani kívánja az országosan homogén szolgáltatások átalakítását a kisközösségekre - személyre szabott szolgáltatásokon keresztül -, valamint céljának tekinti a helyi közösségek számára. A folyamatosan elérhető közszolgáltatások minőségének és tartalmának fejlesztését a jelentkező igények figyelembe vételével. A konstrukció céljai között szerepel a nem állami szervezetek ösztönzése a szolgáltatások bevonásába, az állampolgárok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, valamint az IKT technológia kiterjedt és innovatív használata és alkalmazása.
- II. A konstrukció támogatja **a gyermekek és tanulók – kiemelten a hátrányos helyzetűek – közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférését iskolán kívüli pedagógiai programok és ösztöndíjprogramok megvalósításán keresztül.** A köznevelési intézményeken kívüli szervezetek és szakemberek közreműködésével végzett személyiség és kompetenciafejlesztő tevékenységek az oktatási rendszer esélyteremtő jellegének javítását szolgálják.
- III. **A konstrukció céljának tekinti a kisgyermekkorai nevelés hozzáférhetőségének és az óvodapedagógusok képzettségi szintjének emelését is.** Megjelenik a család által betöltött központi szerep és a komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés cél, szolgálva az egész életen át tartó tanulás, a társadalmi beilleszkedés, a személyes fejlődés és a foglalkoztathatóság szempontjából nélkülözhetetlen alapkészségek elsajátításának elősegítését. Cél, hogy az óvoda optimális személyi és tárgyi feltételeket tudjon biztosítani a kisgyermekek számára személyiségük kibontakoztatásához, különösen a hátrányos helyzetű gyermekek esetében.

A projekt rész céljai:

- 1) **A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására.**
- 2) **A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására.**
- 3) **A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása (ösztöndíjprogramok megvalósítása).**
- 4) **Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására.**

A projekt teljes célrendszerét a következő ábra mutatja be:

14. ábra I a projekt teljes célrendszere

A felsorolt kötelezően teljesítendő célokon túl a pályázat hozzá kíván járulni a projekt céljainak megvalósítását szolgáló (támogató) (a szabadon választható tevékenységek körébe tartozó) tudományos ismeretterjesztő tevékenységek megvalósításán a felsőoktatási intézmények részvételével, ennek keretében cél:

- Tudományos disszemináció megvalósítása.
- A felsőoktatásban tanulók térségspecifikus kutatásainak támogatása.
- A felsőoktatási intézmények és a helyi adottságok, igények szerint kialakított nyári egyetem (nemzeti vagy nemzetközi tematikával) megvalósítása.
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, kiemelten roma hallgatók felsőoktatásba történő beilleszkedésének támogatása.
- Tudományos versenyek, fesztiválok rendezése.

A különböző szintű (kötelező) célok, a célok megvalósítása érdekében (kötelezően) megvalósítani tervezett tevékenységek és a kapcsolódó indikátorok logikai összefüggését mutatja be a következő logikai keretmátrix:

A beavatkozás területi Projekt leírás	Objektíven igazolható eredményességi mutatók	Az ellenőrzés forrásai és eszközei	Feltételezések (Külső tényezők)
ÁLTALÁNOS CÉLOK A konstrukció legfőbb célja a területi különbségek és különösen a településméretből adódó társadalmi hátrányok komplex megközelítéssel történő, a helyi igényeken alapuló csökkentése a humán közszolgáltatások tekintetében, valamint a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása elsősorban a köznevelés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás által biztosított informális és nem formális tanulás területén.	HATÁS INDIKÁTOROK A közszolgáltatásokban dolgozók végzettségének növekedése (végzettségi szint), az iskolai sikeresség- és a középiskolai-, felsőoktatási továbbtanulási arány növekedése (középiskolai, egyetemi továbbtanulási mutatók), az iskolai lemorzsolódás csökkenése (iskola-elhagyási mutatók).	KSH statisztikák, helyi adatszolgáltatás.	.
PROJEKT CÉLJA A helyi tudástőke gyarapítása a következő beavatkozási területeken: - Az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása. - Tanulók iskolai sikerességének, továbbtanulásának támogatása szolgáltatás-fejlesztéseken keresztül. - Óvodások továbbtanulásának támogatása szolgáltatás-fejlesztéseken keresztül.	CÉL INDIKÁTOROK - Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók végzettségi szintjének növekedése. - A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést iskolán kívüli pedagógiai programokban és ösztöndíjprogramokban részt vevő diákok számának növekedése. - Óvodai programokban fejlesztéssel elért gyermekek számának növekedése, továbbképzésben résztvevő óvodapedagógusok száma, a pedagógusok végzettségi szintjének növekedése.	Ezek az érintett szervezetek, intézmények által szolgáltatott adatok és a projekthez kötődő elsődleges információgyűjtés.	- Az önkormányzati humánszolgáltatások finanszírozási feltételei nem változnak a projekt időszaka alatt. - A működtetés során a jogszabályi környezet jelentősen nem változik az érintett szakterületeken.
VÁRT EREDMÉNYEK - Továbbképzési program az önkormányzati dolgozók és a háttérintézmények dolgozói számára 6 településen Somogy megyében. - A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést iskolán kívüli pedagógiai programokban (tehetséggondozás és felzárkóztatás) tanulócsoportok és ösztöndíjprogramok indítása 7 somogyi település mintegy 6 iskolájában, vagy iskolájához kapcsolódóan. - Komplex óvodafejlesztési program indítása 7	EREDMÉNY INDIKÁTOROK - Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók száma: 120 fő (végzők 100 fő). - Támogatott programokban részt vevő tanulók száma: 750 fő. - Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma: 400 fő. - Képesítést szerzők száma 500 fő.	Ezek a projektben résztvevő, vagy partnerként bevont különböző szervezetek, intézmények által szolgáltatott adatok, és a projekthez kötődő elsődleges információgyűjtések eredményei.	Az indikátorok minden konzorciumi partnernél arányosan, a pályázatban vállaltaknak megfelelően teljesülnek.

A beavatkozás területei Projekt leírás	Objektíven igazolható eredményességi mutatók	Az ellenőrzés forrásai és eszközei	Feltételezések (Külső tényezők)
Somogy megyei település mintegy 7 óvodájában			
TEVÉKENYSÉGEK • Posztgraduális képzések • Tehetséggondozási pedagógiai tevékenységek • Felzárkóztató pedagógiai képzések • Ösztöndíjprogramok • Komplex óvodai képzések • Újszerű ágazatközi együttműködések megvalósítása • Tudományos ismeretterjesztés	ERŐFORRÁSOK, ESZKÖZÖK A projekt 30 hónapos időintervallumban, mintegy 500 millió Ft támogatással valósul meg, a projekt megvalósításába bevont szakemberek száma minimum 100 fő.	Ezek a projektben résztvevő, vagy partnerként bevont különböző szervezetek, intézmények által szolgáltatott adatok, és a projekthez kötődő elsődleges információgyűjtések eredményei.	• Ütemterv-teljesítmény mérés alapján követhető az előre haladás (belső projekt előrehaladás jelentések, pályázati munkacsoport létrehozása, kifizetési kérelmek benyújtása a KSZ-hez), ennek segítségével csúszás a végrehajtás ütemezése kapcsán nem fordul elő • Az elsődleges költségbeclés eredményének eltérése nem fordul elő a tényleges költségektől.

15. ábra I Logikai keretmátrix

2.2.A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE

Ezen fejezetben a közvetlen és közvetett célcsoportokat, a célcsoportok elérésének, bevonásának módszertanát, az érintettek körét és a hatásterület bemutatását kell szerepeltetni, statisztikai adatok felhasználásával, szükség esetén térképi megjelenítéssel. A fejezetben ismertetett célcsoportokat és érintetteket pontos számokkal, és adatokkal kell meghatározni.

Célcsoportok					
	helyi köszol- gáltatás- ban dolgozók	Kisgyer- mekek (3-6)	Gyer- mekek (7-14)	Fiatalok és fiatal felnőttek (15-34)	teljes lakosság
I. A humán közszolgáltatások humán kapacitásainak fejlesztése (képzés)	X				X
II. A gyermekek/tanulók kompetenciafejlesztése iskolán kívüli programok megvalósításával			X	X	
III. Ösztöndíj programok			X	X	
IV. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés megvalósítása		X			

16. ábra I A projektben érintett célcsoportok összefoglaló ábrája

A célcsoportok szegmentálását és az érintettek körének indoklását a helyzetfeltáró fejezetekre támaszkodva mutatjuk be a következő tartalmi egységben.

2.2.1 CÉLCSOPORTOK

Az alfejezetben megadásra kerül a közvetlen és közvetett célcsoportok/érintettek körének nagysága (fő), és a fontosabb társadalmi és gazdasági jellemzők, amely alapján a célcsoport/érintett kör a projekt szempontjából értelmezhetővé válnak.

A célcsoportot járási szintű, de ahol indokolt, települési és intézményi szintű bontásban ismertetjük, a hatásterületet. Beazonosításra kerülnek az egyes konzorciumi tagok milyen szolgáltatás-, illetve szakember fejlesztési igényekkel rendelkeznek, és ennek függvényében milyen, a hiányok enyhítését szolgáló tevékenységek kerüljenek megvalósításra a tervezett projektben.

2.2.1.1 KÖZVETLEN CÉLCSOPORTOK

A közvetlen célcsoportok a projekt megvalósítása során létrejött eredmények közvetlen használói, tehát azon személyek, akik a létrejött terméket vagy szolgáltatást megvásárolják, vagy közvetlenül használják.

Az egyes célcsoportokban a pályázati programokkal elérni kívánt létszámok:

- I. Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók: min 150 fő (óvodapedagógusok is).
- II. A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést iskolán kívüli pedagógiai programokban résztvevő diákok száma: min. 750 fő.
- III. Ösztöndíjprogramokban részt vevő diákok száma: min. 50 fő.

- IV. Óvodai programokban fejlesztéssel elért gyermekek száma: min. 400 fő.
V. Továbbképzésben résztvevő óvodapedagógusok száma: min. 30 fő.

A teljes célcsoportot, az egyes tevékenységek vonatkozásában és települések szerinti bontásban a következő táblázat mutatja:

AZ EFOP 3.9.2 pályázat közvetlen célcsoportjai									
	Marcali	Kéthely	Balaton-berény	Balaton-keresztúr	Balaton m.fürdő	Lengye-l-tó	Somogy-vár	Összesen	Arány (%)
Lakosságszám (2014-es adat)	11541	2282	1081	1504	700	3003	1756	21867	100,00
Az érintett településen, a humán szolgáltatásokban dolgozók, akik a továbbképzési programokban részt vesznek	100	10	5	5	5	13	12	150	
Az érintett településeken óvodás	310	90	25*	0	0	107	74	581*	100 %
<i>ebből HH, HHH</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>42</i>	<i>27</i>	<i>129</i>	<i>21,29%</i>
<i>ebből SNI</i>	<i>48</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>55</i>	<i>9,08%</i>
Óvodai pedagógus	36	8	0	0	0	9	6	59	
Óvodások szülei (becslés)	500	150	40			175	125	990	
Az érintett településen gyermekotthonban élő gyermek	0	0	0	0	0	0	155	155	100 %
<i>ebből HH, HHH</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>143</i>	<i>143</i>	<i>92,26%</i>
<i>ebből SNI</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>151</i>	<i>151</i>	<i>97,42%</i>
Az érintett településeken általános iskolába járó diák	1034	165	0	119	0	215	158	1691	100 %
<i>ebből HH, HHH</i>	<i>117</i>	<i>64</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>37</i>	<i>76</i>	<i>296</i>	<i>17,50%</i>
<i>ebből SNI</i>	<i>90</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>24</i>	<i>13</i>	<i>143</i>	<i>8,46%</i>
Az érintett településeken középiskolába járó diák	268	0	0	0	0	0	0	268	100 %
<i>ebből HH, HHH</i>	<i>11</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11</i>	<i>4,10%</i>
<i>ebből SNI</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>1,49%</i>
Az érintett településen élő fiatal (20-29)	1241	250	103	162	64	332	218	2370	100 %
<i>ebből felsőoktatásban tanuló fiatal (becslés, előző érték 15%-a):</i>	186	38	15	24	10	50	33	356	15,00%
Az érintett településen élő fiatal felnőtt (30-34 éves)	801	152	66	93	55	219	125	1511	
A tudományos ismeretterjesztő tevékenységekben részt vevő helyi lakosok (kb. 5%)								1130	
Célcsoport összesen:	2494	481	59	147	12	588	424	5360	24,51%

15. táblázat I A projekt célcsoportjai

A projektelemekkel elérni kívánt teljes célcsoport mintegy 5.300 fő, ebből a kötelező indikátorok miatt, legalább 2.250 fő tényleges elérését, részvételét tervezzük.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. §-a alapján:

- SNI fogalma: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján
 - a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
 - b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd;
- HH/HHH fogalma: olyan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek,

tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A projektben érintett gyerekek és tanulók között a hátrányos helyzetűek arány közel 20%.

A projektben résztvevő gyermekek, tanulók között a hátrányos helyzetűek és a speciális nevelési igényűek aránya		
	fő	%
Óvodás, iskolás, középiskolás gyermek, tanuló összesen:	2720	
ebből HH, HHH	566	20,81%
ebből SNI	345	12,68%

16. táblázat I SNI, HH/HHH gyermekek aránya

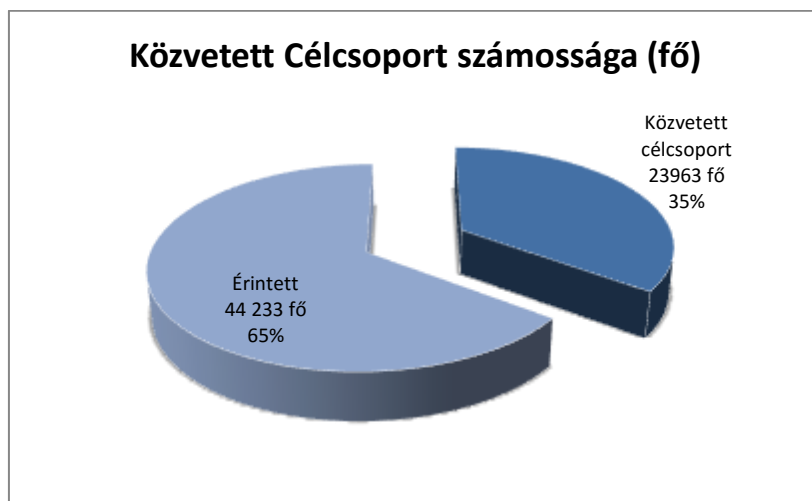
Országos szinten az SNI-s gyerekek, tanulók aránya 3,8%, projektünkben ez az arány közel háromszoros.

A konzorcium a pályázatba bevont hallgatók, gyermekek kapcsán tartani fogja a hátrányos helyzetűek és az SNI csoportba tartozók arányát.

2.2.1.2 KÖZVETETT CÉLCSOPORTOK

A *közvetett célcsoport* azon személyek köre, akik nem a projekt eredményeinek közvetlen használói, de összetett mechanizmusokon keresztül a projekt eredményei és hatásai helyzetüket befolyásolják.

A projekt közvetett célcsoportját az érintett járások teljes lakosságán belül, a projektben részt vevő települések teljes lakossága jelenti. Ez a két járás összlakosságának mintegy harmadát jelenti.

17. ábra I A projektben érintett közvetlen célcsoport (2011, KSH, TEiR)

A projektben részt vevő települések lakosság száma 23.963 fő.

A járások településenkénti adatai, 2011			
Járás, település	Terület, km ²	Lakó-népesség az év végén, fő	Projektben elfoglalt részesedés lakosságszám alapján (%)
Balatonberény		1 116	5,01%
Balatonkeresztúr		1 569	7,04%
Balatonmárfiafürdő		643	2,88%
Lengyeltóti	40	3 227	14,48%
Somogyvár	53	1 869	8,39%
Kéthely	49	2 297	10,31%
Marcali	104	11 567	51,90%
Marcali járásban összesen	904	34 234	
Fonyódi járásban összesen	645	33 962	
A projektben résztvevő települések,	315	22 228	100%

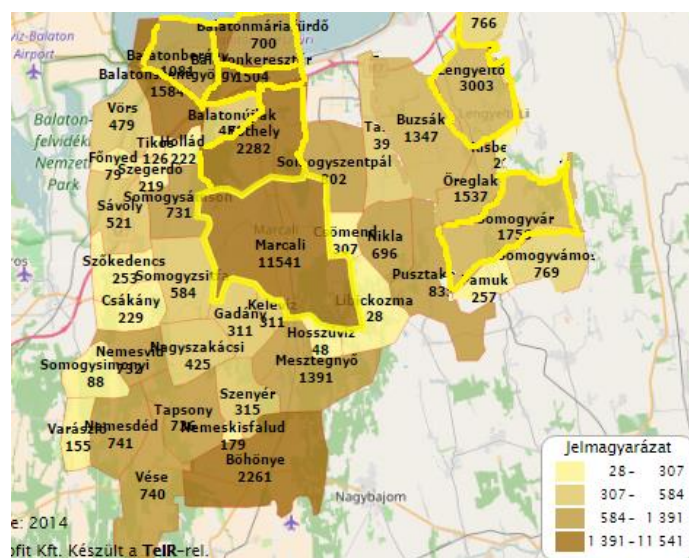
17. táblázat I A projektben érintett két járás települései (2011, KSH, TEiR)

A projektben érintett lakosság mintegy fele Marcaliban él, Marcali, Fonyód és Lengyeltóti a három résztvevő város a projekt teljes lakosságszámának mintegy 80%-át képviselik.

2.2.1.3 ÉRINTETTEK

A projektben *érintettek köre* azon csoportok, akik a projekt eredményeit nem használják, azonban a projekt kidolgozásában, tervezésében és működtetésében (az eredmények fenntartásában) kulcsfontosságú szerepet játszanak.

A fenti definíció alapján a pályázatban érintett két járás összes településének teljes lakossága érintett, hiszen a humánkapacitásaiban megerősített alapszolgáltatások révén bizonyos szolgáltatások hatóköre a teljes járást érinti.

18. ábra I A projektben érintett két járás települései (2011, KSH, TEiR)

A két érintett járás teljes lakosságszáma, azaz az érintettek köre 68 ezer fő.

A járásek településenkénti adatai, 2011			
Járás, település	Terület, km ²	Lakó-népesség az év végén, fő	Természetes szaporodás, fogyás (-)
Fonyódi járás összesen:	645	33 962	-238
Marcali járás összesen:	904	34 234	-244
A projektben résztvevő települések, összesen:	315	23 963	-142

18. táblázat I A projektben érintett járásek alapadatai (2011, KSH)

Az érintett lakosság a két járásban szinte 50-50%-ban oszlik meg, 34-34 ezer fővel.

2.2.1.4 A CÉLCSOPORTTAGOK KIVÁLASZTÁSÁNAK MÓDSZERTANA

Az érintett településen, a humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek

Célcsoport értékelése: A humán közszolgáltatásban dolgozókról általában elmondható, hogy rendelkeznek szaktudással, valamint bővülő kompetenciákkal. A hátrányos helyzetű emberek humán közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek növelésében, a szolgáltatások minőségének javulásában fontos szerepet töltenek be, hiszen közvetlen ráhatásuk van a területre.

Kiválasztás: első lépésben a projektben érintett hét településen a humán közszolgáltatásokban dolgozói felé fogjuk kommunikálni a projektet. A kommunikáció során két részre bontható az üzenet: az első rész a szakterületükkel kapcsolatos fejlesztési program létrejöttére, céljára, a második pedig a projekt során kidolgozásra került eredménytermékekre, illetve azok igénybevitelére (pl. képzések, oktatási anyagok, útmutatók, stb.) hívja fel a figyelmet. Második lépésben az érintett intézményi rendszerben történő kompetencia-felmérés után, a személyes igényeket és az intézményi stratégiát egyaránt kiszolgáló képzési tervet készítünk az egyes célcsoporttagoknak, amely a projekt során megvalósításra kerül.

Óvodai pedagógusok

Célcsoport értékelése: Az óvodapedagógusok rendelkeznek szaktudással, azonban szakmai kompetenciáik szintén fejlesztésre szorulnak. Ezen belül kiemelten fontos a hátrányos helyzetű gyermekekhez való hozzáállásban a szemléletváltás, a szociális attitűdök változtatása. Ez esetben is számítani lehet az egyéb negatív tényezőkkel, mint például a túlterheltséggel, stresszel.

Kiválasztás: A projektben érintett hét településen az óvodai pedagógusok irányába irányuló kommunikáció során két részre bontható az üzenet: egyrészt általánosságban kommunikáljuk a projektet, majd a szakterületükkel kapcsolatos fejlesztési program létrejöttére, céljára helyezzük a fókuszot. A második lépésben a projekt során kidolgozásra került eredménytermékekre, illetve azok igénybevitelére (pl. képzések, oktatási anyagok, útmutatók, stb.) hívja fel a figyelmet. Harmadik lépésben az óvodákat is érintő kompetencia-felmérések után, igény szerint képzési tervet készítünk az egyes célcsoporttagoknak (általános és specifikus képzési csomagból választhatnak).

Óvodás és iskoláskorú (általános és középiskola) gyermekek/tanulók, szülők

Célcsoport értékelése: A projektben érintett településekről általában elmondható, hogy a társadalom előregedő, azaz a gyermekek arányszáma alacsony. A gyermeklétszám folyamatos csökkenésén kívül fontos jellemző a szegregátumokban élő roma gyermekek létszámának növekedése, - így a gyermekszegénység kiterjedése, mélyülése. Továbbá a célcsoport helyzetét befolyásolja az óvodák és iskolák szegregálódása a projektet érintő településeken, valamint az a tény, hogy a 8. osztály után továbbtanulók (16 éves korig) többnyire szakképző iskolákban tanulnak, utána lemorzsolódnak, nem tudnak elhelyezkedni a tanult szakmában.

Kiválasztás: A projekt során folytatott kommunikációs tevékenységek célja, hogy a gyermekek nevelői megismerjék a megfelelő, minőségi oktatás, képzés hiányosságainak hosszú távú negatív hatásait,

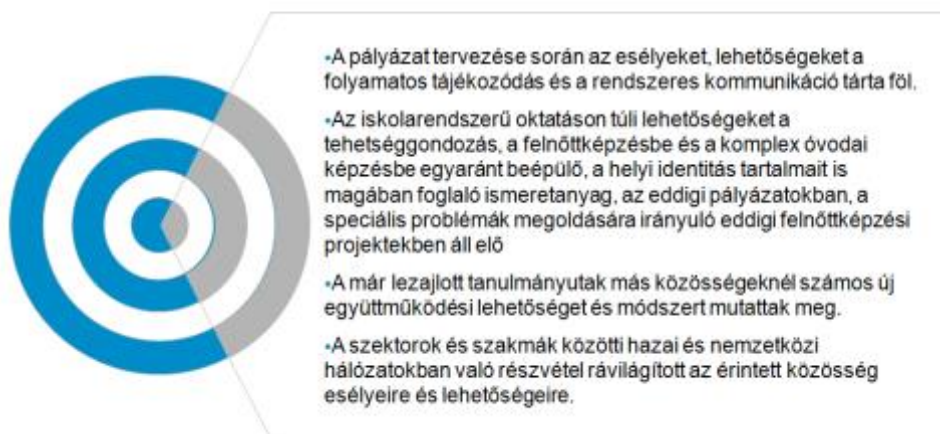
illetve felismerjék az oktatás és a későbbi életminőség alakulása közötti összefüggéseket. Cél, hogy a célcsoport tagjai felismerjék az oktatás fontosságát, így motiválva őket a projektben való részvételre. A tehetséggondozó- és felzárkóztató programokat Balatonmáriafürdő kivételével az összes településen meg kívánjuk valósítani. 2018. januártól 2019. év nyaráig a tehetséggondozási szakmai programban érintett iskolák tanulói számára biztosításra kerül a tehetségazonosítás, tehetség-tanácsadás, tehetségfejlesztési szolgáltatás. A tehetséges tanulók fejlesztésének leghatékonyabb eszközeinek módszereinek keresésében, illetve a kiválasztásban segítenek a konzorciumi partner Kaposvári Egyetem pedagógiai karának szakemberei és az Egyetemen működő szakkollégiumok mentorai. A programban két fő terület kap hangsúlyt: egyrészt a tehetséggondozás, a másik terület, hogy az így elért eredmények birtokában a tehetségük kibontakoztatása érdekében, speciális oktatási blokkokban, egyéni vagy kiscsoportos keretek között specializálódhatnak. A diagnosztikai mérések alapján, vagy a nevelők, szülők kérésére lehet a felzárkóztató csoportokba bekerülni.

2.2.1.5 AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉGEK FELTÉRKÉPEZÉSÉNEK, KIALAKÍTÁSÁNAK MÓDSZERE

A projekt célterületeinek feltérképezése után a lehetséges fejlesztési irányok meghatározása érdekében a pályázati konzorciumi partnerek és munkatársaik, szakértőik tevőlegesen részt vállaltak a kezdeményezés céljainak meghatározásában és tevékenységeinek definiálásában. Azaz cselekvő módon vettek részt saját projektötletük fejlesztésében.

A járási szinten összeállt pályázati konzorciumi „csapat” a lakosság önsegítő és önszervező intézményei, a lakossági képviselő, az érintett szervezetek egymást segítő tevékenységei, az általuk működtetett helyi nyilvánosság, s a mindezt összefogó bizalom és a rendszeres kommunikáció voltak azok, amelyek a kiindulási alapot jelentették. Természetesen ugyanilyen fontosak voltak a közösség más szereplői is: az önkormányzatok szakosodott intézményei, valamint a helyi gazdasági élet szereplői, valamint ezek mellett mindaz a külső kapcsolatrendszer, amelyet valamennyi szereplő együttesen birtokol, működtetett.

Az együttműködési lehetőségek feltérképezésének, kialakításának módszere

19. ábra I Az együttműködések feltérképezésének módszere

A lehetőségek feltérképezése után a felelősségvállalás és részvétel, a kezdeményező és cselekvőképesség segítségével a pályázó konzorciumi kör tagjai elköteleződtek a közös pályázati projekt megvalósítása mellett, fokozatosan kialakult az együttműködő közösség, amelynek tagjai eljutottak az elképzelések egyeztetéséig és a közös tervek létrehozásáig, végezetül létrejött a közös célért megalakított – és a pályázat megvalósításhoz szükséges-, konzorciumi szervezeteket is.

2.3. AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

A fejezetben a pályázatban tervezett tevékenységek szakmai tartalmát, módszertani megvalósítását mutatjuk be a felhívásnak megfelelően, releváns partnerenkénti bontásban. A projekt tevékenységei projektelemekre bontva kerülnek bemutatásra és ezzel párhuzamosan bemutatásra kerül, hogy az adott tevékenység hogyan kapcsolódik a projekt céljaihoz, valamint a kapcsolódó OP-ban és felhívásban megfogalmazott tevékenységekhez.

Csak olyan tevékenységeket kerülnek meghatározásra a fejezetben, amelyek szerepelnek a felhívás támogatható tevékenységei között. Bemutatásra kerülnek az esetleges megfelelések a tartalmi értékelő táblában szereplő előnyt jelentő szempontok vonatkozásában. A projekt elérendő céljai már bemutatásra kerültek, az ezeket megvalósító tevékenységek részletes bemutatását a következő alfejezet tartalmazza.

2.3.1 A FEJLESZTÉS EGYES SZAKMAI MODULJAI

- 1) **A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására:**

- 1.1 **A helyi/területi humán közszolgáltatásokban a szakember/szaktudás kapacitások felmérése, a felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szaktudás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, megvalósítása:**

- 1.1.1 A helyi/területi humán közszolgáltatásokban a szakember kapacitások felmérése (felmérés készítése), az önkormányzati, a bölcsődei, az óvodai, az egyéb humán alapellátási szolgáltatások szakember-kapacitásainak, felmérése.
- 1.1.2 A felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szaktudás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, annak elméleti megalapozása (a felméréshez kapcsolódó elméleti programok, módszertanok kidolgozása, legalább 3 ilyen program, vagy módszertan megtervezése).

- 1.2 **Megvalósítás (az előző pontban kidolgozott programok) s helyi kapacitások biztosítása érdekében pl.:**

- 1.2.1 **Helyi ösztönző rendszerekkel egészségügyi, szociális, kulturális, felnőttképzési, munkaerő-közvetítési stb. képesítés, szakképzettség megszerzésének támogatása:**

- 1.2.1.1 A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése, felsőoktatási szakképzés, alapidiploma, mesterdiploma, vagy szakirányú továbbképzés területein.

- 1.2.1.2 A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése OKJ-s képesítést adó képzésben.

- 1.2.2 **Kapcsolódó nem OKJ-s képzések:** A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése OKJ-s képzési szint alatti oktatásban való részvétel támogatása.

- 1.2.3 **Társágazatokban foglalkoztatottak átképzésének támogatása:** a humán közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan, társágazatokban történő átképzések támogatása a konzorciumi önkormányzatokban és konzorciumi tag

háttérintézményeiben OKJ-s szinttől, a felsőoktatási posztgraduális képzésekig bezárólag.

1.3 A helyi humán közszolgáltatásban dolgozók képzettségi és végzettségi szintjének felmérése, adatbázis létrehozása

1.3.1 A már jelenleg is a közszolgáltatásokban dolgozók jelenlegi képzettségi szintjének felmérése, az eredményekből adatbázis készítése.

1.3.2 Képzési terv készítése.

1.4 A humán közszolgáltatásban dolgozók képzése, szakmai kompetenciák fejlesztése

1.4.1 Képzési terv megvalósítása a támogatási szerződés idején már a pályázóknál munkaviszonyban levő munkatársak részére. A tevékenységnek része, hogy a képzettségi szintek változásai az előző tevékenységi pontokban megadott adatbázisba visszavezetésre kerüljenek.

1.5 A hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatosságának növelése, szemléletformálás

1.5.1 Szemléletformáló, érzékenyítő képzések szervezése és lebonyolítása a projektben részt vevő önkormányzati- és önkormányzati fenntartású intézmények dolgozói körében.

1.6 A helyi/területi humán közszolgáltatásban dolgozó szakemberek közti információcsere, koordináció erősítése

1.6.1 Intranetes szakmai oldalak kialakítása a főpályázó szerkesztésében, szakmai aloldalak és laikus aloldalak bontásban, a szakmai aloldalakhoz hozzáférést kap minden a pályázatban részt vevő önkormányzat és azok humán közszolgáltatásban érintett háttérintézménye.

1.6.2 Hírlevél kialakítása a humán közszolgáltatásban dolgozó munkatársak közti információcsere hatékonyságának javítása céljából.

1.6.3 Formális, tematikus, szakmai fórum, workshop tartása félélévente.

1.7 Szakmai műhelyek, esetkonferenciák, testvérvárosi és egyéb együttműködések keresztül szakmai tanulmányutak szervezésével, a tapasztalatszerzés, jó gyakorlatok megismerésének támogatása a hátrányos helyzetű csoportok szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében

1.7.1 Tematikus konferenciasorozat és kapcsolódó szakmai műhely szervezése 3 alkalommal, 3 konzorciumi településen a projekt 8., 18., és 28. hónapjában a tapasztalatszerzés, jó gyakorlatok megismerésének támogatása érdekében.

1.8 A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése

1.8.1 A közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, menetrendek optimalizációja), illetve az egyéb feltételek (utas-tájékoztatás) kapcsán az igények, elvárások kialakítása.

A projekt, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz, valamint a kapcsolódó OP-ban és felhívásban megfogalmazott tevékenységekhez.		
A beavatkozás célterületei	A kapcsolódó tervezett tevékenységek	A tervezett tevékenységek hogyan szolgálják a cél
Az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása	Továbbképzési programok lebonyolítása a humán közszolgáltatásokban dolgozók végzettségi szintjének növekedése céljából	Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók végzettségi szintjének növekedése

19. táblázat I Projekt, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz I.

A felsorolt tevékenységek az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban** szereplő alábbi intézkedésekhez kapcsolódnak:

3.7. Az emberi erőforrás fejlesztése az egész életen át tartó tanulás eszközeivel

- a hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatosságának növelése, szemléletformálás

3.8. A humán közszolgáltatásokban dolgozók szak-, át-, és továbbképzése

- a humán közszolgáltatásban dolgozók képzése, szakmai kompetenciák fejlesztése
- a helyi/területi humán közszolgáltatásokban a szakember/szaktudás kapacitások felmérése, a felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szaktudás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, megvalósítása
- a helyi humán közszolgáltatásban dolgozók képzettségi és végzettségi szintjének felmérése, adatbázis létrehozása
- a helyi/területi humán közszolgáltatásban dolgozó szakemberek közti információcseré, koordináció erősítése

2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására:

(A programokat lehetőség szerint időben úgy kell megvalósítani, hogy az segítse a szülő foglalkoztatását, vagyis egyfajta gyermekfelügyeleti funkciót is betöltsön. Emellett a tevékenységekbe legalább a településen tanuló hátrányos helyzetű tanulók arányának megfelelő arányban kell bevonni a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.)

2.1 A tudatos pénzügyi magatartás kialakításának támogatása

- 2.1.1 Előadássorozat (4 előadás), osztályfőnöki órákon, a konzorcium által érintett terület általános iskoláiban

2.2 Fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, ökotudatosság fejlesztése

- 2.2.1 Előadássorozat (4 előadás), osztályfőnöki órákon, a konzorcium által érintett terület általános iskoláiban

2.3 A helyi tantervhez illeszkedő képzési tematikával a tanulói aktivitásra épülő extrakurrikuláris tevékenységek szervezése és megvalósítása a szülők bevonásával, (pl. hétvégi és szünidei tematikus programok)

- 2.3.1 A tanulók személyiségfejlesztése
- 2.3.2 A tanulók identitástudatának erősítése (hagyományörzés, nyelvápolás), hosszú távú célként attitűdalakítás
- 2.3.3 Készségfejlesztő programok kidolgozása és megvalósítása (informatikai készségfejlesztés, tanulásmódszertan, szóbeli és írásbeli képességek fejlesztése, tanulási motiváció erősítése, stb.)
- 2.3.4 Tantárgyi felkészítés

2.4 Tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil

szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, stb. szakembereinek támogatásával

2.4.1 Tehetséggondozó program, életpálya-építés

2.4.2 A továbbtanulásra történő felkészítő programok (reál-, humán- területek)

2.5 Iskolán kívüli nyelvtanítás: hátrányos helyzetű tanulók nyelvvizsga-szerzésének támogatása (felkészítés, eszközök, vizsgadíj, utazás)

2.5.1 Nyelvi felkészítő program lebonyolítása

2.6 A köznevelési intézményen kívüli intézmények, szervezetek és szakemberek bevonásával (felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, közművelődési és közgyűteményi intézmények, egészségügyi intézmények, önkéntesek, stb. bevonása) a tanulói ismeretek, készségek és kompetenciák fejlesztése

2.6.1 Legalább félévente a településen kívül szervezett kompetenciafejlesztést szolgáló kiegészítő programok megvalósítása

2.7 A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése

2.7.1 A közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, menetrendek optimalizációja), illetve az egyéb feltételek (utas-tájékoztatás) kapcsán az igények, elvárások kialakítása.

A projekt, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz, valamint a kapcsolódó OP-ban és felhívásban megfogalmazott tevékenységekhez.		
A beavatkozás célterületei	A kapcsolódó tervezett tevékenységek	A tervezett tevékenységek hogyan szolgálják a cél
Tanulók iskolai sikerességének, továbbtanulásának támogatása szolgáltatás-fejlesztéseken keresztül	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek javításához iskolán kívüli pedagógiai programok lebonyolítása (tehetséggondozás és felzárkóztatás)	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférés javítása az iskolán kívüli pedagógiai programokban részt vevő diákok számának növekedése révén.

20. táblázat I Projekt, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz II.

A felsorolt tevékenységek az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban** szereplő alábbi intézkedésekhez kapcsolódnak:

3.1. A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a köznevelés hátránykompenzációs képességének növelése

- a hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatása (pl. utazás megszervezése, kíséret, a hiányzás okainak feltárása, kezelése, a szülők foglalkoztatását támogató időbeosztásban felügyelet/szabadidős programok szervezése)

- korai iskolaelhagyást megelőző modellprogram kidolgozása és megvalósítása szociális hátrányokkal küzdő csoportok részére a célcsoport aktív bevonásával

3.2. A minőségi oktatáshoz, neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása

- tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, stb. szakembereinek támogatásával

3.3. A neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása a nem formális és informális tanulási formákon keresztül

- Iskolán kívüli nyelvtanítás: hátrányos helyzetű tanulók nyelvvizsga-szerzésének támogatása (felkészítés, eszközök, vizsgadíj, utazás)

- hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók részvételének támogatása a már működő iskolán kívüli tevékenységekben (tájékoztatás, bizalom kiépítése, eljutás támogatása, részvételi arány nyomon követése)

3. A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása:

3.1 Ösztöndíj, egyéb támogatás biztosítása azon hátrányos helyzetű tanulók, hallgatók részére, akik egyéb ösztöndíjban nem részesülnek

3.1.1 Ösztöndíj megvalósítása középiskolásoknak

3.1.2 Ösztöndíj megvalósítása felsőoktatásba járó hallgatók részére

3.2 A hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatása (pl. utazás megszervezése, kíséret, a hiányzás okainak feltárása, kezelése, a szülők foglalkoztatását támogató időbeosztásban felügyelet/szabadidős programok szervezése)

3.2.1 Pedagógiai asszisztens alkalmazása

A projektetem, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz, valamint a kapcsolódó OP-ban és felhívásban megfogalmazott tevékenységekhez.		
A beavatkozás célterületei	A kapcsolódó tervezett tevékenységek	A tervezett tevékenységek hogyan szolgálják a cél
Tanulók iskolai sikerességének, továbbtanulásának támogatása ösztöndíjrendszeren keresztül.	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek javítása ösztöndíjprogramok működtetése révén.	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférés javítása az ösztöndíjprogramokban részt vevő diákok számának növekedése segítségével.

21. táblázat I Projektetem, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz III.

A felsorolt tevékenységek az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban** szereplő alábbi intézkedésekhez kapcsolódnak:

3.1. A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a köznevelés hátránykompenzációs képességének növelése

- korai iskolaelhagyást megelőző modellprogram kidolgozása és megvalósítása szociális hátrányokkal küzdő csoportok részére a célcsoport aktív bevonásával

3.2. A minőségi oktatáshoz, neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása

- tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, stb. szakembereinek támogatásával

4. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására:

4.1 A hátrányos helyzetű 3 év feletti gyerekek óvodába járást akadályozó tényezőinek felmérése, összesítése, intézkedési terv kialakítása:

4.1.1 Helyzetfelmérés, problématerkép és intézkedési terv (egyúttal pilot programterv) készítése az önkormányzatok és az óvodák számára az alábbi fókuszokkal:

4.1.2 a hátrányos helyzetű 3 év feletti gyerekek óvodába járását akadályozó tényezők feltérképezése és az intervenció lehetőségei;

4.1.3 a szülői bevonás lehetőségeinek feltárása és javaslat adekvát szülőtámogató programok megvalósítására;

4.1.4 az óvodák/óvodapedagógusok továbbképzési szükségleteinek/igényének körvonalazása, ennek alapján konkrét képzési programok kialakítása

4.1.5 az óvodások egyéni fejlődésének nyomon követésére alkalmas módszertan kialakítása

4.2 Óvodapedagógiai képzés az intézkedési tervben foglaltak megvalósítására

4.2.1 A program egy generális szükségletekre/igényekre válaszoló specifikus felkészítést tartalmaz. A projektbe bevont települések összes óvodapedagógusát célzó felkészítés főbb elemei:

4.2.2 Továbbképzés és tréningek HH, HHH témakörben:

4.2.2.1 saját viszonyulás tudatosítása, érzékenyítés

- 4.2.2.2 a családok életének alaposabb megismerését segítő módszerek
- 4.2.2.3 a szülőkkel kapcsolatos attitűd alakítása, a bizalmi kapcsolat építésének lehetőségei
- 4.2.2.4 a szülők bevonásának lehetőségei
- 4.2.2.5 nehéz helyzetek és kezelésük (gyermekek és szülők vonatkozásában)
- 4.2.2.6 konfliktuskezelés, mediáció
- 4.2.3 A korai intervenció, a fejlesztőpedagógia és az inklúzió szemlélete és módszertani kultúrája: előadások, tréningek, fókuszcsoportos beszélgetések, jó gyakorlatok megismerése.

4.3 Az intézkedési tervben érintett célcsoport számára szülői informáló, szemléletformáló támogató tevékenység (az óvodai nevelés/továbbtanulás megtérülő jellegének tudatosítása, szülők informálása, támogatása az általános iskola kiválasztásában)

- 4.3.1 A szülői kompetencia erősítését, továbbá a család és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat és együttműködés javítását szolgáló programcsomag. Tervezett tevékenységek:
- 4.3.2 Szülőcsoportos beszélgetések az alábbi témákban (amelyek a szülők érdeklődésétől, igényétől függően rugalmasan alakíthatók):
 - 4.3.2.1 Mindennapi problémáink, avagy milyen gondokkal kell megküzdenünk? – A család napi működését befolyásoló tényezők tudatosítása, megoldáskeresés.
 - 4.3.2.2 Ki az úr a házban? - Nevelési problémák a családban. Indulat- és konfliktuskezelés megtanítása, a család érzelmi intelligenciájának fejlesztése.
 - 4.3.2.3 Hogyan befolyásolhatjuk/segíthetjük gyermekeink jövőjét? - A szülők informálása az óvodáztatás iskolai teljesítményre és életútra gyakorolt hatásáról és a gyerekek otthoni játékának/tanulásának támogatásáról.
 - 4.3.2.4 Hogy neveljünk egészséges gyermeket? – Az egészséges környezet, életmód, és az ehhez kapcsolódó szokások fontosságának tudatosítása. A gyermekek fejlődését támogató és hátráltató tényezők.

4.4 A szülők és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat, együttműködés kialakítása, erősítése (pl. a hátrányos helyzetű szülőkkel bizalmi viszonyban lévő kapcsolattartó bevonása, mediáció, programok szervezése)

- 4.4.1 A szülőcsoportos beszélgetések megszervezése, amely foglalkozások lehetőséget adnak az élettapasztalatok megosztására és az egymástól való tanulásra. Segítik a szülőkben lévő bizonytalanságok oldását és a szülői kompetencia erősítését, a szülők egymással való kapcsolatának javítását (az önsegítő csoportokhoz hasonlóan, ami fontos lehet pl. az óvodába járás megszervezésében, a gyermekek hazavételében, egymás gyermekére vigyázás esetén, stb.).
- 4.4.2 Gyermekkel közös programok a szülő-gyermek kapcsolat erősítésére. Lényeges, hogy a programok vezérelve a kötetlenség és élményszerűség legyen. Lehetőségek:
 - 4.4.2.1 játékdélután,
 - 4.4.2.2 mesedélután,
 - 4.4.2.3 ünnepekre készülés és közös ünneplés,
 - 4.4.2.4 kerti parti közös főzéssel,
 - 4.4.2.5 kirándulás,
 - 4.4.2.6 nyári tábor,
 - 4.4.2.7 strand,
 - 4.4.2.8 bábszínház,
 - 4.4.2.9 állatkert, stb.

A programok a szülő-gyermek kapcsolaton túl a szülők intézményhez való viszonyulását és a szülőtársak jobb megismerését is pozitívan befolyásolhatják. A szülők kellemes, a programhoz szükséges feltételeket biztosító környezetben lehetnek együtt gyermekükkel úgy, hogy a mindennapi élet gondjaival aktuálisan nem kell foglalkozniuk, csak a gyermekekre tudnak figyelni. Az érzelmi felszabadultság és a közös élmények a regenerálódást is segíthetik.

4.5 Egészségügyi programok - tartásjavító, mozgásos játékok -, úszásoktatás, zeneovi, mozgáskoordinációs fejlesztés, környezeti nevelés, integrációs programok, nyelvoktatás, egyéni fejlesztés, egyéni fejlődés nyomonkövetés, stb. ösztönzése, támogatása

4.5.1 Egészségügyi, sport, egészségmagatartást befolyásoló-, javító programok szervezése.

4.6 Óvodapedagógusok részére képzések biztosítása – erőszak, konfliktuskezelés, magatartászavar, figyelemzavar, hiperaktivitás kezelése, együttnevelés, fejlesztőpedagógia, családpedagógia, interkulturális nevelés, IKT a kisgyermekkorai nevelésben, környezettudatosságra nevelés, alternatív pedagógia, önismeret, stb.

4.6.1 Specifikus továbbképzési csomag, amely az intézményi szükségletek figyelembevételével rugalmasan alakítható. Javaslatok a tartalmi csomópontokra:

4.6.1.1 Egészségvédő programok preventív és korrekatív célú alkalmazásai (mozgásfejlesztő programok, tartásjavító torna, úszásoktatás, egészséges táplálkozás, lelki egészség); óvodai egészségnevelő programok megismerése (pl. Szív kincsesláda program, Bébitől a dédiig program)

4.6.1.2 a környezettudatos magatartás alapozása és az Erdei Óvodában rejlő fejlesztési lehetőségek

4.6.1.3 a művészeti tevékenységek szerepe a hátránycsökkentésben

4.6.1.4 a szociális kompetencia fejlődését segítő játékok

4.6.1.5 a kommunikációs képességek hatékony fejlesztésének módszerei/eszközei

4.6.1.6 viselkedésrendezési módszerek és alkalmazhatóságuk

4.6.1.7 a tanulási tevékenységek szemléleti és tartalmi megújítása (cselekvő-felfedezéssel tanulás, saját élmény, játék, projekt, stb.).

4.6.1.8 az IKT óvodai felhasználásának lehetőségei (pl. az interaktív tábla óvodai alkalmazása, számítógépes programok az egészség- és környezettudatosság szolgálatában, egyéni fejlesztést támogató szoftverek, stb.)

4.7 A tevékenységekhez kapcsolódó kísértékű eszközbeszerzés - labdák, építőkockák, papír/írószerke, jelmezek, stb.

4.7.1 Eszközbeszerzés az érintett intézményekben

4.8 A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése

4.8.1 A közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, menetrendek optimalizációja), illetve az egyéb feltételek (utas-tájékoztatás) kapcsán az igények, elvárások kialakítása.

4.9 A hátrányos helyzetű 3 év feletti óvodába járó gyermekek részére az egészségtudatosság növelését és az egészségfejlesztést célzó programok különösen az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás és a lelki egészség fejlesztése területén a szülők bevonásával

4.9.1 Primer- és szekunder prevenciós programok megszervezése az egészség- és a mentális egészség területén.

4.9.2 Szükség esetén fejlesztő programok megszervezése és folyamatos nyomonkövetés megvalósítása

A projektem, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz, valamint a kapcsolódó OP-ban és felhívásban megfogalmazott tevékenységekhez.		
A beavatkozás célterületei	A kapcsolódó tervezett tevékenységek	A tervezett tevékenységek hogyan szolgálják a cél
Óvodások továbbtanulásának támogatása szolgáltatás-fejlesztéseken keresztül	Óvodai programokban fejlesztési programok lebonyolítása a gyermekek részére, továbbképzések lebonyolítása óvodapedagógusok számára, a pedagógusok végzettségi szintjének növelése érdekében	Óvodai programokban fejlesztéssel elért gyermekek számának növekedése, továbbképzésben résztvevő óvodapedagógusok számának és a pedagógusok végzettségi szintjének növekedése, összességében több és magasabb szintű korai pedagógiai fejlesztésben részt vevő gyermek.

22. táblázat I Projektem, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz IV.

A felsorolt tevékenységek az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban** szereplő alábbi intézkedésekhez kapcsolódnak:

3.1. A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a köznevelés hátránykompenzációs képességének növelése

- a hátrányos helyzetű 3 év feletti gyerekek óvodába járást akadályozó tényezőinek felmérése, összesítése, intézkedési terv kialakítása

3.3. A neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása a nem formális és informális tanulási formákon keresztül

- a hátrányos helyzetű 3 év feletti óvodába járó gyermekek részére az egészségtudatosság növelését és az egészségfejlesztést célzó programok különösen az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás és a lelki egészség fejlesztése területén a szülők bevonásával

- hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók részvételének támogatása a már működő iskolán kívüli tevékenységekben (tájékoztatás, bizalom kiépítése, eljutás támogatása, részvételi arány nyomon követése)

A választható tevékenységek közül, a felsőoktatási intézmények részvételével lebonyolított ismeretterjesztő tevékenységek megvalósítására kerül még sor a projekt keretében.

5. A projekt céljainak megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységek a felsőoktatási intézmények részvételével:

A megvalósításban a konzorciumi partner Kaposvári Egyetem kerül bevonásra. Az egyes megvalósítandó témák:

5.1 A tudomány eredményeinek megismertetése, disszeminációja pl. speciális célcsoportok vagy tématerületek szerint szervezett előadássorozatok keretében

5.1.1 Két nemzetközi konferencia megrendezése a „Szent László öröksége Somogyban” és a „Kultúrák találkozása Somogyban” témakörökhöz kapcsolódóan.

5.2 A felsőoktatásban tanulók térség-specifikus kutatásainak támogatása, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatása

5.2.1 Ösztöndíjprogram meghirdetése a Kaposvári Egyetemen felsőoktatásban tanuló diákok térség-specifikus kutatások, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatására.

5.3 A felsőoktatási intézmények és a helyi adottságok, igények szerint kialakított nyári egyetem (nemzeti vagy nemzetközi tematikával)

5.3.1 Két nyári egyetem megszervezése, lebonyolítása Legalább 50 külföldi résztvevővel, hazai és külföldi előadókkal. Több helyszínen, nagyrészt a konzorciumi partnerek településein, illetve intézményeihez kapcsolódóan, 10 napban nyár közepén.

5.3.1.1 1. esemény, 2018-ben: „Szent László öröksége Somogyban”.

5.3.1.2 2. esemény 2019-ben: „Kultúrák találkozása Somogyban”

5.4 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, kiemelten roma hallgatók felsőoktatásba történő beilleszkedésének támogatása felsőoktatási intézményekkel történő együttműködésben

5.4.1 A Kaposvári Egyetem Roma szakkollégiumának mentordíákjai által folytatott, támogató tevékenység.

5.5 Versenyek, fesztiválok rendezése

5.5.1 A nyári egyetemekhez tematikájukban kapcsolódó kulturális események, fesztiválok szervezése 2018 és 2019 tavasza és ősze között, a konzorciumi partner településeken.

A projekt céljainak megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységek a felsőoktatási intézmények részvételével		
A beavatkozás célterületei	A kapcsolódó tervezett tevékenységek	A tervezett tevékenységek hogyan szolgálják a cél
A projekt céljainak megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységek a felsőoktatási intézmények részvételével	A tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése, a komplex óvodai fejlesztések, illetve a helyi makrogazdasági specialitások és a kultúra azok a szakterületek, amelyekhez az oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, stb. szakembereinek támogatásával, segítségével a célcsoportba tartozó diákok még több eszközzel kapcsolódhatnak. Ezt a tevékenységcsoportot a Kaposvári Egyetem szakemberei koordinálják.	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférés javítása az iskolán kívüli pedagógiai programokban részt vevő diákok számának növekedése révén.

23. táblázat I Projektelem, tevékenység kapcsolódása a projekt céljaihoz V.

A felsorolt tevékenységek az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban** szereplő alábbi intézkedésekhez kapcsolódnak:

3.2. A minőségi oktatáshoz, neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása

- tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák stb. szakembereinek támogatásával

3.3. A neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása a nem formális és informális tanulási formákon keresztül

- hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók részvételének támogatása a már működő iskolán kívüli tevékenységekben (tájékoztató, bizalom kiépítése, eljutás támogatása, részvételi arány nyomon követése)

2.3.2 A MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK MÓDSZERE

A megvalósítás során az egyes megvalósítandó módszerek kiválasztásának szempontjai az adott tevékenység (ez legtöbb esetben az oktatás és tanulás volt) törvényszerűségei (pl. oktatási folyamat), az elérendő célok sajátosságai, a tevékenység tartalma, a célcsoport jellemzői, a külső tárgyi lehetőségek, feltételek és a „rendelkezésre” álló szakemberek, pedagógusok felkészültsége, módszertani kultúrája határozta meg.

A tervezés folyamata a következőképpen nézett ki:

A tervezési, kiválasztási folyamat

Indító megbeszélés, információk összegyűjtése	Pályázat szakmai tartalmának egyeztetése	Első pályázati draft egyeztetése	Pályázat véglegesítése, beadása
- A pályázati felhívás tartalmának a bemutatása - Kapcsolattartás, együttműködés átbeszélése - Pályázók körének és standard szakmai tartalmainak az egyeztetése	- Adatszolgáltatások megküldése - Konzorciumi partnerenként a szolgáltatások körének egyeztetése – szakmai tartalmak meghatározása - Szolgáltatáslista és erőforrástervezés első változatának kidolgozása	- Pályázat szakmai tartalmának végleges kidolgozása - Költségvetés első változatának kidolgozása - Első változat egyeztetése, a beadáshoz szükséges feladatok áttekintése	- Pályázat végleges tartalmának elkészítése - A végleges tartalom egyeztetése és jóváhagyása - A beadáshoz szükséges technikai feladatok elvégzése

EFOP 3.9.2-16

20. ábra I A tervezés folyamata

A pedagógiai vonatkozású szakmai tartalmak kialakítását a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Karának szakemberei végezték.

2.3.3 A SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK FORMÁI, AZOK SZAKMAI-TARTALMI ELEMEI, A TERVEZETT TEVÉKENYSÉGEK, ÉS HOGY AZOK HOGYAN SZOLGÁLJÁK A CÉLOK MEGVALÓSULÁSÁT

A projekt megvalósulása érdekében a konzorciumi tagok feladatai öt nagy szakmai modul mentén kerül kialakításra. Az öt szakmai modul kapcsán a szakmai együttműködés formája: három szakmai vezető irányítja a szakmai megvalósítást, külön az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítását célzó programokat (Marcali Város Önkormányzata), külön az iskolán kívüli pedagógiai programok lebonyolítását (tehetség gondozás és felzárkóztatás) és ösztöndíjprogramok működtetését (Marcali Egészségügyi és Szociális Központ) végezetül a komplex óvodai képzést és a felsőoktatási programmodult (Kaposvári Egyetem). Az így kialakult együttműködési formát mutatja a következő ábra:

EFOP 3.9.2 projekt javasolt projektszervezete

21. ábra I A projekt javasolt projektszervezete

Az együttműködés szakmai, tartalmi elemeit, a kapcsolódó tevékenységeket és azoknak a célra gyakorolt hatásait mutatja a következő táblázat:

A projekt átfogó célja a helyi tudástőke gyarapítása		
A beavatkozás célterületei	A kapcsolódó tervezett tevékenységek	A tervezett tevékenységek hogyan szolgálják a cél
Az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása	Továbbképzési programok lebonyolítása a humán közszolgáltatásokban dolgozók végzettségi szintjének növekedése céljából	Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók végzettségi szintjének növekedése
Tanulók iskolai sikerességének, továbbtanulásának támogatása szolgáltatás-fejlesztéseken keresztül	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek javításához iskolán kívüli pedagógiai programok lebonyolítása (tehetséggondozás és felzárkóztatás) és ösztöndíjprogramok működtetése	A közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférést iskolán kívüli pedagógiai programokban és ösztöndíjprogramokban részt vevő diákok számának növekedése
Óvodások továbbtanulásának támogatása szolgáltatás-fejlesztéseken keresztül	Óvodai programokban fejlesztési programok lebonyolítása a gyermekek részére, továbbképzések lebonyolítása óvodapedagógusok számára, a pedagógusok végzettségi szintjének növelése	Óvodai programokban fejlesztéssel elért gyermekek számának növekedése, továbbképzésben résztvevő óvodapedagógusok számának és a pedagógusok végzettségi szintjének növekedése
 Újszerű ágazatközi és térségi együttműködések megvalósítása		
EREDMÉNY INDIKÁTOROK - Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók száma: 120 fő (végzők 100 fő) - Támogatott programokban részt vevő tanulók száma: 750 fő - Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma: 400 fő - Képesítést szerzők szám 500 fő		

22. ábra I A projekt átfogó céljai és a tervezett tevékenységek

2.4 INDIKÁTOROK, MŰSZAKI-SZAKMAI TARTALOMHOZ ÉS A MÉRFÖLDKÖVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUTATÓK

A fejezetben a célkitűzésekhez rendelt indikátorokat, műszaki-szakmai tartalomhoz kapcsolódó mutatók, és a mérföldköveket ismertetjük.

Az indikátorok szerepe a projekt során, hogy a projekttervekben megjelenő célok elérése mérhető legyen (Gap-analysis). Ha nincsenek világosan megfogalmazott célok, akkor azok elérése, megvalósulása sem ellenőrizhető egyértelműen; nem tudható, hogy sikerült-e a kívánatos irányba befolyásolni a folyamatokat. A célok mérhetősége mellett a nyilvánosság, az átláthatóság érdekében is fontos az indikátorrendszer, hiszen a teljesülés számon-kérhetőségének, a pályázó oldaláról pedig a teljesítés bizonyításának korrekt eszköze lehet. A helyzetet bonyolítja, hogy nem lehet minden szinten ugyanolyan típusú indikátorokat használni. Fontos a célok tagolása, vertikális lebontása, a célhierarchia kialakítása. Ahogy a célok hierarchikusan épülnek egymásra, úgy az indikátoroknak is több típusát, szintjét különböztetik meg. A közösségi projektekben leggyakrabban az indikátorok négy típusát használják:

- **Az input indikátorok** a felhasznált erőforrásokat (pénz, emberi erőforrások, technika) mérik, vagyis azt, hogy milyen ráfordításokat igényel egy program, projekt. Az erőforrásigény mindig finanszírozási igényt is jelent, tehát végső soron a program végrehajtásának pénzügyi igényét jelzi változatlan áras értékekkel.
- **Az eredmény indikátorok** a program közvetlen eredményét, fizikai kibocsátását (a megvalósított terméket, szolgáltatást) mérik, általában valamilyen természetes mértékegységben, nominális skálán. Az eredmény indikátor tehát a projekt mérőszáma, ezen alapul a projektkiválasztás (a hatékonyságmérés) és a teljesítésigazolás (ellenőrzés). Tipikusan számviteli vagy közvetlen adatfelvételes úton kerül mérésre, a beruházó vagy a támogatást allokáló szervezet és közreműködő által már a pályázat kiírásakor vagy a szerződésben rögzített módon.
- **A célindikátor** egy általánosabb szintet jelent, egy rövidtávú cél teljesülését, a projekt eredményeként bekövetkezett változást méri. Többnyire statisztikai úton mért jellemző, összesített adat, amelynek kiválasztását a programozás során kell rögzíteni.
- **A hatásindikátor** már az átfogó, hosszú távú célokhoz kapcsolódik, a prioritások szintjén jelenik meg. Ez az előzőnél is elvontabb, általánosabb, és általában összetett, makroszintű elemzést igényel.

2.4.1 AZ OP SZINTŰ INDIKÁTOROK ÉRTÉKE

A tervezés fontos eleme tehát, hogy a különböző szinten megfogalmazott célokhoz olyan mutatókat, indikátorokat rendeljünk hozzá, amivel a közvetlen eredmények és a hosszabb távú célok (hatások) egyaránt ellenőrizhetők. A jelen projekt OP indikátorait, ezen belül célindikátorait (kimeneti indikátorok), a kötelezően vállalandó eredmény- és kimeneti a következő táblázat tartalmazza:

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ¹	Célérték (2018. dec. 31.)	Célérték	Azonosító ²	Kapcsolódó szakmai tevékenységek sorszáma ³
Támogatott programokban részt vevő tanulók száma	ESZA	fő	OP-kimeneti	300	750	7.5.	I.1, I.2, I.3, I.4
Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma	ESZA	fő	OP-kimeneti	200	400	7.7.	I.2, I.3
Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók száma	ESZA	fő	OP-kimeneti	50	120	9.2.	I.1
A továbbképzést bizonyítvánnyal vagy tanúsítvánnyal elvégző humán közszolgáltatásban dolgozók száma	ESZA	fő	OP-eredmény	0	100	9.1.	I.1
A program elhagyásának időpontjában képesítést szerző személyek száma	ESZA	fő	közös kimeneti	0	500	CR03	I.1, I.2, I.3, I.4

24. táblázat I A projekt OP indikátorai

- 1) Közös kimeneti, OP-kimeneti, OP-eredmény
- 2) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban (EFOP) a mutató azonosító száma

A támogatott programokban résztvevő tanulók száma” megnevezésű OP indikátor kötelező célértéke 600 fő, mi ezt a projektben 25%-al magasabb értéken 750 főben vállaljuk.

2.4.2 A SZÁMSZERŰSÍTETT MŰSZAKI-SZAKMAI EREDMÉNYEK

Az indikátorokon túl, a projekt fizikai befejezésének időpontjára tevékenységcsoportonként (szakmai modulokként) számszerűsített műszaki-szakmai eredményeket is szükséges elérni (kötelező, projektszintű szakmai elvárás). A számszerűsíthető szakmai célok célértékei a projekt hatóterületén élő lakosság számának figyelembe vételével, sávosan kerültek meghatározásra. A lakosságra vonatkozó adatokat a megvalósíthatósági tanulmányban, táblázatos formában kell bemutatni.

- A. kategória: 5000 fő, vagy az alatti összlakosság
- B. kategória: 5001 fő – 40 000 fő között
- C. 40 000 fő felett

Minden, kötelező és választott tevékenység csoporthoz tartozó, valamennyi számszerűsíthető szakmai cél választása kötelező!

Az egyes műszaki szakmai eredmények és indikátorok nominálisan elvárt értékeit tartalmazza a következő táblázat:

Teljesítendő indikátorok (lakosságszám nagyobb, mint 20 ezer fő)

- A projekt valamely programelemébe bevont személyek aránya: 10%
- A humán szolgáltatók között létrejött együttműködési/partnerségi megállapodások : 5 db
- A projekt keretében kialakított szakember adatbázisba felvett nyert szakemberek: 50 fő
- A projekt keretében képzésen/tréningen részt vett, helyi/területi humán alapszolgáltatásokban dolgozók : 50 fő
- A program során az alap- és kulcskompetenciák elsajátításának támogatása tevékenység csoporthoz tartozó programokban résztvevő, támogatásban részesült tanulók: 100 fő
- A pénzügyi ismeretek és a helyi gazdasági szereplőkkel való kapcsolat erősítése céljából szervezett programokba bevont tanulók: 25 fő
- A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, ökonomiai tudatosság fejl. céljából szervezett programokon való részv. : 25 fő
- Ösztöndíj programokba bevont hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók : 25 fő
- Komplex óvodai fejlesztésbe bevont gyermekek: 100 fő
- Komplex óvodai fejlesztésbe bevont pedagógusok: 15 fő
- Támogatott programokban részt vevő tanulók száma: 600 fő
- Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma: 400 fő
- Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók száma: : 120 fő (végzők 100 fő)
- Képesítést szerzők szám 500 fő

23. ábra I A projekt műszaki-szakmai eredményei és OP indikátorai

Az egyes teljesítendő műszaki-szakmai eredményeinek definícióit, szakmai-, logikai kapcsolódásait, az elérendő nominális értékeket a következő táblázatok adják meg. A konzorciumi partner önkormányzatok összlakosságszáma 20 ezer és 40 ezer fő közé esik, ezért minden műszaki-szakmai eredmény esetében a „B” érték elérése a kötelező feladat.

A megvalósítandó műszaki-szakmai eredmények részletes definícióit a következő alfejezetek mutatják be:

2.4.2.1 PROJEKT SZINTŰ ELVÁRÁS

Projektszinten elvárás, hogy az a megvalósításba bevont települések közigazgatási területén lakóhellyel rendelkezők legalább 10%-át valamely projektelem elérje.

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A projekt valamely programelemébe bevont személyek
Az eredmény leírása	A megvalósításra kerülő projekt által elért, a megvalósításba bevont települések közigazgatási területén lakóhellyel rendelkezők - ide nem értve a megyei jogú városok közigazgatási területén lakóhellyel rendelkezőket - aránya a teljes lakossághoz viszonyítottnak. A megvalósításba „bevont személy” alatt, legalább 1 db megvalósuló programelembe részt vett személy értendő.
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	legalább 10%
Igazolás módja	Projektbeszámoló
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	Valamennyihez

25. táblázat I Projekt szintű műszaki-szakmai eredmény

2.4.2.2 AZ ELSŐ TEVÉKENYSÉGCSOPORT ELVÁRÁSAI

Az első tevékenységcsoport keretében (1) a települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése történik meg. A tevékenységhez kapcsolódó műszaki-szakmai eredmények, mutatók:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A humán szolgáltatók között létrejött együttműködési/partnerségi megállapodások száma
Az eredmény leírása	A projekt megvalósítása során, humán szolgáltatók között létrejött együttműködési /partnerségi megállapodások vagy nyilatkozatok.
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 2 db B: 5 db C: 10 db
Igazolás módja	A projekt megvalósítása során létrejött együttműködési /partnerségi megállapodás vagy nyilatkozat
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	1. A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására

26. táblázat I A humán szolgáltatók között létrejött együttműködési/partnerségi megállapodások száma műszaki-szakmai eredmény

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A projekt keretében kialakított szakember adatbázisba felvételt nyert szakemberek száma
Az eredmény leírása	A humán szolgáltatások területén dolgozó, helyi szakemberekből szakértői adatbázis létrehozása.
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 25 fő B: 50 fő C: 100 fő
Igazolás módja	adatbázis
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	1. A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására

27. táblázat I A projekt keretében kialakított szakember adatbázisba felvételt nyert szakemberek száma műszaki-szakmai eredmény

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A projekt keretében képzésen/tréningen részt vett, helyi/területi humán alapszolgáltatásokban dolgozók		
Az eredmény leírása	Azon, helyi/terület humán alapszolgáltatásokban dolgozók, akik a projekt keretében képzésen/tréningen vettek részt.		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 25 fő	B: 50 fő	C: 100 fő
Igazolás módja	tanúsítvány, fotódokumentáció, tematika		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	1. A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására		

28. táblázat I A projekt keretében képzésen/tréningen részt vett, helyi/területi humán alapszolgáltatásokban dolgozók műszaki-szakmai eredmény

2.4.2.3 A MÁSODIK TEVÉKENYSÉGCSOPORT ELVÁRÁSAI

A második tevékenységcsoportban a gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok kerülnek megvalósításra, illetve helyi kezdeményezések támogatása történik. A tevékenységhez kapcsolódó műszaki-szakmai eredmények, mutatók:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A program során az alap- és kulcskompetenciák elsajátításának támogatása tevékenység csoporthoz tartozó programokban résztvevő, támogatásban részesült		
Az eredmény leírása	A program során az alap- és kulcskompetenciák elsajátításához és fejlesztéséhez kapcsolódó támogatásban részesült tanulók száma.		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 50 fő	B: 100 fő	C: 200 fő
Igazolás módja	a programok leírása, jelenléti ív, fotódokumentáció, szakmai beszámoló		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására		

29. táblázat I A program során az alap- és kulcskompetenciák elsajátításának támogatása tevékenység csoporthoz tartozó programokban résztvevő, támogatásban részesült műszaki-szakmai eredmény

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A pénzügyi ismeretek és a helyi gazdasági szereplőkkel való kapcsolat erősítése céljából szervezett programokba bevont tanulók		
Az eredmény leírása	A pénzügyi ismeretek és a helyi gazdasági szereplőkkel való kapcsolat erősítése céljából szervezett programokba bevont tanulók száma.		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 10 fő	B: 25 fő	C: 50 fő
Igazolás módja	jelenléti ív, fotódokumentáció, szakmai beszámoló		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására		

30. táblázat I A pénzügyi ismeretek és a helyi gazdasági szereplőkkel való kapcsolat erősítése céljából szervezett programokba bevont tanulók műszaki-szakmai eredmény

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, öko-tudatosság fejlesztése céljából szervezett programokon való részvétel		
Az eredmény leírása	A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, öko-tudatosság fejlesztése céljából szervezett programokon résztvevők száma. .		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 10 fő	B: 25 fő	C: 50 fő
Igazolás módja	jelenléti ív, fotódokumentáció, szakmai beszámoló		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására		

31. táblázat I A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, öko-tudatosság fejlesztése céljából szervezett programokon való részvétel műszaki-szakmai eredmény

2.4.2.4 A HARMADIK TEVÉKENYSÉGCSOPORT ELVÁRÁSAI

A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása kapcsán szervezett ösztöndíj programra vonatkozik a következő műszaki-szakmai mutató:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Ösztöndíj programokba bevont hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók		
Az eredmény leírása	Az ösztöndíj programokba bevont hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók száma		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 10 fő	B: 25 fő	C: 50 fő
Igazolás módja	ösztöndíj szerződés, fotódokumentáció, szakmai beszámoló		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	3. A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása		

32. táblázat I Ösztöndíj programokba bevont hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók műszaki-szakmai eredmény

2.4.2.5 A NEGYEDIK TEVÉKENYSÉGCSOPORT ELVÁRÁSAI

A komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés kapcsán, amely tevékenység különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítását szolgálja, három műszaki-szakmai eredménymutató társul:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Komplex óvodai fejlesztésbe bevont gyermekek		
Az eredmény leírása	Azon résztvevők száma, akik a komplex óvodai fejlesztésbe bevont gyermekek számára biztosított programokon vettek részt.		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 30 fő	B: 100 fő	C: 200 fő
Igazolás módja	tematikák, jelenléti ív, fotódokumentáció		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	4. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására		

33. táblázat I Komplex óvodai fejlesztésbe bevont gyermekek műszaki-szakmai eredmény

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Komplex óvodai fejlesztésbe bevont pedagógusok		
Az eredmény leírása	Azon résztvevők száma, akik a komplex óvodai fejlesztésbe bevont pedagógusok számára biztosított programokon vettek részt.		
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	A: 5 fő	B: 15 fő	C: 30 fő
Igazolás módja	tematikák, jelenléti ív, fotódokumentáció		
Mely részcélokhoz kapcsolódik?	4. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására		

34. táblázat I Komplex óvodai fejlesztésbe bevont pedagógusok műszaki-szakmai eredmény

A projekt megvalósítása kapcsán öt mérföldkő került betervezésre, amely mérföldkövekhez mérhető mutatószámokat rendeltünk, ezen mérföldköveket és a mutatószámok jellemzőit tartalmazza a következő táblázat:

A projekt végrehajtásának mérföldkövei			
Ssz.	Mérföldkő megnevezése	Elérésének tervezett dátuma	Megvalósítási tervezett eredmény leírása (1000 karakter)
1.	Módszertani megalapozási és PILOT időszak.	2018. június 30	A tehetséggondozó- és felzárkóztató programelemek kapcsán bevont összes tanulólétszám erre a mérföldkőre eléri a 450 főt.
2.	Az első teljes akadémiai év megkezdésének időszaka.	2018. augusztus 31	A tehetséggondozó- és felzárkóztató programelemek kapcsán bevont összes tanulólétszám erre a mérföldkőre eléri az 500 főt. A komplex óvodafejlesztési programokba bevontak létszáma (óvodapedagógusok, gyermekek, szülők) eléri a 300 főt erre a mérföldkőre, a projekt céljának megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységekben, amelyek felsőoktatási részvétellel valósulnak meg, erre a mérföldkőre 450 fővel számolunk.
3.	A projekt félideje.	2018. szeptember 30.	A tehetséggondozó- és felzárkóztató programelemek kapcsán bevont összes tanulólétszám erre a mérföldkőre eléri a 600 főt. A komplex óvodafejlesztési programokba bevontak létszáma (óvodapedagógusok, gyermekek, szülők) eléri a 300 főt erre a mérföldkőre, a projekt céljának megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységekben, amelyek felsőoktatási részvétellel valósulnak meg, erre a mérföldkőre 600 fővel számolunk. Humán közszolgáltatásokban dolgozó és a projektbe bevont szakemberek száma eléri a 100 főt.
4.	Projekt tevékenységeinek felfuttatása.	2019. május 31	Támogatott óvodafejlesztési programokban részt vevő gyermekek és gyermekek szüleinek létszáma eléri a 300 főt. Támogatott programokban részt vevő tanulók száma eléri a 700 főt. A tudományos ismeretterjesztő tevékenységekben - amelyek felsőoktatási részvétellel valósulnak meg - résztvevők létszáma eléri a 750 főt. Humán közszolgáltatásokban dolgozó és a projektbe bevont szakemberek száma eléri a 100 főt.
5.	Projekt befejezése	2019. december 31.	Támogatott óvodafejlesztési programokban részt vevő gyermekek és gyermekek szüleinek létszáma eléri a 325 főt. Támogatott programokban részt vevő tanulók száma eléri a 750 főt. A tudományos ismeretterjesztő tevékenységekben - amelyek felsőoktatási részvétellel valósulnak meg - résztvevők létszáma eléri az 1000 főt. Humán közszolgáltatásokban dolgozó és a projektbe bevont szakemberek száma eléri a 125 főt.

35. táblázat I Projekt mérföldkövek

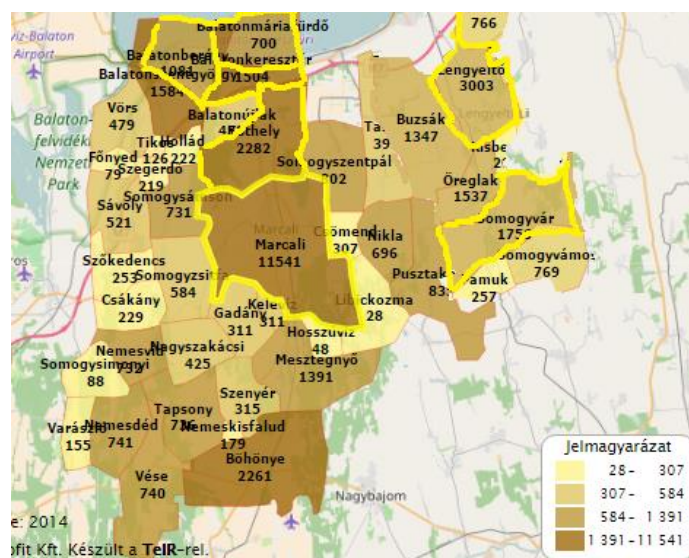
3. A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE

3.1 A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

A támogatást igénylő által megvalósítani kívánt fejlesztést kell bemutatni a következő tematika alapján.

3.1.1 A MEGVALÓSULÁS HELYSZÍNE

A fejezetben a fejlesztések földrajzi helyszínét és a helyszín jelenlegi adottságai kerülnek bemutatásra.

24. ábra I A projektben érintett két járás települései (2011, KSH, TEiR)

A pályázatban két észak-somogyi járás érintett, mintegy hét településsel.

3.1.1.1 MARCALI

Marcali Somogy megye észak-nyugati részén, Budapesttől 180 km-re, a megyeszékhelytől, Kaposvártól, 55 km-re, a Balatontól pedig 14 km-re délre található város, a Marcali járás székhelye. A 2013-ban bevezetett járási rendszer alapján nyolc járás jött létre Somogy megyében. A fent említett Marcali járáshoz egy város (Marcali) és 36 község tartozik. A város nevét egy 1274-es latin nyelvű oklevél említette először.

Marcali teljes népessége 2015. január 1-én 11 541 fő⁴, területe 104,4 km². Marcali gazdaságában az 1900-as évek elején a mezőgazdaság volt a meghatározó, ahol a földek többségén a Széchenyi és Forgách grófok gazdálkodtak. Az 1960-as évek elején, részben a Marcaliba települt két jelentős laktanya hatására is elindult a nagyipari foglalkoztatás. Ezen kívül a város életében mind jelentősebb helyet foglal el a kereskedelem és szolgáltató ipar. A kereskedelemben az országosan ismert láncok szinte mindegyike jelen van, több száz családnak biztosítva megélhetést.

A 2007-2013-as időszakban nagy összegű támogatásokat kapott a város, mely jelentősen bővítette, stabilizálta a foglalkoztatást. A nagyobb beruházások közül ki kell emelni a 68-as számú fő út várost elkerülő szakaszának megépítését, mely jelentős mértékben javította Marcali életképességét. A város jelenleg a közszolgáltatások területén tölt be megkerülhetetlen szerepet a térségben. A városban

⁴ Magyarország közigazgatási helynévkönyve, 2015. január 1. (magyar és angol nyelven). Központi Statisztikai Hivatal, 2015. szeptember 3.

működő állami és önkormányzati intézmények, hatóságok illetékességi területe meghaladja a járás közigazgatási területét (katasztrófavédelem, építéshatóság, népegészségügy, kórház, pedagógiai szakszolgáltatás, stb.). A foglalkoztatás bővüléséhez és a magasabb jövedelmi szint eléréséhez, - a Megyei ITP céljaival összhangban - célkitűzés a városi funkciók bővítése a humán szolgáltatások és a gazdasági területeken egyaránt.

3.1.1.2 SOMOGYVÁR

Somogyvár község Somogy megyében, a Fonyódi járásban található, a fővárostól 170 km-re, a megyeszékhelytől 32 km-re, a Balatontól pedig 26 km-re, délre. Somogyvár teljes népessége 1756 fő⁵ (2015. jan. 1.), területe 52,99 km². A falut 17 utca tagolja, melyek egyetlen kivétellel szilárd burkolatúak. A közterek rendezettek, parkosítottak, az otthonok többségét földgázzal fűtik. A falu életében jelentős esemény volt, hogy 2015-ben avatták fel a nemzeti emlékhellyé nyilvánított Kupavárhegynél kialakított látogatóközpontot, a Szent László király által több mint 900 éve alapított bencés apátság romjainak szomszédságában.

3.1.1.3 LENGYELTÓTI

Lengyeltóti Somogy megyében, a Fonyódi járásban található, Budapesttől 160 km-re, a Balaton partjától 12 km-re, a Csalogányok völgyében fekvő város. Nevét 1116-ban az almádi monostor alapító oklevele említette először Villa-Tout alakban. Lengyeltóti teljes népessége 3003 fő⁶ (2015. jan. 1.), területe 39,57 km². A település közlekedés-földrajzi helyzete kedvező, érinti az M7-es autópálya, rendelkezik vasúti kapcsolattal is. Hátránya a Balaton környéki településekkel szemben, hogy nem part menti település, így a turizmus és a hozzá kapcsolódó szolgáltató szektor is hátrányban van. Tekintettel a fentiekre Lengyeltótiban a mezőgazdasági, ipari tevékenységek jellemzőbbek. A gazdaság szempontjából kiemelendő, hogy Lengyeltóti a Balatonboglári-Dél-Balaton borvidék része.

3.1.1.4 KÉTHELY

Kéthely Somogy megyében, a Marcali járásban található, a fővárostól 175 km-re, a Balatontól 7 km-re, a Belső-Somogyban levő Marcali-hát keleti szélén fekvő község. Kéthely teljes népessége 2015 januárjában 2282 fő⁷, területe 49,06 km². A falu első írásos emléke egy 1274-ben keltezett oklevélen olvasható: Kedhel alakban. A falut a 68-as főút szeli át. A település keleti részét a Nagyberék határolja. A dombháton, a Gesztenyésben található a Kastély-domb /256 m/, mellette a Vadaskert, amely valaha körbekerített urasági vadnevelő volt.

3.1.1.5 BALATONKERESZTÚR, BALATONBERÉNY ÉS BALATONMÁRIAFÜRDŐ

Balatonberény, Balatonkeresztúr és Balatonmárfiafürdő települések, az őket körülölelő hatalmas nádasoknak és ligeteknek köszönhetően, a természet kínálata csend és nyugalom szigetei. Ideális célpont a hétköznapi mókuserék és a világ zajának kipihenésére. A Balaton déli partjának legnyugatibb településeiről van szó, a Kis-Balaton tőszomszédságában, a Zala folyó torkolatától néhány kilométerre fekszenek. Az M7-es autópályától, a sármelléki repülőtértől, valamint a balatonszentgyörgyi vasúti csomóponttól csak néhány kilométerre található a három Balatonparti kistelepülés.

⁵ Magyarország közigazgatási helynévkönyve, 2015. január 1. (magyar és angol nyelven). Központi Statisztikai Hivatal, 2015. szeptember 3.

⁶ Magyarország közigazgatási helynévkönyve, 2015. január 1. (magyar és angol nyelven). Központi Statisztikai Hivatal, 2015. szeptember 3.

⁷ Magyarország közigazgatási helynévkönyve, 2015. január 1. (magyar és angol nyelven). Központi Statisztikai Hivatal, 2015. szeptember 3.

3.1.2 AZ ELŐKÉSZÍTÉSHEZ ÉS A MEGVALÓSÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Ezen fejezetben a projekt megvalósításához szükséges előzetes feltételek biztosításához kapcsolódó, valamint az egyéb járulékos feladatokat ismerteti vázlatos módon, részletes kifejtésükre a 3.2 fejezetben kerül sor.

A projekt előkészítése során a tervezési feladatokba Marcali Város Önkormányzatának munkatársai, az érintett konzorciumi partnerek munkatársai és külső szakértő került bevonásra. Az előkészítés során a Pályázati Felhívás, illetve az érintett Önkormányzatok és Intézmények Esélyegyenlőségi Tervei, Fejlesztési dokumentumai, illetve munkacsoport megbeszélések során felállított preferencia listák alapján kerültek a fejlesztési területek és a modalitások kiválasztásra. A projekt előkészítésében a felsoroltakon túl, részt vettek még a települések és az érintett intézmények csúcsvezetői és szakértő munkatársai is (humán-, igazgatás- és jogi területekről) operatív és stratégiai oldaláról egyaránt. Az előkészítés során a következő feladat került végrehajtásra:

1. Megvalósíthatóság Tanulmány és mellékleteinek elkészítése: a szakmai anyagot az előzőekben bemutatott szakmai Team, mint adatközlő, illetve külső szakértő készítette el.

3.1.3 A FEJLESZTÉS HATÁSAINAK ELEMZÉSE

A Marcali, Kéthely, Somogyvár, Lengyeltóti, Balatonmárfafürdő, Balatonkeresztúr és Balatonberény települések által közösen kidolgozott és megvalósítandó, a humán kapacitások fejlesztését térségi szemléletben kezelő projekt a kötelező számszaki célokat teljesíteni fogja. A hét település lakónépessége összesen 21.850 fő. Ez az adat az EFOP-3.9.2-16 pályázat szempontjából a hatóterületen élő lakosságot alapul véve a projektet a B) kategóriába sorolja a szakmai megvalósítás kötelező mutatószámait illetően.

A projekttől elvárt kötelező műszaki és szakmai eredményeket a kategóriák mentén a pályázati kiírás részletesen szabályozza. Ezeken túl az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (2014-2020) a terv szintjén meghatározta a kötelező indikátorokat. Ezen mutatószámok projekt szintű alábontását szintén az EFOP-3.9.2-16 pályázati kiírása tartalmazza. A projekt hatásait az output és eredmény indikátorok hosszú távú eredményeként értelmezzük és tervezzük.

3.1.3.1 HATÁSVIZSGÁLATOK AZ EGYES PROJEKTELEMEK KAPCSÁN

1. A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására: a programelem célja a térségben meglévő humán közszolgáltatásokban dolgozó emberi erőforrás minőségének javítása szakmai átképzésekkel és továbbképzésekkel. Cél továbbá a közfeladatot ellátó intézmények munkatársainak továbbképzése az élethosszig tartó tanulást elősegítő szolgáltatások hatékonyságának és számának növekedése érdekében. A programelemben megvalósuló feladatok hatására növekszik a szakterületen dolgozók képzettsége, szakterületi ismerete, beépül a mindennapokba az élethosszig tartó tanulás elve, a hátrányos helyzetek eredményesebb kezelését segítő képzések pedig elfogadóbb társadalmi közeget eredményeznek. Hatásként jelentkezik majd, hogy csökkennek a területi hátrányok, erősödik a társadalmi összetartozás, valamint hangsúlyos támogatást kap a társadalomból való kiszorulás megakadályozása és a társadalmi integráció segítése.

2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására: a 2. programelem tevékenységeinek végrehajtása biztosítja a nem formális és informális tanulási alkalmak megvalósítását a hat településen, nagy hangsúlyt fektetve a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására. A 2. tevékenységcsoport megvalósítása utáni elvárt hatás, hogy az iskolán kívüli képzésekben résztvevő hátrányos helyzettel küzdő tanulók jelentős része bent tud maradni az iskolai oktatásban, nem morzsolódik le. További hatása lehet a projektnek, hogy a pályázat lezárulta után is folytatódhatnak az informális és nem formális képzések önszerveződések révén, sőt az eredmények láttán

gyakorlattá válnak. Hosszú távú hatásként a térségben csökken a korai iskolaelhagyás aránya, csökken a NEET fiatalok száma. A képzett fiatalok nagyobb eséllyel indulnak neki a munka világának. A projekt szélesíti a tanórán kívüli, a gyermekek tudását, képességeit fejlesztő foglalkozások körét, így a különórákon szerzett tudással a fiatalok számára kitágul a világról alkotott látásmódjuk, ezáltal élénkül a vállalkozási szellemük. A projekt megvalósítása nyomán javulnak a hátrányos helyzetű emberek, tartós szegénységben élők, romák felzárkózási esélyei, növekszik az őket segítő szervezetek hatékonysága, javul az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

3. A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása: az oktatáshoz való hozzáférés megkönnyítése által a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók és hallgatók nagyobb számban maradnak bent az oktatási rendszerben, legyen szó óvodáról, általános iskoláról, középiskoláról vagy felsőfokú oktatási intézményről. Ennek hatására csökken a korai iskolaelhagyás mértéke a hátrányos helyzetűek körében, ezáltal növekszik az iskolázottságuk és könnyebben helyezkednek el a munka világában. Az iskolán kívüli szabadidős programok szervezésével lekötik a gyermekek, tanulók szabad energiáit hasznos tevékenységekkel, ezáltal csökken a térségben a fiatalok bűnözés és a káros szenvedélyek mértéke.

Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására: a komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés tevékenységeinek megvalósulásával modernizálódik az óvodai intézmények oktatási, és szemléletformálási tevékenysége. Ennek hatás, hogy a projektben bevezetett óvodai kiegészítő tevékenységek beépülnek az óvodák „szolgáltatásaiba”, ezáltal magasabb szintű, tartalmasabb, életre nevelőbb, modern oktatási színvonal alakul ki. Az óvodapedagógusok szakmai és készség szintű továbbképzésével rugalmasabb és hosszútávon fenntarthatóbb pedagógiai szemlélet lép életbe, mely viszonyítási alapot jelent a jövő helyi pedagógusai számára. A hátrányos helyzetű gyermekek már az óvodai évek során olyan plusz segítséget kapnak, mellyel a felsőbb szintű oktatási intézményekben való helytállásuk is biztosított lesz. Ezáltal csökken az iskolaelhagyás mértéke.

3.1.3.2 A PROJEKT HATÁSAINAK ÖSSZEFOGLALÁSA

A projekt megvalósításának gazdasági hatásai:

- csökken a munkanélküliek száma, ezzel párhuzamosan növekszik térségben a helyi gazdaság éves eredménye, a szolgáltatási szektor élénkülhet
- növekszik a vállalkozási kedv a fiatalok körében, többen is kilépnek a NEET életvitelből

A projekt megvalósításának társadalmi hatásai:

- az oktatás és a képzettek számának növekedése nyomán csökken a szenvedélybetegek száma
- az egészségügyi és szemléletformáló programok hatására a térségben élők egészségi állapota javul
- az óvodai foglalkozások színvonalának, szakmaiságának és sokféleségének emelkedése hozzájárulhat a helyi gyermekvállalási kedv fokozódásához
- az élethosszig történő tanulás beépül a mindennapokba, ami a pszichológiáját tekintve értelmes, előremutató, tartalmas életvitelre ösztönöz
- A gyermekek szemléletformálásának közvetett eredménye lehet, hogy a gyermek hazaviszi a megszerzett új látásmódot és a családja is részesül ebből a gyermek által. A szemléletformáló hozzáállásnak, tevékenységeknek ez egy fontos célterülete is kell, legyen.

A projekt megvalósításának környezeti hatásai:

- A környezetre a szemléletformáló programok lehetnek hatással, főleg a kora gyermekkorban lévőknél fontos megalapozó szemlélet alakulhat ki a szakszerű programok során. Ez viszonylag hamar érezhető hatását a környezetvédelem, természetvédelem helyi fontosságának megítélésében.

A konkrét közvetlen és közvetett, negatív és pozitív hatások számszerűsített, összefoglaló szintű, bemutatását a következő táblázat tartalmazza a társadalmi és gazdasági hatások kapcsán és a környezeti hatások kapcsán egyaránt. Az indikátorokon túlmenően az érintett hatásviselő rendszerekre

gyakorolt közvetett és közvetlen hatások mértékét számszerűsítettük, ezen értékeket is tartalmazza a táblázat.

Hatásviselő rendszer	Közvetlen hatás erőssége (-3; +3)	Hatásmechanizmus leírása	Közvetett hatás erőssége (-3; +3)	Hatásmechanizmus leírása
Társadalmi-gazdasági rendszerek				
1. Foglalkoztatás és munkaerőpiac	(+)3	A képzéssel érintett célcsoportok magasabb szintű képzettsége hozzájárul a munkaerőpiac kínálati oldalának bővítéséhez	(+)3	A képzők képzésével a jövőbeli képzéseken, oktatásban résztvevők munkaerőpiaci értéke is növekedni fog
2. Munkakörülmények	(+)2	A közvetlenül a projektben résztvevő szervezeteknél	(+)1	Az új eszközökkel javulnak a munkakörülmények
3. Társadalmi integráció és különleges társadalmi csoportok védelme	(+)3	Az összes tevékenységi program kapcsán a hátrányos helyzetű lakossági csoportok kiemelt célcsoportot képviselnek	(+)3	A képzési programokban a a HH, HHH, SNI csoportokba tartozó gyermekek, diákok fokozott bevonása történik meg, a humán közszolgáltatások minősége javul, az érzékenyítés révén a hátrányos helyzetű célcsoportok elérése, magasabb szintű ellátása is megvalósul, figyelembe véve az integrációt és a különleges társ. csoportok védelméről
4. Esélyegyenlőség	(+)3	Az összes tevékenységi program kapcsán a hátrányos helyzetű lakossági csoportok kiemelt célcsoportot képviselnek	(+)3	A képzési programokban a a HH, HHH, SNI csoportokba tartozó gyermekek, diákok fokozott bevonása történik meg, a humán közszolgáltatások minősége javul, az érzékenyítés révén a hátrányos helyzetű célcsoportok elérése, magasabb szintű ellátása is megvalósul, figyelembe véve az esélyegyenlőség szempontjait
5. Területi kiegyenlítődés	(+)3	A projekt tevékenységei hátrányos helyzetű térségekre koncentrálnak	(+)3	A projekt elsődleges célja a humán közszolgáltatások rendszeréhez, és a képzési, oktatási, nem formális rendszerekhez való hozzáférés kiegyenlítése
6. Személyhez és családhoz kötődő jogok és lehetőségek védelme	(+)3	A képzés markáns eleme minden képzési szinten és minden korosztályban a személyi jogok- lehetőségek védelme	(+)3	Az érintettek hosszútávra hasznosítható tapasztalatokat szereznek és a szemléletet későbbi életükben, szakmájukban is továbbviszik
7. Önkormányzatiság, döntéshozatalban való társadalmi részvétel, nyilvánosság, igazságosság, erkölcs	(+)3	A projekt kialakítása, tervezése és megvalósítása is a társadalmi részvételre irányul.	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan
8. Közegészségügy, közbiztonság	(+)3	A projekt érinti a népegészségügyi szolgáltatásokat, egészségügyi alapellátás rendszereit	(+)3	Egészségfejlesztési irodák, védőnői hálózat, egészségügyi alapellátás érintett több szakmai modulban is (képzés, átképzés az első szakmai modulban, az egészségmagatartás javítása a második és negyedik modulban)
9. Bűnözés, terrorizmus és biztonság	(+)2	A képzés tartalmaz a biztonságra irányuló képzési tartalmakat	(+)2	A képzés tartalmaz a biztonságra irányuló képzési tartalmakat
11. Kutatás-fejlesztés	(+)2		(+)2	

Hatásviselő rendszer	Közvetlen hatás erőssége (-3; +3)	Hatásmechanizmus leírása	Közvetett hatás erőssége (-3; +3)	Hatásmechanizmus leírása
		A felsőoktatási tudományos együttműködés révén a témakör is érintett		A térségre irányuló kutatási tevékenység, a későbbiekben is indukálhat K+F és egyéb tudományos aktivitást
12. Nemzetközi kapcsolatok, határmentiség	(+)3	Nemzetközi kapcsolatrendszer bővítés	(+)3	Nemzetközi kapcsolatokon keresztül a belföldi partnerek beléptetése nemzetközi projektekbe
13. Közsféra pénzügyi és szervezeti keretei	(+)2	A képzés tartalmaz a pénzügyekre irányuló képzési tartalmakat	(+)2	A képzés tartalmaz a pénzügyekre irányuló képzési tartalmakat
Környezeti rendszerek				
1. Levegőtisztaság	0	Nem releváns mikro-szinten	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan
2. Talajminőség és talajerőforrás	0	Nem releváns mikro-szinten	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan
3. Területhasználat	0	Nem releváns mikro-szinten	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan
4. Hulladéktermelés, hulladék-hasznosítás	(+)2	A projekt hatáskörében a hulladéktermelés és újrahasznosítás optimalizálásra kerül	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan
5. Környezeti kockázatok megjelenése	0	Nem releváns mikro-szinten	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan
6. Mobilitás, energia-felhasználás	(+)2	A projekt hatáskörében a mobilitás és energia-felhasználás optimalizálásra kerül	(+)3	A képzésekben és a projektben résztvevőknél, pozitív attitűdváltás várható a jövőben a területre vonatkozóan

36. táblázat I A projekt hatásai

További környezeti fenntarthatósági szempontok, amelyek a projektben megjelennek:

- Környezeti szempontokat alkalmazunk az eszközök, termékek, alapanyagok, szolgáltatások beszerzésénél.
- A tudásmegosztásokon (képzések, szakmai műhelyek, konferenciák, megbeszélések stb.) választott körülményei környezettudatosságot fognak tükrözni.
- Helyszínválasztáskor környezetbarát közlekedés (elérhetőségi) szempontokat érvényesítünk.
- Az igénybe vett tanácsadás, képzés, emberi erőforrás fejlesztés kiterjed a környezeti, fenntarthatósági ismeretek bővítésére is.
- A projekt kiterjed a környezet, fenntarthatósági ismeretek bővítésére.
- A működési területen a kulturált, tiszta környezet fenntartása fontos cél.

Esélyegyenlőségi szempontok, amelyek a projektben megjelennek:

- A szervezet döntéshozói, munkavállalói esélyegyenlőségi képzést kapnak.
- GYES/GYED-en lévő munkatársakkal való szervezett, dokumentált kapcsolattartás történik
- Esélyegyenlőségi munkatárs, felelős alkalmazása.

- A projekthez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációban a projekt résztvevői esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Az érintett célcsoportok számára a fejlesztés eredményéhez hozzáférést aktívan, és az esélyegyenlőségi célcsoport(ok) képviselőivel egyeztetett módon segítjük.

3.1.4 PÉNZÜGYI TERV

A alfejezet tartalmazza a projekt pénzügyi tervét. A fejezet összeállításához a következő paramétereket vettük figyelembe:

- a vizsgálat időhorizontja: 2017. július 01. – 2019. december 31.
- a jelen kiírásban igényelt támogatás mértéke: 499 971 487 Ft
- a projektgazda és a tevékenység jellege (vállalkozási, nem vállalkozási): nem vállalkozási tevékenységről van szó
- a projekt majdani működtetőjének és fenntartójának személye: megegyezik a pályázóval
- az amortizáció kezelésének módja: a projekt terhére nem számolunk el amortizációt (intézményi szinten sem, de természetesen nyilvántartjuk)
- az ÁFA kezelése: a konzorciumi partnerek alanyai az ÁFA-nak, de a projektet bruttó módon elkülönítetten számolják el és tartják nyilván.
- az infláció kezelése: évi 2,5%-os inflációval számoltunk, ezt a mértéket beterveztük a 2018-as és 2019-es költségekbe.

Az adott időszakban a projekttel kapcsolatban felmerülő költségek és esetleges bevételek a pénzmozgással egyidejűleg történnek könyvelésre. A költségvetés struktúrája:

	Marcali	Marcali Óvoda	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény	Balaton-keresztúr	Balaton-máriafürdő	Somogy-vár	Lengyeltóti	Kaposvári Egyetem	Összesen
Projekt-előkészítés és közbeszerzés	24 786 846	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24 786 846
Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	14 498 780	2 540 000	1 561 680	3 293 185	7 027 897	4 629 536	4 629 536	17 306 520	13 842 225	12 443 200	81 772 559
Képzéshez kapcsolódó költségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb szakértői szolgáltatások költségei	7 556 500	2 540 000	-	-	-	-	-	-	-	-	10 096 500
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	2 649 680	-	1 561 680	3 293 185	6 519 897	4 629 536	4 629 536	16 798 520	13 842 225	10 411 200	64 335 459
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj	508 000	-	-	-	508 000	-	-	508 000	-	2 032 000	3 556 000
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	1 308 100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 308 100
Projektszintű könyvvizsgálat költsége	2 476 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 476 500
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	40 219 156	26 864 202	53 068 359	11 932 596	3 120 399	6 240 798	-	31 413 306	22 384 512	52 555 672	247 799 000
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás, beleértve a szakmai vezetőt is	40 219 156	26 864 202	53 068 359	11 932 596	3 120 399	6 240 798	-	31 413 306	22 384 512	45 741 292	240 984 620
SZM - munkabér	32 700 000	21 787 500	43 031 250	9 675 000	2 531 250	5 062 500	-	25 470 000	18 157 500	36 983 750	195 398 750
SZM - foglalkoztatást terhelő adók, járulékok	7 519 156	5 076 702	10 037 109	2 257 596	589 149	1 178 298	-	5 943 306	4 227 012	8 757 542	45 585 870
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek	-	3 968 650	-	-	-	-	-	737 035	737 035	-	5 442 743
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség	-	3 968 650	-	-	-	-	-	737 035	737 035	-	5 442 720
Célcsoport támogatásának költségei	24 036 146	5 005 899	22 113 521	11 150 681	7 268 720	5 564 930	4 329 930	19 584 145	18 342 930	9 314 380	119 896 902
Célcsoport személyi jellegű ráfordításai	19 950 000	-	-	3 420 000	3 420 000	2 945 000	1 710 000	9 025 000	9 025 000	2 500 000	51 995 000
Ösztöndíj	19 950 000	-	-	3 420 000	3 420 000	2 945 000	1 710 000	9 025 000	9 025 000	2 500 000	51 995 000
Célcsoport képzési költségei	4 086 146	5 005 899	22 113 521	7 730 681	3 848 720	2 619 930	2 619 930	9 504 305	9 317 930	6 814 380	67 901 902
Projektmenedzsment költség	20 273 460	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20 273 460
Összes tervezett költség	123 814 388	38 378 751	76 743 560	26 376 462	17 417 016	16 435 264	8 959 466	69 041 006	55 306 702	67 498 872	499 971 487

37. táblázat I Projekt költségvetés struktúrája

Megjegyzés: a konzorciumi partnerek 2017 július 1-től tevékenykednek 2019. december 31-ig, 30 hónapig

3.1.5 KOCKÁZATELEMZÉS

3.1.5.1 PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK ELEMZÉSE

Pénzügyi kockázatok elemzése (érzékenységvizsgálat)

A projekt során esetlegesen felmerülő kockázatokat, bekövetkezésük valószínűségét, hatását és súlyát (a valószínűség és a hatás szorzata), továbbá a kockázatok kezelésének módozatait táblázatos formában adtuk meg. A TÁBLÁZATBAN CSAK A PÉNZÜGYI VONATKOZÁSÚ KOCKÁZATOKAT SZEREPELTETTÜK. A táblázatban alkalmazott rövidítések és számítások:

Az: A kockázat azonosítója (sorszám).

P: A kockázat bekövetkezésének valószínűsége. 1 – alacsony; 2 – közepes; 3 – magas.

I: A kockázat bekövetkezésének hatása. 1 – kicsi; 2 – közepes; 3 – nagy.

Súly: A valószínűség és a hatás szorzata.

A kockázatok típusai: Külső (K), vagy Belső (B)

Az.	Kockázat és típusa	Leírás	Beköv. valsz.	Hatás	Súly
	Kezelés				
	Becsült költségek túllépése (belső, szakmai típusú) (K és/vagy B)	A megvalósítás fejlesztés során derülnek ki olyan új igények, követelmények, funkciók, amelyek túlnőnek a projekt szkópján, így plusz anyagi erőforrást kell rá biztosítani.	2	1	2
	Kezelése	A projekt során rendszeresen kockázatelemzést, - kezelést (gap analysis) kell végezni, aminek egyik feladata, hogy megállapítsa, a módosult projekthatókört milyen módon kezeljük. Csak olyan új követelményt lehet elfogadni, amely elengedhetetlen és biztosítani lehet rá plusz anyagi erőforrásokat oly módon, hogy más kevésbé fontos követelményt kihúzunk a követelmények közül.			
	A külső szolgáltatások kapcsán a szállítók a tervezettől lényegesen eltérő áron tesznek ajánlatot (K.2).	A Megvalósíthatósági Tanulmány és a Támogatási kérelem készítésekor/kitöltésekor a rendelkezésre álló információk és tapasztalat alapján készített ütemterv és költségbecslések ismeretében becsültük meg a végrehajtandó feladatok mennyiségét, ez alapján az átfutási időt. A költségbecslésekre független szakértőktől normakontrollt kértünk. A szállítók kiválasztásakor – az előkészítéstől függetlenül – az általuk ajánlott ár és határidő eltérhet az előzetesen kalkulálttól.	2	3	6
	Kezelése	A szállító kiválasztásakor a döntési szempontok között nagy súllyal szerepelnie kell az ajánlott határidőnek és árnak. Amennyiben a szakmailag megfelelő színvonalú ajánlatok esetén ez lényegesen eltér a Megvalósíthatósági Tanulmányban, szereplő becsléstől, akkor a – pályázati szabályozásnak megfelelő mértékben – a projekt szkópjának felülvizsgálatára lehet szükség (többlet idő elméletileg rendelkezésre állhat).			

Az.	Kockázat és típusa	Leírás	Beköv. valsz.	Hatás	Súly
	Kezelés				
	Az előzetesen ismert követelményeken túl lényeges új követelmények merülnek fel a megvalósítás kapcsán (K).	A projekt előzetesen becsült ráfordításait jelentősen befolyásolhatja új követelmények felmerülése.	1	3	3
Kezelése 	Ha a beszerzések előtt lényeges új követelmények merülnek fel, akkor az új követelményekkel új költségbecslést kell készíteni és adott esetben intézkedni szükséges meglévő, fel nem használt forrás átcsoportosításáról.				

38. táblázat I Pénzügyi kockázatok

Minden kockázatra konkrét kockázatkezelési forgatókönyv készül. A fő szempontok a kockázatok kapcsán már most is láthatóak:

- Kritikus kockázati eseménynek számít a 2-es, vagy annál nagyobb súlyú kockázat bekövetkezése.
- Minden kritikus kockázatra előre elkészített vészforgatókönyv készül.
- Minden kritikus kockázat bekövetkezése esetén a projekt team rögtön összeül, ahol a kockázatkezelésért felelős személyek kijelölésre kerülnek.

A vizsgálat további célja a kritikus változók és paraméterek kiválasztása. Az elemzés során vizsgálni szükséges, hogy

- A projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak-e a projekt teljes időtartama alatt: a projektet úgy méreteztük (500 m Ft), hogy az Intézmények teljes költségvetésének 5%-a alatt maradjon, illetve a költségek folyamatos intenzitással jelentkezzenek, így a projektszintű folyamatos pozitív Cash-Flow biztosítva lesz, amelynek így nem lesz negatív hatása az intézményi szintű Cash-Flow-ra, a terület érzékenysége alacsony.
- Rendelkezésre áll olyan mértékű előleg, illetve saját forrás, amely a likviditást biztosítja.
- A fenntartási költségek biztosítottak: a konzorciumi partnerek éves, üzleti alapú bevétele a teljes árbevétel 10%-a felett alakul éves szinten. Az üzemi eredményhányad szintje 20-50%. A jelen projekt szolgáltatási tevékenységeinek fenntartása a jövőben is biztosított.

3.1.5.2 MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI ÉS FENNTARTHATÓSÁGI KOCKÁZATOK

A kockázatelemzés során a megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzésének célja a projekt kockázatainak azonosítása, erősségi besorolásuk meghatározása, valamint a kockázati tényező bekövetkezésének valószínűsíthetősége. A kockázatkezelés módja, valamint a kapcsolódó intézkedések meghatározása is szükséges. A felsorolt kockázatokat szövegesen bemutatva kell meghatározni, összesíteni, és részletesen le kell írni a kockázatok kezelésének módját:

Milyen kockázati tényezők veszélyeztethetik a projekt megvalósulását, milyen bekövetkezési valószínűséggel rendelkeznek, és milyen hatást gyakorolhatnak a projektre? A projekt során esetlegesen felmerülő kockázatokat, bekövetkezésük valószínűségét, hatását és súlyát (a valószínűség és a hatás szorzata), továbbá a kockázatok kezelésének módozatait táblázatos formában adtuk meg. A táblázatban alkalmazott rövidítések és számítások:

- ✓ Az: A kockázat azonosítója (sorszáma).
- ✓ P: A kockázat bekövetkezésének valószínűsége. 1 – alacsony; 2 – közepes; 3 – magas.
- ✓ I: A kockázat bekövetkezésének hatása. 1 – kicsi; 2 – közepes; 3 – nagy.
- ✓ Súly: A valószínűség és a hatás szorzata.

Sorszám.	Kockázat típusa	Leírás	Valószínűség	Hatás	Súly
	Kezelés				
I.	A belső projektvégrehajtó szakember állomány nem áll elő megfelelő időre, megfelelő számosságban.	A projekt nagy számú belső célcsoporttaggal és megvalósítóval fog megvalósulni, előfordulhat, hogy a belső megvalósító szakemberek nem állnak rendelkezésre teljes körűen már a projekt elején.	1	3	3
Kezelése 	Már a pályázat összeállításakor pályázói szinten minden partnernél elkészült egy előzetes szakértői lista, akik a képzésbe, megvalósításba intézményen belül meghívásra kerülnek.				
II.	Menet közben a becsült költségek túllépése úgy, hogy a teljes projekt összességében nem lépi át a projekt költségvetést.	A megvalósítás során derülnek ki olyan új igények, követelmények, funkciók, amelyek túlnőnek a projekt skópján, így plusz anyagi erőforrást kell rá biztosítani.	2	2	4
Kezelése 	A Marcali Önkormányzat az előzetes tervezés során a költségtervezésnél nagy körültekintéssel járt el és tapasztalata is jelentős a területen. Folyamatos folyamatmenedzsmenttel, pénzügyi ellenőrzésekkel menedzseli az abszorpciót és a költségtúllépést és az indikátorok teljesülését. Ha mégis szükséges, akkor menet közben projektmenedzserként változtatást, változás-bejelentést kezdeményez.				
III.	Sikertelen közbeszerzési eljárás	A közbeszerzési eljárás fedezethiány, vagy egyéb okból meghiúsul	2	2	4
Kezelése 	A pályázat beadása után a pályázónak a közbeszerzési eljárásokat záros határidőn belül meg kell indítania, annak sikertelensége esetén van még idő egy újabb közbeszerzés lebonyolítására. Fedezethiány kapcsán a pénzügyi tervezés során reális árakkal számoltunk, alultervezés nem történt.				
IV.	A külső szolgáltató nem tudja határidőre, illetve a vállalt minőségben teljesíteni a feladatot.	A szolgáltatási piacon számos szállító kínálja szolgáltatásait, jelentős árbeli és minőségbeli különbségekkel.	1	3	3
Kezelése 	A közbeszerzési eljárás során az eddigi referenciákat magas súly mellett értékelni szükséges, a szerződésben erős kötbér terheket kell betervezni, probléma esetén pedig azokat érvényesíteni szükséges.				
V.	Csúszás a megvalósítás ütemezése során (ez lehet belső, szervezési típusú, vagy külső környezeti típusú is kockázat is)	Projekt menedzsment hibájából, szállítói, alvállalkozói hibák miatt, határidőcsúszások merülnek fel.	1	2	2
Kezelése 	Az ütemezés tervezésekor tartalékidő betervezése szükséges.				

VI.	A projekt lebonyolítása (képzés, koordináció, egyéb tevékenységek) további extra feladatokat hárít az érintett szervezetek alapadatait biztosító szakemberire.	Jelenleg is folyamatban van a belső munkafolyamatok optimálisabb átszervezése (optimalizálás).	2	1	2
Kezelése 	A projekt szervezeti folyamatait a projekt indulásának kezdetére véglegesíteni kell (PAD készítése), szükség esetén olyan szervezetfejlesztési szakembereket is be kell vonni az előkészítésbe, akinek feladata a folyamatoptimalizálás lesz.				
VII.	A végrehajtásban résztvevő szakemberek és a projektgazda, illetve a tervezést végző szakemberek által eltérően értelmezett, illetve újrafogalmazott (finomított) igények beépítése.	A követelményekben, majd a szerződésben, munkaköri leírásokban leírt projekt hatókörben olyan megfogalmazások vannak, amiket máshogy értelmez a két fél. Általában a projektgazda, tervező ért bele több mindent egy leírásba.	2	2	4
Kezelése 	A tervezés során folyamatos és szakaszos konzultációkon alapuló, iteratív fejlesztési előkészítés szükséges, melyet meg kell előzni egy közös tervezési munkának (a pályázati dokumentáció elkészítése interaktív módon). A folyamatmenedzsmentnek pedig folyamatosnak és szigorúnak kell lennie a megvalósítás során (rendszeres szakmai egyeztetések)				

39. táblázat I Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok

A fő szempontok a kockázatok kapcsán:

- Kritikus kockázati eseménynek számít a 2-es, vagy annál nagyobb súlyú kockázat bekövetkezése.
- Minden kritikus kockázatra előre elkészített vészforgatókönyv készül.
- Minden kritikus kockázat bekövetkezése esetén a projekt team rögtön összeül, ahol a kockázatkezelésért felelős személyek kijelölésre kerülnek.

A kockázatkezelési forgatókönyv további – később megállapítandó – ismérvek alapján kerül kialakításra. A kockázati tényezők mérséklésére (különösen a likviditási, közbeszerzési, megvalósítási kockázatok vonatkozásában) tervezett intézkedések bemutatása (a projekt megvalósításához szükséges szolgáltatások ismertetése, indoklása). A projektkockázatok mérséklését, annak kezelését a tervezett intézkedéseket az előző fejezetben közölt táblázatban mutattuk be.

A projekt megvalósításához szükséges külső szolgáltatások ismertetése, indoklása:

- Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése: a pályázat kötelező eleme, kapacitások híján külső cég került bevonásra, a projektmenedzsmentet saját munkatársak végzik.
- Közbeszerzés: a beruházás méretéből adódóan kötelező elem, külső, EU-s pályázatokkal kapcsolatban tapasztalattal rendelkező szakértői cég kerül bevonásra.
- Rendezvényszervezés kapcsán, több nagy volumenű, speciális (pl. nemzetközi nyári-egyetemhez kapcsolódó tudományos esemény) rendezvény kerül megszervezésre kis, vagy a területen nem jártas partnernél.
- Könyvvizsgáló: mivel független szolgáltatásról van szó, ezért külső szolgáltató kerül bevonásra.
- Kommunikáció: külső szolgáltató kerül bevonásra.

3.1.6 FENNTARTÁS

A fejezetben bemutatjuk azokat a projektelemeket, amelyeket a konzorciumi partnerek, illetve a főpályázó a projekt időtartama után is fenn fog tartani, továbbá azokat a projektelemeket, amelyek további fenntartását, illetve továbbfejlesztését tervezi.

3.1.6.1 A KONZORCIUMI PARTNEREK ÁLTAL FENTARTOTT TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

A támogatást igénylő a projekt megvalósítás befejezésétől számított minimum 1 évig vállalja a projekt fenntartását az alábbiak szerint:

- Legalább egy kapcsolattartásra szolgáló fórum biztosítását: a területi humán közszolgáltatásban dolgozó szakemberek közti információcsere, koordináció erősítésére létrehozott intranetes szakmai oldalakra integrált kommunikációs csatornák, amelyeket a főpályázó működtet, a projekt lezárása után is fenntartásra kerülnek. Az ide kapcsolódó hírlevél szintén tovább fog működni, ez a humán közszolgáltatásban dolgozó munkatársak közti információcsere hatékonyságának javítását szolgálja. Éves szinten legalább egy formális, tematikus, szakmai fórum, workshop megtartására szintén a továbbiakban is sor kerül.
- A projekttel kapcsolatos minden dokumentum elkülönített nyilvántartását vállalja a konzorciumvezető, az eredménytermékek digitális formában elérhetőek lesznek az előző pontban említett intranetes rendszerben, illetve annak publikus oldalain a projekt zárása után is.
- Adatszolgáltatást a szakmapolitikai szereplők számára a konzorciumvezető és a Kaposvári Egyetem is külön-külön is vállalja.
- A létrehozott adatbázisok működtetését: az első pontban említett intranetes rendszeren keresztül, illetve egy lekérdező felületen keresztül éves szintű frissítéssel vállalja a továbbiakban is a konzorciumvezető.
- A projekt keretében létrehozott képzési tartalmak fejlesztését, és elérhetővé tételét szintén vállalja a konzorciumvezető.
- A projekt keretében létrehozott képzések elérhetővé tételét, illetve a projekt keretében létrehozott ösztöndíj- és mentorrendszer elérhetővé tételét vállalja a konzorciumvezető és konzorciumi partnerek a projekt fenntartási időszaka alatt.

A vállalások teljesítéséről beszámolót fog a főpályázó benyújtani az Irányító Hatóság részére.

3.1.6.2 A KONZORCIUMI PARTNEREK KÖZTI EGYÜTTMŰKÖDÉS FENNTARTÁSA

A szakmai vezető mellett a Marcali Városi Önkormányzatban dolgozó munkacsoport vezető (I. szakmai modul), a Marcali SzeSzk-ben dolgozó munkacsoport vezető (II. és III. szakmai modul), végezetül a Kaposvári Egyetemen dolgozó munkacsoport-vezető (IV. és V. modul) a fenntartási időszakban is kapcsolatot tart, a konzorciumi partnerek közötti együttműködés ezen szakembereken keresztül valósul meg.

25. ábra I A projekt felépítése, a projekt szakmai irányításának struktúrája

A konzorciumi partnerek egyébként a projekt keretein kívül is napi szinten kapcsolatban vannak egymással, így a kapcsolattartás informális úton is biztosított.

3.1.6.3 A FENNTARTÁS GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI VONATKOZÁSAI

A konzorciumi partnerek gazdálkodása a pályázat beadásakor stabil, a szervezetek és intézmények stratégiai időtávon belül a gazdálkodás egyensúlyának fenntartására, erősítésére törekszenek. E törekvésüket az elmúlt év(ek) sikeres gazdasági konszolidációira, beruházásaik, fejlesztéseik aktiválására, bevételtermelő képességük növelésére, decentralizált gazdálkodási rendszereikre alapozzák. Jelen projekt eredményeinek fenntartása során az éves fenntartási költség a projekt teljes költségvetésének kevesebb, mint 3%-ára becsülhető, ezt a költséget a konzorciumi partnerek biztosítani fogják a fenntartási időszak alatt.

3.2 RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV

3.2.1 AZ ELŐKÉSZÍTÉS ÉS MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES FELADATAI ÉS ÜTEMEZÉSE

A különböző előkészítési- és megvalósítási fázisokat tevékenységekre és projektelemekre lebontva mutatjuk be a következő alfejezetekben. A tartalmi részek ismertetését a negyedéves ütemezéssel elkészített táblázatokban mutatjuk be.

3.2.5.1 ELŐKÉSZÍTÉS

A projekt előkészítése során Marcali Város Önkormányzata irányításával a konzorciumi tagok szakemberei külső szakértő bevonásával hajtották végre a kiindulási adatok dokumentálását és elemzését, továbbá a szakmai tartalom kiindulását. Az előkészítés során a konzorciumi tagok fejlesztési stratégiáinak megfelelően kerültek a témák kiválasztásra, oly módon, hogy azok az pályázati kiírás által definiált fejlesztési területekre irányuljanak. Az előkészítés során elkészült a Megvalósíthatósági Tanulmány, annak mellékletei és a költségvetés.

3.2.5.2 HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOKBAN DOLGOZÓ SZAKEMBEREK KÉPZÉSE

A tevékenység keretében (1) a települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására kerül sor.

(1.1) A helyi/területi humán közszolgáltatásokban a szakember/szaktudás kapacitások felmérése, a felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szaktudás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, megvalósítása:

- (1.1.1) A helyi/területi humán közszolgáltatásokban a szakember kapacitások felmérése (felmérés készítése, adatbázisban való implementálása), az önkormányzati, a bölcsődei, az óvodai, az egyéb humán alapellátási szolgáltatások szakemberkapacitásainak, felmérése.
- (1.1.2) A felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szaktudás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, annak elméleti megalapozása (a felméréshez kapcsolódó elméleti programok, módszertanok kidolgozása, legalább 3 ilyen program, vagy módszertan megtervezése).
- (1.1.3) Szakmai vezető alkalmazása
- (1.1.4) Szakmai munkacsoport vezető
- (1.1.5) Szakmai koordinátor, minőségbiztosító alkalmazása

A tevékenységeket (szolgáltatásokat) Marcali önkormányzata szerzi be. Az (1.1.1) felmérés kiterjed mind a hét konzorciumi partner önkormányzatra, illetve a humán közszolgáltatásokban tevékenykedő önkormányzati háttérintézményekre (a két konzorciumi partner háttérintézményre és a nem konzorciumi önkormányzati intézményekre egyaránt). A felmérés eredményei alapján (a munkatársak számossága, a törvény által előírt minimumfeltételek teljesülése) kerül a legalább 3 elméleti programot tartalmazó szakmai koncepció kidolgozásra.

A projekt szakmai vezetője (1.1.3), egyben ennek a szakmai modulnak (az 1. modul) a munkacsoport vezetője is egyben. Munkáját egy szakmai koordinátor, minőségbiztosító támogatja (1.1.5), aki a koordinációért, az indikátorok teljes,

projektkörű teljesüléséért és dokumentálásáért felel, illetve projektszintű kockázatkezelést végez a projekt első húsz hónapjában.

(1.2) Megvalósítás (az előző pontban kidolgozott programok) s helyi kapacitások biztosítása érdekében pl.:

(1.2.1) Helyi ösztönző rendszerekkel egészségügyi, szociális, kulturális, felnőttképzési, munkaerő-közvetítési stb. képesítés, szakképzettség megszerzésének támogatása:

(1.2.1.1) A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése, felsőoktatási szakképzés, alapdiploma, mesterdiploma, vagy szakirányú továbbképzés területein.

(1.2.1.2) A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése OKJ-s képesítést adó képzésben.

(1.2.2) Kapcsolódó nem OKJ-s képzések: a projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése OKJ-s képzési szint alatti oktatásban való részvétel támogatása.

A tevékenységeket Marcali önkormányzata, Kéthely, Lengyeltóti és Somogyvár önkormányzata hajtja végre. A négy felsorolt önkormányzat indul az EFOP 1.5.3-16 pályázaton is, az ott felvett munkatársak, illetve a projekt indulását következő 12 hónapban egyéb (pl. saját) forrásból felvett új munkatársak képzéséről, átképzéséről van szó ebben a szakmai modulban. Tervezett képzési létszámok:

	Marcali	Marcali SzESzK	Kéthely	Lengyeltóti	Somogyvár
Felsőoktatási képzés	-	2 fő	2 fő	2 fő	2 fő
OKJ-s képzés	-	4 fő	2 fő	-	1 fő
OKJ alatti képzési szint	8 fő	-	-	-	5 fő

40. táblázat I Tervezett képzési létszámok

(1.2.3) Társágazatokban foglalkoztatottak átképzésének támogatása: a humán közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan, társágazatokban történő átképzések támogatása a konzorciumi önkormányzatokban és konzorciumi tag háttérintézményeiben OKJ-s szinttől, a felsőoktatási posztgraduális képzésekig bezárólag.

A tevékenységeket Marcali önkormányzata, a projektben résztvevő két marcali önkormányzati intézmény, továbbá Kéthely önkormányzat hajtja végre. Tervezett képzési létszámok, a képzés szintje és tartalma (a képzés tudományterülete, azon belül a képzés iránya) az (1.1.1) és (1.1.2) pont felmérésének elkészülte és a módszertani fejlesztési kapcsán állnak elő, az alábbi létszámadatok előzetes becslések:

	Marcali Óvodaközp.	Kéthely
Társágazati átképzés (valamely képzési szinten)	1 fő (felsőokt)	1 fő (OKJ)

Tervezett

41. táblázat I átképzési létszámadatok

(1.3) A helyi humán közszolgáltatásban dolgozók képzettségi és végzettségi szintjének felmérése, adatbázis létrehozása

(1.3.1) A már jelenleg is a közszolgáltatásokban dolgozók jelenlegi képzettségi szintjének felmérése, az eredményekből adatbázis készítése.

(1.3.2) Képzési terv készítése.

A tevékenységeket (szolgáltatásokat) Marcali önkormányzata szerzi be. Az (1.3.1) felmérés kiterjed mind a hét konzorciumi partner önkormányzatra, illetve a humán közszolgáltatásokban tevékenykedő önkormányzati háttérintézményekre (a két konzorciumi partner háttérintézményre és a nem konzorciumi önkormányzati intézményekre egyaránt). A képzettségi szint felmérésének eredményei alapján kerül kialakításra a képzési terv (1.3.2). A képzési terv tartalmazza adott személynél a jelenlegi képzettséget, kompetenciákat (ezek az előző pont felméréséből jönnek), az adott (tervbe vett) képzésben a megszerzhető kompetencia leírását. A képzésbe való bekapcsolódás és részvétel feltételeit, a tervezett képzési időt, a képzés formáit (egyéni felkészülés, csoportos képzés, távoktatás), a tananyag főbb egységeit (moduljait), azok célját, tartalmát, terjedelmét, a tananyag egységekhez rendelt elméleti és gyakorlati óraszámot. A tervnek tartalmaznia kell a képzésben résztvevő teljesítményét értékelő rendszer rövid leírását, illetve a képzésről, illetve a képzés egyes egységeinek (moduljainak) elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételeit.

(1.4) A humán közszolgáltatásban dolgozók képzése, szakmai kompetenciák fejlesztése

(1.4.1) Képzési terv megvalósítása a támogatási szerződés idején már a pályázóknál munkaviszonyban levő munkatársak részére. A tevékenységnek része, hogy a képzettségi szintek változásai az előző tevékenységi pontokban megadott adatbázisba visszavezetésre kerüljenek.

A tevékenységeket Marcali önkormányzatán kívül az összes konzorciumi partner megvalósítja. Az (1.3.2) pontban megtervezett képzések végrehajtására kerül sor a tevékenység keretében az előzetesen tervezett képzési létszámokkal (természetesen a projektben elkészülő, adott időpontban valid képzési tervben ezek módosulnak, módosulhatnak, ez változás-bejelentővel átvezetésre kerül a pályázati dokumentációban). Az előzetesen tervezett létszámok:

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény
Felsőoktatási képzés	4 fő	2 fő	- fő	3 fő	-
OKJ-s képzés	4 fő	-	70 fő	-	3 fő
OKJ alatti képzési szint	-	-	-	-	-

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriafürdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
Felsőoktatási képzés	-	-	-	-	-
OKJ-s képzés	3 fő	3 fő	4 fő	6 fő	-
OKJ alatti képzési szint	-	-	-	-	-

42. táblázat I Tervezett humán közszolgáltatásban dolgozók képzési, szakmai kompetenciák fejlesztési létszámadatok

(1.5) A hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatosságának növelése, szemléletformálás

- (1.5.1) Szemléletformáló, érzékenyítő képzések szervezése és lebonyolítása a projektben részt vevő önkormányzati- és önkormányzati fenntartású intézmények dolgozói körében

A képzésben részt vevők megismerik a hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás hiteles, de közérthető kommunikáció lehetőségeit, érzékenyítés technikákat alkalmaznak rajtuk, megismerik a témakör alapvető szakmai és etikai szempontjait egy húsz órás, kétnapos tréning keretében. A szakmai modulban hat konzorciumi partner vesz részt, az alábbiak szerint:

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény
Képzésben résztvevők	20 fő	25 fő	25 fő	20 fő	-

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriafürdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
Képzésben résztvevők	-	-	10 fő	20 fő	-

43. táblázat I Hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatosságának növelésére, szemléletformálásra irányuló képzések létszámadata

(1.6) A helyi/területi humán közszolgáltatásban dolgozó szakemberek közti információcsere, koordináció erősítése

- (1.6.1) Intranetes szakmai oldalak kialakítása a főpályázó szerkesztésében, szakmai aloldalak és laikus aloldalak bontásban, a szakmai aloldalakhoz hozzáférést kap minden a pályázatban részt vevő önkormányzat és azok humán közszolgáltatásban érintett háttérintézménye;
- (1.6.2) Hírlevél kialakítása a humán közszolgáltatásban dolgozó munkatársak közti információcsere hatékonyságának javítása céljából;
- (1.6.3) Formális, tematikus, szakmai fórum, workshop tartása félévente;

Intranetes szakmai oldalak kialakítására kerül sor (1.6.1) a főpályázó szerkesztésében, szakmai aloldalak és laikus aloldalak bontásban a jelenlegi önkormányzati oldal aloldalaként. A szakmai aloldalakhoz hozzáférést kap minden, a pályázatban részt vevő önkormányzat és azok humán közszolgáltatásban érintett háttérintézménye. A tematika, vagy tartalmi felépítés a projekt szakmai felépítésének megfelelően a humán alapszolgáltatások, a közoktatás nem formális és formális fejlesztési lehetőségek (tehetséggondozás, felzárkóztatás), illetve a komplex óvodai fejlesztések témakörében kerül kialakításra. Az előzőekben létrehozott szakmai oldalakhoz hírlevél kerül kialakításra (1.6.2). a humán közszolgáltatásban dolgozó munkatársak közti információcsere hatékonyságának javítása céljából.

Az (1.6.1) és (1.6.3) kapcsán egy-egy 4 órás munkatárs kerül elszámolásra 15 hónapra.

Négy szakmai workshop kerül lebonyolításra a projekt ideje alatt (1.6.3) a konzorciumi partner szervezésében. A négy szakmai modulnak megfelelően a humán alapszolgáltatások, a közoktatás nem formális és formális fejlesztési lehetőségei (általános és középiskolai szinten külön-külön), illetve a komplex óvodai fejlesztések témakörében. Az adott rendezvényen az adott szakterületen érintett, vagy iránta érdeklődő szakemberek találkozója történik meg, amelynek

célja, hogy közös munkával újat – újszerű, a helyi igényekre reflektáló szellemi termékek jöjjenek létre - az adott témában. Egy-egy esemény minimálisan 50 fős.

(1.7) Szakmai műhelyek, esetkonferenciák, testvérvárosi és egyéb együttműködések keresztül szakmai tanulmányutak szervezésével, a tapasztalatszerzés, jó gyakorlatok megismerésének támogatása a hátrányos helyzetű csoportok szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében

(1.7.1) Tematikus konferenciasorozat és kapcsolódó szakmai műhely szervezése 3 alkalommal, 3 konzorciumi településen a projekt 8., 18., és 28. hónapjában a tapasztalatszerzés, jó gyakorlatok megismerésének támogatása érdekében.

Testvérvárosi együttműködések keresztül szakmai tanulmányutak szervezése a humán közszolgáltatások kapcsán Marcaliban, Somogyváron és Balatonkeresztúron 20-20-20 fő részére.

(1.8) A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése

(1.8.1) A közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, menetrendek optimalizációja), illetve az egyéb feltételek (utas-tájékoztató) kapcsán az igények, elvárások kialakítása.

1 koordinátor alkalmazására kerül sor Marcali Önkormányzatánál 16 hónapra, a közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatásának feladataira, koordinációra a témában.

A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatszerzés a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására tevékenységcsoport vonatkozásában:

Ütemezése a szakmai modul végrehajtása kapcsán:

FELELŐS MEGNEVEZÉSE	2017. II.	2017. IV.	2018. I.	2018. II.	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. III.	2019. IV.
1. A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, tapasztalatszerzése a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáféréseinek biztosítására:										
1.1 A helyi területi humán közszolgáltatásokban a szakemberképzés kapacitások felmérése, a felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szakadás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, megvalósítása:										
1.1.1 A helyi területi humán közszolgáltatásokban a szakemberképzés kapacitások felmérése (felmérés készítése)	X									
1.1.2 A felmérésekben beazonosított szakemberhiány, szakadás hiány enyhítését célzó programok kidolgozása, annak elérése	X	X								
1.1.3 Szakmai vezető alkalmazása a projekt kapcsán	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.4 Szakmai munkacsoport vezető alkalmazása a felmérés kapcsán	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.5 Szakmai koordinátor alkalmazása	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.6 Minőségbiztosító	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2 Megvalósítás (az előző pontban kidolgozott programok) s helyi kapacitások biztosítása érdekében pl.:										
1.2.1 Helyi önkormányzatok részéről egészségügyi, szociális, kulturális, stb. képzések, szakirányú képzések megvalósításának támogatása:										
1.2.1.1 A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése										
1.2.1.2 A projekt indulását követő 12 hónapban, a jelen pályázatban érintett konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak képzése (OKJ)										
1.2.2 Kapcsolódó nem OKJ-s képzések: a projekt indulását követő 12 hónapban, konzorciumi tagoknál újonnan felvett munkatársak										
1.2.3 Társalgásokban foglalkoztatottak: alkalmasságuk támogatása, a humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés										
1.3 A helyi humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzésének, továbbképzésének, adatbázis létrehozása										
1.3.1 A már jelenleg is a közszolgáltatásokban dolgozó jelenlegi képzésének, továbbképzésének felmérése, az eredményekről adatbázis										
1.3.2 Képzési terv készítése										
1.4 A humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, szakmai kompetenciák fejlesztése										
1.4.1 Képzési terv megvalósítása a támogatási szerződés idején már a pályázati munkatársakban lévő munkatársak részére:										
1.5 A hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatosságának növelése, szemléletformálás										
1.5.1 Szemléletformáló, érzékenyítő képzések szervezése és lebonyolítása										
1.6 A helyi területi humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek közti információcsera, koordináció erősítése										
1.6.1 Intranetes szakmai oldalak kialakítása a főpályázó szervezésében, szakmai oldalak és lakos oldalak tartásában										
1.6.2 Hírvévi kialakítása a humán közszolgáltatásokban dolgozó munkatársak közti információcsera hatékonyságának javítása céljából										
1.6.3 Fórumok, tematikus, szakmai fórum, workshop tartása felvételre:										
1.7 Szakmai műhelyek, esetkonferenciák, testvérvárosi és egyéb együttműködések keresztül szakmai tanulmányutak szervezése										
1.7.1 Tematikus konferenciasorozat és kapcsolódó szakmai műhely szervezése 3 alkalommal, 3 konzorciumi településen										
1.8 A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése										
1.8.1 Koordinátor alkalmazása										

26. ábra I A humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzésének ütemezése

3.2.1.3 MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNNYAL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK AZ ALFEJEZET KAPCSÁN

Az adatbázisok fejlesztése a szakmai modul kapcsán, készítésének szükségessége, célja, funkciója:

Az első adatbázis (1.1.1 tevékenység) a projekt indulását követő 12 hónapban felvett munkatársak beazonosítása kapcsán (több konzorciumi partner érintett az EFOP 1.5.3-16 pályázatban, ahol új szakemberek alkalmazása az egyik tevékenység) a konzorciumban részt vevő szervezeteknél, az új munkatársak képzettségeinek és végzettségeinek felmérésére, illetve az érintett munkatársak szakmai tudásának és az összes kompetenciájának felmérésére szolgál, azt dokumentálja, implementálja adatbázis szinten. A felmérésben és az előállított adatbázisban beazonosított szakemberhiány, szaktudás hiány enyhítését célzó program kerül kidolgozása az 1.1.2 tevékenység keretében, a szakemberhiány enyhítése, a szolgáltatási szint és a kapcsolódó humánkapacitások egységesítése érdekében, ennek kapcsán további kapcsolódó feladatok is járulnak az adatbázis-építés elvégzéséhez:

Tartalom meghatározása -	Az első 12 hónapban felvett munkatársak beazonosítása a konzorciumban részt vevő szervezeteknél, a képzettségek és végzettségek felmérése, az érintett munkatársak szakmai tudásának és a releváns kompetenciáinak felmérése, ennek alapján részletező adatbázis és kapcsolódó tanulmányfejezet készítése. Továbbá kapcsolódó tanulmányfejezetek: - Kompetencia szótár készítése a humán közszolgáltatásokba felvett munkatársak pozíciói közül legalább 10 kulcspozíció kapcsán (azon tudás/képesség/és személyiségvonások összessége, melyek szükségesek a hatékony teljesítményhez, és mint ilyen használható a kiválasztás, a képzés, a fejlesztés, az értékelés és a tervezés során). - Kompetencia-térkép készítése a 10 kulcspozíció kapcsán. - Kompetencia profilok készítése a 10 pozíció feladatainak (szerep) hatékony elvégzéséhez
---------------------------------	--

A következő adatbázis, a már meglévő munkatársak kompetenciáinak, végzettségének felmérés utáni implementálására szolgál:

Tartalom meghatározása -	A másik adatbázis (1.3.1 tevékenység) a projekt indulását követően kerül kiépítésre. Ebben a konzorciumi partnereknél, vagy háttérintézményeikben a már jelenleg is a közszolgáltatásokban dolgozók jelenlegi képzettségi szintjének felmérésére és implementálására kerül sor. A konzorciumban részt vevő szervezeteknél, illetve háttérintézményeiknél dolgozó munkatársaknál a képzettségek és végzettségek felmérése, az érintett munkatársak szakmai tudásának és a releváns kompetenciáinak felmérése, ennek alapján részletező adatbázis és kapcsolódó összefoglaló tanulmány készítése. A felmérés eredményeire építve képzési terv készül.
---------------------------------	---

Kutatások, tanulmányok esetében azok témájának, szükségességének bemutatása:

Az 1.3.2 pontban a képzettségi szint felmérésének eredményei alapján kerül kialakításra a képzési terv. A képzési terv tartalmazza adott személynél a jelenlegi képzettséget, kompetenciákat (ezek az 1.3.1 pont felméréséből jönnek), az adott (tervbe vett) képzésben a megszerezhető kompetencia leírását. A képzésbe való bekapcsolódás és részvétel feltételeit, a tervezett képzési időt, a képzés formáit (egyéni felkészülés, csoportos képzés, távoktatás), a tananyag főbb egységeit (moduljait), azok célját, tartalmát, terjedelmét, a tananyag egységekhez rendelt elméleti és gyakorlati óraszámot.

Nyomonkövető eszközök esetében azok céljai, funkciója, működésük:

Az 1.3.2 pontban elkészített képzési tervet az 1.4 pontban hajtjuk végre. A képzési terv tartalmazza a képzésben résztvevő teljesítményét értékelő rendszer rövid leírását, valamint a képzésről, illetve a képzés egyes egységeinek (moduljainak) elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételeit. A nyomonkövetés célja, a folyamatmenedzsment megvalósítása és a minőségbiztosítás input adatainak előállítása.

Ösztöndíjak kialakításánál az ösztöndíj összegét, odaítélésének kritériumrendszere, feltételei:

Az ösztöndíj rendszer bemutatására a 2. sz. mellékletben kerül sor.

3.2.1.4 A GYERMEKEK/TANULÓK SZEMÉLYISÉG ÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉSÉT, ISKOLAI ÉS MUNKAERŐ-PIACI ÉRVÉNYESÜLÉSÉT ELŐSEGÍTŐ ISKOLÁN KÍVÜLI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA

2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására:

(A programokat lehetőség szerint időben úgy kell megvalósítani, hogy az segítse a szülő foglalkoztatását, vagyis egyfajta gyermekfelügyeleti funkciót is betöltsön. Emellett a tevékenységekbe legalább a településen tanuló hátrányos helyzetű tanulók arányának megfelelő arányban kell bevonni a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.)

2.1 A tudatos pénzügyi magatartás kialakításának támogatása

- 2.1.1 Előadássorozat (4 előadás), osztályfőnöki órákon, a konzorcium által érintett terület általános iskoláiban

2.2 Fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, ökotudatosság fejlesztése

- 2.2.1 Előadássorozat (4 előadás), osztályfőnöki órákon, a konzorcium által érintett terület általános iskoláiban

A 2.1.1 és 2.2.1 tevékenységek Marcali, Kéthely, Somogyvár, Lengyeltóti, Balatonberényben végrehajtásra kerül legalább (5 település*2 osztály*25 tanuló) 250 tanulót elérve. A költségeket a 2.4 tevékenységek költségei tartalmazzák.

2.3 A helyi tantervhez illeszkedő képzési tematikával a tanulói aktivitásra épülő extrakurrikuláris tevékenységek szervezése és megvalósítása a szülők bevonásával, (pl. hétvégi és szünidei tematikus programok)

- 2.3.1 Tematikus nyári táborok szervezése

A projekt időszaka alatt 2018 nyarán és 2019. év nyarán tematikus nyári táborok megrendezésére kerül Balatonmárfafürdő kivételével az összes településen. A táborok egy

hetesek. Az egyes települések vonatkozásában a táborokban résztvevő összesített gyermeklétszámot a következő táblázat mutatja:

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény
Résztvevők (fő)	-	-	300 fő	60 fő	50 fő

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriafürdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
Résztvevők(fő)	60 fő	-	200 fő	150 fő	-

44. táblázat I Tematikus nyári táborok létszámadata

2.4 Tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák stb. szakembereinek támogatásával

A tehetséggondozó- és felzárkóztató programokat Balatonmáriafürdő kivételével az összes településen meg kívánjuk valósítani. Marcali esetében a tevékenység a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központba (SZESZK) kerül kihelyezésre. 2018 januártól 2019. év nyaráig a tehetséggondozási szakmai programban érintett iskolák tanulói számára biztosításra kerül a tehetségazonosítás, tehetség-tanácsadás, tehetségfejlesztési szolgáltatás. A tehetséges tanulók fejlesztésének leghatékonyabb eszközeinek, módszereinek keresésében segítenek a konzorciumi partner Kaposvári Egyetem pedagógiai karának szakemberei és az Egyetemen működő szakkollégiumok mentorai. A módszertanok véglegesítése (ez eredménytermékként elkészül a projekt során), majd ez alapján a tehetségek beazonosítása után a tanulók tehetséggondozási (tehetségbővítési) programban vehetnek részt érdeklődési területüknek és képességeiknek megfelelően. A programban két fő terület kap hangsúlyt: egyrészt a tehetséggondozás azon tevékenységei, ahol cél, hogy a tanulók minél magasabb szinten sajátítsák el a tantervi anyagot, s az a teljesítményükben is megmutatkozzon. A másik terület, hogy az így elért eredmények birtokában a tehetségük kibontakoztatása érdekében, speciális oktatási blokkokban, egyéni vagy kiscsoportos keretek között specializálódhatnak. A diagnosztikai mérések alapján, vagy a szülők kérésére a tanulmányaikban lassabb ütemben haladó gyerekek és fiatalok részére kiscsoportos felzárkóztató programok is indulnak. A két fókuszterület tevékenységei:

- 2.4.1 Tehetséggondozó program, életpálya-építés
- 2.4.2 A továbbtanulásra történő felkészítő programok (reál-, humán- területek)
- 2.4.3 A tanulók személyiségfejlesztése
- 2.4.4 A tanulók identitástudatának erősítése (hagyományörzés, nyelvápolás), hosszú távú célként attitűdalakítás
- 2.4.5 Készségfejlesztő programok kidolgozása és megvalósítása (informatikai készségfejlesztés, tanulásmódszertan, szóbeli és írásbeli képességek fejlesztése, tanulási motiváció erősítése, stb.)
- 2.4.6 Tantárgyi felkészítés

Az egyes települések vonatkozásában, a programokon résztvevő összesített gyermeklétszámot a következő táblázat mutatja:

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény
Résztvevők (fő)	-	-	6*25 fő	25 fő	20 fő
Pedagógus (fő)	-	-	10 fő	2 fő	1,5 fő

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriafürdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
Résztvevők(fő)	20 fő	-	3*25 fő	2*25 fő	-
Pedagógus (fő)	1,5 fő	-	6 fő	4 fő	-

45. táblázat I Tehetséggondozás, felzárkoztató programokon részt vevők létszámadata

2.5 Iskolán kívüli nyelvtanítás: hátrányos helyzetű tanulók nyelvvizsga-szerzésének támogatása (felkészítés, eszközök, vizsgadíj, utazás)

2.5.1 Nyelvi felkészítő program lebonyolítása

A projektben négy településen iskolán kívüli nyelvtanítási program indul saját szervezésben, saját nyelvtanárok foglalkoztatásával. A tevékenységben részt vevő településeket, gyermeklétszámot és pedagóguslétszámot a következő táblázat mutatja:

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balatonberény
Résztvevők (fő)	-	-	60 fő	40 fő	
Pedagógus (fő)	-	-	3 fő	2 fő	

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriafürdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
Résztvevők(fő)		-	80fő	40 fő	-
Pedagógus (fő)		-	4 fő	2 fő	-

46. táblázat I Nyelvi felkészítő programokon részt vevők létszámadata

2.6 A köznevelési intézményen kívüli intézmények, szervezetek és szakemberek bevonásával (felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, közművelődési és közgyűjteményi intézmények, egészségügyi intézmények, önkéntesek, stb. bevonása) a tanulói ismeretek, készségek és kompetenciák fejlesztése

2.6.1 Legalább félévente a településen kívül szervezett kompetenciafejlesztést szolgáló kiegészítő programok megvalósítása a 2.4 pont tevékenységeibe bevont tanulók, pedagógusok, szülők részére.

A kiegészítő programokban, közösségi nyitott programokban, kirándulásokban résztvevők száma:

	Marcali ÓvodaK.	Somogyvár	Lengyeltóti
Résztvevők (fő)	4*60 fő	4*60 fő	4*30 fő

47. táblázat I Kiegészítő programokban, közösségi nyitott programokban, kirándulásokban részt vevők létszámadata

2.7 A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése

2.7.1 A közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, menetrendek optimalizációja), illetve az egyéb feltételek (utas-tájékoztatás) kapcsán az igények, elvárások kialakítása.

1 koordinátor alkalmazására kerül sor a Marcali SzeSZK-nél 24 hónapra.

Ütemezése a szakmai modul végrehajtása kapcsán.

FELELŐSÉG MEGNEVEZÉSE	FELELŐSÉG MEGNEVEZÉSE											
2. A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására:	2017. II.	2017. IV.	2018. I.	2018. II.	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. III.	2019. IV.	2020. I.	2020. II.
2.1 A tudatos pénzügyi magatartás kialakításának támogatása												
2.1.1 Előadás-sorozat (4 előadás), osztályfőnöki órákon, a konzorcium által érintett terület általános iskoláiban	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2 Fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek bővítése, öko-tudatosság fejlesztése												
2.2.1 Előadás-sorozat (4 előadás), osztályfőnöki órákon, a konzorcium által érintett terület általános iskoláiban	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.3 A helyi tantervhez illeszkedő közművelődési tematikával a tanulók aktív részvételét elősegítő extrakurrikuláris tevékenységek szervezése és megvalósítása a szülők bevonásával, (pl. hétfégi és szombat tematikus programok)												
2.3.1 Tematikusan nyitni lehet:												
2.4 Tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák stb. szakembereinek támogatásával												
2.4.1 Tehetséggondozó program, életpálya-építés	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.2 A továbbtanulásra történő felkészítő programok (reál-, humán-területek)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.3 A tanulók személyiségfejlesztése	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.4 A tanulók identitás-tudatának erősítése (magyarságtudás, nyelvtudás), hosszú távú célként állítandó fel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.5 Készségfejlesztő programok kidolgozása és megvalósítása (információs készségfejlesztés, tanulásmódszertan, szóbeli és írásbeli)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.6 Tantervi felkészítés a többi tudományterületen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.7 Szakmai munkacsoport vezető alkalmazása a tématerület kapcsán	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.5 Iskolán kívüli nyelvtanítás: hátrányos helyzetű tanulók nyelvtanulási-szereplésének támogatása (felkészítés, eszközök, vizsgák)												
2.5.1 Nyelvi felkészítő program lebonyolítása	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.6 A köznevelési intézményen kívüli intézmények, szervezetek és szakemberek bevonásával (felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák, közművelődési és közgyűjtőművelődési intézmények, egészségügyi intézmények, önkéntesek stb. bevonása) a tanulók ismeretek, készségek és kompetenciák fejlesztése												
2.6.1 Lakóhelytől távol eső iskolákban lévő szervezett kompetenciafejlesztést szolgáló megvalósuló programok megvalósítása	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.7 A szolgáltatások elérhetőségének biztosítása érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése												
2.7.1 A közlekedési közlekedés kéréseinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, stb.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

27. ábra I A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósításának ütemezése

3.2.1.5 A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYEREKEK/TANULÓK/HALLGATÓK KÖZNEVELÉSHEZ/FELSŐOKTATÁSHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA

3. A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása:

A szakmai modul egyrészt egy ösztöndíjprogramból, másrészt egy pedagógiai asszisztens alkalmazásából áll.

3.1 Ösztöndíj, egyéb támogatás biztosítása azon hátrányos helyzetű tanulók, hallgatók részére, akik egyéb ösztöndíjban nem részesülnek

3.1.1 Ösztöndíj megvalósítása középiskolásoknak

3.1.2 Ösztöndíj megvalósítása felsőoktatásba járó hallgatók részére

Az ösztöndíjprogram lényege, hogy a rászoruló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi előmenetelét, továbbtanulását ösztöndíjjal segítse. Az ösztöndíjprogram szakmai keretrendszerét a Megvalósíthatósági Tanulmány melléklete tartalmazza. Az egyes konzorciumi partnereknél az ösztöndíjprogramban résztvevő gyermekek, diákok száma:

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény
Felsőoktatási ösztöndíj	20 fő	-	-	6 fő	3 fő
Középiskolai ösztöndíj	20 fő	-	-	4 fő	2 fő
Általános iskolai ösztöndíj	20 fő	-	-	2 fő	1 fő

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriaúrdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
Felsőoktatási ösztöndíj	6 fő	3 fő	10 fő	10 fő	-
Középiskolai ösztöndíj	4 fő	2 fő	10 fő	10 fő	-
Általános iskolai ösztöndíj	2 fő	1 fő	8 fő	8 fő	-

48. táblázat I Ösztöndíjprogramban részt vevők létszámadata

3.2 A hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatása (pl. utazás megszervezése, kíséret, a hiányzás okainak feltárása, kezelése, a szülők foglalkoztatását támogató időbeosztásban felügyelet/szabadidős programok szervezése)

3.2.1 Pedagógiai asszisztens alkalmazása

Somogyvár Önkormányzatánál kerül egy pedagógiai asszisztens alkalmazására kerül sor. A pedagógus szakember felügyeletet lát el, kíséri az egyes tanulókat, vagy csoportokat, részt vesz az általános jellegű közvetlen pedagógiai munkában, illetve annak előkészítésében. Szabadidős tevékenységet végez, a távollévő pedagógust szükség esetén helyettesíti az óráján, foglalkozásán. Részt vesz a hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatásában.

Ütemezése a szakmai modul végrehajtása kapcsán.

FELADAT MEGNEVEZÉSE	FELADAT HEGYEDÉVES ÜTEMEZÉSE											
3. A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása:	2017. II.	2017. IV.	2018. I.	2018. II.	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. III.	2019. IV.		
3.1 Ösztöndíj, egyéb támogatás biztosítása azon hátrányos helyzetű tanuló, hallgatók részére, akik egyéb ösztöndíjban nem részesülnek												
3.1.1 Ösztöndíj megvalósítása általános iskolásoknak			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2 Ösztöndíj megvalósítása középiskolásoknak			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2 Ösztöndíj megvalósítása felsőoktatásba járó hallgatók részére			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2 A hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatása (pl. utazás megszervezése, kíséret, a hiányzás okainak feltárása, kezelése, a szülők foglalkoztatását támogató időbeosztásban felügyelet/szabadidős programok szervezése)												
3.2.1 Pedagógiai asszisztens alkalmazása	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

28. ábra I A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítására vonatkozó ütemezés

3.2.1.6 MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNNYAL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK AZ ALFEJEZET KAPCSÁN

Ösztöndíjak kialakításánál az ösztöndíj összegét, odaítélésének kritériumrendszerét, feltételeit,

A 2. számú melléklet tartalmazza.

Mentorálás vonatkozásában a mentorrendszer működési kereteit

Az 5. tevékenységcsoportban elszámolt tevékenység. A Kaposvári Egyetem Roma szakkollégiumának mentordíjakjai által folytatott, támogató tevékenységről van szó, **amely során** a roma egyetemi hallgatók a 2. szakmai modul feladatai kapcsán kerülnek bevonásra, feladatuk a tehetséggondozó és felzárkóztató programokban részt vevő roma diákok mentorálása, segítése. A mentorprogram azokat a harmad-negyedéves középiskolai hallgatókat segíti, akik szociális körülményeik, vagy származásuk miatt hátránnyal érkeznek a felsőoktatásba, vagy hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű hallgatókként esélyeik a felsőoktatásba való belépésre alacsonyabb, mint a kevésbé hátrányos helyzetű tanuló társaiké. A projekt keretében megvalósítandó mentorprogramban a következő tevékenységekre kerül sor:

- Képzők-képzése (a jövőbeni mentorok képzése). A képzés kapcsán a kortárs segítői kompetenciák mellett nagyobb hangsúllyal jelenik meg a felsőoktatásba való belépésre való felkészítéshez szükséges kompetenciák és tudásanyag fejlesztése, átadása.
- A mentori tevékenység: a mentorok a felsőoktatási intézményekben való jelentkezés előtt az intézmények és szakterület megismertetésében vállalnak szerepet, elősegítik a későbbi hallgató jövőbeli intézményi beilleszkedését, tanácsokat adnak tanulmányi és oktatási ügyekben, informálják a diákokat az aktuális pályázatokról, hallgatói juttatásokról, és ösztöndíjakról.

A mentorok legfontosabb feladata, hogy felkészítsék a mentorált hallgatókat segítség nélküli egyetemi életre. Egy mentor több hallgatót is segíthet. A színvonalas képzésre a program résztvevői számára Kaposvári Egyetemen kerül sor.

3.2.1.7 KOMPLEX ÓVODAI SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS

A szakmai modult két konzorciumi partner valósítja meg több óvodában:

- I. Marcali Óvodai Központja (a szervezet szakemberei) a saját 4 db marcali óvodája mellett, Kéthely és Balatonberény óvodájában is részt vesz a megvalósításban
- II. Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kara (a szervezet szakemberei) Lengyeltóti és Somogyvár óvodáiban vesz részt a megvalósításban

4. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléshez való hozzáféréseinek biztosítására:

4.1 A hátrányos helyzetű 3 év feletti gyerekek óvodába járást akadályozó tényezőinek felmérése, összesítése, intézkedési terv kialakítása:

4.1.1 Helyzetfelmérés, problématerkép és intézkedési terv (egyúttal pilot programterv) készítése az önkormányzatok és az óvodák számára az alábbi fókuszokkal:

- A hátrányos helyzetű 3 év feletti gyerekek óvodába járását akadályozó tényezők feltérképezése és az intervenció lehetőségei.
- A szülői bevonás lehetőségeinek feltárása és javaslat adekvát szülőtámogató programok megvalósítására.
- Az óvodák/óvodapedagógusok továbbképzési szükségleteinek/igényének körvonalazása, ennek alapján konkrét képzési programok kialakítása.
- Az óvodások egyéni fejlődésének nyomon követésére alkalmas módszertan kialakítása.

A feladatot a Kaposvári Egyetem munkatársai végzik el, a felmérés mind a 8 érintett óvodában megtörténik, a módszertani anyagok a tevékenységek eredménytermékeit képezik.

4.1.2 Szakmai munkacsoport-vezető alkalmazása

A Kaposvári Egyetemen kerül sor a szakmai modul munkacsoport-vezetőjének alkalmazására.

4.2 Óvodapedagógiai képzés az intézkedési tervben foglaltak megvalósítására

4.2.1 A program egy generális szükségletekre/igényekre válaszoló specifikus felkészítést tartalmaz. A projektbe bevont települések összes óvodapedagógusát célzó felkészítés főbb elemei:

(4.2.1.1) Továbbképzés és tréningek lebonyolítása HH, HHH témakörben:

- saját viszonyulás tudatosítása, érzékenyítés,
- a családok életének alaposabb megismerését segítő módszerek,
- a szülőkkel kapcsolatos attitűd alakítása, a bizalmi kapcsolat építésének lehetőségei,
- a szülők bevonásának lehetőségei,
- nehéz helyzetek és kezelésük (gyermek és szülő kapcsolatában),
- konfliktuskezelés, mediáció.

(4.2.1.2) A korai intervenció, a fejlesztőpedagógia és az inklúzió szemlélete és módszertani kultúrája: előadások, tréningek, fókuszcsoportos beszélgetések, jó gyakorlatok megismerése.

Két-két munkatárs bére kerül elszámolásra a tevékenységek kapcsán a Kaposvári Egyetemen. A tevékenységekbe az érintett 8 óvoda összesen legalább 20 munkatársa bevonásra kerül.

4.3 Az intézkedési tervben érintett célcsoport számára szülői informáló, szemléletformáló támogató tevékenység (az óvodai nevelés/továbbtanulás megtérülő jellegének tudatosítása, szülők informálása, támogatása az általános iskola kiválasztásában)

4.3.1 A szülői kompetencia erősítését, továbbá a család és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat és együttműködés javítását szolgáló programcsomag. Tervezett tevékenységek:

- Szülőcsoportos beszélgetések (programcsomagok lebonyolítása) az alábbi témákban (amelyek a szülők érdeklődésétől, igényétől függően rugalmasan alakíthatók):
 - o Mindennapi problémáink, avagy milyen gondokkal kell megküzdenünk? – A család napi működését befolyásoló tényezők tudatosítása, megoldáskeresés.
 - o Ki az úr a házban? - Nevelési problémák a családban. Indulat- és konfliktuskezelés megtanítása, a család érzelmi intelligenciájának fejlesztése.
 - o Hogyan befolyásolhatjuk/segíthetjük gyermekeink jövőjét? - A szülők informálása az óvodáztatás iskolai teljesítményre és életútra gyakorolt hatásáról és a gyerekek otthoni játékának/tanulásának támogatásáról.
 - o Hogy neveljünk egészséges gyermeket? – Az egészséges környezet, életmód, és az ehhez kapcsolódó szokások fontosságának tudatosítása. A gyermekek fejlődését támogató és hátráltató tényezők.

Ennek a szakmai modulnak a lebonyolításában Marcali és Kaposvár Egyetem munkatársai is részt vesznek (6, illetve 4 fő). A tevékenység az összes óvodára kiterjed, az egyes helyszíneken bevonni tervezett szülői létszám a 8 helyszínen: 200 fő.

4.4 A szülők és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat, együttműködés kialakítása, erősítése (pl. a hátrányos helyzetű szülőkkel bizalmi viszonyban lévő kapcsolattartó bevonása, mediáció, programok szervezése)

4.4.1 A szülőcsoportos beszélgetések megszervezése, amely foglalkozások lehetőséget adnak az élettapasztalatok megosztására és az egymástól való tanulásra. Segítik a szülőkben lévő bizonytalanságok oldását és a szülői kompetencia erősítését, a szülők egymással való kapcsolatának javítását (az önsegítő csoportokhoz hasonlóan, ami fontos lehet pl. az óvodába járás megszervezésében, a gyermekek hazavitelében, egymás gyermekére vigyázás esetén stb.).

4.4.2 Gyermekkel közös programok a szülő-gyermek kapcsolat erősítésére. Lényeges, hogy a programok vezérelve a kötetlenség és élményszerűség legyen. Lehetőségek:

- játékdélután,
- mesedélután,
- ünnepekre készülés és közös ünneplés,
- kerti parti közös főzéssel,
- kirándulás,
- strandolás,
- bábszínház,
- stb.

Marcali Óvodai Központja (a szervezet szakemberei) a saját 4 db marcali óvodája mellett, Kéthely és Balatonberény óvodájában hajtják végre a fenti tevékenységeket. A programok a szülő-gyermek kapcsolaton túl a szülők intézményes való viszonyulását és a szülőtársak jobb megismerését is pozitívan befolyásolják. A szülők kellemes, a programhoz szükséges feltételeket biztosító környezetben lehetnek együtt gyermekükkel úgy, hogy a mindennapi élet gondjaival aktuálisan nem kell foglalkozniuk, csak a gyermekekre tudnak figyelni. Az érzelmi felszabadultság és a közös élmények a regenerálódást is segítik. A 6helyszínen bevonni tervezett szülői létszám: 120 fő.

4.5 Egészségügyi programok - tartásjavító, mozgásos játékok -, úszásoktatás, zeneovi, mozgáskoordinációs fejlesztés, környezeti nevelés, integrációs programok, nyelvoktatás, egyéni fejlesztés, egyéni fejlődés nyomonkövetés, stb. ösztönzése, támogatása

4.5.1 Egészségügyi, sport, egészségmagatartást befolyásoló-, javító programok szervezése.

Marcali Óvodai Központja (a szervezet szakemberei) a saját 4 db marcali óvodája mellett, Kéthely és Balatonberény óvodájában hajtják végre a fenti tevékenységeket. Speciális a végrehajtás kapcsán, hogy Somogyváron és Lengyeltótiiban nem az Önkormányzat hajtja végre a tevékenységet és nem a Kaposvári Egyetem. A tevékenység kapcsán a szervezésbe, lebonyolításba résztvevő pedagógusok bérkiegészítése kerül elszámolásra Marcaliban 12 fő esetén 18 hónapig, Somogyváron és Lengyeltótiiban 3-3 pedagógus bérkiegészítése szintén 18 hónapig.

4.6 Óvodapedagógusok részére képzések biztosítása – erőszak, konfliktuskezelés, magatartászavar, figyelemzavar, hiperaktivitás kezelése, együttnevelés, fejlesztőpedagógia, családpedagógia, interkulturális nevelés, IKT a kisgyermekkorai nevelésben, környezettudatosságra nevelés, alternatív pedagógia, önismeret stb.

4.6.1 Specifikus továbbképzési csomag, amely az intézményi szükségletek figyelembevételével rugalmasan alakítható. Javaslatok a tartalmi csomópontokra:

- Egészségvédő programok preventív és korrekatív célú alkalmazásai (mozgásfejlesztő programok, tartásjavító torna, úszásoktatás, egészséges táplálkozás, lelki egészség); óvodai egészségnevelő programok megismerése (pl. Szív kincsesláda program, Bébitől a dédig program)
- a környezettudatos magatartás alapozása és az Erdei Óvodában rejlő fejlesztési lehetőségek
- a művészeti tevékenységek szerepe a hátránycsökkentésben
- a szociális kompetencia fejlődését segítő játékok
- a kommunikációs képességek hatékony fejlesztésének módszerei/eszközei
- viselkedésrendezési módszerek és alkalmazhatóságuk
- a tanulási tevékenységek szemléleti és tartalmi megújítása (cselekvő-felfedezéssel tanulás, saját élmény, játék, projekt, stb.).
- az IKT óvodai felhasználásának lehetőségei (pl. az interaktív tábla óvodai alkalmazása, számítógépes programok az egészség- és környezettudatosság szolgálatában, egyéni fejlesztést támogató szoftverek stb.).

A képzéseket a Kaposvári Egyetem munkatársai hajtják végre, költség nem kerül elszámolásra, a 8 érintett intézményben legalább 20 pedagógus kerül bevonásra.

4.7 A tevékenységekhez kapcsolódó kisértékű eszközbeszerzés - labdák, építőkockák, papír/írószerek, jelmezek stb.

4.7.1 Eszközbeszerzés az érintett intézményekben

Marcaliban, Somogyváron és Lengyeltótiiban a 8 érintett intézményben, egyenlő mértékben, „egyen beszerzési csomagok” kerülnek beszerzésre.

4.8 A szolgáltatások elérhetővé tétele érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedés szervezése

4.8.1 A közforgalmú közlekedés kereteinek igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása (forgalomszervezés, menetrendek optimalizációja), illetve az egyéb feltételek (utas-tájékoztatás) kapcsán az igények, elvárások kialakítása.

1 koordinátor részmunkaidős alkalmazására kerül sor a Marcali Óvoda Központban.

4.9 A hátrányos helyzetű 3 év feletti óvodába járó gyermekek részére az egészségtudatosság növelését és az egészségfejlesztést célzó programok különösen az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás és a lelki egészség fejlesztése területén a szülők bevonásával

4.9.1 Primer prevenciós programok megszervezése az egészség- és a mentális egészség területén.

4.9.2 Szekunder prevenciós programok megszervezése, szükség esetén fejlesztő programok megszervezése és folyamatos nyomonkövetés megvalósítása.

Külső egészségügyi szolgáltatótól kerül beszerzésre, gyermekori intervencióhoz kapcsolódó egészségügyi vonatkozású népegészségügyi program lebonyolítására kerül sor a 3-6 éves korosztályokban.

Ütemezése a szakmai modul végrehajtása kapcsán.

TELEPÜLÉSI MEGNEVEZÉS	TELEPÜLÉSI MEGNEVEZÉS ÜTEMÉSE											
4. Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléséhez való hozzáféréseinek biztosítására.	2017. II.	2017. IV.	2018. I.	2018. II.	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. III.	2019. IV.	2020. I.	2020. II.
4.1 A hátrányos helyzetű 3 év feletti gyerekek óvodába járást akadályozó tényezők feltérképezése, összehasonlítása, intézkedési terv kialakítása:												
4.1.1 Helyzetfelmérés, problématisztázás és intézkedési terv (együtteljáró programterv) készítése az önkormányzatok és az óvodák számára fűtő fókuszterületen		X	X									
4.1.2 Szakmai munkacsoport vezető alkalmazása		X	X									
4.2 Óvodapedagógiai képzés az intézkedési tervben foglaltak megvalósítására												
4.2.1 A program egy generális szülőképzési igényekre válaszoló specifikus felkészítést tartalmaz:												
4.2.1.1 Továbbképzés és tréningek H4, H4H1 témakörökben				X	X	X	X	X	X	X		
4.2.1.2 A korai intervenció, a fejlesztőpedagógia és az inklúzió szemlélete és módszertani kultúrája: előadások, tréningek, fókuszcsoportos beszélgetések, jó gyakorlatok megismerése				X	X	X	X	X	X	X		
4.3 Az intézkedési tervben érintett célcsoport számára szülői információs, szemléletformáló támogató tevékenység (az óvodai neveléshoz való hozzáférést megteremtő jellegűek) biztosítása, szülői informálása, támogatása az általános iskolai kiválasztásában												
4.3.1 A szülői kompetencia erősítése, továbbá a család és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat és együttműködés javítása a szülői programcsomag, Tervezett tevékenységek:		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
4.4 A szülői és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat, együttműködés kialakítása, erősítése (pl.: a hátrányos helyzetű szülőkkel bizalmas viszonyban lévő kapcsolattartó bevonása, mediáció, programok szervezése)												
4.4.1 A szülőcsoportos beszélgetések megszervezése, amely foglalkozások lehetőséget adnak az élethelyzetek megosztására		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
4.4.2 Gyermekkel közös programok a szülő-gyermek kapcsolat erősítésére		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
4.5 Egészségügyi programok - tartásjavító, mozgásos játékok -, érzékszervi, zenei, mozgáskoordinációs fejlesztés, környezeti nevelés, integrációs programok, nyelvközpont, egyéni fejlesztés, egyéni fejlődés nyomonkövetés stb. észlelése, támogatása												
4.5.1 Egészségügyi, sport, egészségmagatartást befolyásoló-, javító programok szervezése		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
4.6 Óvodapedagógusok részére képzések biztosítása												
4.6.1 Specifikus továbbképzési csomag, amely az intézményi szülőképzési feladatellátással rugalmasan alakítható					X	X	X	X	X	X		
4.7 A tevékenységekhez kapcsolódó kiegészítő eszközbeszerzés - labdák, építőjátékok, papírlámpák, jelmez stb.												
4.7.1 Eszközbeszerzés az érintett intézményekhez kapcsolódóan				X	X							
4.8 A szolgáltatások elérhetőségének érdekében az ehhez kapcsolódó helyi közszolgálatok közreműködésének szervezése												
4.8.1 A közszolgálatok közreműködésének igény szerinti változtatása, a jövőbeli szolgáltatás meghatározása			X	X	X	X	X	X	X	X		
4.9 A hátrányos helyzetű 3 év feletti óvodába járó gyerekek részére az egészségügyi tudatosság növelését és egészségfejlesztést célzó progr.-ok												
4.9.1 Primer- és szekunder prevenció programok megszervezése az egészség- és a mentális egészség területén							X	X	X	X	X	
4.9.2 Szülői és pedagógiai programok megszervezése és folyamatos nyomonkövetés megvalósítása							X	X	X	X	X	

29. ábra I Komplex óvodai szolgáltatásfejlesztés, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek óvodai neveléséhez való hozzáféréseinek biztosítására vonatkozó ütemezés

3.2.1.8 A PROJEKT CÉLJAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK RÉSZVÉTELÉVEL

A választható tevékenységek közül, a felsőoktatási intézmények részvételével lebonyolított ismeretterjesztő tevékenységek megvalósítására kerül még sor a projekt keretében.

5. A projekt céljainak megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységek a felsőoktatási intézmények részvételével:

A megvalósításban a konzorciumi partner Kaposvári Egyetem kerül bevonásra. Az egyes megvalósítandó témák:

5.1 A tudomány eredményeinek megismertetése, disszeminációja pl. speciális célcsoportok vagy tématerületek szerint szervezett előadássorozatok keretében

- 5.1.1 Két nemzetközi konferencia megrendezése a „Szent László öröksége Somogyban” és a „Kultúrák találkozása Somogyban” témakörökhöz kapcsolódóan.

A megvalósító a Kaposvári Egyetem lesz. Legalább 100 fő részvételével számolunk mindkét rendezvény vonatkozásában.

5.2 A felsőoktatásban tanulók térség-specifikus kutatásainak támogatása, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatása

- 5.2.1 Ösztöndíjprogram meghirdetése a Kaposvári Egyetemen felsőoktatásban tanuló diákok térség-specifikus kutatások, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatására.
- 5.2.2 Koordinációs feladatok a térség-specifikus kutatások, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatása kapcsán

Ösztöndíj kerül meghirdetésre, de legalább 100 hallgató bevonásra kerül a tevékenységek kapcsán. A hallgatók tudományos munkáját 10 pedagógus irányítja. A szakmai modul célja a hallgatók bevezetése az elméleti és gyakorlati kutató munkába, illetve a doktori képzésbe való bekapcsolódás előkészítése, a kötelező tananyagot meghaladó, tudományos igényű önképzés, továbbá a diákköri munka során, vagy azon kívül elért egyéni vagy kollektív eredmények szakmai nyilvánosságának és megítélésének biztosítása, hasznosításának elősegítése, a kutatási tartalmakat tekintve szorosan a projekt által érintett megyére koncentrálni.

5.3 A felsőoktatási intézmények és a helyi adottságok, igények szerint kialakított nyári egyetemek (nemzeti vagy nemzetközi tematikával)

- 5.3.1 Két nyári egyetem megszervezése, lebonyolítása Legalább 50 külföldi résztvevővel (10 oktató és 40 hallgató), hazai és külföldi előadókkal. Több helyszínen, nagyrészt a konzorciumi partnerek településein, illetve intézményeihez kapcsolódóan, 7 napban nyár közepén. 7 nap alatt legalább 5 helyszínen kitelepített előadások kerülnek megrendezésre.

5.3.1.1 1. esemény, 2018-ben: „Szent László öröksége Somogyban”

5.3.1.2 2. esemény 2019-ben: „Kultúrák találkozása Somogyban”

5.4 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, kiemelten roma hallgatók felsőoktatásba történő beilleszkedésének támogatása felsőoktatási intézményekkel történő együttműködésben

- 5.4.1 A Kaposvári Egyetem Roma szakkollégiumának mentordíákjai által folytatott, támogató tevékenység.

A roma egyetemi hallgatók a 2. szakmai modul feladatai kapcsán kerülnek bevonásra, feladatuk a tehetséggondozó és felzárkóztató programokban részt vevő diákok mentorálása, segítése. A mentorprogram azokat a harmad-negyedéves középiskolai hallgatókat segíti, akik szociális körülményeik, vagy származásuk miatt hátránnyal éreznének a felsőoktatásba, vagy hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű hallgatókként esélyeik a felsőoktatásba való belépésre alacsonyabb, mint a kevésbé hátrányos helyzetű tanuló társaiké. A projekt keretében megvalósítandó mentorprogramban a következő tevékenységekre kerül sor:

- Jövendő mentorok képzése. A képzés kapcsán a kortárs segítői kompetenciák mellett nagyobb hangsúllyal jelenik meg a felsőoktatásba való belépésre való felkészítéshez szükséges kompetenciák és tudásanyag fejlesztése, átadása.
- A mentori tevékenység: a mentorok a felsőoktatási intézményekben való jelentkezés előtt az intézmények és szakterület megismertetésében vállalnak szerepet, elősegítik a későbbi hallgató jövőbeli intézményi beilleszkedését, tanácsokat adnak tanulmányi és oktatási ügyekben, informálják a diákokat az aktuális pályázatokról, hallgatói juttatásokról, és ösztöndíjakról.

A mentorok legfontosabb feladata, hogy felkészítsék a mentorált hallgatókat segítség nélküli egyetemi életre. Egy mentor több hallgatót is segíthet. A színvonalas képzésre a program résztvevői számára Kaposvári Egyetem kerül megrendezésre.

5.5 Versenyek, fesztiválok rendezése

5.5.1 A nyári egyetemek tudományos tartalmaihoz tematikájukban kapcsolódó kulturális, történeti, vallástörténeti-, kultúrtörténeti-, illetve szociálpolitikai, pedagógiai tematikájú események, fesztiválok szervezése 2018 és 2019 tavasza és ősze között, a konzorciumi partner településeken, mintegy felvezetve és lecsengetve, a nyár-közepi időszakban megrendezett nyári egyetemi programokat.

	Marcali	Marcali ÓvodaK.	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény
1000 fő feletti nagy esemény (5 millió Ft)	-	-	-	-	1
300 fő „közepes” esemény (1 millió Ft)	-	-	-	2	-
150 fő „kis” esemény (500 ezer Ft)	-	-	-	3	2

	Balaton-keresztúr	Balaton-Máriafürdő	Somogyvár	Lengyel-tóti	Kaposvári Egyetem
1000 fő feletti nagy esemény (5 millió Ft)	-	-	2	1	-
300 fő „közepes” esemény (1 millió Ft)	2	2	2	2	-
150 fő „kis” esemény (500 ezer Ft)	6	6	6	12	-

49. táblázat I Események

Ütemezése a szakmai modul végrehajtása kapcsán:

FELADAT MEGNEVEZÉSE	2017. III.	2017. IV.	2018. I.	2018. II.	2018. III.	2018. IV.	2019. I.	2019. II.	2019. III.	2019. IV.
5. A projekt céljainak megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységek a felsőoktatási intézmények részvételével										
5.1 A tudomány eredményeinek megismertetése, disszeminációja pl. speciális célcsoportok vagy tématerületek szerint szervezett előadás-sorozatok keretében										
5.1.1 Két nemzetközi konferencia megrendezése a „Szent László öröksége Somogyban” és a „Kulturális találkozás Somogyban” témakörökben				X						
5.2 A felsőoktatásban tanuló, térség-specifikus kutatásának támogatása, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatása										
5.2.1 Összefüggő program megvalósítása a Kaposvári Egyetemen felsőoktatásban tanuló diákok térség-specifikus kutatások, TDK munka és térség-specifikus publikációit támogatására				X	X	X	X	X	X	X
5.2.2 Koordinációs feladatok a térség-specifikus kutatások, TDK munka és térség-specifikus publikációk támogatása kapcsán				X	X	X	X	X	X	X
5.3 A felsőoktatási intézmények és a helyi adottságok, igények szerint kialakított nyári egyetem (nemzeti vagy nemzetközi tematikával)										
5.3.1 Két nyári egyetem megszervezése, lebonyolítása Legalább 50 hallgató részvételével (10 előadó és 40 hallgató), hazai és külföldi előadókbal. Több helyszínen, magán- és közszervezetekkel együttműködésben, illetve intézményekkel kapcsolódva, 7 napon nyár közepén, 7 nap alatt legalább 5 helyszínen kiépített előadások kerülnek megrendezésre.										
5.3.1.1. esemény, 2018-ban: „Szent László öröksége Somogyban”				X						
5.3.1.2. esemény 2019-ben: „Kulturális találkozás Somogyban”									X	
5.4 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, kiemelten nehéz helyzetű felsőoktatásban történő beilleszkedésének támogatása felsőoktatási intézményekkel történő együttműködésben										
5.4.1 A Kaposvári Egyetem Roma szakoktatásának mentordolgozó által folytatott, támogató tevékenység				X	X	X	X	X		
5.5 Versenyek, fesztiválok rendezése										
5.5.1 A nyári egyetemmel hazai tematikájában kapcsolódó kulturális események, fesztiválok szervezése 2018 és 2019 tavasza és ősze között, a köznevelési ágban felépülésben				X	X			X	X	X

30. ábra I A projekt céljainak megvalósítását szolgáló tudományos ismeretterjesztő tevékenységek a felsőoktatási intézmények részvételével tevékenység ütemezése

3.2.1.9 A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS BESZERZENDŐ ESZKÖZÖK LISTÁJÁT ÉS AZOK KAPCSOLÓDÁSA A TEVÉKENYSÉGEKHEZ

Eszközbeszerezésre (tárgyi eszközök beszerzésére), és/vagy immateriális javak beszerzésére a projekt keretében nem kerül sor.

Kisértékű tárgyi-eszközök beszerzésére az óvodai komplex fejlesztések kapcsán sor kerül, ezek tulajdonképpen papír-írószerek, amelyeket a gyerekek használnak fel a foglalkozásokon.

3.2.1.10 A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES NÉLKÜLÖZHETETLEN KISEBB ÁTALAKÍTÁS, NEM ÉPÍTÉSI ENGEDÉLY KÖTELES FELÚJÍTÁS BEMUTATÁSA

Ez a tevékenységcsoport esetünkben nem releváns.

3.2.1.11 AZ ELŐNYT JELENTŐ SZEMPONTOK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

1. A projekt a minimálisan előírt indikátor értékek valamelyike esetén legalább 25%-al magasabb értéket vállal.

„A támogatott programokban résztvevő tanulók száma” megnevezésű OP indikátor célértéke 600 fő, mi ezt a projektben 25%-al magasabb értéken 750 főben vállaljuk.

2. A támogatással érintett megyék fejlettsége az egy főre jutó bruttó hazai termék alapján (ezer Ft, a 2015-ös KSH adatok alapján)

- az 1 főre jutó bruttó hazai termék kevesebb, mint 2.000: 5 pont
- az 1 főre jutó bruttó hazai termék 2.001 és 2.500 közötti: 3 pont
- az 1 főre jutó bruttó hazai termék 2.501 és 3.500 közötti: 1 pont
- az 1 főre jutó bruttó hazai termék 3.501 feletti: 0 pont

A projektben részt vevő összes település Somogy megyében található. A KSH adatai alapján 2015-ben Somogy megyében az 1 főre jutó bruttó hazai termék értéke 2.118 ezer Ft volt.

3. A projekt kapcsolódik a TOP-ban megvalósuló infrastrukturális fejlesztésekhez.

A megyében 2017 márciusáig 50 pályázat nyert a TOP-ban. Az egyes pályázati konstrukciókat mutatja a következő táblázat:

A 2016. decemberéig megjelent TOP pályázati konstrukciók Somogy megyében	A pályázati programban beérkezett pályázatok száma (2016, december db)	A projekt hatóterületén nyertes és leszerződött pályázatok száma (2017, március, db)
TOP-1.1.1-15 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	3	0
TOP-1.1.3-15 Helyi gazdaságfejlesztés	7	0
TOP-1.2.1-15 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	13	0
TOP-1.4.1-15 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	35	0
TOP-2.1.2-15 Zöld város kialakítása	7	0
TOP-2.1.3-15 Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejl.	11	0
TOP-3.1.1-15 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	11	1
TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	30	0
TOP-3.2.2-15 Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrásokra építő komplex fejlesztési programok	4	0
TOP-4.1.1-15 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejl.	13	0
TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatás	12	0
TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja	3	0
TOP-5.1.1-15 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1	1
TOP-5.1.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések	6	3
TOP-5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	3	2, ebből egy Marcaliban
TOP 6.x.x	40	40
TOP-7.1.1-16 Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	5	0
Összesen	204	50

50. táblázat I 2016. decemberéig megjelent TOP pályázati konstrukciók Somogy megyében

2017. március elején a Somogy megyei TOP-ban összesen 50 db nyertes pályázat van, mintegy 20 Mrd Ft megítélt támogatással, amelyből 45 db Kaposvár MJ Városban található. A maradék 5 somogy megyei pályázatból 3 pályázat közlekedésfejlesztési pályázat (TOP 1.3.1), 2 db pedig a táblázatban jelölt TOP-5.2.1 pályázati programban nyert, ebből az egyik pályázat a konzorciumvezető Marcali Város Önkormányzatáé.

A fent jelzett TOP-5.2.1-15-ös nyertes pályázaton túl, további 11 db TOP pályázata van elbírálás alatt (mint látható, Somogy megyében összesen 5 db Kaposvár városon kívüli elbírált pályázat van a TOP-ban), a 11 db pályázat felsorolása a következő:

Pályázat kódja	Pályázat címe	Kapcsolódás mértéke jelen projekthez (0,+,++,+++)
TOP-1.1.1-15-SO1	Marcali Keleti Iparterület fejlesztése (ERFA)	+
TOP-1.1.3-15-SO1	Központi konyha korszerűsítése (ERFA)	++
TOP-1.2.1-15-SO1	Bernáth Aurél Galéria turisztikai fejlesztése (ERFA)	+
TOP-1.4.1-15-SO1	Központi óvoda korszerűsítése (ERFA)	+++
TOP-2.1.2-15-SO1	Megújuló és fenntartható város aktív kulturális és sportélettel (ERFA)	+
TOP-3.1.1-15-SO1	Fenntartható közlekedésfejlesztés (konzorciumi tagként) (ERFA)	+
TOP-3.2.1-15-SO1	Noszlopy Gáspár Általános Iskola energetikai korszerűsítése (ERFA)	+++
TOP-4.1.1-15-SO1	Széchenyi utcai házi- és gyermekorvosi körzeti rendelők, és védőnői szolgálat épületének korszerűsítése (ERFA)	+++
TOP-4.2.1-15-SO1	Szociális alapszolgáltatások működési feltételeinek fejlesztése Marcaliban (ERFA)	+++
TOP-4.3.1-15-SO1	Dózsa György utcai szegregátum rehabilitációja (ERFA-Infra)	+++
TOP-5.1.2-15-SO1	Helyi foglalkoztatási együttműködések (ESZA)	+++
TOP-5.2.1-15-SO1	Dózsa György utcai szegregátum rehabilitációja (ESZA)	+++

51. táblázat I Marcali Város Önkormányzat benyújtott, elbírálás alatt álló TOP pályázatai

A felsorolásból látható, hogy a Konzorciumvezetőnek jelenlegi projektünkhöz öt db szorosan kapcsolódó (+++) és további öt lazábban kapcsolódó TOP-os ERFA típusú pályázati projektje áll elbírálási szakaszban a közreműködő szervezetnél 2017 márciusában.

A konzorciumi partner Lengyeltóti szintén több TOP pályázatot adott be, ezek jelenleg elbírálás alatt állnak:

TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése – A Pogány- völgyi Alapszolgáltatási központ fejlesztése. Tervezett költség 100 millió Ft. A fejlesztés része:

- Teljes körű akadálymentesítés
- Család és gyermekjóléti szolgálat infrastruktúrájának kiépítése
- Szociális blokk: melegítőkonyha, étkező, WC...
- Funkcióbővítés: fogyatékosok nappali ellátása
- „tankonyha” – ellátottak foglalkoztatása

TOP-4.1.1-15 Egészségügyi. alapellátás fejlesztése. Tervezett költség 50 millió Ft. A fejlesztés része:

- fogorvosi centrum komplex fejlesztése
- villamoshálózat
- alternatív energia (napelem)
- mozgó szakorvosi rendelő kialakítása
- orvoslakás
- ügyeleti gépkocsinak garázs

4. A fejlesztés hozzájárul a Kormány által elfogadott Nemzeti Térségfejlesztési programok egyikéhez:

A projekt az alábbi, a vonatkozó jogszabályok által kijelölt, fejlesztési területen valósul meg:

- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet;

2000. évi CXII. törvény, amely a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szól, nevesíti a „Balaton Térség” (amelynek területe megegyezik a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területével) településeit.

A projektben részt vevő összes település a „Balaton térség” fejlesztési területen fekszik.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió és a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvényi felhatalmazások alapján az „Országos Kiemelt Térségek” az Országgyűlés által kijelölt fejlesztési térségtípus. A koncentráció, a szubszidiaritás és decentralizáció, valamint az integrált fejlesztés elveit érvényesítve országosan kiemelt fejlesztési térség olyan térség lehet, amely hangsúlyos fejlesztése országos érdek, kiemelt kezelése régiókon átnyúló, illetve a régiók feladatkörét meghaladó feladat, és amelynek fejlesztése a speciális, többgyökerű megoldandó problématerületek miatt, komplex ágazatközi együttműködést igényel. Az OTK országosan kiemelt térségként kezeli a *Budapesti Agglomerációt*, a *Balaton-térséget*, és a *Tisza-térséget*. Az *Országos Területfejlesztési Konceptióról* szóló 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat IV. fejezet 4. pont alapján „Országos Kiemelt Térségek”:

- Balaton térség (Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területe),
- Duna mente (Duna menti kistérségek, beleértve a Duna-Tisza-közi Homokhátság teljes területét is),
- Tisza-térség (a Tisza mente, a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése, valamint a Tisza-tó üdülőkörzet által érintett terület).

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. alapján „Országos Kiemelt Térségek”:

- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet,
- Budapesti Agglomeráció.

A 1821/2015. (XI. 12.) Korm. határozat rendelkezett a Balaton Területfejlesztési Konceptió (2014-2030) és a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program elfogadásáról, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén a 2014-2020-as uniós és hazai forrásokból megvalósuló beruházásokról. A Balaton Területfejlesztési Stratégiai Programnak célja a Balaton térségének természeti, társadalmi, gazdasági és kulturális környezetet egyaránt érintő, az ökológiai egyensúly fenntartásával történő komplex fejlesztése, a hosszú távú térségfejlesztés feltételeinek megteremtése, és elrendeli azoknak a <http://regionalispolitika.kormany.hu> honlapon való közzétételét. A Kormány határozat egyetértett és elfogadta a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet települései tekintetében a következő stratégiai fejlesztési irányokat:

- a) turisztikai fejlesztések,
- b) gazdaság és innováció,
- c) egészséges Balaton termékek,
- d) vízminőség és biztonság,
- e) közlekedés,
- f) területfejlesztés,
- g) humán erőforrás fejlesztések;

Jelen projekt tartalmát tekintve kapcsolódik az f.) és a g.) pontokhoz.

5. A belső költségárányok indokoltak, a tervezett költségek megfelelnek a felhívásban foglalt elszámolási követelményeknek:

A projekt megvalósulása során indukált pénzáramot úgy határozzuk meg, hogy kizárólag azon bevételeket és kiadásokat vesszük figyelembe, amelyek pénzmozgással is járnak, így nem soroltuk a működési költségek közé többek között az elhatárolásokat vagy az amortizációt sem. A konzorciumi tagok a projekt céljainak megvalósulása érdekében az indulásától a teljes támogatási keretet biztosítják a projekt működéséhez.

Az előkészítés költségei alá a projekt előkészítésében tevékenykedők részére fizetett munkabérek, és ezek járulékát soroltunk, továbbá különböző – közbeszerzésekkel összefüggő a projekt során folyamatosan felmerülő béreket, illetve – szolgáltatásvásárlásokat is nyilvántartunk ilyen címszó alatt. A megvalósítás költségei pedig az előzőekben említetteken túl eszközbeszerzéseket és egyéb működési (rezsi jellegű) költségeket tartalmaznak.

A szolgáltatások nyújtásáért fizetett költségeket két markáns kategóriába soroljuk:

- Bér: a saját állományban alkalmazott munkatársak által nyújtott szolgáltatások költsége munkabér, minden projektbe bevont munkatárs munkaszerződéssel kerül foglalkoztatásra.
- Szolgáltatások: számlaképes külső szakértők és vállalkozók esetében alkalmazzuk, akik számlát adnak, és szükség szerint felszámítják az ÁFA-t.

Az ÁFA és a járulék mértéke jelenleg azonos, ami a megbízási formák közötti átjárást hibahatáron belül tartja. Ilyen esetekben természetesen változás-bejelentés fog készülni.

A költségek kapcsán betartottuk a pályázati felhívás által meghatározott belső arányokat és igyekeztük a külső szolgáltatások arányát alacsony szinten tartani oly módon, hogy a költségek bérsoron, illetve a célcsoportok ösztöndíjaiban és képzési költségeiben jelenjenek meg inkább. A Beszerzések és a bérek megoszlását mutatja a következő táblázat,

Összesen költségvetés (forint)		
Bér	Beszerzés	Összesen
263 010 926	236 960 587	499 971 513

52. táblázat I Beszerzések és bérek aránya

A beszerzésekből a szakmai feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások értéke mindössze 79 296 063 Ft, a projekt-előkészítésé 24 786 846 Ft (ez tartalmazza a közbeszerzés költségeit is) és 119 896 902 Ft a célcsoport ösztöndíja, illetve képzési költsége (ezen költségeket is itt számoljuk el). 263.010.926 Ft a bér.

A kisserződött szolgáltatások értéke				
Kiszervezhető tevékenységek	%	Max. elszámolható	Költségvetésben tervezett	Különbség
Képzéshez kapcsolódó költségek	50,00%	249 985 756	0,00	170 689 694
Egyéb szakértői szolgáltatás költségei			10 096 500,00	
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei			64 335 463,00	
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége			1 308 100,00	
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj			3 556 000,00	
Egyéb szolgáltatási költségek			0,00	

53. táblázat I Kisserződött szolgáltatások értéke

A kiszorított szolgáltatások arányát próbáltuk mérsékelten, a teljes költség arányának 15%-a alatt tervezni. A projektben szakmai szolgáltatás vásárlása csak olyan szolgáltatás esetében merül fel bevont szolgáltatásként, amelyek a projekt működési feltételeinek a biztosításához szükségesek, vagy a projekt megvalósításához előírt feladatok, vagy amelyek esetében a saját kapacitás felépítése indokolatlanul magas költséget jelentene, illetve a folyamatos kihasználtság nem biztosítható. Ezek:

- **Előkészítési tevékenység**, mivel a pályázat komplexitása, interszektoriális jellege, szűk beadási határideje szűk keresztmetszetet teremtett a kapacitásainkban kénytelen vagyunk külső szakértői támogatást igénybe venni.
- **Könyvvizsgálat**, mivel kötelező igénybe venni
- **Közbeszerzés**, mivel a projekt keretében több közbeszerzési feladat is van, ugyanakkor saját kapacitás kiépítése az intenzív és egyszeri feladat-ellátás miatt nem indokolt.
- **Rendezvény szervezési szolgáltatás**, mivel több olyan szabadtéri nagy-, és közepes rendezvény is megvalósításra kerül, amelyhez nincs meg a szükséges technológiai, logisztikai, eszköz és anyagigény, és amelyeknek a beszerzése a folyamatos kihasználtság biztosításának hiányában, illetve a gyors amortizáció miatt nem lenne költséghatékony.
- **Helység bérleti díjak**, kizárólag olyan esetekben, amelyekben a program keretében megtartott rendezvényhez külső helyszín igénybe vétele indokolt a célcsoport számára (nem a projektvezetés számára!)
- **Személyszállítás** a célcsoportokhoz kapcsolódóan
- **Szállás, étkeztetés** a célcsoportokhoz kapcsolódóan
- **Képzés**, amely akkreditációhoz kötött

4 PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

4.1 A PROJEKTGAZDA ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA

A következő alfejezetekben a konzorcium vezetője és a konzorciumi partnerek kerülnek bemutatásra.

4.1.1 A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA

Marcali története az 1274-es első írásos említés óta bőséges tárháza annak a kitartásnak, a településhez való ragaszkodásnak, amely az eltelt 730 év nehézségei között is megtartotta, mindig újjáépítette a települést. A ma jó infrastruktúrával, kitűnő földrajzi helyzettel rendelkező kisváros közel 12 ezer ember otthona; a Balaton üdülőkörzetének, a közel 40 ezer lelket számláló kistérség közsegeinek legfőbb gazdasági, egészségügyi és kulturális szervező központja.

4.1.1.1 A FŐBB SZERVEZETI ADATOK

Marcali Város Önkormányzatának alapadatai	
Név:	Marcali Önkormányzat
Székhely:	8700 Marcali, Rákóczi utca 11.
A pályázó gazdálkodási formakódja (KSH kód):	312
Törzskönyvi azonosítási száma	396826
Hivatalos képviselőjének/képviselőinek (vezetője, aláírója) adatai	Dr. Sütő László
Beosztás:	polgármester
Telefon:	
e-mail:	polgarmester@marcali.hu

54. táblázat I Marcali Város Önkormányzatának alapadatai

A település főbb adatai		
Település neve:	Marcali	
Település lakosságszáma:	11.352 fő	
Településen található és a projektbe konzorciumi partnerként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
– Marcali Kulturális Központ: 11 fő – Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár: 9 fő – Marcali Múzeum: 7 fő		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma (külső és belső)	322 fő	
Településen található óvodák száma:	4 db	
Óvodák gyermekszáma:	408 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	38 fő	
Településen található általános iskolák száma:	4 db	
Tanulók létszáma:	1026 fő	
Településen található középiskolák száma:	2 db	
Tanulók létszáma:	446 fő	

55. táblázat I Marcali alapadatai

4.1.1.2 SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

A pályázatban az Önkormányzat vesz részt, de munkáját az Önkormányzati Hivatal támogatja. Az Önkormányzati Hivatal szervezete a következőképpen tagolódik:

1.) A Hivatal belső szervezeti tagozódása:

„A”	Jegyző	1 fő
„B”	Közművelődési, idegenforgalmi és turisztikai referens	1 fő
„C”	Személyügyi és sport referens	1 fő
„D”	Városfejlesztési és pályázati referens	1 fő
„E”	Kisvállalkozási, fejlesztési és pénzügyi pályázati referens	1 fő
„F”	Jogi és közbeszerzési referens	1 fő
„G”	Belső ellenőrzési csoport (Társulási feladatok ellátására)	3 fő
„H”	Igazgatási és Kistérségi iroda	11 fő
„I”	Szervezési iroda	28 fő
„J”	Rendészeti csoport	16 fő
„K”	Műszaki és Városüzemeltetési iroda	8 fő
„L”	Pénzügyi iroda	22 fő
„M”	Városi főépítész (nem köztisztviselői jogviszonyban)	1 fő
A Hivatal összesen:		79 fő
Ebből köztisztviselő: 55 fő		
Nem köztisztviselő: 24 fő		

A projekt lebonyolításába három kulcsszereplő vesz részt, az alpolgármester vezetésével, a városfejlesztési és pályázati referens, a kisvállalkozási, fejlesztési és pénzügyi pályázati referens és a jogi- és közbeszerzési referens. Az egyes kulcsszereplők feladatait a következő felsorolás tartalmazza:

Városfejlesztési és pályázati referens feladatai

- folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázatok kiírását, kiemelten az ágazati és regionális operatív programokat,
- a fejlesztéseket illetően végzi a költségvetéshez szükséges tervezést, előkészítést,
- elkészíti a pályázatokkal kapcsolatos testületi előterjesztéseket, tájékoztatókat, gondoskodik a pályázatok összeállításáról, benyújtásáról,
- rendszeresen kapcsolatot tart a hazai és Európai Unió kiírású pályázatok közreműködő szervezeteivel és az irányító hatósággal,
- felügyeli a projektek megvalósítását, kapcsolatot tart a projektek kivitelezőivel, műszaki ellenőrével, lebonyolítójával,
- gondoskodik a támogatási szerződések megkötéséről,
- elvégzi a pénzügyi, műszaki elszámolásokat,
- felügyeli a pályázatok műszaki ellenőrzését,
- részt vesz a műszaki átadások előkészítésében,
- részt vesz a pályázatok utóellenőrzésében, ahhoz információt szolgáltat,
- gondoskodik a pályázatok naprakész nyilvántartásáról, megőrzéséről, elkülönítetten történő kezeléséről,
- részt vesz a városfejlesztési koncepció kialakításában,
- közreműködik a közbeszerzési eljárások lebonyolításában.

Kisvállalkozási, fejlesztési és pénzügyi pályázati referens feladatai:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázatok kiírását, kiemelten az ágazati és regionális operatív programok kiírásait,
- figyelemmel kíséri a kisvállalkozások számára kiírt pályázatokat, arról folyamatos tájékoztatást ad,
- segítséget nyújt a gazdasági társaságok, civil szervezetek, egyéni vállalkozók és őstermelők részére kiírt pályázatok elkészítésében, megvalósításában, és a monitoring tevékenységben,
- fejlesztéseket illetően részt vesz a költségvetések tervezésében és elkészítésében,
- elkészíti a pályázatokkal kapcsolatos testületi előterjesztéseket és tájékoztatókat, gondoskodik a pályázatok összeállításától és benyújtásáról,

- rendszeresen kapcsolatot tart a hazai és Európai Unió kiírású pályázatok közreműködő szervezeteivel és az irányító hatósággal,
- felügyeli a projektek megvalósítását, kapcsolatot tart a projektek kivitelezőivel, műszaki ellenőrével, lebonyolítójával,
- gondoskodik nyertes pályázatok esetén a támogatási szerződés megkötéséről,
- elvégzi a pénzügyi elszámolásokat,
- részt vesz a pályázatok utólagos ellenőrzésében, ahhoz információt szolgáltat,
- gondoskodik a pályázatok naprakész nyilvántartásáról, megőrzéséről és elkülönítetten történő kezeléséről,
- pályázatok záró elszámolását követően részt vesz a támogatási szerződésekben előírt monitoring adatszolgáltatásban,
- gondoskodik a közérdekű adatok közzétételéről.

Jogi és közbeszerzési referens feladatai

- támogatást nyújt jogi ismereteket, tájékozottságot igénylő feladatok ellátásában a jegyzőnek, vezetőknél,
- gondoskodik jogi dokumentumok, okiratok (pl. szerződések, határozatok, idézések, értesítések, nyilatkozatok, peranyagok, stb.) előkészítéséről, feldolgozásáról, ellenőrzéséről szakmai, alaki szempontból,
- a jogi ügyek intézéséhez adat- és információgyűjtést, -tárolást, -feldolgozást végez,
- kapcsolatot tart a hatóságokkal, egyéb szervekkel a jogi eljárásnak megfelelő munkavégzés érdekében (pl. iratok, dokumentumok benyújtása bíróságra, cégbíróságra, földhivatalhoz, stb.)
- szervezi megbeszélések, értekezletek, ülések, tárgyalások tartását, követi azok időpontjait, előkészíti munkaanyagait,
- személyes és írásbeli kapcsolatot tart ügyfelekkel, partnerekkel, szervezeten belüli személyekkel,
- követi a jogszabályváltozásokat,
- a jogi ügyek állásáról rendszeresen beszámol a jegyzőnek,
- alkalmazza a közbeszerzési törvényt és a kapcsolódó jogszabályokat, továbbá figyelemmel kíséri a Közbeszerzési Tanácsa által kiadott dokumentumokat (pl. ajánlások), nyomon követi ezen jogszabályok változásait, ismeri az Európai Közösségek közbeszerzéseket szabályozó joganyagát,
- végzi az önkormányzatra és valamennyi önkormányzati (köznevelési, szociális, egészségügyi, közművelődési, ifjúsági és sportcélú) intézményre vonatkozóan az önkormányzat rendelkezései szerint a közbeszerzési feladatokat a hatékony közbeszerzés megvalósításának biztosítása, a legnagyobb mértékű megtakarítás elérése érdekében,
- végzi a közbeszerzési eljárások teljes körű lefolytatását az előkészítéstől a szerződéskötésig (felhívások, hirdetmények, dokumentációk összeállítása; az eljáráshoz kapcsolódó iratok elkészítése; a bíráló bizottság tagjaként az ajánlatok bírálatában történő részvétel; az eljáráshoz kapcsolódó események megszervezése, levezetése),
- feladata az adatbázisok és kapcsolódó iratok naprakész karbantartása, szerződések előkészítésének támogatása,
- ellátja a közbeszerzés eredményeként megkötött szerződés teljesítésével kapcsolatos közbeszerzési feladatokat,
- kapcsolatot tart az ajánlatkérőkkel és az ajánlattevőkkel, valamint a felügyeleti szervvel, a Közbeszerzési Döntőbizottsággal, Közbeszerzési Hatósággal,
- közreműködik a jogorvoslati eljárásokban, a szükséges dokumentumok, indoklás összeállításában, szükség szerint részt vesz az eljárásban,
- véleményezi a közbeszerzési tárgyú jogszabályok, illetve egyéb szabályozások tervezetét,
- elkészíti az Önkormányzat és a Hivatal Közbeszerzési Szabályzatát,
- elkészíti az Önkormányzatok, a Hivatal és a Társulás Éves Közbeszerzési Tervét,
- gondoskodik a közérdekű adatok közzétételéről.

4.1.1.3 A TELEPÜLÉSEN ÉRINTETT TOVÁBBI NEM KONZORCIUMI TAG SZERVEZETEK

Általános iskola - a diákok a célcsoportba tartoznak

Somogy megyében 245 település található. Ebből 98 településen általános iskolai oktató-nevelőmunkát ellátó feladatellátási hely van. Jellemzően a városokban egynél több intézmény működik ezzel a kötelezettséggel. Somogy megyei pedagógiai szakszolgálati intézményekben alkalmazott szakvizsgázott pedagógusok száma 145, ebből 62 a szakvizsgázott pedagógus. A projektben konzorciumvezető Marcaliban 3 feladatellátási helyen működik általános iskola a KLIK fenntartásában. Ezek:

- Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola,
- Mikszáth Kálmán Utcai Iskolája,
- Somogy Megyei Duráczky József Óvoda, Általános Iskola, EGYMI és Kollégium Hétszínvirág Tagintézménye.

Marcaliban 2001 és 2014 között az általános iskolai tanulók száma jelentősen, megközelítőleg 25%-kal csökkent. A Marcaliban működő általános iskolai feladatellátási helyeken 2015-ben összesen 974 tanulót oktattak. Közülük összesen 29 fő volt sajátos nevelési igényű gyermek. A projekt II. szakmai moduljának célcsoportja ez a közel 1000 tanuló.

Középfokú iskolai nevelés-oktatás - a diákok a célcsoportba tartoznak

Somogy megyében középfokú iskola (speciális szakiskolai, szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi) 17 település, 35 intézményében, 81 feladatellátási helyen, összesen 17783 fős tanulói létszámmal működik. A középiskolai nevelés-oktatás feladatának legnagyobb részét a 24 állami fenntartású intézmény 61 feladatellátási hellyel biztosítja 15725 fő tanuló számára. 7 magán fenntartású intézmény 16 feladatellátási helyen 1500 tanuló részére és 4 egyházi fenntartású intézmény 4 feladatellátási helyen 558 fő tanuló részére biztosít középfokú iskoláztatást. Marcaliban a Középfokú oktatás két feladatellátás helyen működik a KLIK fenntartásában. Ezek:

- Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium,
- Szakközépiskola és Kollégium és a Marcali Szakképző Iskola.

Marcaliban a nappali tagozatos középiskolai tanulók száma 2009-ől jelentősen csökkent, mintegy 446-főre, a projekt II. szakmai moduljának célcsoportja ez a közel 450 tanuló.

4.1.2 A MEGVALÓSÍTÁSBAN RÉSZT VEVŐ KONZORCIUMI PARTNEREK BEMUTATÁSA

Az alfejezetben a kilenc konzorciumi partner bemutatására kerül sor.

4.1.2.1 MARCALI SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (SZESZK)

A Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ (8700 Marcali, Dózsa György u. 9.) a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás által fenntartott, személyes gondoskodást nyújtó felnőtt- és gyermekvédelmi, valamint egyes egészségügyi alapfeladatokat ellátó integrált szociális és egészségügyi intézmény (Szt.85/B. §., illetve 85/C. §. (1) bek. d) pontja szerint- több ellátási típus egy intézményi keretein belül történő megszervezése). Jogállását tekintve önállóan gazdálkodó, egyszemélyi vezető által irányított szervezet. Az intézmény megalakulását követően (1990. január 1.), számos változáson esett át. Fontosabb lépések közül megemlíthető a Marcali Város Önkormányzat 196/1991. (XII. 18.) sz. képviselőtestületi határozat, a Területi Gondozási Központ és a Család gondozási Központ összevonásáról, és a 146/1995. (XI. 30.) sz. határozat a Bölcsőde intézményünkhöz csatolásáról (1996. január 1.). Feladataink 1997. november 1-től a gyermekjóléti szolgálat, 1998. január 1-től a védőnői szolgálat, 1999. január 1-től a hétközi és hétvégi orvosi ügyelet szakfeladatainak ellátásával egészültek ki.

A rendelkezésre álló infrastruktúra:

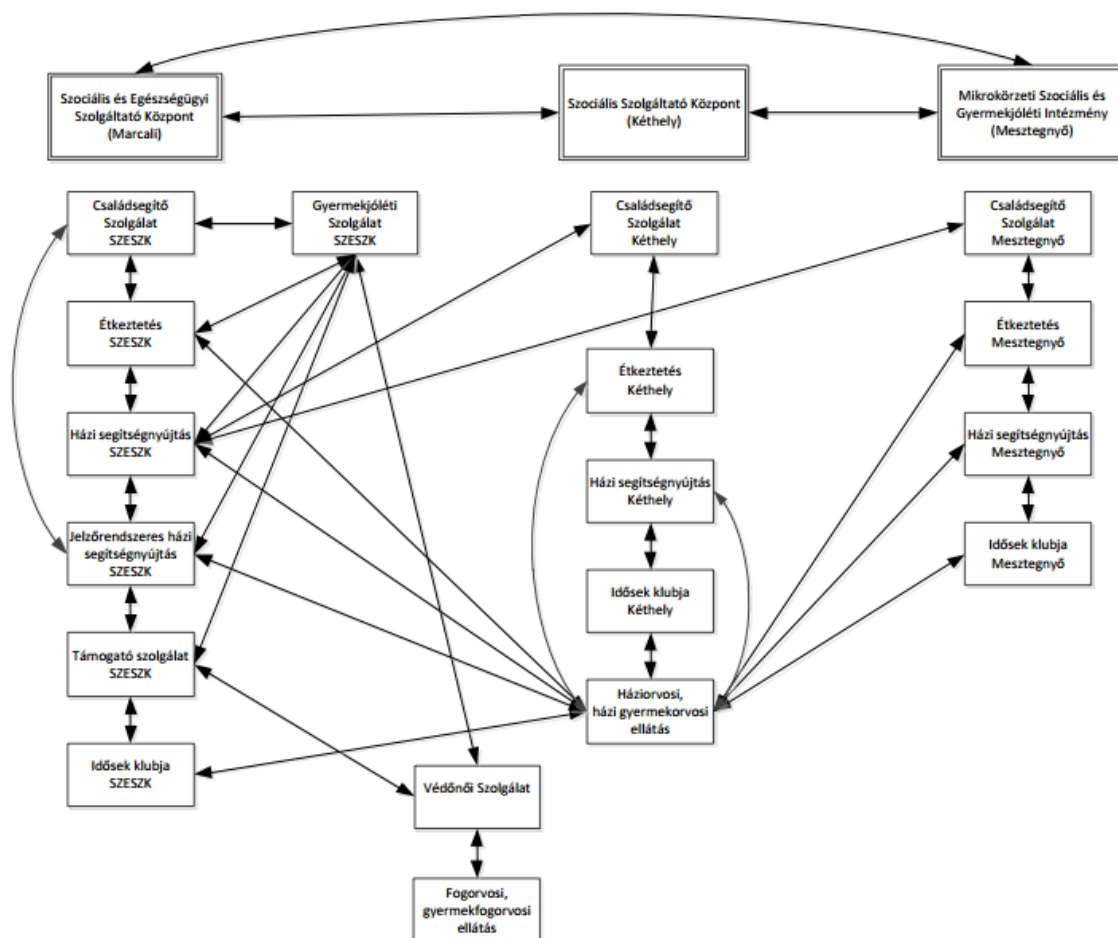
- Központi Iroda (Marcali, Dózsa Gy. u. 9.) - Az épület részben akadálymentesített.
- Bölcsőde (Marcali, Katona J. u. 3.) - Az épület felújított, teljesen akadálymentesített. Az udvari játékok, az életkori szükségletekhez igazodnak, EU előírásoknak nem teljes körűen felelnek meg.
- Idősek Klubja II. (Marcali, Szigetvári u. 1.) Az épület felújított, teljesen akadálymentesített. Az épület bútorzata, berendezései, felszerelési tárgyai az ellátottak életkori sajátosságainak megfelelnek.
- Idősek Otthona és Gondozóháza, Idősek Klubja I (Marcali, Noszlopy u. 1.) - Az épület „akadálymentesített”.
- Központi Orvosi Ügyelet (Marcali, Széchenyi u. 17.) - Központi Orvosi Ügyelet. Az épület, és a gép-, műszer ellátottság a jogszabályban megfogalmazott minimumfeltételeknek megfelel. A területi munkához a társult települések önkormányzatai az adott feladat elvégzését segítő, elkülönített ügyfélfogadásra alkalmas fogadószobát, váróhelyiséget az önkormányzat épületében biztosítanak. Telefon, fax, fénymásolási lehetőség, valamint zárható iratszekrény valamennyi helyen biztosított.

Az intézmény ellátási területén, a projekt megvalósítása szempontjából releváns szolgáltatások, és az általa ellátott települések az alábbiak:

- Gyermekjóléti szolgáltatás: 15 településen (Marcali és csatolt településrészei - Bize, Boronka, Horvátkút, Gyótapusztá -, Balatonújlak, Kelevíz, Nagyszakácsi, Sávoly, Főnyed, Szegerdő, Szőkedencs, Pusztakovácsi, Libickozma, Táská, Somogyfajsz, Somogysámson, Somogyzsitfa, Csákány)
- Családsegítő szolgáltatás: 3 településen (Marcali, Kelevíz, Nagyszakácsi)
- Házi segítségnyújtás 67 férőhellyel: 3 településen (Marcali, Kelevíz, Nagyszakácsi)
- Étkeztetés 208 fő: Marcali városban
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 190 készülékkel: Marcali Kistérség 38 településén 6. Támogató szolgáltatás 3 300 feladatmutató: Marcali Kistérség 38 településén
- Közösségi pszichiátriai ellátás 40 feladatmutató: Marcali Kistérség 38 településén
- Idősek nappali ellátása 50 férőhely: Marcali, Kelevíz, Nagyszakácsi településeken
- Idősek Otthona 19 férőhely: Marcali 10. Idősek Gondozóháza 3 férőhely: Marcali

A Szolgáltató Központ által szervezett szolgáltatásokat mutatja be a következő ábra:

Ellátás szervezési organogram

31. ábra I Marcali SZESZK által szervezett szolgáltatások

A rendelkezésre álló humánerőforrás: 67 fő, 95%-ban szakképzettek.

4.1.2.2 MARCALI ÓVODAI KÖZPONT

Marcali az óvodai ellátás a Marcali Óvodai Központ feladata, mely négy feladatellátási helyen működött óvodát:

- Posta Közi Óvoda (Tündérliget Óvoda),
- Park Utcai Óvoda (Mesepark Óvoda),
- Katona J. Utcai Óvoda (Bóbita Óvoda)
- Táncsics Mihály Utcai Óvoda (Gombácska Óvoda)

Marcaliban az óvodai férőhelyek száma 2000-től kezdődően folyamatosan csökken. A csökkenés mögött a gyermeklétszám apadása áll. 2009 óta az óvodai férőhelyek száma nem változott (jelenleg 420 fő). 2001-től alapvetően kedvező az óvodák kapacitásainak kihasználtsága. 2011-től az óvodai kapacitások kihasználtsága folyamatosan csökken. 2014-ben az óvodai kapacitások 86%-a volt kihasználva. 2015-ben a Marcali Óvodai Központba 305 gyerek járt. Ezekből 3 fő volt sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek. A négy felsorolt óvoda a projektben részt vesz.

Az intézmény munkatársi létszámát a következő táblázat mutatja:

Marcali Óvodai Központ	Teljes munkaidő 2017. augusztus 1- től	Rész munkaidő 2017. augusztus 1- től	Létszám összesen 2017. augusztus 1-től
óvoda pedagógus	36		36
óvoda titkár	1		1
pedagógiai asszisztens	6		6
dajka	19		19
takarítónő	4		4
élelmezésvezető	1		1
szakács	6		6
konyhai kisegítő	8		8
gépjármű vezető	1		1
konyhai gazdasági alkalmazott	1		1
Összesen:	84		84

56. táblázat I Marcali Óvodai Központ létszámadatai

Az óvodaközpont nagy figyelmet szentel a gyermekek szociális hátrányainak enyhítése. Aktív, szoros együttműködése van a Gyermekjóléti szolgálattal. A Központ munkatársai, pedagógusai:

- Folyamatosan figyelemmel kísérik az óvodaköteles gyermekek rendszeres óvodába járását és jelzik, ha szükséges, az igazolatlan hiányzásokat.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek kapcsán figyelnek rá, hogy azok időben jussanak el szakemberekhez, egyéni, differenciált fejlesztésük a mindennapokban valósuljon meg. A havi ütemtervek, nevelési gondozási tervek is tartalmazzák, hogy mivel, hogyan differenciálnak a csoportokban.
- Kiemelt feladat a kontrollvizsgálatok határidejének pontos követése, a gyerekek felterjesztése minden óvodapedagógus kötelessége. - A horvátkúti gyerekek megfelelő fejlődése érdekében szorosabb kapcsolat kialakítása a Gyermekjóléti szolgálat szakemberével és a területileg illetékes képviselővel.

4.1.2.3 KÉTHELY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Kéthely a Belső-Somogyban lévő Marcali-hát keleti szélén fekszik. Északon Balatonújlak, Délen Marcali, Keleten Somogyszentpál, Nyugaton Somogysámsón és Hollád települések határolják. Kéthely Község a Balatontól déli irányba, tőle csupán 6 km távolságra fekszik, kellemes környezetben, síkvidéki folyóvízzel keletről és szőlőművelésre alkalmas dombosággal nyugatról övezve. Megközelíthetősége kiválónak mondható, hisz az M7-es autópályával a települést átszelő 68-as út révén közvetlenül elérhető, mind a déli határrészekről és a főváros irányából egyaránt. Belterületének nagysága 255 ha, külterülete 4650 ha-t foglal magába, mely többnyire nagyüzemi mezőgazdasági művelés és szőlőtermesztés alatt áll. A település infrastrukturális ellátottsága jó, a mellékutcaák aszfalt burkolattal ellátottak, ivóvíz, szennyvíz mindegyikben, sőt az áramszolgáltatás a kéthelyi heggyben is megoldott.

A település főbb adatai		
Település neve:	Kéthely 2.263 fő	
Település lakosságszáma:		
Településen található és a projektbe konzorciumi partnerként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
- Szociális Szolgáltató Központ (feladata a szociális alapszolgáltatás szakmai és gazdasági ellátásának, hatékonyabbá tétele. A Kéthelyi Szociális Szolgáltató Központ személyes gondoskodást nyújtó integrált szociális intézmény. Az Intézmény önálló jogi személy, önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, melynek pénzügyi-gazdasági feladatait – munkamegosztási megállapodás alapján – a Kéthelyi Közös Önkormányzati Hivatal látja el), - Művelődési Ház - Könyvtár - Egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői szakszolgálat, fogászat)		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma	8 fő	
Településen található óvodák száma:	1 db	
Óvodák gyermekszáma:	90 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	8 fő	
Településen található általános iskolák száma:	1 db	
Tanulók létszáma:	165 fő	
Településen található középiskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	

57. táblázat I Kéthely alapadatai

4.1.2.4 BALATONBERÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Balatonberény Somogy és Zala megye határán, a Marcali-hát és a Balaton találkozásánál, a Kis-Balaton térségében, a Zala folyó torkolatától néhány kilométerre fekszik. Megközelítése Budapest felől az M7-es autópályán történik a balatonkeresztúri körforgalomig, utána a 76-os főúton Balatonszentgyörgyig kell eljutni. Balatonberény területe 2609 ha. Balatonberény nevezetessége a 6 km-es partszakasza, melyen működik fizetős és szabadstrand, valamint naturista strand is. Emellett a szőlőhegyen több évszázados, nádtetős presházak sorakoznak, a műemléki védelem alatt álló templom egyes részei pedig még őrzik 14. századi, gótikus formájukat. A templomkertben található Szent Vendel-szobrot 1793-ban állították fel. A faluban számottevő ipar nincs, a lakosság többsége az idegenforgalomból és az arra épülő szolgáltatásokból él.

A település főbb adatai		
Település neve:	Balatonberény	
Település lakosságszáma:	1.081 fő	
Településen található és a projektbe konzorciumi partnerként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
– Egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői szakszolgálat)		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma	10 fő	
Településen található óvodák száma:	1 db	
Óvodák gyermekszáma:	25 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	4 fő	
Településen található általános iskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	
Településen található középiskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	

58. táblázat I Balatonberény alapadatai

4.1.2.5 BALATONKERESZTÚR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

A Balatonkeresztúrt nyugaton a Marcali-hát dombjai védik. A Nagy-berket a falu felől a Nyugati-övcsatorna határolja, melynek Balatonba folyásánál hajókikötő van, mellette egy gondozott szabadstranddal. Területe 2106 ha. Mivel a helybeliek korán felismerték a Balaton idegenforgalmi jelentőségét, 1902-ben megalakították az első fürdőegyesületet. A ma látogatóközpontként működő barokk stílusú kastélyt Festetics Kristóf építtette. Az épületet pályázat keretében – 350 millió forintból – felújították, jelenleg egy többfunkciós látogatóközpont kapott benne helyet, amely 2015 januárjában nyitotta meg kapuit. Ezen kívül látnivaló még Keresztúron, a szintén Festetics Kristóf által emeltetett római katolikus barokk templom. A község életében fontos szerepet játszik az idegenforgalmon kívül a dombok, domboldalak mentén virágzó szőlőtermesztés, borkultúra. A faluról az első írásos emlék 1316-ból származik, mely szerint e terület a somogyvári bencés kolostorhoz tartozott.

A település főbb adatai		
Település neve:	Balatonkeresztúr	
Település lakosságszáma:	1.504 fő	
Településen található és a projektbe konzorciumi partnerként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
- Festetics Kristóf Általános Iskola - Egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői szakszolgálat)		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma	16 fő	
Településen található óvodák száma:	0 db	
Óvodák gyermekszáma:	0 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	0 fő	
Településen található általános iskolák száma:	1 db	
Tanulók létszáma:	108 fő	
Településen található középiskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	

59. táblázat I Balatonkeresztúr alapadatai

Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatalban 16 fő dolgozik.

4.1.2.6 BALATONMÁRIAFÜRDŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Balatonmárfürdő Somogy megyében, a Marcali járásban található község a Balaton partján. Budapestről gyorsan, az M7 autópályán közelíthető meg. Területe 2677 ha.

Az 1900-as évek elején Mária-telepen és Hullám-telepen egyre több szálloda, illetve panzió alakult: divatba jött a nyaralás. 1925-ben egyesítették a két telepen lévő területet, így lett Mária-telep, - a nevet Széchenyi gróf feleségéről, Andrássy Máriáról kapta. A kikötő később, 1969-ben készült el, - ez jelentette a községnek a legnagyobb fejlődést. Mostani nevét, Balatonmárfürdőt, 1927-ben kapta, majd községi rangot érdemelt ki.

A község közel 8 km-es partszakaszán csodálatos panorámájú 8 strand áll a pihenni vágyók rendelkezésére. Az utóbbi években, jelentősen változott a település képe. Napjainkban a felújított közterek és megújult intézmények mellett igényes, régi hagyományokon alapuló vendéglők, szálláshelyek és kulturális programok várják az ide látogatókat.

A település főbb adatai		
Település neve:	Balatonmárfürdő	
Település lakosságszáma:	700 fő	
Településen található és a projektbe konzorciumi partnerként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
-		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma	7 fő	
Településen található óvodák száma:	1 db	
Óvodák gyermekszáma:	60 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	6 fő	
Településen található általános iskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	
Településen található középiskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	

60. táblázat I Balatonmárfürdő alapadatai

4.1.2.7 LENGYELTÓTI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Fonyódtól 11 km-re délkeletre fekszik, a Somogyvár felé vivő országúton. A Balaton déli partjától az ősi vármegyeközpontba, Somogyvárra, majd azon túl, a Délvidékre vezető hadi út mentén, kisebb magaslaton keletkezett település. Az igen kedvező természeti adottságokkal rendelkező település látnivalói a 12. századi római katolikus templom egyedülálló festett, faragott faszobrokkal és a volt Zichy-kastély szép parkkal. A közel 3000 fős falu gondozott, rendezettek, parkosítottak a közterek, az otthonok többségét földgázzal fűtik.

A település főbb adatai		
Település neve:	Lengyeltóti	
Település lakosságszáma:	3.003 fő	
Településen található és a projektbe konzorciumi partnereként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
- Lengyeltóti Alapszolgáltatási Központ - Lengyeltóti Művelődési Ház - Pedagógiai Szakszolgálat		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma	11 fő	
Településen található óvodák száma (Kincsem óvoda):	1 db	
Óvodák gyermekszáma:	107 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	6 fő	
Településen található általános iskolák száma (Fodor András Általános Iskola)::	1 db	
Tanulók létszáma:	215 fő	
Speciális, bentlakásos intézetben élő diákok száma:	0 fő	
Településen található középiskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	

61. táblázat I Lengyeltóti alapadatai

4.1.2.8 SOMOGYVÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Somogyvár és a Kupavár-hegyi történelmi emlékhely, a Balatontól délre, 26 kilométerre, a Kaposvár-Fonyód közötti út mellett, 32 kilométerre a megyeszékhelytől található. Itt halad a Fonyód-Kaposvár közötti vasút, melyen állomása van. Közeli város a közúton jól elérhető a Marcali is. A szélesen elterülő Somogyvárt 17 utca tagolja, melyek egyetlen kivétellel szilárd burkolatúak. A közel 2000 fős falu gondozott, rendezettek, parkosítottak a közterek, az otthonok többségét földgázzal fűtik.

A település főbb adatai		
Település neve:	Somogyvár 1.796 fő	
Település lakosságszáma:		
Településen található és a projektbe konzorciumi partnerként be nem vont szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szervezetek felsorolása:		
- Községi és Iskolai Könyvtár - Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat (ÖNO) - Egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői szakszolgálat, fogászat)		
A projektben célcsoportként érintett lakossági csoportok:		
Az önkormányzat munkatársainak létszáma	11 fő	
Településen található óvodák száma (Somogyvári Tündérváros Óvoda):	1 db	
Óvodák gyermekszáma:	74 fő	
Óvodák pedagógusszáma:	6 fő	
Településen található általános iskolák száma (Szent László Király Általános Iskola):	1 db	
Tanulók létszáma:	158 fő	
Speciális, bentlakásos intézetben élő diákok száma (Somogy Megyei Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium és EGYMI):	155 fő	
Településen található középiskolák száma:	0 db	
Tanulók létszáma:	0 fő	

62. táblázat I Somogyvár alapadatai

4.1.2.9 KAPOSVÁRI EGYETEM

A komplex óvodafejlesztési IV. szakmai modul és a tudományos vonatkozású V. szakmai modul szakmai irányítója a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kara lesz. Oktatási tevékenységek összefoglalása: a Kaposvári Egyetem négy kara tudományterületeivel és képzési szintjeivel sajátos, színes oktatási programot kínál a jelentkezők számára. A hét felsőfokú szakképzés mellett az agrár-, a művészeti és a művészetközvetítési, a gazdaság-, a társadalom- és a bölcsészettudomány, valamint a pedagógusképzés területén összesen 23 alapképzés, 7 mesterképzés, valamint 24 szakirányú továbbképzés közül választhat az érdeklődő. A bolognai rendszernek megfelelően a tanulmányaikat a legmagasabb szinten folytatni kívánó hallgatók két doktori iskolában (Állattenyésztési Tudományok, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok) szerezhetik meg PhD-fokozatukat. Felsőoktatási képzésre a Kaposvári Egyetemre jelenleg közel 3.000 hallgató jár, felnőttképzési programjaira pedig közel 1000 fő.

A Kaposvári Egyetem alapvető adminisztrációs adatai:

A KAPOSVÁRI EGYETEM ALAPADATAI	
A szervezete teljes neve:	KAPOSVÁRI EGYETEM
A szervezet rövidített megnevezése:	KE
Jogi forma:	Költségvetési intézmény (Gazdálkodási formakód: 312)
Adószám, illetve adóazonosító jel:	15329774-2-14
Bankszámlaszám	10039007-00282888-00000000
Statisztikai szám:	15329774-8542-312-14
Cégbírósi bejegyzés száma, vagy egyenértékű hivatalos nyilvántartási szám:	3365-8/2008. OM
Alapítás éve:	2000. év 01 hó 01 nap
Minősítési kód:	6
Szakágazati kód (TEÁOR):	8542
Székhely	
Irányítószám:	7400
Település:	Kaposvár
Utca:	GUBA SÁNDOR UTCA
Házszám:	40
Az intézmény hivatalos képviselője (vezetője, aláírója)	
Név:	Prof. Dr. Szávai Ferenc
Beosztás:	Rektor
Telefon:	06-82/505-910
E-mail:	szavai.ferenc@ke.hu

63. táblázat I Kaposvári Egyetem alapadatai

A Kaposvári Egyetem a régió meghatározó pedagógusképzési helye: a pedagógusképzés teljes spektruma lefedett, a képzések kölcsönösen kiegészítik egymást, a gyógypedagógus képzés pedig a régióban csak a Kaposvári Egyetemen történik. Innovációja, módszertani kutatásai a pedagógusképzés területén a legjelentősebbek a régióban: Módszertani és tananyagfejlesztő megvalósult pályázatok (TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-001; TÁMOP-4.1.2-08/1/B; TÁMOP-4.2.3/08/B; TÁMOP-3.3.3-18/2009-0019.). Kiemelkedő szakmai gyakorlati rendszerrel rendelkezik az egyetemi gyakorlóintézmények, valamint a pedagógusképzés szakmai gyakorlóintézményi hálózata révén. Saját intézményi fejlesztés eredményeként csecsemőgondozó demonstrációs terme és logopédiai laborja is van. A Pedagógiai Kar vezető szereppel rendelkezik a régióban a pedagógusok továbbképzésében is. A kar 10 pedagógus szakirányú továbbképzést kínál. Kiemelkedő az Intézmény társadalmi szerepvállalása: nagy erőfeszítéseket tesz a halmozottan hátrányos helyzetű és roma iskolás gyermekek tehetséggondozása kapcsán a megyei általános iskolákban. A Pedagógiai Kar kapcsolatban van Somogy megye összes bölcsődéjével, óvodájával és általános iskolájával. Tudományos szervezési munkákban szintén nagy tapasztalata van az intézménynek, évente rendez nyári egyetemeket, illetve tudományos

konferenciákat, versenyeket országos, nemzetközi szinten is. A karon működik Roma szakkollégium. A Kar elméleti- és gyakorlati képzésekben részt vevő mintegy 60-80 pedagógus munkatársa, illetve a Felnőttképzési Központ koordinátor munkatársai tudnak a jelenlegi projektbe bekapcsolódni.

4.1.3 A PROJEKTGAZDÁNAK ÉS PARTNEREINEK A PROJEKTHEZ KAPCSOLÓDÓ TAPASZTALATÁNAK BEMUTATÁSA

A projektgazda és a konzorciumi partnerek pályázati tapasztalatait mutatja be a következő fejezet.

4.1.3.1 KORÁBBI TAPASZTALATOK

Felsoroltuk a konzorciumi tagok által az elmúlt néhány évben közösségi és állami támogatásból a jelen projekt tartalmához kapcsolódó, megvalósított projekteket:

Projekt megnevezése	Támogatás éve	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén program neve	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
Marcali Múzeum Katedra	2012	2014.01.30.	19.735.954	TÁMOP-3.2.8.B-12/1 Múzeumok Mindenkinek Program – Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése	TÁMOP-3.2.8.B-12/1-2010024
Marcali Város Önkormányzata szervezetfejlesztése	2014	2014.12.31.	21.996.400	ÁROP-1.A.5-2013 Szervezetfejlesztés konvergencia régiókban levő önkormányzatok számára	ÁROP-1.A.5-2013-2013-0056
Esélyt mindenkinek	2015	2015.09.30.	30.174.370	ÁROP-1.A.3-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban	ÁROP-1.A.3-2014-2014-0125
Marcali Dózsa Gy. és Tavaszi utcái háziorvosi rendelő épületek korszerűsítése	2014	2015.10.30.	35.392.275	DDOP – 3.1.3/G - 14 Egészségügyi alapellátás fejlesztése	DDOP-3.1.3/G-14-2014-0130
Marcali Város Önkormányzata középületeinek energetikai korszerűsítése	2015	2015.12.15.	149.990.209	KEOP-2015-5.7.0 - Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	KEOP-5.7.0/15-2015-350
Dózsa György utcai szegregátum rehabilitációja	2016	2016.12.20 -tól megvalósítás folyamatban	154.245.100	TOP-5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	TOP-5.2.1-15-SO1
Lengyeltóti Egészségügyi Alapellátó Központ fejlesztése	2014		59.515.766	DDOP – 3.1.3/G - 14 Egészségügyi alapellátás fejlesztése	DDOP-3.1.3/G-14-2014-0019
Egy mosolygós kisváros képekben és jelenetekben	2012	2012.07.1 – 2013.12.31.	21.934.250	„Építő közösségek” – A) közművelődési intézmények a kreatív	TÁMOP-3.2.3/A-11/1-2012-0086

Projekt megnevezése	Támogatás éve	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén program neve	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
				iparral kapcsolatos alapkompenciák fejlesztését elősegítő új tanulási formák szolgálatában 3. ütem	
Balatonberény község közvilágításának energiatakarékos korszerűsítése	2013	2014.01.15. - 2014.07.28.	56.202.363	KEOP-2012-5.5.0/A - Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása korszerűsítése	KEOP -5.5.0/A/12-2013-0022
Balatonberény községi és iskolai könyvtár infrastruktúra fejlesztése	2012	2012.11.30.	7.970.799	TIOP - 1.2.3/11/1 - Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése – „Tudásdepó Expressz” támogatása	TIOP-1.2.3-11/1
Közművelődési fejlesztések a Balatonmárfürdői IKSZT-ben	2012	2013.06.10	5.000.000	TÁMOP 3.2.3.B-12/1 Építő közösségek" - B) A korszerű, többfunkciós (multifunkcionális) közművelődési fejlesztéseket szolgáló közösségi programok, együttműködések, új tanulási formák kialakulásának elősegítése	TÁMOP 3.2.3.B-12/1
Háziorvosi rendelő fejlesztése (Balatonmárfürdő)	2014		26.870.000	DDOP – 3.1.3/G - 14 Egészségügyi alapellátás fejlesztése	DDOP-3.1.3/G-14-2014-0123
A Balatonkeresztúr-Balatonmárfürdő SKE hozzájárulása a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásához	2012	2013.09.20.	24.447.604	TÁMOP-3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában	TÁMOP 3.2.13-12/1
Könyvtári szolgáltatásokhoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés Balatonkeresztúron	2012	2012.07.02	5.576.474	TIOP- 1.2.3-11/1 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése - "Tudásdepó Expressz"	TIOP- 1.2.3-11/1
Községi egészségügyi alapellátások (házi orvosi, védőnői) infrastruktúra fejlesztése Kéthelyen	2014	2015.04.15.	59.655.000	DDOP – 3.1.3/G - 14 Egészségügyi alapellátás fejlesztése	DDOP – 3.1.3/G - 14

Projekt megnevezése	Támogatás éve	A megvalósítás időpontja	A projekt összes költsége (Ft)	Támogatott projekt esetén program neve	Támogatott projekt esetén pályázati azonosító szám
Komplex továbbtanulást elősegítő eszközrendszer kidolgozása és alkalmazása a Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium hátrányos és halmozottan hátrányos tanulói körében	2013	2013.09.01 – 2015.04.30	30 000 000	TÁMOP-3.3.10.B-12 Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása	TÁMOP-3.3.10.B-12-2013-0008
Képzett tanárok, sikeres oktatás a Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban	2010	2010.08.01	12 826 000	TÁMOP-3.1.5-09/A Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	TÁMOP-3.1.5-09/A-2-2010-0278
„Segítünk, hogy magad tudd csinálni” – Együtt a hátrányos helyzetű gyermekekért	2010	2010.01.01 - 2011.06.30	6 700 000	TÁMOP-3.3.3-08/1 Integrációs közoktatási referencia intézmények minőségbiztosítása, szakmai szolgáltató hálózatokkal történő együttműködésük támogatása	TÁMOP-3.3.3-08/1-2009-0019
„Intelligens iskola” megvalósulása a Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban	2010	2010.10.16 - 2011.05.15	31 829 740	TIOP-1.1.1/07/1 A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	TIOP-1.1.1-07/1-2008-0911
Roma DiploMA. A Kaposvári Egyetem Roma Szakkollégium felzárkóztató és tehetséggondozó programja	2016	2016-05-19-2018-12-31	125.055.572	EFOP-3.4.1-15 Roma szakkollégiumok támogatása	
A kompetencia alapú oktatás-nevelés, valamint újszerű tanulásszervezési módok bevezetése a Kaposvári Egyetem Gyakorló Óvodájában és Gyakorló Általános Iskolájában	2009	2009.06.14 - 2010.08.31	27 750 000	TÁMOP-3.1.4/08/2 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben	TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0017

64. táblázat I Konzorciumi tagok korábbi projektjei

A felsorolásból látható, hogy a konzorciumi tagoknak egyrészt a jelen pályázat által érintett tématerületekhez (humán közszolgáltatás és oktatás) kapcsolódóan is több sikeres pályázatuk volt az elmúlt néhány évben, másrészt nagyobb volumenű pályázatok, illetve nagy konzorciumi pályázatok végrehajtásában is van tapasztalatuk.

4.1.3.2 KAPCSOLÓDÁS TOP ÉS GINOP PÁLYÁZATOKHOZ

Jelen pályázat szorosan kapcsolódik a következő 3 nagy megvalósítás alatt álló TOP-os és GINOP-os projekthez:

TOP-5.2.1-15-SO1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

Projekt település: Marcali

Pályázó neve: MARCALI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Projekt megnevezés: Dózsa György utcai szegregátum rehabilitációja

Dátum: 2016-12-20

Összeg (Ft): 154.245.100

A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program Marcali Város Önkormányzatának projektje. A fejlesztés Marcali Város Önkormányzatán kívül a Somogy Megyei Önkormányzat, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, valamint a Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ konzorciumi együttműködésében valósul meg az a több, mint 3 évig tartó szakmai munka, amelynek segítségével a szegregátumban élők helyzete könnyebbé válik majd, társadalmi integrációjuk megvalósulhat.

TOP-5.1.1-15-SO1 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések

Projekt település: Kaposvár

Pályázó neve: SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

Projekt megnevezés: Somogy Megyei Foglalkoztatási Paktum

Dátum: 2016-07-20

Összeg (Ft): 1.878.000.000

Az 1,878 milliárd költségű, 100 százalékos támogatottságú, 2021. augusztus 15-ig tartó programba 1217 főt vonnak be, az álláshoz jutók számának el kell érnie az ötszázat, illetve a támogatási projekt lezárása után hat hónappal még legalább 200 embernek kell dolgoznia.

GINOP-2.3.4-15 Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ -Kutatási infrastruktúra fejlesztése

Projekt település: Kaposvár

Pályázó neve: Kaposvári Egyetem

Projekt megnevezés: Klimatikus változásokhoz adaptált növénytermesztési és állattenyésztési technológiák fejlesztése a fenntartható mezőgazdaság és a minőségi élelmiszer-előállítás megvalósítása érdekében, intenzív termelési környezetben.

Dátum: 2016-11-17

Összeg (Ft): 4.109.192.328

Agráriumhoz kötődő, Somogy megyei specifikumokkal bíró egyetemi projekt, amely a teljes termelési láncot („farm to fork”) vizsgálja, a kritikus pontok meghatározása érdekében, hogy az előállításra kerülő növényi és állati eredetű termékek mennyiségét és minőségét élelmiszer, ill. takarmánybiztonsági szempontból garantálni lehessen. A projektben tervezett célokat a konzorciumi tagok 48 hónap alatt, négy részprojekt és összesen 31 kutatási feladat keretében kívánják megvalósítani.

A három nagy TOP és GINOP pályázati projektek a társadalmi együttműködés, a foglalkoztatási együttműködések és a K+F-oktatás területein megtalálható együttműködések támogatja, szolgálja ki infrastruktúrával.

A jelen projekt kapcsolódási pontjait a következő ábra mutatja be:

Az érintett projekt	A projekt tartalma	Kapcsolódási pontok
TOP-5.2.1-15-SO1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Projekt település: Marcali Pályázó neve: MARCALI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Projekt megnevezés: Dózsa György utcai szegregátum rehabilitációja Dátum: 2016-12-20 Összeg (Ft): 154.245.100 TOP-5.1.1-15-SO1 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Projekt település: Kaposvár Pályázó neve: SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT Projekt megnevezés: Somogy Megyei Foglalkoztatási Paktum Dátum: 2016-07-20 Összeg (Ft): 1.878.000.000	- A fejlesztés Marcali Város Önkormányzatán kívül a Somogy Megyei Önkormányzat, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, valamint a Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ konzorciumi együttműködésében valósul meg az a több, mint 3 évig tartó szakmai munka, amelynek segítségével a szegregátumban élők helyzete könnyebbé válik majd, társadalmi integrációjuk megvalósulhat. - Az 1,878 milliárd költségű, 100 százalékos támogatottságú, 2021. augusztus 15-ig tartó programba 1217 főt vonnak be, az álláshoz jutók számának el kell érnie az ötszázat, illetve a támogatási projekt lezárása után hat hónappal még legalább 200 embernek kell dolgoznia.	- A szegregátum-rehabilitációs pályázathoz az összes tevékenységünk kapcsolódik, hiszen kiemelt célcsoportunk a szegregátumokban élő HH,HHH helyzetű gyermekek, diákok. - A foglalkoztatási paktum a gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása kapcsán a tehetséggondozási és felzárkóztatási tevékenységekhez kapcsolódnak
GINOP-2.3.4-15 Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ-Kutatási infrastruktúra fejlesztése Projekt település: Kaposvár Pályázó neve: Kaposvári Egyetem Projekt megnevezés: Klímatisz változásokhoz adaptált növénytermesztési és állattenyésztési technológiák fejlesztése a fenntartható mezőgazdaság és a minőségi élelmiszer-előállítás megvalósítása érdekében, intenzív termelési környezetben. Dátum: 2016-11-17 Összeg (Ft): 4.109.192.328	Az 1,878 milliárd költségű, 100 százalékos támogatottságú, 2021. augusztus 15-ig tartó programba 1217 főt vonnak be, az álláshoz jutók számának el kell érnie az ötszázat, illetve a támogatási projekt lezárása után hat hónappal még legalább 200 embernek kell dolgoznia	A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása kapcsán -> A 2.2 pontban a tanulói aktivitásra épülő extrakurrikuláris tevékenységek szervezése és megvalósítása a szülők bevonásával, (pl. hétvégi és szünidei tematikus programok) kapcsán több kihelyezett eseményünk is lesz a K+F központban, a 2.3 pont tehetséggondozói tevékenységeibe is több kapcsolódási pont beépítésre került.

32. ábra I Projekt kapcsolódása a TOP és GINOP projektekhez

4.2 A MEGVALÓSÍTÁS, PROJEKTIRÁNYÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE

A fejezet célja a projekt megvalósításának szervezeti kereteinek részletes meghatározása. Az egyes feladatok és a szükséges erőforrásokat olyan mélységig kerültek meghatározásra, hogy világosan kirajzolódjon, hogy a szervezet milyen feladatokat lát el, ehhez milyen erőforrásokat igényel, illetve hogyan valósítja meg a partnerséget. Ezen kívül bemutatásra kerül a projektirányítási rendszer és annak illeszkedése a projekt szükségleteihez.

4.2.1 A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁS SZERVEZETE

A projektszervezet a program szabályos és eredményes végrehajtásáért és ezen belül a megfelelő szakmai tartalom megvalósításáért felel. A projekt előkészítése során olyan szervezeti struktúra kialakításának megtervezésére került sor, ami lehetővé teszi a Támogató által elvárt és a Megvalósíthatósági Tanulmányban megfogalmazott célok elérését. A feladat komplexitását és a nemzetközi legjobb gyakorlatokat alapul véve került az alábbi programszervezeti struktúra és működési modell meghatározása, ami bővebb és jobban strukturált kontrollt biztosít az irányító számára, mint a kiíró által minimálisan elvárt projekt keretein belül megvalósuló működés.

A program megvalósításának szervezete irányítási és végrehajtási szintekre tagozódik. Az irányítási szinteken elkülönül a stratégiai irányítás és felügyelet, valamint az operatív programirányítás, ezzel együtt az adott szint első számú vezetőjén keresztül megvalósul a személyi kapcsolódás, a kommunikációs és jelentési rendben szabályozottaknak megfelelően pedig a kétirányú információáramlás. A végrehajtási szinteken egyszemélyi felelőshöz rendelt projektek és munkacsoportok kerülnek definiálásra, a megfelelő erőforrások hozzárendelésével. A megvalósítást támogatja a már bevont humán erőforrás, illetve a jövőbeni kiválasztás érdekében meghatározott humán erőforrásra előírt specifikációk. A fentiekén túl a menedzsment és a szakmai megvalósítók munkáját segíti a tervezett megfelelő létszámú asszisztencia és infrastruktúra (eszközök, irodák) is.

Az alfejezetben külön kitérünk a külső szakértők szerepére és feladataira, valamint a monitoring és kontrolling folyamatokra.

4.2.1.1 A SZERVEZET FELADATAINAK ISMERTETÉSE

A pályázat előkészítését Marcali Város Önkormányzata, illetve az Önkormányzat munkáját támogatva az Önkormányzati Hivatal végezte külső szakértővel együttműködve. Az előkészítés operatív irányítója a polgármester-helyettes volt.

„Projektiroda kialakítása a szervezeten belül”: a módszertan alapján az EFOP 3.9.2-16 projekt projektmenedzsmentje külön „projektirodává” kerül összeszervezésre (az önkormányzati munkatársak bevonásával). Ez azt jelenti, hogy a Polgármesteri Hivatal épített infrastruktúráját használhatja a menedzsment.

A projektmenedzsment team-et az előkészítés során külső pályázatíró, a megvalósítás során külső minőségbiztosítási szakértő segíti. A felvázolt hármas egység (Polgármesteri Hivatal Projekt Team-külső szakértő) az előkészítés során koordinálta a projekt-tervek kidolgozását, azaz:

- Igényfelmérést és ötletgyűjtést végzett.
- Megvalósíthatóság vizsgálatot végzett.
- A projekt kereteinek részletes meghatározása kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a konzorciumi tagokkal).
- Célrendszer kialakítása kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a konzorciumi tagokkal és a projekt által érintett intézményekkel).
- Szakmai koncepció készítése kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a konzorciumi tagokkal és a projekt által érintett intézményekkel).
- A projektmenedzsment koncepció rögzítése kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a konzorciumi tagokkal és a projekt által érintett intézményekkel).

- A leszállítandó projekt eredmények definiálása kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a projekt előkészítésbe bevont szakemberekkel).
- A főbb projekt szerepek definiálása és a kulcsszereplők kiválasztása kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a projekt előkészítésbe bevont szakemberekkel).
- Felsőszintű ütem- és erőforrásterv készítése kapcsán koordinációt végzett (együttműködve a projekt előkészítésbe bevont szakemberekkel).

A megvalósítás során (a támogatási szerződés megkötése után) a feladatok elsősorban a Projekt Irodára maradnak, a projekt menedzsmentje mellet az iroda munkatársai:

- Irányítják a projekt kommunikációját.
- Irányítják a projekt kockázatkezelését.
- Irányítják az esetleges változáskezelést.
- Szervezik a projekttel kapcsolatos oktatásokat.
- Folyamatos Cash-Flow tervet készítenek, annak érdekében, hogy a pályázati Cash-Flow struktúra a lehető legkisebb mértékben befolyásolja a projektgazda Cash-Flow folyamatait (vagy legalábbis előre kiszámítható módon).

Mindezekon túl:

Kapcsolatot tartanak fenn a Közreműködő Szervezettel és az Irányító Hatósággal (a projekt menedzser útmutatásai szerint).

- Koordinálják az EFOP 3.9.2-16-os pályázat keretében megvalósuló beruházások, beszerzések, bér kifizetések elkülönített könyvelési, számviteli rendszerének kidolgozását, felügyeletét és ellenőrzését (ezeket a feladatokat a kontrolling és pénzügyi vezető valósítja meg).
- Adminisztrátorként – külön kérésre – részt vesznek a beszerzésekkel kapcsolatos közbeszerzési tevékenységben.
- A teljes projektdokumentáció (projektdosszié) duplikált archiválását is a munkatársai végzik (papír alapon és elektronikus formában egyaránt, hogy a projektmenedzsmenttől függetlenül egy biztonsági példánya legyen az Intézménynek).

4.2.1.2 A JELENLEG RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ HUMÁN ERŐFORRÁSOK BEMUTATÁSA, A SZEMÉLYI KOMPETENCIÁK ELEMZÉSE, A PROJEKT MENEDZSELÉSÉHEZ SZÜKSÉGES SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY VÉGZETTSÉGEINEK ÉS PONTOS FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA

A Projekt Felügyelő Bizottság, a projektgazdák

A projekt sikere, és hatékony működése érdekében elengedhetetlen a projektért, valamint az egyes projekt tevékenységeikért való felelősség meghatározása, illetve ezek rendszeres számonkérése. Egy humánszolgáltatás-fejlesztés projekt szervezetének létrehozásakor, hasonlóan más projektekhez, elsőként meg kell határozni a vezetői struktúrát: azonosítani kell a projekt tulajdonosait.

A Projekt Felügyelő Bizottság feladata a projekt szerződéses környezetét, stratégiai kérdéseit érintő kérdésekben való döntés, szerződés lezárás, pénzügyi tranzakciók engedélyezése. Tagjai a Konzorciumi tagok felsővezetői, delegáltjai. Javadalmazásban nem részesülnek a projekt kapcsán.

A projekt team tagjai:

- A program működését a Projektmenedzser vezeti, egyszemélyi felelősséggel.
- A projektmenedzser mellett dolgozik a szakmai igazgató, alatta három szakmai alprojektvezető irányítja a szakmai végrehajtást a következő feladatmegosztásban:
 - Képzési feladatok a konzorciumi partnerek humán-közszolgáltatásai kapcsán.
 - Nem formális képzések a tehetséggondozás és felzárkóztatás területén a 7-18 éves korosztályban.

- Komplex óvodai fejlesztések.
- Felsőoktatási együttműködések és kapcsolódó tevékenységek.
- A projekt team harmadik tagja a pénzügyi vezető.
- A projekt team egy negyedik külsős tagja a külsős minőségbiztosító.

A projektmenedzser

A Projekt menedzser Erdész János lesz (CV mellékletben csatolva). A projekt menedzser tapasztalattal rendelkezik pályázati finanszírozású beruházások és szakmai programok projekt menedzsmentje, pénzügyi elszámolása, zárása, ellenőrzése kapcsán európai uniós finanszírozási területen: HEFOP, TIOP, TAMOP, EFOP pályázatokban. Projektirányítási tapasztalata van egészségügyi és népegészségügyi fejlesztési projektekben: TIOP, TAMOP és EFOP programokban. Munkáját heti 20 órában végzi.

A projekt menedzser projektek menedzselésében tapasztalatokat szerzett tagja, a projekt megvalósulásához szükséges gazdasági, pénzügyi tevékenységeket irányító, koordináló személy, aki felelős a projekt, mindenkor érvényes eljárásrendi, pénzügyi és a hatályos jogszabályok szerinti szakmai és pénzügyi megvalósításáért. Feladatai:

- A projektmenedzser képviseli a projektet minden külső testület előtt, hangsúlyozottan a projektgazdák előtt is. A szakmai és az üzleti szempontok érvényesítéséért a projekt minden szakaszában felelős. Feladatát a projekt állapotának felülvizsgálatán keresztül teljesíti a szakaszközi vagy szakaszzáró értékelés alapján.
- A projektmenedzser hagy jóvá minden fontosabb tervet, és felhatalmazást nyújt az elfogadott tervektől való eltérésre. Felhatalmazása van az erőforrások lekötésére és a konfliktusok önálló feloldására. Ezen kívül jóváhagyja a projekt team tagok személyét és felelősségi körét is.
- A projektmenedzser (a hazai tapasztalat alapján a megrendelő oldali projektirányító) által végzendő főbb feladatok a következők (a projektgazdák felhatalmazása alapján):
- Elnököl a projektvezetőség összejövetelein;
- Vezetői összefoglalókról és beszámolókról gondoskodik a projektgazdák számára;
- Elvégzi a projekt team tagjainak kijelölését és felelősségi köreik meghatározását;
- Engedélyezi a projekt pénzügyi kiadásait;
- Jóváhagyja a projekt folytatását a szakaszközi és a szakaszzáró értékelésen;
- Részt vesz a projektzáró értekezleten
- Feladata a szakmai szempontok érvényesítése a projekt minden szakaszában,
- Feladata a projekt team munkatársaival együttműködve az elfogadott projektszabványok létrehozása,
- Felhatalmazása van az erőforrások lekötésére és a konfliktusok önálló feloldására,
- Elkészíti a tevékenység, erőforrás, és költségterveket (a Projekt iroda munkatársaival együttműködve)
- A váratlan eseményeket, a kockázatokat jegyzőkönyvezi, kiértékeli, és javaslatot készít a szükséges intézkedések megtételére,
- Felelős a célrendszer minőségének, hatékonyságának és szakmai egységességének megvalósításáért

Pénzügyi vezető

A pénzügyi vezető, Hegyi Gábor közgazdász (CV mellékletben csatolva). A pénzügyi vezető több, már lefutott NFT-s és ÚMFT-s, Széchenyi Terve pályázatban szerzett projektmenedzseri, pénzügyi vezetői és minőségbiztosítói tapasztalatokat. Projekttapasztalatai a humán közszolgáltatásokhoz kötődnek, illetve tapasztalata van ERFA és ESZA típusú projektek kapcsán egyaránt (TIOP 2.2.2 és DDOP-os járóbeteget fejlesztések). Munkáját heti 20 órában fogja végezni. Feladatai:

- Pénzügyi tervezés;
- Az elkülönített számlá(k) kezelése;
- Kötelezettségvállalási és utalványozási rend betartása;

- Nyilvántartások kezelése;
- A projekt pénzügyi beszámolóinak és azok pénzügy mellékleteinek elkészítése;
- A projektdosszié pénzügyi-számviteli-ügyviteli bizonylatainak kezelése, illetve kezelésnek irányítása;
- A projekt szponzoroknak jelent, és felelős a projekt szabályoknak megfelelő pénzügyi működés biztosításáért (akár pályázati, akár belső szabályok).

Feladata továbbá:

- A folyamatos összhang és felügyeletet biztosítása a pályázat pénzügyi folyamatainak
- A kockázatok azonosítása, kockázatcsökkentő javaslatok kidolgozása pénzügyi területeken

Szakmai vezető

A projekt szakmai vezetője Németh Antal lesz. A szakmai vezető pedagógus és humán menedzser végzettségű, több nagy humán ágazati kiemelt projekt projektmenedzsere volt az elmúlt időszakban oktatás és egészségügyi területen.

Feladatai:

- A szakmai munka koordinálása, ütemezésének támogatása, ellenőrzése.
- Az indikátorok teljesülésének ellenőrzése
- Folyamatos szakmai Gap Analízis

4.2.1.3 A SZÜKSÉGES SZEMÉLYI FEJLESZTÉSEK MEGHATÁROZÁSA

A projekt végrehajtásához a projektmenedzseren, a pénzügyi vezetőn, a szakmai vezetőn és a szakmai alprojekt vezetőkön kívül, projekt asszisztens és belső koordinátorok, illetve minőségbiztosító kiválasztása szükséges még.

A projekt asszisztens(ek) feladatai:

- Nyilvántartják és dokumentálják a projektértekezleteket;
- Részt vesznek a szakaszközi és szakasz záró értékeléseken, és ott feljegyzéseket készítenek
- A projektmenedzserrel és vezetőikkel közösen elkészíti a helyreigazítási terveket;
- Koordinálja az összes minőségi szemlét, segíti az adatszolgáltatásokat;
- Módosítja, karbantartja, azaz vezeti a projekt nyilvántartásokat.
- Feladata, hogy a projekt termékek kielégítsék a pályázati hatóságok (KSZ, IH) követelményeit, tartalmukban, formájukban, a határidőket illetően
- Felelős az időben és szabályosan elkészített projektdokumentumok archiválásáért, a projektdosszié naprakészen tartásáért.

4.2.1.4 AZON FELADATOK BEMUTATÁSA, AMELYEKET KÜLSŐ SZAKÉRTŐK ÉS PARTNEREK FOGNAK ELVÉGEZNI

A külső szakértők és partnerek, illetve a projektgazda munkatársainak, illetve a projekt team-nek a feladatait tartalmazza a következő táblázat:

	ELŐKÉSZÍTÉS			
		Külső	Belső	
I.	Előzetes elemzés			
	Igény felmérés és ötletgyűjtés	X	X	
	A megvalósíthatóság vizsgálata	X	X	
II.	A projekt kereteinek részletes meghatározása			
	Célrendszer kialakítása	X	X	
	Szakmai koncepció készítése	X		
	A projektmenedzsment koncepció rögzítése	X		
	A leszállítandó projekt eredmények definiálása	X		
	A főbb projekt szerepek definiálása és a kulcsszereplők kiválasztása	X	X	
	Felsőszintű ütem- és erőforrásterv készítése	X		
III.	A projekt hivatalos indítása		X	
	TERVEZÉS			
IV.	A projekt szervezet felállítása és működési rendjének kidolgozása	X	X	
V.	Ütem- és erőforrásterv valamint költségvetés létrehozása	X	X	
	Az elvégzendő feladatok meghatározása és rendszerbe foglalása (WBS)	X	X	
	Hálóterv készítése	X	X	
	Ütemezés és erőforrás hozzárendelés	X	X	
	Költségtervezés	X	X	
VI.	Kommunikációtervezés	X	X	
VII.	Kockázatkezelés a tervezés szakaszban	X		
VIII.	Változáskezelési rendszer kialakítása	X		
IX.	Minőségmenedzsment tervezése	X	X	
	MEGVALÓSÍTÁS			
X.	A projekt szakmai termékeinek, eredményeinek létrehozása		X	
	Monitoring-kontrolling rendszer működtetése, minőségbiztosítás		X	
	Kommunikáció		X	
	Kockázatkezelés		X	
	Változáskezelés		X	
IX.	Átadás- átvétel-lebonyolítás		X	
	Oktatás, tréning		X	
	Használatba vétel, üzembe helyezés, lebonyolítás		X	
	Követő feladatok meghatározása és beindítása, illetve lefolytatása		X	
	Teljes körű projektzárás		X	
	ZÁRÁS és ÉRTÉKEKÉLÉS			
X.	Tapasztalatok összegyűjtése és elemzése		X	
XI.	A projekt értékelése		X	
XII.	A projekt erőforrások további / jövőbeni felhasználásának rendezése		X	
XIII.	Záró dokumentáció elkészítése		X	
XIV.	A projekt formális lezárása, a projektszervezet feloszlása		X	

DOKUMENTÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

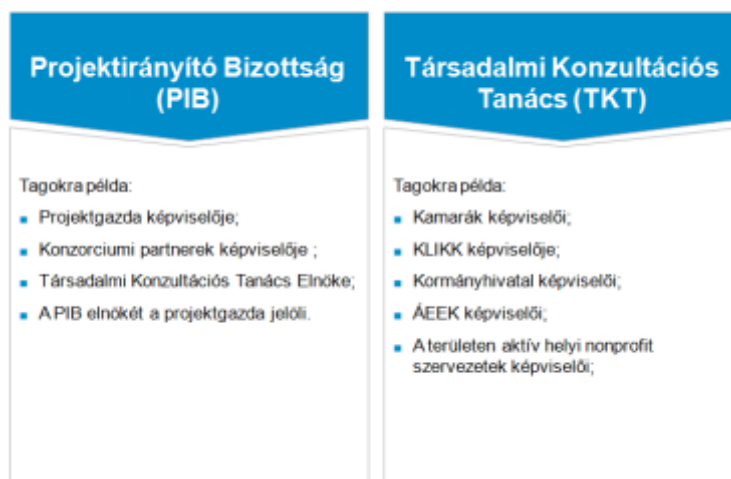
65. táblázat I Projektben végrehajtandó feladatok bontása végrehajtónként

A megvalósításhoz kapcsolódó szakmai feladatokat lehetőleg belső szakemberekkel tervezzük végrehajtani, külső szolgáltatásokat csak a speciális területeken tervezünk igénybe venni, pl. médiaszolgáltatások, utazás, eszközbeszerzések.

4.2.1.5 ÖSSZEFOGLALÓ SZERVEZETI ÁBRA

A projekt team elhelyezkedése a főpályázó struktúrájában: az egyes alprojektek szakmai megvalósítása a Marcali Városnál, mint főpályázónál tevékenykedő Projekt Team irányítja, amelynek munkáját az Önkormányzati Hivatal funkcionális szervezeti egységei támogatják. A projekt Team mellett 2 szakmai irányító testület áll, a PIB és a TKT:

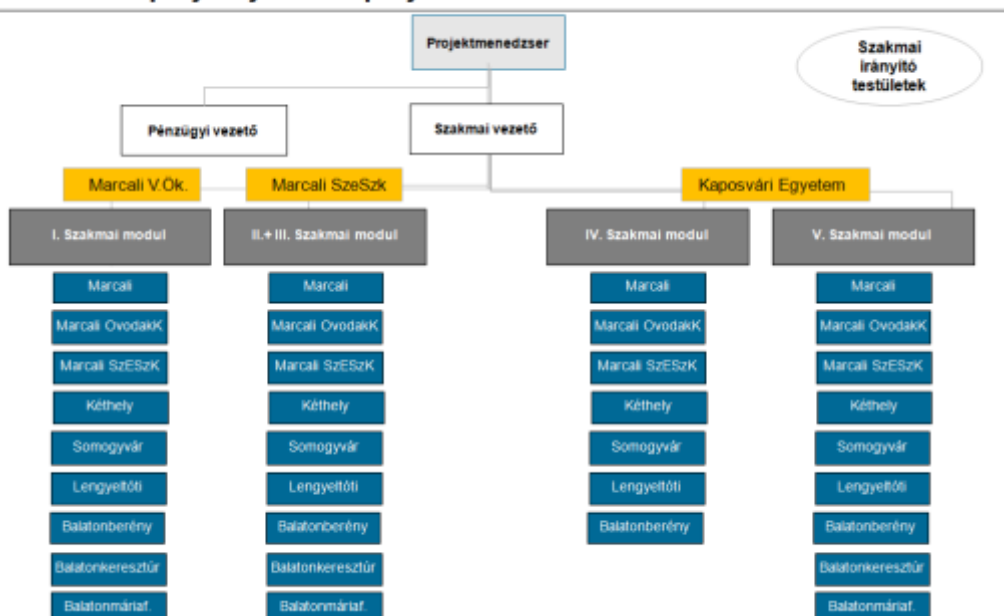
A projekt stratégiai szintű irányítása

33. ábra I Projekt stratégiai szintű irányítása

Az alpolgármester közvetlen felügyelete alatt álló szervezeti egységről lesz szó. A „Projektiroda kialakítása a szervezeten belül”: a módszertan alapján az EFOP 3.9.2-16 projekt projektmenedzsmentje külön „projektirodává” kerül összeszervezésre. **Szervezeti ábra – a projekt team felépítése:**

EFOP 3.9.2 projekt javasolt projektszervezete

34. ábra I Projektszervezet

A projekt team kapacitásainak növelése a következőképpen történhet: amennyiben a pályázat sikeres megvalósítása azt megköveteli a projektgazda az intézményen (önkormányzaton) belülről a projekt team minden tagja mellé képes pótlólagos humánerőforrást rendel átmeneti, vagy tartós időszakra.

4.2.1.6 A JELENLEG RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ INFRASTRUKTÚRA SZÁMBA VÉTELE, A SZÜKSÉGES INFRASTRUKTÚRA, KISZOLGÁLÓ TECHNIKAI FELSZERELÉSEK BEMUTATÁSA

A projektmenedzsment és szakmai vezetés, koordináció által igényelt tárgyi, műszaki erőforrások rendelkezésre állása:

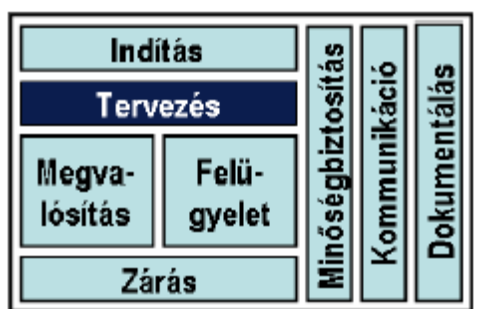
- Az EFOP 3.9.2-16 projekt projektmenedzsmentje külön „projektirodává” kerül összeszervezésre. Az Önkormányzat épített infrastruktúráját használhatja a menedzsment, az Önkormányzati Hivatal funkcionális támogató szervezeti egységeitől módszertani segítséget, illetve szükség esetén pótlólagos humánerőforrást kérhet.
- Az Önkormányzat épületében (Marcali, Rákóczi utca 11) két irodában, 4 munkaállomás, teljeskörű irodai felszereléssel és IT rendszertámogatással (aktív hálózati eszközök, laptopok telepített irodai alkalmazásokkal, nyomtatók, telefon) áll rendelkezésre 4 fő részére.

A szakmai megvalósítás során szükséges erőforrások rendelkezésre állása:

- Humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése kapcsán a csoportos képzések kihelyeztetten a konzorciumi partnerek, vagy háttérintézményeik infrastruktúráján valósulnak meg. Egyéni képzések esetén (pl. egyetemi képzés), a képzést adó intézményben.
- A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok a konzorciumi partnerek, vagy háttérintézményeik infrastruktúráján valósulnak meg.
- A komplex óvodai fejlesztések a gyermekekhez és családokhoz kötődő programelemek az érintett óvodában, a pedagógusképzések a konzorciumi partnerek, vagy háttérintézményeik infrastruktúráján valósulnak meg.
- A tudományos együttműködések részben a konzorciumi partnerek, vagy háttérintézményeik infrastruktúráján valósulnak meg, részben kihelyeztetten, bérelt infrastruktúrán (pl. nyári egyetem külső helyszínei).

4.2.1.7 A MONITORING ÉS KONTROLLING FELADATOK BEMUTATÁSA ÉS A MECHANIZMUS MŰKÖDÉSÉNEK LEÍRÁSA

A projekt team tagjai az alábbi ábrán világossal jelölt modulokban tevékenykednek, feladataikat a következőképpen foglalhatjuk össze:

35. ábra I Monitoring és kontrolling feladatok

A monitoring és kontrolling feladatokat a minőségbiztosítás keretében végezzük, a konkrét feladatok a következők:

- A projekt Gyorsdiagnózisának felvétele 3 alkalommal, 6 hónap és 18 és 24 hónap után (a teljes projektidőszak 30 hónap), ennek keretében a projekt készültségi szintjének, a

hiányosságoknak, kockázatoknak és a valószínűsíthető problémáknak a felmérése, azok helyesbítésére és kezelésére vonatkozó javaslatok kialakítása;

- A projekt megvalósítása során követendő – a végrehajtási munkafolyamatok megtervezésére és szabályozására vonatkozó – előírások, eljárások, szabályok és ellenőrzési pontok Kézikönyvben történő rögzítése.
- A projektmenedzsment működésének minőségbiztosítása, ennek keretében
 - o az információk elosztásának,
 - o a beszállítók kiválasztásának,
 - o a szerződések megkötésének,
 - o a teljesítések igazolásának,
 - o a kifizetéseknek,
 - o a pénzügyi elszámolásoknak,
 - o az időközi jelentések elkészítésének, dokumentálásának,
 - o a projekt szakmai, pénzügyi és adminisztratív zárásának folyamatba épített és előzetes kontrollálása;

A mechanizmus működésének bemutatása:

A projekt-végrehajtási folyamat kontrollingja keretében a projekt tervezett és a tényleges végrehajtása közötti különbségek folyamatos ellenőrzése (az ütemezés, költségek és kockázatok kontrollálása, projekttermékek ellenőrzése, jelentések készítésének, szerződés/ adminisztráció ellenőrzése) történik meg, amely magában foglalja: az összes élő alprojektnek, valamint az azokhoz kapcsolódó részfeladatoknak (pl. szerződéskötés, teljesítés, pénzügyi elszámolás, stb.) a rögzítését és folyamatos nyomon követését.

A költségek kontrollingja a tervezésnek és a valós költségek alakulásának folyamatos kontrollálását jelenti az egyes alprojektekre és azokhoz kapcsolódóan külön kezelt feladatokra vonatkozóan, a nyilvántartások vezetésének és a projekt-dokumentációnak az ellenőrzését alprojektenként, ideértve a tervezett feladatok megvalósulásának jellemzőit időben, ráfordításban, bevételekben, eredményben. Havi és negyedéves összesítések készítését a terv- és tényelemzésekről, a véglegesen lezárt, befejezett munkaegységek alprojektenkénti archiválásának folyamatos ellenőrzését a mindenkorli visszakereshetőség biztosításának szem előtt tartásával.

4.2.1.8 A PARTNEREK KÖZÖTTI ÉS AZ EGYES PARTNEREK BELSŐ INFORMÁCIÓS RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA

A projektben részt vevő települések két szomszédos járásban, egymástól maximum 30 kilométer távolságra helyezkednek el.

Az egyes településeken végrehajtott szakmai tevékenységek kapcsán település, illetve szervezeti szinten is egy koordinátor kijelölésre kerül a szakmai megvalósítók közül (azaz minden konzorciumi tagnál egy-egy dedikált felelős), továbbá az első, a második és harmadik, a negyedik és az ötödik szakmai tevékenységcsoport kapcsán egy-egy szakmai vezető kijelölésre kerül:

1. Első szakmai tevékenységcsoport → munkacsoport vezető és egyben a projekt szakmai vezetője a Marcali önkormányzatnál.
2. Második és harmadik tevékenységcsoport → munkacsoport vezető a Marcali ESzSzK-nál.
3. Negyedik és ötödik tevékenység csoport → munkacsoport vezető a Kaposvári Egyetemen.

Ezzel a struktúrával előáll egy mátrix szervezet, amelyben a kommunikációt az 1.6 tevékenységnél létrejövő kommunikációs eszközök és formalizált tevékenységek támogatják.

4.2.1.9 FENNTARTÁS

A pályázattechnikai fenntartás kérdései

A támogatást igénylő konzorciumtagoknak a projekt megvalósítás befejezésétől számított 1 évig vállalni fogják a projekt fenntartását az alábbiak szerint:

- 1.) Legalább egy kapcsolattartásra szolgáló fórum biztosítását.
- 2.) A projekttel kapcsolatos minden dokumentum elkülönített nyilvántartását.
- 3.) Adatszolgáltatást a szakmapolitikai szereplők számára.
- 4.) Létrehozott adatbázisok működtetését.
- 5.) Létrehozott képzési tartalmak fejlesztését, és elérhetővé tételét.
- 6.) Képzések elérhetővé tételét.
- 7.) Ösztöndíj és mentorrendszer elérhetővé tételét.

A vállalatok teljesítéséről beszámolót fognak benyújtani az Irányító Hatóság részére.

A szakmai fenntarthatóság

A szervezeti/intézményi fenntarthatóságon túl a jelen projektben kiépített kapcsolatokat hosszú távon is biztosítani szándékozzuk. Ezt három fő szakmai vonal mentén kívánjuk megvalósítani:

- Az intézményi szintű működés megerősítésével az érintett szakterületeken (humán közszolgáltatások, képzés, oktatás): az intézményközi szervezeteken belül a koordinációért felelős pozíciók létrehozásával, az érintett szervezetek és szervezeti egységek tevékenységei a projekt során kiterjesztésre kerülnek az összes érintett telephelyre.
- Az újonnan létrehozott szervező-adminisztrációs munkakörök, arra irányulnak, hogy a képzéssel újonnan megerősített humán közszolgáltatások, a képzések és oktatások a létrehozott szakmai programok, - lehetőség szerint -, később se szűnjenek meg. Ezt a projektben protokoll szinten rendszeresített kommunikációs tevékenységek (időszaki jelentések, közös levelezési lista, stb.) is segíti a jövőben.
- A perszonális kapcsolatokon keresztül a partnerek vonatkozásában: jelen közszolgáltatás- és képzésfejlesztési alprojektek továbbvitele kapcsán a bevont szakmai partnerek szervezeteire számítunk a későbbi képzési programjainkban is partnerként. A perszonális vonalon az érintett közszolgáltatások szereplőitől, munkatársaiktól várjuk a további együttműködéseket a projektbe dedikált szakemberek kapcsán. Összességében új, járási szintű szakmai alapon indított képzési programok (pl. tehetséggondozás, felzárkóztatás) továbbvitelét várjuk jelen pályázat eredményei alapján (a kiépített módszertanokkal, tananyagokkal, humán kapacitásokkal).

4.2.1.10 A PROJEKTBE BEVONT/BEVONANDÓ SZAKMAI MEGVALÓSÍTÓK KAPCSOLÓDÁSÁT A FEJLESZTÉSHEZ, A BIZTOSÍTOTT LÉTSZÁM, SZAKMAI KÉPZETTSÉG ÉS SZAKMAI TAPASZTALAT ALAPJÁN A PROJEKT SZAKMAI MŰKÖDTETÉSE, A CÉLCSOPORTTAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS, ILLETVE A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ HUMÁN INFRASTRUKTÚRA

A humán alapszolgáltatások fejlesztésére irányuló I. projektelem szakmai irányítója Marcali Város Önkormányzata lesz. Járási székhelyként az intézmény 69 munkatársa napi szinten lát el szervezési feladatokat, amelynek humán- és szervezeti hátterét a Szervezési Iroda 29 munkatársa adja. A járási szintű feladatokból adódóan a szervezet munkatársai napi szinten kapcsolatban vannak a Járás mintegy 36 községével és több, mint 100 intézményével. Hasonló nagyságrendű, nagy konzorciumban végrehajtott projektje több is volt a településnek az elmúlt 5 évben, az abban szerzett tapasztalatokat fogja most is felhasználni a gesztor szervezet.

Az iskolán kívüli, nem formális tehetséggondozási- és felzárkóztató képzések, illetve az ösztöndíj programok (II. és III. projektelem) szakmai irányítója a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ lesz. A Központ járási szinten működtet humán alapszolgáltatásokat (személyes gondoskodást nyújtó felnőtt- és gyermekvédelmi, valamint egyes egészségügyi alpfeladatokat ellátó integrált szociális és egészségügyi intézményként). Az intézmény ellátási területén, a projekt megvalósítása szempontjából releváns szolgáltatásai kapcsán 20-30 települést lát át szolgáltatásokkal, napi szinten szervezi, koordinálja az érintett településeken a szakmai munkát, mintegy 67 főnyi szakember

kapacitással. Jelen projekt keretében szűkebb körben (összesen 10 konzorciumi partner) kell hasonló szakterületen, hasonló típusú szakmai és koordinációs munkát ellátnia.

A komplex óvodafejlesztési IV. szakmai modul és a tudományos vonatkozású V. szakmai modul szakmai irányítója a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kara lesz. A Kaposvári Egyetem a régió meghatározó pedagógusképzési helye: a pedagógusképzés teljes spektruma lefedett, a képzések kölcsönösen kiegészítik egymást, a gyógypedagógus képzés pedig a régióban csak a Kaposvári Egyetemen történik. Innovációja, módszertani kutatásai a pedagógusképzés területén a legjelentősebbek a régióban: módszertani és tananyagfejlesztő megvalósult pályázatai: TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-001; TÁMOP-4.1.2-08/1/B; TÁMOP-4.2.3/08/B; TÁMOP-3.3.3-18/-2009-0019. Kiemelkedő szakmai gyakorlati rendszerrel rendelkezik az egyetemi gyakorlóintézmények, valamint a pedagógusképzés szakmai gyakorlóintézményi hálózata révén. Saját intézményi fejlesztés eredményeként csecsemőgondozó demonstrációs terme és logopédiai laborja is van. A Pedagógiai Kar vezető szereppel rendelkezik a régióban a pedagógusok továbbképzésében is: a Pedagógiai Továbbképző- és Szolgáltató Intézet a megyei és regionális továbbképzés központja; a kar 10 pedagógus szakirányú továbbképzést kínál. Kiemelkedő az Intézmény társadalmi szerepvállalása: nagy erőfeszítéseket tesz a halmozottan hátrányos helyzetű és roma iskolás gyermekek tehetséggondozása kapcsán a megyei általános iskolákban. A Pedagógiai Kar kapcsolatban van Somogy megye összes bölcsődéjével, óvodájával és általános iskolájával. Tudományos szervezési munkákban szintén nagy tapasztalata van az intézménynek, évente rendez nyári egyetemeket, illetve tudományos konferenciákat, versenyeket országos, nemzetközi szinten is. A karon működik Roma szakkollégium. A Kar elméleti- és gyakorlati képzésekben részt vevő mintegy 60-80 pedagógus munkatársa, illetve a Felnőttképzési Központ koordinátor munkatársai tudnak a jelenlegi projektbe bekapcsolódni.

Az összes projektetem kapcsán a szükséges pedagóguskapacitás helyben rendelkezésre fog állni a helyi oktatási intézményeknél, szükség esetén a Kaposvári Egyetem pedagógusai „segítik ki” a helyi pedagógusszükségleteket.

4.2.1.11 A KONZORCIUMI TAGOK KÖZÖTTI FORRÁS ÉS MUNKAMEGOSZTÁS, A FELADATOK ÉS FELELŐSSÉGI KÖRÖK

A konzorciumi tagok közti munkamegosztást, a felelősségi köröket és a feladatok elosztását a 3.2.1 fejezet mutatja be.

A konzorciumi tagok az általuk megvalósítani tervezett tevékenységeket előzetesen megadták, minden tevékenységben paraméterezték a résztvevői kört, létszámot, majd adott tevékenység a teljes pályázatra vonatkozóan egységes fajlagos árral paraméterezésre került. Ezek vonatkoznak a bérékre és a szolgáltatásokra, a szolgáltatások kapcsán egységesen kerültek kiküldésre az indikatív árajánlatkérések.

Az így kialakított tevékenységeket, azok egyes konzorciumi tagoknál való megjelenését és a forrásmegoszlást a konzorciumi tagok között, a következő táblázatok mutatják be:

Költségvetés struktúrája (tevékenységek szerinti, konzorciumi partnerenkénti bontás, adatok forintban)											
	Marcali	Marcali Óvoda	Marcali SzESzK	Kéthely	Balaton-berény	Balaton-keresztúr	Balaton-máriafürdő	Somogyvár	Lengyeltóti	Kaposvári Egyetem	Összesen
Projekt-előkészítés és közbeszerzés	24 786 846	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24 786 846
Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	14 498 780	2 540 000	1 561 680	3 293 188	7 027 899	4 629 538	4 629 538	17 306 520	13 842 220	12 443 200	81 772 563
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	40 219 156	26 864 202	53 068 359	11 932 596	3 120 399	6 240 798	-	31 413 306	22 384 512	52 555 672	247 799 000
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek	-	3 968 650	-	-	-	-	-	737 035	737 058	-	5 442 743
Célcsoport támogatásának költségei	24 036 146	5 005 899	22 113 521	11 150 681	7 268 720	5 564 930	4 329 930	19 584 145	18 342 930	2 500 000	119 896 902
Projektmenedzsment költség	20 273 460	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20 273 460
Összes tervezett költség	123 814 388	38 378 751	76 743 560	26 376 465	17 417 018	16 435 266	8 959 468	69 041 006	55 306 720	67 498 872	499 971 513

66. táblázat I Költségvetés struktúrája (tevékenységek szerinti, konzorciumi partnerenkénti bontás)

4.2.2 KÜLSŐ SZAKÉRTŐK ÉS PARTNEREK ÁLTAL ELLÁTOTT FELADATOK

A projektben szakmai szolgáltatás vásárlása csak olyan szolgáltatás esetében merül fel bevont szolgáltatásként, amelyek a projekt működési feltételeinek a biztosításához szükségesek, vagy a projekt megvalósításához előírt feladatok, vagy amelyek esetében a saját kapacitás felépítése indokolatlanul magas költséget jelentene, illetve a folyamatos kihasználtság nem biztosítható. Ezek:

- **Előkészítési tevékenység**, mivel a pályázat komplexitása, interszektoriális jellege, szűk beadási határideje szűk keresztmetszetet teremtett a kapacitásainkban kénytelen vagyunk külső szakértői támogatást igénybe venni.
- **Könyvvizsgálat**, mivel kötelező igénybe venni.
- **Közbeszerzés**, mivel a projekt keretében több közbeszerzési feladat is van, ugyanakkor saját kapacitás kiépítése az intenzív és egyszeri feladat-ellátás miatt nem indokolt.
- **Rendezvényszervezési szolgáltatás**, mivel több olyan szabadtéri nagy-, és közepes rendezvény is megvalósításra kerül, amelyhez nincs meg a szükséges technológiai, logisztikai, eszköz és anyagigény, és amelyeknek a beszerzése a folyamatos kihasználtság biztosításának hiányában, illetve a gyors amortizáció miatt nem lenne költséghatékony.
- **Helység bérleti díjak**, kizárólag olyan esetekben, amelyekben a program keretében megtartott rendezvényhez külső helyszín igénybe vétele indokolt a célcsoport számára (nem a projektvezetés számára!).
- **Személyszállítás** a célcsoportokhoz kapcsolódóan.
- **Szállás, étkeztetés** a célcsoportokhoz kapcsolódóan.
- **Képzés, oktatás** a célcsoportokhoz kapcsolódóan.

5. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A projekt keretében megvalósuló kommunikációs tevékenység célja, hogy a projektet és annak eredményeit minél többen megismerjék, a kommunikációs eszközök segítségével a projektgazda minél szélesebb körű tájékoztatást nyújtson a szakmai nyilvánosság, a döntéshozók és a célcsoportok számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről, hogy EU támogatásból valósult meg a projekt. A kommunikációs terv tehát a projektre vonatkozik.

5.1. A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA

A kommunikáció esetünkben a projekt létének közvetítését jelenti a közvetlen, közvetett célcsoportok, valamint az érintettek felé. A kommunikációs tevékenység célja a projekt létének tudatosítása a megjelölt csoportokban. A kommunikációs tervben azon tevékenységeket foglaljuk össze, melyek ez utóbbi tevékenység körébe tartoznak.

A projektgazda a projekt előkészítő, megvalósító és fenntartási időszakában eleget tesz a Széchenyi 2020 kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei útmutató és Arculati Kézikönyv "KTK 2020" c. dokumentumban foglaltaknak. A projekt támogatási összegénél (150-500 millió Ft) és a támogatott tevékenységek típusánál fogva az „Egyéb fejlesztés”-ekre vonatkozó kommunikációs csomagot valósítja meg.

5.1.1 KÖTELEZŐ KOMMUNIKÁCIÓS FELADATOK

Kommunikáció a projekt előkészítő szakaszában

- **Kommunikációs terv készítése**

Kommunikációs tervet készítünk, melyet benyújtunk egyeztetésre. A projekt előkészítő szakaszában meghatározzuk azokat a kommunikációs eszközöket, amelyek a leghatékonyabban segítik a célok megvalósulását. A nyilvánosság biztosítása érdekében megvalósítandó kommunikációs tevékenységeket a szakmai jellegű kommunikációval összhangban valósítjuk meg. Az eszközök használatát a célcsoportok jellemzői, az elérendő cél, valamint a rendelkezésre álló idő határozza meg. A kommunikációs tevékenységek tervezésekor a kötelező elemeket is úgy alkalmazzuk, hogy az előírásokon túl a leghatékonyabban szolgálják a projekt céljait, annak megvalósíthatóságát.

A kommunikációs terv a projekt alakulásának megfelelően természetesen folyamatosan felülvizsgálatot, a megfelelő változtatások átvezetését igényli, a meghatározott feltételek betartásával.

- **A kedvezményezett honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató megjelenítése és folyamatos frissítése a projekt fizikai zárásáig**

A <http://www.marcali.hu/> internetes portálon található „Pályázati hírek” aloldalon (<http://www.marcali.hu/index.php/palyazatok/palyazati-hirek>) adunk információkat a különböző, pályázati úton megvalósuló fejlesztéseinkről, mindig figyelembe véve a tájékoztatásra vonatkozó kötelező előírásokat. A jelen projekttel kapcsolatos információk publikálása, frissítése is ezen az oldalon fog megtörténni. Lényeges szempont, hogy az információknak a honlap nyitóoldaláról könnyen, jól látható módon kell elérhetőnek lenniük.

Fontos, hogy az internetes oldalon a lakossági tájékoztatás mellett projektünk célcsoportjait is elérjük, hogy ezúton is tájékoztathassuk őket a megvalósuló programokról, szolgáltatásokról, képzésekről stb.

Kommunikáció a projekt megvalósítási szakaszában

- **Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése**

Sajtóközleményt készítünk a projektről a sajtó, azon keresztül a közvélemény részére. A közleményt megfelelő módon, célzottan összeállított sajtólistára küldjük meg. A sajtólista összeállítása a projekt kezdetén megtörténik, majd a megvalósítás során folyamatosan frissítésre kerül. Összeállításakor kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a közlemény eljusson a helyi médiumokhoz, az illetékes szaksajtóhoz, illetve a Magyar Távirati Irodához.

A lokális médiumoknál dolgozó újságírókat testreszabott, helyi információt is tartalmazó írásos anyaggal, közleménnyel érjük el. Ennek célja, hogy az ő segítségével – a projekt előrehaladásának függvényében – a lakosságot a nekik szóló helyi sajtón keresztül is megpróbáljuk elérni.

A létrejött sajtómegjelenéseket összegyűjtjük és elemezzük, továbbá a KSZ számára elküldjük.

- **„C” típusú tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése a beruházás helyszínén**

Marcaliban kihelyezésre kerül az előírásoknak megfelelő „C” típusú tájékoztató tábla. A tábla kihelyezésére a projekt tényleges, fizikai megkezdésekor kerül sor, és a projekt fizikai befejezéséig helyén marad. A kihelyezés után a tábláról fotó készül.

- **Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése**

A projekt során a kötelezően előírt fotókon felül kommunikációs célra alkalmas fotódokumentációt is készítünk. A fotókat a sajtómunka, a nyomdai anyagok, valamint a honlap szerkesztése, kivitelezése során használjuk fel. Ezek a projektgazda tulajdonát képezik, így a későbbiekben is szabadon felhasználhatók.

A Széchenyi 2020 kedvezményezettnek tájékoztatási kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv „KTK 2020” c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően az eszközbeszerzéssel kapcsolatban a beszerzett eszközökről legalább 5 db jó minőségű, nyomdai felhasználásra alkalmas fotó, továbbá a projektben támogatott képzésekről is legalább 5 db fénykép készül.

A fotókat a TÉRKÉPTÉR-be is feltöltjük.

Kommunikáció a projekt megvalósítását követően

- **Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése**

Sajtóközleményt készítünk a projektről a sajtó, azon keresztül a közvélemény részére. A közleményt megfelelő módon, célzottan összeállított sajtólistára küldjük meg. A sajtólista összeállítása a projekt kezdetén megtörténik, majd a megvalósítás során folyamatosan frissítésre kerül. Összeállításakor kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a közlemény eljusson a helyi médiumokhoz, az illetékes szaksajtóhoz, illetve a Magyar Távirati Irodához. Célunk, hogy minél szélesebb kör kapjon a lehető legpontosabb képet projektünk megvalósulásáról, eredményeiről, továbbá az európai uniós támogatások felhasználásáról.

A létrejött sajtómegjelenéseket összegyűjtjük és elemezzük, továbbá a KSZ számára elküldjük.

- **TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal**

Feltöltésre kerül a TÉRKÉPTÉR a projekthez kapcsolódó tartalommal.

5.1.2 TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEN TÚLMUTATÓ KOMMUNIKÁCIÓS ELKÉPZELÉSEK

- **Belső kommunikáció**

A projekt keretein belül megszervezett képzésekről, továbbképzésekről, programokról a települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakembereket tájékoztatni kell. A fent nevezett célcsoport bevonása, motiválása nagyban segíti a projekt céljainak megvalósítását. Elérésüket belső hírlevelekkel, valamint az érintett intézmények faliújságjain elhelyezett hirdetményekkel tervezzük.

5.2. A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA

A kommunikációs üzenetek célcsoportonként eltérően jelennek meg a projekt kommunikációjában. A projekt célcsoportjai a Megvalósíthatósági Tanulmány 2.2. pontjában találhatók meg részletezve. Jelen esetben a célcsoportok kommunikációs szempont szerinti elemzése történik meg.

5.2.1 CÉLCSOPORTOK ÉRTÉKELÉSE, VÁRHATÓ REAKCIÓK, KOMMUNIKÁCIÓS CÉLOK ÉS ÜZENETEK

Jelen esetben a legfontosabb célcsoportokat és az adott csoportokhoz tartozó üzenetek lényegét fogalmazzuk meg.

5.2.1.1 KÖZVETLEN CÉLCSOPORT

Az érintett településen, a humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek

Célcsoport értékelése: A humán közszolgáltatásban dolgozókról általában elmondható, hogy rendelkeznek szaktudással, valamint bővülő kompetenciákkal. A hátrányos helyzetű emberek humán közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek növelésében, a szolgáltatások minőségének javulásában fontos szerepet töltenek be, hiszen közvetlen ráhatásuk van a területre.

A hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatossága, ismerete azonban hiányos, valamint a szakmai kompetenciák is fejlesztésre szorulnak. Az ebből adódó egyéni hibákon kívül a célcsoport esetében számolni kell a végrehajtást befolyásoló negatív tényezőkkel (pl. stressz, időhiány, stb.), valamint a szakterületen dolgozók, szakemberek közti információcsere, koordináció gyengeségeivel.

Várható reakciók: A projekttel kapcsolatban a következő reakciók várhatók: alábecsülik a fontosságát a hátrányos helyzetű csoportok humán közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek; a projektben megvalósuló képzések, események, tanulmányutak túlterheltséghez vezetnek.

A fent vázolt várható reakciókra, illetve azok elkerülésére megoldást jelentenek a projekt során nyújtott képzések, valamint a megfelelő motiváció.

Kommunikációs célok: A projekt során folytatott kommunikációs tevékenységek célja a humán közszolgáltatások dolgozói esetében, hogy megismerjék a szaktudás hiány enyhítésére kidolgozott programokat, azokban részt vegyenek.

Üzenet: A projektben érintett hét településen a humán közszolgáltatásokban dolgozóira irányuló kommunikáció során két részre bontható az üzenet: az első rész a szakterületükkel kapcsolatos fejlesztési program létrejöttére, céljára, a második pedig a projekt során kidolgozásra került eredménytermékekre, illetve azok igénybevételére (pl. képzések, oktatási anyagok, útmutatók stb.) hívja fel a figyelmet.

Óvodai pedagógusok

Célcsoport értékelése: Az óvodapedagógusok rendelkeznek szaktudással, azonban szakmai kompetenciáik szintén fejlesztésre szorulnak. Ezen belül kiemelten fontos a hátrányos helyzetű gyermekekhez való hozzáállásban a szemléletváltás, a szociális attitűdök változtatása.

Ez esetben is számítani lehet az egyéb negatív tényezőkkel, mint például a túlterheltséggel, stresszel.

Várható reakciók: A projekttel kapcsolatban a bevonott óvodapedagógusok esetében következő reakciók várhatók: a projektben kidolgozott komplex óvodai szolgálatfejlesztést, illetve a fejlesztésre okot adó problémákat nem tartják fontosnak, így a célcsoport motivációja gyenge.

A fent vázolt várható reakciókra, illetve azok elkerülésére megoldást jelentenek a projekt során nyújtott képzések, valamint a megfelelő és alapos tájékoztatás mind a projektet életre hívó problémákról, mind a projekt céljairól.

Kommunikációs célok: A projekt során folytatott kommunikációs tevékenységek célja, hogy megismerjék a szaktudásuk hiányának enyhítésére a projektben kidolgozott programokat, azokban részt vegyenek.

Üzenet: A projektben érintett hét településen az óvodai pedagógusokra irányuló kommunikáció során két részre bontható az üzenet: az első rész a szakterületükkel kapcsolatos fejlesztési program létrejöttére, céljára, a kiváltó okok fontosságára, a második pedig a projekt során kidolgozásra került eredménytermékekre, illetve azok igénybevételére (pl. képzések, oktatási anyagok, stb.) hívja fel a figyelmet.

Óvodás és iskolás korú (általános és középiskola) gyermekek/tanulók, óvodások szülei

A fent említett célcsoportok esetében jellemzőik, várható reakcióik, valamint a kommunikáció célja és tartalma megegyezik.

Célcsoport értékelése: A projektben érintett településekről általában elmondható, hogy a társadalom előregedő, azaz a gyermekek arányszáma alacsony. A gyermeklétszám folyamatos csökkenésén kívül fontos jellemző a szegregátumokban élő roma gyermekek létszámának növekedése, - így a gyermekszegénység kiterjedése, mélyülése. Továbbá a célcsoport helyzetét befolyásolja az óvodák és iskolák szegregálódása a projektet érintő településeken, valamint az a tény, hogy a 8. osztály után továbbtanulók (16 éves korig) többnyire szakképző iskolákban tanulnak, utána lemorzsolódnak, nem tudnak elhelyezkedni a tanult szakmában.

Várható reakciók: A projekttel kapcsolatban várható reakciók főleg a célcsoport szülei, nevelői esetében relevánsak. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy őket, azaz a szülőket, nevelőket sikerüljön motiválni arra, hogy részt vegyenek a projektben, ezáltal segítve gyermekeiket a minőségi oktatásban, képzésben való hozzáférésben, hosszútávon így biztosítva a fiatalok társadalmi beilleszkedését, foglalkoztathatóságuk növelését.

Kommunikációs célok: A projekt során folytatott kommunikációs tevékenységek célja, hogy a gyermekek nevelői megismerjék a megfelelő, minőségi oktatás, képzés hiányosságainak hosszú távú negatív hatásait, illetve felismerjék az oktatás és a későbbi életminőség alakulása közötti összefüggéseket. Ezáltal felismerjék az oktatás fontosságát, így motiválva őket a projektben való részvételre.

Üzenet: A fentiekben összefoglaltak alapján a célcsoportra irányuló kommunikáció során az üzenet jelen projekt várható eredményeire hívja fel a figyelmet, valamint a motiváció megerősítésére alkalmas tájékoztatást ad.

Az érintett településen élő fiatal és fiatal felnőtt

A fent említett két célcsoport esetében jellemzőik, várható reakcióik, valamint a kommunikáció célja és tartalma megegyezik.

Célcsoport értékelése: A fiatal célcsoportot a 20-29 éves, a fiatal felnőtt célcsoportot pedig a 30-34 éves korosztály alkotja a projekt által érintett hét településen.

Súlyos problémának mondható, hogy az érintett területeken nyilvántartott munkanélküliek nagy százaléka alacsonyan iskolázott, képzetlen álláskereső. Ez is rámutat a korai iskolaelhagyás megelőzésének és a megfelelő képzettség megszerzésének fontosságára. Ezért a projekt egyik célja a fiatal felnőttek felsőoktatásba segítése, ezáltal megnövelve esélyeiket a munkaerőpiacon.

Várható reakciók: A várható reakciók közül a legfontosabb ismét a motiváció hiánya, melynek következményeként a célcsoport tagjai várhatóan alábecsülik a projekt keretein belül megszervezett képzések, illetve az azokon való részvétel fontosságát.

A fent vázolt várható reakciókra, illetve azok elkerülésére megoldást jelentenek a projekt során nyújtott képzések megfelelő, igényekre alapuló kidolgozása, valamint a megfelelő motiváció kialakítása.

Kommunikációs célok: A projekt során folytatott kommunikációs tevékenységek célja, hogy a fiatal felnőtteket tájékoztassuk a felsőoktatás és az egész életen át tartó tanulás előnyeiről, a munkaerőpiaci érvényesülést segítő hatásairól, ezáltal kialakítva a megfelelő motivációt. Ezen kívül a kommunikációnk célja megismertetni célcsoportot projektünk programjaival, várható hatásaival.

Üzenet: A fentiekben összefoglaltak alapján a célcsoportra irányuló kommunikáció során az üzenet jelen projekt várható eredményeire hívja fel a figyelmet, valamint a motiváció megerősítésére alkalmas tájékoztatást ad.

5.2.1.2 KÖZVETETT CÉLCSOPORTOK

Projektben résztvevő települések teljes lakossága

5.2.1.3 ÉRINTETT CÉLCSOPORT

A pályázatban érintett két járás összes településének teljes lakossága

A fent említett két célcsoport (közvetett és érintett) esetében jellemzőik, várható reakcióik, valamint a kommunikáció célja és tartalma megegyezik.

Célcsoportok értékelése: A fejlesztés közvetett és érintett célcsoportjáról elmondható, hogy nagyon kevés, illetve hiányos információval rendelkeznek a humán kapacitásokról és annak fontosságáról akár a saját életminőségük javításának esetében is.

Várható reakciók: A célcsoportok várható reakciója, hogy a projektünk keretében fejlesztendő szakterületek minőségi és mindenki által könnyen hozzáférhető működésének jelentőségét alábecsülik. Ennek elkerülése érdekében fontos, hogy a kommunikáció során a fent megnevezett célcsoportok megfelelő információkat szerezzenek a szakterületekről, valamint saját szerepükről, felelősségükről a témában.

Kommunikációs célok: A közvetett és az érintett célcsoport esetében a kommunikáció célja, hogy részletes tájékoztatást kapjanak a humán kapacitásokról, azok szerepéről, továbbá a projektünkben elvégzendő tevékenységekről.

Üzenet: A kommunikációs üzenet a két célcsoport számára: az elsősorban humán kapacitásokkal kapcsolatos tényezőkre hívja fel a figyelmet, a másodsorban a fejlesztési eredmények főbb elemeit mutatja be.

5.3. KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA

A projekt megvalósítása során az egyes célcsoportokat tartalmában és eszközeiben eltérő, illeszkedő kommunikációs eszközök alkalmazásával érjük el. Az alkalmazott eszköz kiválasztásánál figyelünk a célcsoportnak az adott kommunikációs eszközhöz való viszonyára (pl. olvasási, szövegértési nehézségek, vagy a differenciált tartalmak megértését befolyásoló háttérismeretek, a szűkebb társadalmi környezet sajátosságai, stb.). A célcsoportokra irányuló kommunikációs tevékenység az alkalmazott eszközöket tekintve tehát nem uniformizálható. Az üzenetek tartalma, időzítése, és az eszközhasználat meghatározásánál kiemelt hangsúllyal kell figyelembe venni, hogy azok egymásra épüljenek, és egymás hatását erősítsék, ugyanakkor kreatív módon keltsék fel az érdeklődést és irányítsák a figyelmet a lehetőségekre a célcsoportnak szóló konkrét üzenetekkel.

5.3.1 AZ EGYES ESZKÖZÖK JELLEMZŐI

Sajtó- és közönségkommunikációs tevékenység: A projekt céljainak megismertetésében, illetve a projekt céljainak támogatásában meghatározó szerepe van a médijelenlétnek. Ezen túlmenően a célcsoportok sajátosságainak, médiafogyasztási szokásainak megfelelő médiamixet alakítunk ki.

A lokális médiumoknál dolgozó újságírókat testreszabott, helyi információt is tartalmazó írásos anyaggal, közleménnyel érjük el. Ennek célja, hogy az ő segítségükkel – a projekt előrehaladásának függvényében – a lakosságot, a célcsoportokat, a nekik szóló helyi sajtón keresztül is megpróbáljuk elérni. Fentieknél megfelelően élünk a sajtóközlemény, illetve megjelenés adta lehetőségekkel.

A klasszikus sajtómunka alkalmas arra, hogy egy adott pillanatban nagyszámú impulzust generáljunk, ezzel akár több ezer kontaktuson alapuló eléréshez jussunk, széles társadalmi réteget lefedve.

Belső kommunikáció: A projekt keretein belül megszervezett képzésekről, továbbképzésekről, programokról a települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakembereket tájékoztatni kell. A legsikeresebb elérésük belső hírlevelekkel, valamint az érintett intézmények faliújságjain elhelyezett hirdetésekkel valósítható meg.

Internetes eszközök: Az internetes eszközök alkalmasak arra, hogy a célcsoportokat pontosan lehatárolva fokozzuk a projekt, illetve a projekt céljainak ismertségét, illetve hatékony módszer a tudatosság formálására, a bevonódás, elköteleződés erősítésére.

Marcali honlapján (<http://www.marcali.hu/>) a „Pályázati hírek” aloldalon adunk hírt a projekt megvalósulásáról, a szervezésre kerülő képzésekről. Mindezt strukturáltan, könnyen megtalálható módon, megfogalmazásában pedig közérthető, egyszerű, azonban ezzel együtt is szakszerű szövegezéssel. Az internetes megjelenések hatékonysága a különböző képi tartalmakkal tovább fokozható. Így élünk azzal a lehetőséggel, hogy a különböző eseményekhez kapcsolódó fotódokumentációval színesítsük a megjelenéseket.

5.3.2 SZINERGIA A KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSÁBAN

A projekt a fent ismertetett kommunikációs eszközöket egymásra építve és egymást kiegészítve alkalmazza a megvalósítás során. A sajtó- és közönségkommunikációs tevékenység szélesebb rétegekhez szóló egyszeri impulzusait az interneten történő jelenlét egészíti ki.

5.4 KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

A kommunikációs ütemtervben az alábbi táblázatos formában határoztuk meg a kommunikációs feladatokat, eszközöket, csatornákat, illetve az elérendő célcsoportot és a kommunikáció ütemezését.

Időpont	Feladat	Cél	Cél-csoport	Eszköz	Szereplők
Projekt indulásakor és zárásakor	Sajtóközlemények kiküldése	Információ nyújtása a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoportok	Média, internet	Sajtó képviselői
Folyamatos	Fotódokumentáció készítése	Információ nyújtása a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoportok	Média, internet	Közvetlen, közvetett és érintett célcsoportok
Folyamatos, majd a fenntartási időszakban is	Marcali honlapján a „Pályázati hírek” aloldalon tájékoztatás a projektről	Információk biztosítása	Közvetlen, közvetett és érintett célcsoportok	Marcali web-oldala	Közvetlen, közvetett és érintett célcsoportok
Folyamatos	TÉRKÉPTÉR feltöltése	Tájékoztatás a projektről	Nyilvánosság	Internet TÉRKÉPTÉR	Lakosság
Folyamatos	„C” típusú tájékoztató tábla elkészítése és kihelyezése	Tájékoztatás a projekt megvalósításáról	Közvetlen és közvetett célcsoportok	„C” típusú tájékoztató tábla	Közvetlen, közvetett és érintett célcsoportok
1.tevékenység megvalósításakor	Belső kommunikáció: hírlevél kiküldése, faliújság kihelyezése	Humán közszolgálati dolgozók tájékoztatása, bevonása, motiválása	A humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek	Internet, faliújság	A humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek

67. táblázat | Kommunikációs ütemterv

6 1. MELLÉKLET - A HIÁNYZÓ HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MEGSZERVEZÉSÉRE, A PROJEKT HATÓTERÜLETÉRE VONATKOZÓ, ÖSSZEHANGOLT TERÜLETI STRATÉGIA ÉS CSELEKVÉSI TERV;

6.1 A KIINDULÁSI ÁLLAPOT

6.1.1 A KÖZNEVELÉS JELLEMZŐI

6.1.1.1 ÓVODÁK

Az óvodai ellátás a gyermekek többsége számára elérhető. A települések több mint 70%-ában található óvoda. A 2014–2015-ös tanévre⁸ vonatkozó adatok szerint a feladat-ellátási helyek száma 4544, óvodai nevelésben 321 489 gyermek, a korcsoportos népesség 86%-a részesül. A kutatási eredmények bizonyítják azonban, hogy a késői óvodába lépés társadalmi hátrányokhoz kapcsolódik, a családok legszegényebb ötödében a gyerekek 14%-a, a roma gyermekek 23%-a későn került óvodába⁹. A 3 éves korban történő kötelező óvodáztatás feltehetőleg segít ezen a hátrányon. A sajátos nevelési igényű (SNI) óvodás gyermekek száma a 2014 októberében leadott statisztikai adatok alapján a 2014/2015-ös tanévben az előző tanévhez képest 4,5%-os növekedéssel, 7500 főre emelkedett, többségük (81%) integrált nevelésben részesül¹⁰.

6.1.1.2 ISKOLÁK

Nappali rendszerű képzések: a 2016/2017-es tanévben Magyarországon 1 millió 493 ezren vesznek részt a köznevelés nappali rendszerű képzéseiben. 317 ezer gyermek jár óvodába, 741 ezer tanuló általános iskolai, 435 ezer fő pedig középfokú oktatásban részesül. Az óvodások száma 317 ezer fő, ez több mint 3500-zal kevesebb, mint az előző tanévben. Gyógypedagógiai, illetve integrált nevelésben 9 ezer – a 2015/2016-os tanévhez képest 7,0%-kal több – gyermek részesül. A főfoglalkozású óvodapedagógusok száma a korábbi évekhez hasonlóan 31 ezer fő. Általános iskolai oktatásban 741 ezren – az előző évinél több mint 3800 fővel kevesebben – vesznek részt. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 55 ezer fő, ami az egy évvel korábbihoz képest több mint ezer fős növekedést jelent. Az általános iskolákban jelenleg 78 ezer főállású pedagógust foglalkoztatnak, közel 500 fővel többet, mint az előző tanévben.

Az egy pedagógusra jutó tanulók száma az előző évinél egy kicsit kedvezőbben alakult, jelenleg 9,6 fő. A középfokú iskolák nappali rendszerű képzéseire járók száma egy év alatt 3,6%-kal 435 ezerre esett vissza. Szakiskolába és készségfejlesztő iskolába az egy évvel korábbi időszakhoz hasonlóan 7 ezren járnak. A szakgimnáziumokban jelenleg 168 ezren, a szakközépiskolákban 78 ezren tanulnak, így 8,2, illetve 2,7%-kal lett kevesebb a tanulólétszám a 2015/2016-os tanévinél. A gimnáziumokban viszont kismértékben (0,5%-kal) nőtt a tanulók száma az előző tanévhez képest. Nem nappali rendszerű képzések: az általános iskolai felnőttoktatásban a 2015/2016-os tanévhez képest 117 fővel többen, 2400-an tanulnak. A nem nappali rendszerű középfokú képzésekre járók száma az előző évhez képest közel 34%-kal nőtt, jelenleg 98 ezer fő. Végzettek: 2016-ban a nappali és felnőttoktatásban 69 ezren tettek sikeres érettségi vizsgát, ami 3900 fővel kevesebb, mint egy évvel korábban. A sikeres szakmai vizsgázók száma 50 ezer fő volt, ami 2,0%-os növekedést jelent 2015-höz képest.

⁸ Adatok forrása: KSH Tájékoztatási adatbázis.

⁹ Bass László, Farkas Zsombor MTA GYEP, A gyermekszegénység alakulása 2009-ben Magyarországon.

¹⁰ Forrás: KIR– Hivatalos Intézménytörzs, STAT 2010–2014 – 2015. 07. 29.

6.1.1.3 PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATOK

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára nyújtanak segítséget a pedagógiai szakszolgálatok, amelyek a szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását is támogatják. A köznevelési törvény általában kimondja, hogy a gyermeknek, (tanulónak) joga, hogy az állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért¹¹. A pedagógiai szakszolgálatok látják el a szakértői bizottsági tevékenység, a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás, a nevelési tanácsadás, a logopédiai ellátás, a konduktív pedagógiai ellátás, a fejlesztő nevelés, a gyógytestnevelés, az iskolapszichológiai és az óvodapszichológiai ellátás, a kiemelten tehetséges gyermekek gondozása, illetve a későbbiekben a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás feladatát.¹² Tízből kilenc tevékenység érinti az iskoláskor előtti gyermekek ellátását. A megyei pedagógiai szakszolgálatok szakértői bizottságai a 2013–14-es évben¹³ összesen 17 501 gyermeket vizsgáltak, illetve részesítettek tanácsadásban. Ezeknek a gyermekeknek az egyharmada (6056 fő) volt 5 év alatti. Ugyanebben az évben 3521 gyermek vett részt korai fejlesztésben, ez a korcsoportos (0–5 éves) népesség 0,63%-át teszi ki. Nagyjából 60%-uk 0–3 év közötti. Az eltelt tíz évben az első vizsgált 2004–2005-ös tanévhez képest a szakértői bizottságokon keresztül a korai fejlesztésbe bekerült 0–5 éves gyermekek száma 2013–2014-re 75%-kal emelkedett. A két leghátrányosabb helyzetű régió, Észak-Alföld és Észak-Magyarország az, ahol az átlagnál jóval kisebb a 0–5 évesek között a korai fejlesztésben részt vevők aránya (0,25 és 0,3%), míg Dél-Dunántúlon a legmagasabb (1,01%).¹⁴

A pedagógiai szakszolgálat keretei között az óvodáskor előtti gyermekeket (is) ellátó tevékenységek között a korai fejlesztésen kívül ott találjuk a nevelési tanácsadást, a konduktív pedagógiai ellátást és a logopédiai szolgáltatást. 2013–2014-ben nevelési tanácsadásban 69 263-an vettek részt a 0–7 éves (még nem iskolás) korosztályból, ebből 1831 volt a 0–3 éves életkorú gyermek, amely a korcsoportos népesség 0,5%-át teszi ki. Konduktív pedagógiai ellátásban pedig 262 gyermek vett részt, ebből 217 tartozott a legfiatalabb, 0–3 éves korosztályhoz. Ezen kívül a logopédiai szolgáltatás az, amely elvileg 0 éves kortól lát el gyermekeket, ám a statisztika ebből a szempontból nem életkor csoportonként tartja nyilván az iskoláskor előtt ellátott gyermekeket, hanem óvodába járó, illetve óvodába nem járó gyermekcsoportra osztja őket. Az első kategóriában 55 060 gyermeket láttak el, kivéve a sajátos nevelési igényű gyermekeket, akiknek ellátása az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény munkatársainak kompetenciájába tartozik. Az óvodába nem járók közül 2085-en kaptak logopédiai ellátást, azt viszont, hogy ebből hányan vannak a 0–3 éves gyermekek, nem tudjuk pontosan. Ezért az óvodáskor előtt ellátott korosztály ellátásáról a hivatalos statisztika alapján átfogó képet nem tudunk adni. A rendelkezésre álló adatok szerint mindenesetre a 2013–2014-es évben a 0–3 éves életkorú gyermekek legalább 1,2%-a (4 147 fő) a pedagógiai szakszolgálat érintett tevékenységei keretében ellátást kapott.¹⁵

6.1.2 EGYÉB HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSI ELLÁTÓ-HELYEK KAPCSOLÓDÁSAI A KÖZOKTATÁSHOZ

A humán közszolgáltatások ellátórendszerének minden szereplőjének (a gyermekegészségügyi alapellátás és szakellátás szakembereinek, a kisgyermeknevelőknek, az óvodapedagógusoknak, a szociális munkásoknak, gyógypedagógusoknak, pszichológusoknak, stb.) korszerű ismeretekkel kell rendelkezniük saját szakterületük és a rokonszakterületek kapcsán.

A gyermek útja az egészségügyi ellátórendszerben kezdődik, a korai életszakaszban leginkább ebben a kontextusban írható le. Több szakaszra tagolható, a pre-, illetve a perikoncepcionális szakasztól a várandóssági és a perinatális időszakon keresztül a hazakerülés utáni szakaszig, illetve a későbbiekben a gyermek iskolás kora előtt az otthoni, illetve az intézményes ellátásban eltöltött időszakig. Minden szakaszban megtalálhatóak azok az intézmények, illetve szereplők, amelyek/akik az ellátásban részt vesznek, feladataik jogszabály által meghatározottak és a továbbküldési, jelzési utak is azonosíthatóak.

¹¹ 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről 46. § (3) bekezdésének g) pontja.

¹² 2011. évi CXCV. törvény nemzeti köznevelésről, 18. § (2).

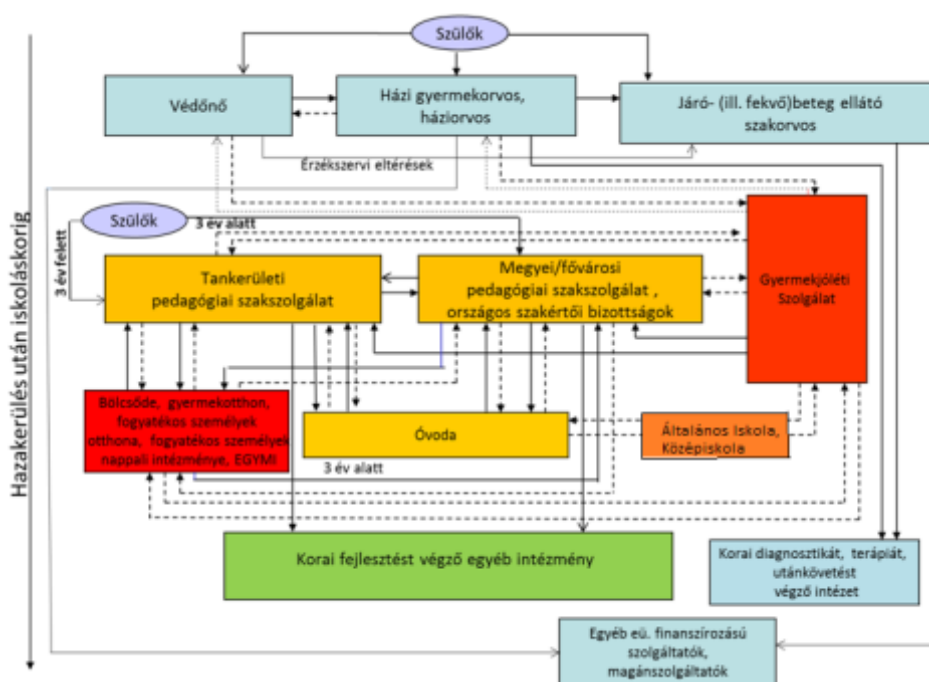
¹³ Forrás: KIR– Hivatalos Intézménytörzs, STAT 2010–2014 – 2015. 07. 29.

¹⁴ KIR– Hivatalos Intézménytörzs, STAT 2010–2014 id. Kereki J. (2015): Utak és lehetőségek. Educatio Kft, Budapest.

¹⁵ KIR– Hivatalos Intézménytörzs, STAT 2010–2014 id. Kereki J. (2015): Utak és lehetőségek. Educatio Kft, Budapest.

A köznevelés rendszerében, amennyiben az eltérő fejlődés gyanúja a gyermek 0-3 éves kora között merül fel, a szülőnek a megyei/fővárosi pedagógiai szakszolgálati intézménybe kell eljutnia, ahol a szakértői bizottsági tevékenység keretében egy komplex vizsgálat elvégzése után indokolt esetben sajátos nevelési igényt állapítanak meg, és szakértői véleményben tesznek javaslatot a gyermek ellátására. Amennyiben korai fejlesztést javasolnak, ellátási helyszíneként a legközelebb lévő pedagógiai szakszolgálati tagintézményt jelölik ki. Ha ilyen módon nem oldható meg az ellátás, a gyermek fejlesztésére otthoni ellátás keretében vagy a pedagógiai szakszolgálati intézmény fenntartójával szerződött intézményben kerülhet sor.¹⁶ Ilyen infrastruktúra-használatra kötött szerződés mellett láthatják el a gyerekeket a szakszolgálat szakemberei pl. bölcsődékben, gyermekotthonokban, fogyatékos személyek otthonaiban, nappali intézményeiben.

A 3 évnél idősebb gyermekek esetében a tankerületi szakértői bizottság feladata a teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálat, a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése, a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása. Ha a tankerületi szakértői bizottság megítélése szerint a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető, továbbküldi a gyermeket a megyei szakértői bizottság felé, annak dokumentációs anyagával együtt.¹⁷ A mozgásszervi fogyatékos, az érzékszervi (a látási, a hallási) fogyatékos, valamint a beszéd-fogyatékos megállapítását vagy kizárását országos feladat ellátási kötelezettséggel az országos szakértői bizottság végzi azzal, hogy a beszéd-fogyatékos megállapítása vagy kizárása a megyei szakértői bizottság feladatai körében is ellátható.¹⁸ Jogszabály szerint a szakértői vizsgálat a szülő kérelmére, illetve egyetértésével indul a nevelési-oktatási intézmény, a gyámhatóság, a gyermekjóléti szolgálat, bölcsőde, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat vagy a fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona, rehabilitációs intézménye, nappali intézménye kezdeményezésére, illetve (az intézményes ellátásba kerüléssel) hivatalból, hatósági megkeresésre is. Az eljárás megindítása a pedagógiai szakszolgálati intézménynek a gyermek lakóhelye szerint illetékes székhelyintézménynél, illetve 3 éves kor felett a tagintézménynél is kérhető vagy kezdeményezhető. Ha a gyermek óvodai nevelésben részesül, az óvoda köteles közreműködni a vizsgálat iránti kérelem elkészítésében.¹⁹

36. ábra I A humán közszolgáltatások kapcsolódási pontjai (Forrás: Kereki Judit)

A gyermekvédelmi törvény alapján, veszélyeztetettség esetén az egészségügyi szolgáltatást nyújtóknak, a védőnői szolgálatnak, a házi gyermekorvosnak/háziorvosnak, a személyes gondoskodást nyújtó intézményeknek (pl. bölcsőde, családi napközi) és a köznevelési intézményeknek (óvoda,

¹⁶ 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről, 1. §

¹⁷ 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről, 11. § (1) (2)

¹⁸ 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről, 10. § (3)

¹⁹ 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről, 13. §

pedagógiai szakszolgálatok) veszélyeztetettség esetén jelzési kötelezettségük van a gyermekjóléti szolgáltatást végző szolgáltató felé. A gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek súlyos veszélyeztető magatartása esetén kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni.²⁰

6.2 A PROBLÉMÁK ÉS BEAVATKOZÁSI PONTOK

A projekt számos meglévő problémára próbál választ adni. A legfontosabb problématerületek az alábbiakban kerülnek összegzésre:

1. Az ellátórendszer heterogén, áttekinthetetlen, nehéz az eligazodás a szülők és a szakemberek számára, nincs egyértelműen követhető, szabályozott gyermekút, hiányoznak az egységes irányelvek, protokollok.
2. Az iskoláskor előtti és az iskolás gyermekek ellátásában érintett, különböző ágazati irányítás alá tartozó intézmények (egészségügyi alapellátás, szakellátás, szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti köznevelési, ill. egyéb intézmények) szereplői közötti együttműködés gyenge, a kompetenciák és feladatok lehatárolása hiányzik, a köztük lévő kommunikáció sokszor esetleges.
3. Nincs olyan egységes tájékoztatási rendszer, amely a szolgáltatókról, a módszerekről, a megállapított diagnózishoz kapcsolódó egyéb lényeges körülményekről – többek között a vonatkozó hatályos jogi szabályozásról, pénzübeli támogatásokról, az ellátórendszer működéséről –, illetve a területen működő szakmai és érdekvédelmi szervezetek tevékenységéről és elérhetőségeiről informálná a szülőt.
4. A pedagógusok szakemberek gyermeki fejlődésről való tudása, az ellátórendszerről való ismerete, más szakterületek szakembereinek munkájáról, kompetenciájáról való ismerete nem korszerű, nem egységes és gyakran hiányos. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek fejlődési problémáinak korai életkorban történő felismerése késik, nem, vagy későn kerülnek be az ellátórendszerbe és jutnak hozzá a szükségletalapú ellátáshoz.
5. Az iskoláskor előtti gyermekek szüleinek a kora gyermekkori fejlődéssel, illetve gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretei hiányosak, ezért nehezen alakul ki ezeken a területeken a megfelelő szülői kompetencia és felelősségérzet. Az ellátórendszert nem ismerik, nincsenek tisztában azzal, hogy ha gyermekük fejlődésével kapcsolatban bármilyen gyanújuk felmerül, mely esetben hová fordulhatnak, milyen szolgáltatásokat vehetnek igénybe.
6. Az ellátásokhoz való hozzáférést tekintve egyenlőtlenségek figyelhetők meg a földrajzi helyzet, illetve a szociális háttér függvényében. Hiányoznak az alapellátást végző és a speciális képzettségű szakemberek. Különösen a kistérségeken és a szociálisan hátrányos helyzetű kistérségekben élő gyermekek és azok családjainak szolgáltatáshoz való hozzáférése nem biztosított. Ezért fontos a szolgáltatások helybe való eljuttatásának elősegítése.

²⁰ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, 17.§ (2).

6.3 CSELEKVÉSI TERV

Az előzetesen felvázolt problémák és beavatkozási pontokra reagáló egyes tevékenységek a projekt során területi stratégiaként, illetve cselekvési tervként funkcionálnak. Ezek a releváns projektelemek a következők:

A hiányzó humán közszolgáltatások megszervezésére, a projekt hatóterületére vonatkozó, összehangolt területi stratégia és cselekvési terv

Azonosított probléma	Javaslatok	Döntés
- Az ellátórendszer heterogén, áttekinthetetlen, nehéz az eligazodás a szülők és a szakemberek számára, nincs egyértelműen követhető, szabályozott gyermekút, hiányoznak az egységes irányelvek, protokollok. - Az iskoláskor előtti és az iskolás gyermekek ellátásában érintett, különböző ágazati irányítás alá tartozó intézmények (egészségügyi alapellátás, szakellátás, szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti köznevelési, intézmények) szereplői közötti együttműködés gyenge, a kompetenciák és feladatok lehatárolása hiányzik, a közöttük lévő kommunikáció sokszor esetleges.	A helyi/területi humán közszolgáltatásban dolgozó szakemberek közötti információcsere, koordináció erősítése - Intranetes szakmai oldalak kialakítása a főpályázó szerkesztésében, szakmai oldalak és laikus oldalak bontásban, a szakmai oldalakhoz hozzáférést kap minden a pályázatban részt vevő önkormányzat és azok humán közszolgáltatásában érintett háttérintézménye; - Hírlevél kialakítása a humán közszolgáltatásban dolgozó munkatársak közötti információcsere hatékonyságának javítása céljából; - Formális, tematikus, szakmai fórum, workshop tartása félévente; Szakmai műhelyek, esetkonferenciák, testvérvárosi és egyéb együttműködésekön keresztül szakmai tanulmányutak szervezésével, a tapasztalatszerzés, jó gyakorlatok megismerésének támogatása a hátrányos helyzetű csoportok szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében - Tematikus konferenciasorozat és kapcsolódó szakmai műhely szervezése 3 alkalommal, 3 konzorcium településen a projekt 8., 18., és 28. hónapjában a tapasztalatszerzés, jó gyakorlatok megismerésének támogatása érdekében	✓ ✓

37. ábra I Cselekvési terv I.

A hiányzó humán közszolgáltatások megszervezésére, a projekt hatóterületére vonatkozó, összehangolt területi stratégia és cselekvési terv

Azonosított probléma	Javaslatok	Döntés
Nincs olyan egységes tájékoztatási rendszer, amely a szolgáltatókról, a módszerekről, a megállapított diagnózishoz kapcsolódó egyéb lényeges körülményekről – többek között a vonatkozó hatályos jogi szabályozásról, pénzübeli támogatásokról, az ellátórendszer működéséről –, illetve a területen működő szakmai és érdekvédelmi szervezetek tevékenységéről és elérhetőségeiről informálna a szülőt. A pedagógusok szakemberek gyermeki fejlődésről való tudása, az ellátórendszeréről való ismerete, más szakterületek szakembereinek munkájáról, kompetenciájáról való ismerete nem korszerű, nem egységes és gyakran hiányos.	1.A humán közszolgáltatásban dolgozók képzése, szakmai kompetenciák fejlesztése 1.Képzési terv megvalósítása a támogatási szerződés idején már a pályázóknál munkaviszonyban lévő munkatársak részére. A tevékenységnek része, hogy a képzettségi szintek változásai az előző tevékenységi pontokban megadott adatbázisba visszavezetésre kerüljenek. 2.A hátrányos helyzetű emberekkel történő foglalkozás tudatosságának növelése, szemléletformálás 1.Szemléletformáló, érzékenyítő képzések szervezése és lebonyolítása a projektben részt vevő önkormányzati- és önkormányzati fenntartású intézmények dolgozói körében	✓ ✓

38. ábra I Cselekvési terv II.

A hiányzó humán közszolgáltatások megszervezésére, a projekt hatóterületére vonatkozó, összehangolt területi stratégia és cselekvési terv

Azonosított probléma	Javaslatok	Döntés
■ Az iskoláskor előtti gyermekek szüleinek a kora gyermekkori fejlődéssel, illetve gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretei hiányosak, ezért nehezen alakul ki ezeken a területeken a megfelelő szülői kompetencia és felelősségérzet. Az ellátórendszer nem ismeri, ninosenek tisztában azzal, hogy hová fordulhatnak, milyen szolgáltatásokat vehetnek igénybe. ■ Az ellátásokhoz való hozzáférést tekintve egyenlőtlenségek figyelhetők meg a földrajzi helyzet, illetve a szociális háttér függvényében. A kistérségeken élők és a szociálisan hátrányos helyzetűek esetében a szolgáltatásokhoz való hozzáférése nem biztosított.	•A szülők és a köznevelési intézmény közötti kapcsolat, együttműködés kialakítása, erősítése (pl.: a hátrányos helyzetű szülőkkel bizalmi viszonyban lévő kapcsolattartó bevonása, mediáció, programok szervezése) •Óvodapedagógusok részére képzések biztosítása – erőszak, konfliktuskezelés, magatartászavar, figyelemzavar, hiperaktivitás kezelése, együttnevelés, fejlesztőpedagógia, családpedagógia, interkulturális nevelés, IKT a kisgyermekkori nevelésben, környezettudatosságra nevelés, alternatív pedagógia, önismeret stb.	✓ ✓

39. ábra I Cselekvési terv III.

7 2. MELLÉKLET – ÖSZTÖNDÍJ RENDSZER;

Ösztöndíj pályázat általános iskolásoknak, középiskolásoknak és felsőoktatásban résztvevő hallgatók részére

Célja:

Az esélyegyenlőség növelése, tehetséges fiatalok tanulmányainak segítése ösztöndíj támogatással.

Az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén pályázatot nyújthatnak be:

- Azok a tanulók, akik a képzésre vonatkozó keretidőn belül **xxxxxxx** településen rendelkeznek állandó lakcímmel, és magyarországi általános, középfokú nevelési-oktatási intézmény, valamint felsőoktatási intézmény nappali tagozatán folytatnak tanulmányokat.
- Azok a **xxxxxxx** évet be nem töltött **xxxxxxx** lakóhellyel rendelkező tanulók, akiknek a családi jogállása kiskorú, vagy eltartott nagykorú gyermek. Nagykorú, önfenntartó (saját háztartással és önálló keresettel rendelkező) tanuló abban az esetben pályázhat, ha árva.
- Tanulmányi eredményük eléri a pályázat kiírását megelőző tanév végén:
 - = **általános iskolában 3,00**
 - = **gimnáziumban, szakközépiskolában, szakiskolában, szakképzésben 3,00**
 - = **felsőoktatási intézményben 2,50 tanulmányi átlagot.**
- Az egy főre eső családi jövedelem havonta nem haladja meg a minimálbér 70 százalékát. A nem a szülővel élő nagykorú tanuló szociális rászorultságát a külön élő szülők tartási képessége, jövedelme, vagyona figyelembe vételével kell vizsgálni.
- A tanuló legfeljebb egymást követő két alkalommal elnyert sikeres pályázat esetén maximum két tanévre, de legfeljebb a tanulmányok befejezéséig jár.
- Az ösztöndíj úrlapon beadásával pályázható.
- Nem részesülhet ösztöndíjban:
 - = ha a támogatni kívánt tanévet ismétli,
 - = az előírt képzési időt túllépi, tanulmányi kötelezettségét nem teljesíti,
 - = bármely más ösztöndíj programban részt vesz,
 - = szakképzési ösztöndíjban részesül,
 - = a pályázat kiírása előtt a 23. életévét betöltötte,
 - = érettségi utáni szakképzésben vesz részt.

Úrlap igényelhető:

xxxxxxx

Elnyerhető támogatás:

1. Általános iskolai nevelési-oktatási intézményben tanuló diákok számára tanulmányi átlag alapján:
 - 4,50 – 5,00 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 125.000.- Ft
 - 4,00 – 4,49 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 100.000.- Ft
 - 3,00 – 4,00 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 75.000.- Ft
2. Középfokú nevelési-oktatási intézményben tanuló diákok számára tanulmányi átlag alapján:
 - 4,50 – 5,00 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 200.000.- Ft
 - 4,00 – 4,49 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 175.000.- Ft
 - 3,00 – 4,00 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 150.000.- Ft
3. Felsőoktatási intézmény hallgatója számára tanulmányi átlag alapján:
 - 4,50 – 5,00 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 275.000.- Ft
 - 4,00 – 4,49 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 250.000.- Ft
 - 3,00 – 4,00 tanulmányi átlag alapján 10 hónapra 225.000.- Ft
4. Az ösztöndíjat tanulmányi támogatásként 10 havi egyenlő részletben lehet az ösztöndíjat elnyert tanuló részére folyósítani.

5. Az általános, középfokú nevelési-oktatási intézmény diákjai, valamint felsőoktatási intézmény hallgatói esetén a második tanulmányi félévre járó támogatás a tanulmányok folytatásának igazolását követően folyósítható.
6. Csak a határidőn belül, úrlapon, a kötelező melléletekkel együtt benyújtott pályázatok kerülnek elbírálásra!
7. Nem folyósítható az ösztöndíj
 - a tanulmány szüneteltetésének időtartama alatt,
 - a tanulmány megszüntetésének napjától,

A pályázatokat az alábbi címre kérjük postai úton eljuttatni:

XXXXXXX

Beérkezési határidő: XXXXXXX

Csak a határidőn belül, úrlapon, a kötelező melléletekkel együtt benyújtott pályázatok kerülnek elbírálásra!

PÁLYÁZATI ŰRLAP

Tanuló neve: _____ Telefonszáma: _____

Email cím: _____

Tanuló lakóhelye: _____

Születési ideje és helye: _____

Anyja neve: _____ Telefonszáma: _____

Oktatási intézmény neve és címe: _____

Évfolyam: _____ Szak _____

A tanulmányok várható befejezése:.....év.....hónap

A család jövedelmi viszonyaira vonatkozó adatok:

A közös háztartásban élők adatai:

Név:	Születési Év, hónap, nap	Családi kapcsolata a pályázóval	Családi állapota	Foglalkozása	Havi nettó jövedelem (családi pótlékkal)
A pályázó:					

A pályázó szülei elváltak: igen nem.

A pályázó szülei különélnék: igen nem.

Elvált szülők esetén a kifizetett tartásdíj összege: _____ Ft/hó.

a kapott tartásdíj összege: _____ Ft/hó.

Ha nem kap tartásdíjat, ennek oka:

A pályázó félárva: igen nem.

A pályázó teljes árva: igen nem.

Ha a pályázó árva, az árvaellátás összege: _____ Ft/hó

A CSALÁD EGY FŐRE JUTÓ NETTÓ JÖVEDELME: _____ FT/HÓ

A család életkörülményeit befolyásoló tényezők:

A pályázó _____ %-os rokkant, vagy testi fogyatékos.

Apja _____ %-os rokkant, vagy testi fogyatékos.

Anyja _____ %-os rokkant, vagy testi fogyatékos.

Testvére _____ %-os rokkant, vagy testi fogyatékos.

A pályázó rendszeres orvosi kezelésre szorul: igen nem.

Egyéb szociális rászorultság és indokai:

A pályázó tanulmányaira vonatkozó kérdések:

A **201x/201x. tanév végi** tanulmányi eredménye: _____ (az iskolai bizonyítvány, index szerinti tantárgyak osztályzatainak **tanulmányi átlaga** szükséges)

Rendelkezik nyelvvizsgával: igen nem.

Nyelv: _____

Szint/fok: _____ Nyelvvizsga megszerzésének éve: _____

Pályázott már „Ösztöndíj pályázat általános iskolásoknak, középiskolásoknak és felsőoktatásban résztvevő hallgatók részére” pályázaton: igen nem

Mely félévben nyert az „Ösztöndíj pályázat általános iskolásoknak, középiskolásoknak és felsőoktatásban résztvevő hallgatók részére” pályázaton: _____

A pályázat szöveges indoklása

Önéletrajz

Tudomásul veszem, hogy a hiányosan kitöltött pályázati adatlap, és a szükséges igazolások hiánya a pályázatból való automatikus kizárásomat jelenti.

Kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Dátum:

tanuló aláírása

CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK

- A pályázó tanulmányi és egyéb eredményét igazoló kötelező mellékletek:
 - A pályázó tanuló iskolalátogatási igazolása.
 - A **201x/201x. év végi** tanulmányi eredményről igazolás:
 - A **hivatalosan (aláírással és pecséttel) hitelesített, iskolai bizonyítvány, index** fénymásolata, amelyben szerepelnek az osztályzatok. Ennek hiányában a pályázat érvénytelen.
 - Nyelvvizsga bizonyítvány fénymásolatát kérjük csatolni.
- A pályázó szociális rászorultsága igazolására pályázat további kötelező mellékletként az alábbi okiratokat kell csatolni:
 - Lakcím kártya fénymásolata.
 - A pályázó és a vele egy háztartásban élők egy főre jutó jövedelmének havi forint összegét bizonyító igazolások:
 - = Munkabér esetén a megelőző hónap jövedelméről szóló munkáltatói igazolás.
 - = Munkanélküli ellátás, nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások esetén az utolsó, teljes ellátás csekkszelvénye, vagy a folyósító szerv, illetve számlavezető pénzintézet igazolása.
 - = Egyéni- vagy társas vállalkozó nyilatkozzon az utolsó havi átlagjövedelméről, valamint csatoljon nyilatkozatot vagy igazolást a **201x.** évi teljes nettó jövedelméről (amely adóbevallásában szerepel).
 - = Egyéb rendszeres jövedelmek (ingatlan bérbeadás díja stb.) a megelőző három hónap átlaga.
 - = Tartásdíjról a megelőző hónap csekkszelvénye, a tartásdíjat fizető nyilatkozata, a tartásdíj behajthatatlanságát bizonyító okiratok, jogerős bírói ítélet, egyezség, állam általi megelőlegezés határozatának másolata.
 - = Családtámogatási ellátásokról (gyes, családi pótlék stb.) a megelőző hónap csekkszelvénye.
 - = A közös háztartásban élő, 16 évesnél idősebb családtag nappali tagozatot bizonyító iskolalátogatási igazolás.
 - = A rokkantságot, súlyos fogyatékossgot bizonyító orvosi (orvos-szakértő bizottsági) igazolás, vagy az ellátást megállapító határozat másolata.
 - = Igazolás a rendszeres orvosi kezelésről.